

JELENTÉS
A BÜKKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG
2013. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL

2014

Összeállította:

Baczur János, Baráz Csaba, dr. Barta Levente, Barta Zsolt, Bencze Csabáné, Bíró Barbara, Csikos Valéria, Dudás György, Ferenczy Gergely, Gombkötő Péter, Holló Sándor, dr. Horváth Ákos, Jósvári Mária, Judik Béla, Kovács Károly, Mezei János, dr. Molnár Tibor, dr. Nagy Károly, Tóth Katalin, Tóth László, Ilonczai Zoltán, Pásztor Lilla, Pongrácz Ádám, Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József, Szarvas Imre, Szögedi Zsuzsanna, Urbán László, Vertike László, Veres Péter

Szerkesztette:

dr. Horváth Ákos

Eger, 2014. 05. 15.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

1. BEVEZETÉS	4
2. SZEMÉLYI ÁLLOMÁNY	6
3. OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI	8
3.1. ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ VÉDETT, VÉDELEMRE TERVEZETT TERMÉSZETI, NATURA 2000 ÉS EGYÉB TERÜLETEK ÉS EZEK VÁLTOZÁSAI	8
3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védelemre tervezett földtani alapszelvények, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek).....	8
3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek.....	11
3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek	13
3.1.4. Natura 2000 területek	17
3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek	19
3.2. TERÜLETVÁSÁRLÁSOK, KISAJÁTÍTÁSOK ADATAI.....	23
3.3. SAJÁT VAGYONKEZELÉSŰ TERÜLETEK	24
3.4. TERÜLET NÉLKÜL, EGYEDI JOGSZABÁLYAL VÉDETT ÉS VÉDELEMRE TERVEZETT ÉRTÉKEK ...	31
3.4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek.....	32
3.5. EGYÉB SPECIÁLISAN MEGKÜLÖNBÖZTETETT VÉDELEMBEN RÉSZESÜLŐ TERÜLETEK.....	35
3.6. MAGAS TERMÉSZETI ÉRTÉKŰ TERÜLETEK.....	36
4. KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS	37
4.1. KUTATÁS	37
4.2. MONITOROZÁS	39
4.3. TIR-BE BETÖLTÖTT ÉS BETÖLTÉSRE ELŐKÉSZÍTETT ADATOK	46
4.4. JELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG.....	46
5. TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TEVÉKENYSÉG	47
5.1. A) TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVEK (MEGLÉVŐ, ELMÚLT ÉVBEN KÉSZÜLT)	47
5.1.B) NATURA 2000 FENNTARTÁSI TERVEK.....	50
5.1.C) BÜKKI NEMZETI PARK ÖVEZETI BESOROLÁSÁNAK ELŐKÉSZÍTÉSE	50
5.2. ÉLŐHELY-FENNTARTÁS, KEZELÉS	50
5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	50
5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése.....	53
5.3. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ	61
5.4. FAJMEGŐRZÉSI TEVÉKENYSÉGEK	63
5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások.....	63
5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése	66
5.5. SAJÁT ÁLLATÁLLOMÁNY.....	75
5.6. ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS	76
5.6.1. Nem saját vagyonkezelésben lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek	76
5.6.2. Saját vagyonkezelésben lévő erdőterületek kezelése.....	76
5.7. VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS.....	80
5.8. HALÁSZATI VÍZTEREK	81
5.8.1. Védett vízterek.....	81
5.8.2. Védett halastavak.....	82
6. TÁJVÉDELEM	83
6.1. EGYEDI TÁJÉRTÉKEK.....	83

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

6.2. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN	83
6.3. FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓK ÉS EGYÉB TERVEK VÉLEMÉNYEZÉSE, KÖZREMŰKÖDÉS AZ ELKÉSZÍTÉSBN	87
6.4. TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉG	87
6.5. TÁJVÉDELMI JELENTŐSÉGŰ BEAVATKOZÁSOK	87
7. PROJEKTEK	88
8. JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG	105
8.1. AZ IGAZGATÓSÁG ÜGYIRATFORGALMA	105
8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára	106
8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára	108
8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	109
8.2. SZABÁLYSÉRTÉS	110
8.3. TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG	112
8.4. BÜNTETŐ ÜGYEK	113
8.5. POLGÁRI PEREK	115
9. TERMÉSZETVÉDELMI ÓRSZOLGÁLAT	116
9.1. ALAPADATOK	116
9.1.1. Személyi feltételek	116
9.1.2. Technikai felszereltség	116
9.1.3. Polgári Természetőrök	116
9.2. FELADATELLÁTÁS	117
9.2.1. Hatósági feladatellátás	117
9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal	118
9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása	118
10. KÖLTSÉGVETÉS ÉS VAGYON	121
10.1. KIADÁSOK	121
10.2. BEVÉTELEK	123
10.3. VAGYON	125
10.3.1. Befektetett eszközök	126
10.3.2. Forgóeszközök	128
10.4. ÉPÜLETEK	129
10.5. ESZKÖZÖK	131
11. BEMUTATÁS, OKTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK	133
11.1. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI INFRASTRUKTÚRA	133
11.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok	133
11.1.2. Tanösvények	136
11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek	143
11.1.4. Társadalmi kapcsolatok	145
11.2. ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK	146
11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények	146
11.2.2. Szakvezetéses túrák	146
11.2.3. Erdei iskolák	147
11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	147
11.2.5. Kiadványok	148
11.2.6. Látogatóstatisztika	163

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

11.3. TERVEZETT / FOLYAMATBAN LÉVŐ FEJLESZTÉSEK (2014).....	167
11.4. EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK.....	168
11.5. FONTOSABB ESEMÉNYEK.....	170
12. KÖZFOGLALKOZTATÁS	172
12. 1. ALAPFELADATOK, SZEMÉLYI FELTÉTELEK	172
12. 2. ELVÉGZETT FELADATOK, EREDMÉNYEK	172
12. 3. TAPASZTALATOK.....	175
12. 4. JAVASLATOK	175
13. KAPCSOLATTARTÁS HAZAI PARTNERSZERVEZETEKSEL	176
14. BELFÖLDI ÉS KÜLFÖLDI EGYÜTTMŰKÖDÉS	177
15. ELLENŐRZÉS	180
16. ÉVES MUNKA LEGFONTOSABB ÖSSZEFOGLALÁSA	182
17. FONTOSABB CÉLKITŰZÉSEK A KÖVETKEZŐ ÉVRE (MUNKATERV)	184
17.1. KEZELÉSI TERVEK, FENNTARTÁSI TERVEK, VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁS, NATURA 2000 TERÜLETEK	184
17.2. KUTATÁS, ALAPÁLLAPOT-FELMÉRÉS, MONITOROZÁS.....	185
17.3. ÉLŐHELY-KEZELÉS, FENNTARTÁS	189
17.4. ÉLŐHELY-REHABILITÁCIÓ, REKONSTRUKCIÓ	190
17.5. TERÜLETI VÉDETTÉSGTŐL FÜGGETLEN FAJMEGŐRZÉSI BEAVATKOZÁSOK.....	190
17.6. ÉLETTELEN TERMÉSZETI ÉRTÉKEK VÉDELME	191
17.7. NEMZETI AGRÁR-KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMBAN VALÓ RÉSZVÉTEL.....	191
17.8. TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETKEZELÉSI FELADATOK	191
17.9. OKTATÁS, BEMUTATÁS, TÁRSADALMI KAPCSOLATOK.....	192

1. Bevezetés

2013-ban legelső feladatunk a 2012. december 20-án elfogadott új Szervezeti és Működési Szabályzatunk szerinti működési rend kialakítása, a belső szabályzatok, munkaköri leírások ehhez történő aktualizálása, az újonnan kialakított szervezeti egységek működési rendjének kialakítása volt. A más szervezeti egységekhez kerülő feladatok átadás-átvétele, az új munkaköri leírások elkészítése a napi munka végzése mellett folyamatosan zajlott. Fontos feladatként jelentkezett a 2013 utolsó negyedében történt igazgatóváltás átadás-átvételi feladatainak elvégzése.

Létszámunk nem változott, így feladatainkat – beleértve a kötelező kutatási, monitorozási (például Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, Natura 2000 monitorozás, Natura 2000 és védett területek felmérése, madártani felmérések) feladatokat, részben saját erőből, részben a közmunkaprogram támogatásával sikerült a szükséges mértékben ellátnunk. Természetvédelmi hatósági/szakhatósági eljárásokban számos esetben adtunk szakvéleményt.

Kiemelt feladatunk volt a Bükki Nemzeti Park övezeti besorolásának előkészítése és leegyeztetése az erdőgazdálkodókkal.

A 2013 márciusában meghirdetett első, majd augusztusban közzétett második védjegyhasználati pályázatunk eredményeként 14 termelő 30 terméke viselheti a Nemzeti Parki Termék Védjegyet. A védjegyes termékek között megtalálhatóak lekvárok, feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek, szarvasgombás termékek, aszalványok, méz, sajt, vad- és sertéshús készítmények. A termelők bemutatkozási lehetőséget kaptak a Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvényén Debrecenben, Budapesten az OMÉK-on, valamint helyi és regionális rendezvényeken (Gazdag ős Felsőtárkány, Agria Tájexpo Eger, Csipkefesztivál Szarvaskő).

Teljes működési területünket lefedően polgármesteri fórumokon mutattuk be természeti értékeinket és természetvédelmi tevékenységeinket, a résztvevő polgármesterek aktív részvételével és együttműködésével.

Élőhely-rekonstrukciós, fajmegőrzési, kutatási programjainkat kivitelezési szakaszba lépett természetvédelmi pályázatokból – Környezet és Energia Operatív Program, LIFE+, ETE-HU-SK programok, Svájci-Magyar Együttműködési Program – részben elemi költségvetésünkből, részben saját munkavégzéssel, részben közmunkaprogram keretében tudtuk ellátni. Több nagy területet érintő élőhely-rehabilitációs pályázatunk fejeződött be (Hevesi Füves Puszták TK, Borsodi Mezőség TK, Bükki Nemzeti Park, Mátrai TK, Hollókői TK), a recski Antal-tározó területén a földtani értékmegőrzést, valamint denevérvédelmi célokat egyaránt szolgáló projektünk kivitelezési munkái ugyancsak sikerrel zárultak.

Élőhely-fenntartó mezőgazdasági infrastruktúra kialakítása céljából benyújtott 5 pályázatunk kivitelezési szakaszba lépett a Kelet-Cserhát, a Mátra, a Bükk és a Borsodi-Mezőség területén. Az üzemeltetés elindítása 2014-ben fog megtörténni. Az Ipolytárnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület geológiai tanösvényének középső részén a világhírű lábnyomos homokkő feltárása (1993 után) folytatódott, különleges állatfajok nyom-fossziliái kerültek elő. Elindult a Tarna-Lázberc Tájegység védett és Natura 2000 területeinek komplex biotikai felmérése, a terepi felvételezések jórészt megtörténtek.

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) 2013-ban a természetvédelmi hatóság munkáját segítve számos esetben adtunk szakvéleményt. 18 különleges természetmegőrzési terület esetén kezdtük meg a tervkészítési és kommunikációs munkákat. A „Bükk-hegység és peremterületei”, illetve a „Bükk-fennsík és a Lök-völgy” Natura 2000 területek részét képező erdőterületeken történt nagy kiterjedésű fakivágásokkal kapcsolatos 4064-12-ENVI EU Pilot eljárás során az érintett hatóságokkal folyamatosan együttműködve az erdőterv felülvizsgálatához a szükséges adatokat megadtuk az erdészeti hatóság részére. Elvégeztük a Natura 2000 adatbázisok (Standard Data Form) felújításával, adatpontosításával kapcsolatos feladatokat.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el, saját munkatársaink botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár) és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

Folytattuk a védett és a nem védett területeken lévő hagyományos művelésű gyümölcsösök természeti, genetikai, gazdálkodástörténeti, tájlesztetési értékeinek felmérését, az újrahasznosítási lehetőségek szervezését, szaporítóanyagok előállítását, néhány helyen megkezdtek a gyümölcsfák fiatalító metszését.

Alföldi gye- és szántóterületeinken elsősorban az ott élő védett és fokozottan védett madárállomány megőrzése céljából folytattunk kezeléseket. A domb- és hegyvidéki védett területeken tevékenységeink az egykori legelők, fás legelők, hegyi rétek megóvására irányulnak. Erdős területeken elsősorban a körzeti erdőtervezés során próbáltuk a természeti értékek védelmét megvalósítani.

Főbb fajmegőrzési tevékenységeink például a békamentő akciók, alpesi gőte szaporodó helyeinek helyreállítása, veszélyeztetett madárfajok védelme érdekében mesterséges fészkelőhelyek kialakítása, elektromos hálózaton szigetelőpapucsok kihelyezése, barlangi denevérállományok védelme látogatási korlátozásokkal és barlanglezárásokkal, panellakó denevéreink védelme érdekében panelszigetelések ellenőrzése. Nagyságrendi adtabővülés történt az erdőlakó denevérfajok konkrét élőhelyeinek ismertségében.

Földtani értékeink védelme érdekében folytattuk a fokozottan védett barlangjaink bejárat- és járatbiztosítását, a barlanglátogatások koordinálását, földtani alapszelvényeink védelmét, illetve a barlang- és forráskataszterezést. Elkészítettük 40 védelemre tervezett kaptárkő kezelési tervét és azokat lakossági fórumon ismertettük.

5 megyében 158 birtoktestre folytattunk le földhaszonbérleti pályázatát 11.178,71 ha területen.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

2. Személyi állomány

		Szakképzettség				
		<i>alapfokú</i>	<i>középfokú</i>	<i>felsőfokú</i>	<i>nyelvismeret (fő/nyelvek száma)</i>	<i>továbbképzések, 2013-ban szerzett vizsgák, diplomák</i>
dolgozók (fő)	<i>Kormánytisztviselő</i>	-	8	70	42	98
	<i>Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó</i>	-	4	1	1	1
	<i>Szerződéses</i>	-	-	-	-	-
Összesen		-	12	71	43	99

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Igazgatóságunknál 2013-ban több személyi változás történt.

Az igazgató személye 2013. november 1-től változott, valamint 1 fő 40 éves munkaviszonnyal rendelkező kollégánál vonult nyugdíjba 2013. december 29-én. Helyére új belépő került.

Jóváhagyott létszámunk 83 fő. Az engedélyezett létszámtól való eltérést (átlagban +120 fő) 1 fő munka törvénykönyve hatálya alá tartozó foglalkoztatott, 103 fő (nem teljes éves foglalkoztatásban lévő) közfoglalkoztatott, 11 fő pályázati forrásból foglalkoztatott, illetve a rokkant képességű foglalkoztatottak alkalmazása (átlagban 5 fő) okozza. A rokkant képességű dolgozók foglalkoztatása miatt rehabilitációs járulékot nem kellett fizetnünk. Igazgatóságunkon a kormánytisztviselők beállási szintje 2013. december 31 – én 106 %.

2013-ben szervezetünknel nem történt létszámleépítés.

Igazgatóságunkon a képzettségi szint megfelelő, felsőfokú végzettségű kormánytisztviselőink aránya tovább növekedett, jelenleg 86 % (2012-ben 82 % volt). Az elmúlt évben 5 fő változás történt a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknél. Jelenleg 7 fő vesz részt felsőfokú továbbképzésben. Betöltetlen álláshelyünk nincs.

Igazgatóságunkon a nyelvismereti szint javítása fontos feladat (nyelvismerettel rendelkezők aránya 52 %), ezért dolgozóink nyelvtanulását támogatjuk. Beszélt nyelvek a következők: angol, német, orosz és spanyol.

2013-ben több dolgozónk is részt vett továbbképzésen, illetve vizsgázott. Ezek a következők:

- 3 fő alapvizsga
- 3 fő szakvizsga
- 1 fő nyelvi képzés
- 2 fő felsőfokú képzés
- 90 fő tanfolyamon /képzésen (3fő túravezetői, 5 fő régészeti, 8 fő BM továbbképzés, egyéb kötelező képzés 74 fő) vett részt.

Tárgyévben elsőként került sor a 10/2013 (VI.30) KIM rendelet alapján a közszolgálati egyéni teljesítményértékelési rendszer (TÉR) használatára. Ez a központosított webes alkalmazás, segíteni kívánja az értékelési folyamat végrehajtását. A teljesítményértékeléseket az értékelő vezetőknek január 31.-ig kellett elkészíteniük.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3. Oltalom alatt álló természeti értékek és területek adatai, információi

3.1. Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek és ezek változásai

3.1.1. Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal létesített védett és védelemre tervezett természeti területek (köztük a védelemre tervezett földtani alapszelvények, ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek)

Illetékességi terület (ha)	884 736		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	43.169	6010	0	1 (bővítés)	1.176
Tájvédelmi Körzet	9	79.817	6.751	0	6	13.288
Természetvédelmi Terület	14	1.781	0	6	6	1.516
Védelemre tervezett földtani alapszelvények	0	0	0	0	10	Egyeztetés alatt
Védelemre tervezett ásvány- és ősmaradvány lelőhelyek	0	0	0	0	0	0
Összesen	24	124.767	12.761	6	23	15.980

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Védelemre tervezett természeti területek

A természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett kaptárkő-lelőhelyek tervezési területei az összevonások miatt 40-re csökkentek. A VM BTÖO 2013-ban adott útmutatása szerint 33 kaptárkő-lelőhely kerül természeti emlékként kihirdetése, 7 db – országos jelentőségű védett természeti területen található – kaptárkő-lelőhely esetén csak a vonatkozó kezelési terv kerül kihirdetésre.

A természeti emlékként védetté nyilvánítani tervezett 10 db földtani alapszelvény kezelési terveinek minisztériumi egyeztetése, véglegesítése folyt.

A 2013-ban végzett védetté nyilvánítási tevékenység összefoglalása:

Országos jelentőségű védetté nyilvánítások és kezelési tervek

- A Kerecsendi erdő Természetvédelmi Terület tervdokumentációját az újabb jogszabálynak megfelelő formába dolgozzuk át és elkészítettük a részletes kezelési tervét.
- A Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület tervdokumentációját az újabb jogszabálynak megfelelő formába dolgozzuk át és elkészítettük a részletes kezelési tervét.
- 10 db földtani alapszelvény védetté nyilvánítást megalapozó dokumentációjának véglegesítése, a VM BTÖO visszajelzéseinek megfelelő átdolgozás folyt és folytatódik 2014-ben.
- A földtani, kultúrtörténeti értékek védetté nyilvánításának előkészítése folyt 2013-ben. A kaptárkövek esetében a december 18-án tartott védetté nyilvánítási tárgyalással gyakorlatilag lezártuk a hosszú előkészítő szakaszt. A jogszabályi felterjesztés alapadatait 2014. év elején állítjuk össze a VM BTÖO számára. A területi összevonások miatt 40 db kezelési terv készült el. A VM BTÖO 2013-ban adott útmutatása szerint 33 kaptárkő-lelőhely kerül természeti emlékként kihirdetésre, 7 db – országos jelentőségű védett természeti területen található – kaptárkő-lelőhely esetén csak a vonatkozó kezelési terv kerül kihirdetésre.
- 10 db földtani alapszelvény védetté nyilvánítást megalapozó dokumentációjának véglegesítése, a VM BTÖO visszajelzéseinek megfelelő átdolgozás folyt és folytatódik 2014-ben.
- A védelemre tervezett mesterséges üregek védetté nyilvánítási előkészítése során a VM-en belüli egyeztetés történt, melynek eredményeképpen a tervezett 10 helyett a továbbiakban 7 mesterséges üreg védetté nyilvánítási eljárása folytatódik. A védetté nyilvánítást megalapozó kezelési tervek elkészültek.

Helyi védetté nyilvánításokkal kapcsolatos tevékenységek:

Számos önkormányzatnál újbóli védetté nyilvánítások zajlanak a deregulációs törvény végre nem hajtása miatt. Ezeknél a védetté nyilvánításoknál aktívan részt veszünk és segítjük a teljes folyamatot. Eddig minden védetté nyilvánításnál az önkormányzatok részéről igény merült föl a kezelési tervek elkészítésével, az egyeztetések szervezésével és a rendeletalkotás segítségével kapcsolatban.

2013-ban a következő helyi jelentőségű védetté nyilvánításokban vettünk részt aktívan:

- Egerszalók: Kivett Temető Természetvédelmi Terület – elkészült;

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

- Béri andezit oszlopok kezelési tervének elkészítése és átadása az önkormányzatnak – 2013-ban az önkormányzat még nem készítette el a rendelet-tervezetet
- Mónosbéli gyümölcsös kezelési tervének elkészítése és átadása az önkormányzatnak – 2013-ban az önkormányzat még nem készítette el a rendelet-tervezetet
- Mátranovák: Kaszinópark, Cserkészkút és a Nyírmedi-tó védelme – meghiúsult
- Salgótarjáni Baglyaskő, Pécskő – kihirdetésre került
- Salgótarján Pocikvár – meghiúsult

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.1.2. „Ex lege védett” természeti területek

	Száma (db)	Kiterjedése (ha)	Változás a tárgyévben (ha)
Lápok	40	974,36	-66,59
Szikes tavak	0	0	0
Kunhalom	121	Egyeztetés alatt	Egyeztetés alatt
Földvár	164	Egyeztetés alatt	Egyeztetés alatt
Forrás	2918	-	
Víznyelő	0	0	0
Összesen	3243	974,36	-66,59

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

2013-ban 8 db. lapterület megszűnt. Megkezdődött a földvárak és a kunhalmok kataszterének felülvizsgálata. Várhatóan 2014-ben új objektumokkal gyarapszik és néhány jellegtelen kiesésével fogyni fog a számuk. A források száma 95-tel növekedett.

A források felmérése során a minisztérium és az nemzetipark-igazgatóságok által kidolgozott terepi adatfelvételi lapot töltünk ki, amely alapján a minisztériumban elkészített számítógépes adatbázisba kerülnek rögzítésre az adatok. A források helyszíni leírásán, GPS-el történő helymeghatározásán, fotódokumentálásán, hozamadatain túl a források fizikai paramétereit (pH, vezetőképesség, hőmérséklet) is rögzítjük. A forrás beazonosítását a program generálta kataszteri szám segíti, és számos egyéb adat is rögzítésre kerül (például felvétel dátuma, illetékes természetvédelmi hatóság, nemzetipark-igazgatóság stb.)

A kunhalmok, földvárak felvételezését szintén helyszíni bejárások alapján végezzük, és az adatokat térinformatikai szoftver segítségével rögzítjük, valamint Excel táblázatban összegezzük. A dokumentálás felülvizsgálata folyamatos, a tapasztalatok alapján szükséges ezek kismértékű átdolgozása, bővítése, melyet 2013-ben megkezdtünk.

A 2012-ben általunk beazonosított felsőtárkányi földvárat bemutattuk a kulturális örökségvédelmi szakértőknek, többször is közös helyszínelést tartottunk. Fém-detektoros régészeti kutatást kezdeményeztünk a területen melyet az ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének munkatársai, Dr Szabó Gábor adjunktus vezetésével áprilisban elvégeztek; a kutatásról rövid összefoglaló jelentés készült. Dr Nováki Gyula régész elvégezte a földvár régészeti-topográfiai felvételét, amely alapján részletes térkép készült.

A Csörsz-árok (Felső-árok) a régészet számára eddig ismeretlen, távérzékeléssel általunk beazonosított karácsondi szakaszát helyszíneltek áprilisban, ahol kb. 700 m hosszú táji és természeti értékeket hordozó szakaszt sikerült azonosítani. Ex lege földvárként történő felvételét kulturális örökségvédelmi szakemberekkel folytatott konzultáció után fogjuk javasolni. Az általunk végzett távérzékelési programot és az ennek során beazonosított, eddig ismeretlen Csörsz-árok szakaszokat cikkben ismertettük a Zöld Horizont című, igazgatóságunk által megjelentetett periodikában.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.1.3. „Ex lege” védett természeti értékek

	Barlangok száma (db)	Felszíni védőövezet kiterjedése (ha), összes	Ebből fokozottan védett barlang (db)	Változás a tárgyévben (db)
Ex-lege védett barlangok	1.238		54	0
Összesen	1.238		54	0

- **3.1.3.1. Barlangok/kiépítések, műszaki beavatkozások**

Barlangok bejárat- és járatbiztosítása, valamint a bejáratok lezárásának és biztosításának fenntartása

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 54 fokozottan védett barlang nyílik. Összesen 38 barlanglezárást kezelünk, melyekből ötnél kellett az ajtók karbantartását elvégezni (takaróvas hegesztése, zárószerelevény hegesztése, ajtó helyreállítása /áthúzódo 2012-ről/, lakatház javítása, bejárat eltömődés megszüntetése, lakatcsere). Az Esztáz-kői-barlangban járórácsot és védőkorlátot építettünk be valamint a cseppköves felületek mosatását végeztettük el.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

• 3.1.3.2. Hasznosítási jelentések

A vagyonkezelésünkben lévő, hasznosítási engedéllyel rendelkező barlangjainkban 2013-ban 39 hasznosítás jellegű barlangtúra került lebonyolításra az alábbi megoszlásban:

Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
Lilla-barlang	1	20
Létrási Vizes-barlang rövid túra	6	42
Létrási Vizes-barlang hosszú túra	1	5
Kecske-lyuk (bejárati csarnok, 2. sz. körtúra)	1	32
Suba-lyuk	1	28
Kő-lyuk	10	162
Istállóskői-barlang	3	71
Lilla-barlang (ingyenes)	2	20
Esztáz-kői-barlang rövid túra	11	139
Esztáz-kői-barlang hosszú túra	1	6
Felső-forrási-barlang (2. sz. körtúra)	1	32
Szeleta-barlang (2.	1	32

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Barlang neve	Túrák száma (db)	Látogatók száma (fő)
sz. körtúra)		
Büdös-pest (2. sz. körtúra)		
Összesen	39	589

A fentiek alapján a résztvevők létszáma a 2012-es év létszámához képest: 158 %.

Barlangtúrák

A vagyonkezelésünkben lévő barlangokban 2013-ban 76 barlangtúra engedélykérelem érkezett be, és 262 barlangtúra zajlott le vagyonkezelői hozzájárulásunk alapján, amelyeken összesen 2.048 személy vett részt (a tavalyi létszám 96,46 %-a).

• 3.1.3.3. Dokumentációs tevékenységek

Dokumentációs tevékenységet elsősorban a közhiteles nyilvántartáshoz kapcsolódóan a barlangok és források felméréseivel végez igazgatóságunk.

A barlangokkal kapcsolatos alapidokumentációs feladatokat a közhiteles barlangnyilvántartás keretéből végeztettük el. Ennek legnagyobb részét barlangok felszín alatti kiterjedésének meghatározására fordítottuk.

• 3.1.3.4. Térképezés

2013-ban 2.152 m barlangjárat felszín alatti meghatározására, és 250 m barlangjárat poligonjának meghatározására kötöttünk szerződést, melyek 2014. május 31.-ig készülnek el.

• 3.1.3.5. Állapotfelvelelek

A barlangok állapotfelvelelei munkatársunk helyszínelései során folyamatosan zajlottak és zajlanak. Ez a tevékenység azonban inkább monitorozás jellegű, és a barlangok állapot-felvételi nyomtatványa nem kerül kitöltésre. Támaszkodunk az engedélyezett barlangtúrák vezetőinek jelentéseire is.

• 3.1.3.6. Kezelési tervek

Elkészültek a Bükki Nemzeti Park kezelési tervének barlangokkal kapcsolatos előírásai. Ezek összhangban vannak a korábban elkészített és a minisztérium által jóváhagyott „Barlangok általános kezelési terve” és az elkészült és a miniszter által jogszabályban kihirdetett barlangkezelési tervekre, mint megalapozó dokumentációkra.

• 3.1.3.7. Nagyobb feltárások

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Tárgyévben a Bányász-barlangban (kataszteri száma: 5372-31) kb. 200 m új, eddig ismeretlen barlangjárat feltárása történt meg. A zsomboly új szakaszain függőleges aknák vannak, és a barlang jelenleg 253 m körüli (a legmélyebbként nyilvántartott barlang a szintén bükki István-lápai-barlang), és folytatódik, így rövidesen az ország legmélyebb barlangja is lehet. A kutatók a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület és a Bakonyi Barlangkutatók Szövetsége tagjaiból álló Szinva-csoport nevet viselik. A feltárást követően elkezdődött a járatok vesztettpontos poligonhálózatának felvétele is.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.1.4. Natura 2000 területek

	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Különleges Madárvédelmi Terület	6	229.748	0	0	0
Különleges Természetmegőrzési Terület	60	80 850	14,74	0	0

A Csaholc-Garbolc EU Pilot eljárásban hazánk által kompenzációs területként megjelölt – BNPI vagyonkezelésben lévő - HUBN20032 kódszámú Tiszakeszi-morotva bővítése megtörtént a tárgyévben a 84/2013. (IX. 25.) VM rendelet 1. §, 1. melléklete alapján (Tiszakeszi 079 hrsz. "b" és "h" alrészlete).

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben (más célú hasznosítás, művelésből való kivonás, telephely-engedélyezés, telephelybővítés, erdészeti eljárások) 2013-ban a természetvédelmi hatóság munkáját segítve számos esetben adtunk szakvéleményt az érintett zöldhatóságok számára. A Vidékfejlesztési Minisztérium Környezetvédelmi és Természetvédelmi Helyettes Államtitkárság megkeresése esetén, elidegenítési eljárásokhoz, önkormányzati tulajdonba adáshoz szükséges miniszteri nyilatkozat kiadásához adtunk természetvédelmi szakmai állásfoglalásokat.

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a „Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló miniszteri rendelet alapján 18 nevesített különleges természetmegőrzési terület esetén kezdtük meg a tervekészítési és kommunikációs munkákat. A 43/2012. (V. 23.) VM rendeletben foglaltakra Igazgatóságunk megküldte a Vidékfejlesztési Minisztériumba, a Szakmai Bizottság számára a Középső-Ipoly-völgy (HUBN20062) különleges természetmegőrzési területre készülő Natura 2000 fenntartási tervének előrehaladási jelentését, mely elfogadásra is került. A tervek megalapozását – megbízott partnereink közreműködésével – a jelölés alapjául szolgáló fajok és élőhelyek felmérése képezte. E munkával párhuzamosan megkezdődtek az elsődleges egyeztetések, konzultációk is nyílt tervezés keretében (www.bnpi.hu/naturaterv). 8 terület esetén ezek az első terepbejárások a tárgyévben megtörténtek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

A „Bükk-hegység és peremterületei”, illetve a „Bükk-fennsík és a Lök-völgy” Natura 2000 területek részét képező erdőterületeken történt nagy kiterjedésű fakivágásokkal kapcsolatos 4064-12-ENVI EU Pilot eljárás során az érintett hatóságokkal (Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség, illetve a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei- valamint a Heves Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága) folyamatosan együttműködve az erdőterv felülvizsgálatához a szükséges adatokat megadtuk az erdészeti hatóság részére. A körzeti erdőterv felülvizsgálata a védett és Natura 2000 státuszú erdőterületek esetében a jogszabály adta lehetőségeknek megfelelően az erdészeti hatóság korlátozó intézkedéseket írt elő, az erdőterv módosító határozatában.

A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében futó „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” (SH/4/8) projekt keretében folyamatos együttműködésben állunk a tervekészítésért illetve a kutatásokban érintett műhelyekkel és intézményekkel (Magyar Madártani- és Természetvédelmi Egyesület, Szent István Egyetem Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet, SZIE Vadvilág Megőrzési Intézet, MTA Ökológiai Kutatóközpont). A részben BNPI kezelésben lévő kísérleti mintaprojekt területeken elkészültek a kivitelezési tervdokumentációk (pl. számlálási terv).

A tárgyév jelentős feladataként jelentkezett a Natura 2000 adatbázisok (Standard Data Form) felújításával, adatpontosításával kapcsolatos feladat. A különleges madárvédelmi területek esetében a módosult jelölő lista alapján teljes felülvizsgálatot végeztünk el az adatbázisban, valamint elkészült a 7 madárvédelmi terület prioritásainak és célkitűzéseinek meghatározása is. A madaras országjelentéshez 1980-tól leválogattuk a megfigyelési adatokat és eljuttattuk a jelentéskészítéssel megbízott Magyar Madártani- és Természetvédelmi Egyesület munkatársainak. A különleges természetmegőrzési területek esetében a fajok tekintetében adatpontosítás (elsősorban halak, kétéltűek, hüllők, gerinctelenek), míg az élőhelyek esetében a hektár (borítási) adatok megadása is megtörtént. A lepkék esetében az országos jelentés összeállításának koordinálását végeztük.

A Natura 2000 szakmai feladatok során számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el („Natura 2000 monitorozás” célkeretként ill. BNPI saját kerete terhére), részben külső kutatók bevonásával. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság munkatársai munkatervükbe beépítve botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár) és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

Speciális kezeléseket Natura 2000 területeken nem végeztünk, a kezeléseink a védett területekre illetve a BNPI vagyonkezelésében lévő területekre fókuszáltak.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.1.5. Nemzetközi jelentőségű területek

	Kihirdetett		Változás a tárgyévben (ha)	Kihirdetésre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)		Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari területek	1	17.932	0	0	0
MAB bioszféra-rezervátumok	0	0	0	0	0
Európa diplomás területek	1	512	0	0	0
Világörökség/várományos területek	1/1	151/104	0	0	0
Geopark	1	1.585 km ² **	0	0	0

***a nemzetközi Geopark magyar és szlovák oldali részeinek összterülete*

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

- **Ramsari területek**

Az egyetlen Ramsari területünk teljes egészében átfed a Borsodi-mezőség Tájvédelmi Körzettel, ezért az ott folyó természetvédelmi munkák és élőhely-rekonstrukciós pályázatok a Ramsari terület kedvező ökológiai állapotának a kialakítását is szolgálták.

A nemzetközi jelentőségű vadvizokról, különösen, mint a vízimadarak tartózkodási helyéről szóló, ún. Ramsari Egyezményben rögzített adatlap frissítéshez igazgatóságunk a tárgyévben összeállította a Borsodi-Mezőség Ramsari Terület adatlapját (RIS). A felújított adatlap, elsősorban a vizes élőhelyekre vonatkozó biotikai adatok frissítését, pontosítását (pl. fészkelési il. tartózkodási adatok) tartalmazza, valamint a területhasználatra vonatkozó információk aktualizálását adja.

- **MAB bioszféra-rezervátumok**

MAB bioszféra rezervátum terület nincs a működési területünkön.

- **Európa Diplomás területek**

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület

A terület 2012. évi jelentését az Európa Tanács ellenvetés nélkül elfogadta, a 2013 évi esedékes jelentés pedig határidőn belül befogadásra került. A jelentések utolsó pontja az Európa Tanács ajánlásaira tett intézkedéseket tárgyalja, ezért az érvényben levő előírások a kezelési tevékenységet mindenkor meghatározzák.

2010. szeptember 16-i határozatában (CM/ResDip(2010)15a) az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az 512 hektáros Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület Európa Diplomáját 2020. szeptember 11-ig meghosszabbította. A szakértői vélemények és alapos konzultációk figyelembevételével hozott döntés az ez idáig szokásos 5 éves időtartam helyett rendkívüli módon, 10 évre előlegezte meg a bizalmat.

A különleges határozatban a terület kezelőjének, a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságnak kiemelkedő színvonalú geoturizmus fejlesztései és a terület térségben betöltött jelentős szerepvállalása is szerepet játszottak. Az 1995-ben először megítélt kitüntetett címmel felelősség is jár, a döntéshez – miként minden megelőző határozatban - ajánlásokat is csatoltak. Ezen irányelveket a terület működtetője követni fogja, éves jelentésekben előrehaladásukról számot ad.

A kezelési tevékenység sarkalatos pontjait képező ajánlások közé tartoznak:

- a további kutatások, őslénytani feltárások folytatása, a természeti értékek megőrzésének, bemutatásának és a tudományos eredmények közzétételének elősegítése;

- aktív szerepvállalás a szlovák-magyar Novohrad-Nógrád Geoparkban, a térség természeti értékeinek hatékony megőrzése és interpretálása, valamint az Ősmaradványoknak a geoturizmus többnyelvű információs központjává válása érdekében;

- a terület határánál beléptető kapu létesítése a pufferzóna és központi terület turizmusának kontrollálása érdekében;

- a geológiai tanösvény védőépületeinek további tájba illesztése, a falu és látogató központ közötti elektromos légvezeték földkábelre cserélése;

- a régebben telepített akác és fenyvesek fokozatos visszaszorítása, őshonos fajok térnyerésének elősegítése, erdőkben és védett állatfajokban kárt okozó vadállomány kontrollálása természetkímélő vadgazdálkodás révén;

- zárt és nyílt területek egyensúlyának fenntartása a faluhatár menti tájképi mozaik szerkezet és a biológiai változatosság megőrzése érdekében;

2013-ban az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a geológiai tanösvény alsó miocén rétegekibúvása mentén őslátnyomokban gazdag felület került feltárássra, melyen többek között medvekutya és ősrorszarvú nyomfossziliák lettek beazonosítva.

Az Ősvilági Pompeji Európa Diplomája is jelzi, hogy méltán kontinensünk természeti kincse.

• Világörökségi helyszínek

Hollókői Tájvédelmi Körzet

Az 1977-ben létrehozott 151 hektáros Hollókői Tájvédelmi Körzet a műemlékvédelmi Ófalut és természeti környezetét foglalja magába. A területet 1987-ben az UNESCO *Hollókő ófalu és környezete* néven a Kulturális Világörökség részének nyilvánította. Fenntartása többszereplős, a BNPI a beerdősült és hagyásfás részekért, valamint az ófalui tájház kiállításának működtetéséért felelős, partneri viszonyban a helyi önkormányzattal. A világörökségi törvényből következően az új világörökségi kezelési terv sikeres elkészítéséhez a BNPI konzultációs szerepet vállal, folyamatos adatszolgáltatással, részben a tárgyévben VM kezdeményezésre megalakult Világörökségi Munkacsoporton keresztül, részben pedig a Forster Központ által megbízott tervezőkkel, közvetlenül.

A hollókői világörökségi terület világörökségi gondnokságát 2013-ban az EMMI miniszter határozta meg. A kijelölt gondnokkal a BNPI szoros kapcsolatot ápolva működik együtt. A Hollókői TK tervezett bővítése (*HTK 2003 évi kezelési tervének 15. sz. melléklete*) nem érinti a világörökségi terület lehatárolását.

Hollókő ófalu és környezete bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe is.

A 148/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet az Országos Természetvédelmi Hivatal elnökének 2/1977. OTvH számú határozatával védetté nyilvánított Hollókői Tájvédelmi Körzet védettségét fenntartja. A 2/1977. OTvH számú határozatban a terület rendeltetése az alábbi:

- Megőrizze a jelenkor és elkövetkező nemzedékek számára a világörökség részeként a hollókői tájrészlet jellegzetes arculatát, ahol kis területen sajátos kultúrtörténeti, természeti és tájképi értékek ötvöződnek egybe.

- Őrizze meg az Ófalu népi építészetének és településszerkezetének, valamint a várromnak természeti környezetét, a fás legelő részeit.

- Gazdaságtörténeti értéként tartsa fent az egykori kisparaszti gazdálkodási módra jellemző keskenyparcellákat.

- Védje és kezelje a terület egyéb természeti értékeit.

- Lehetőséget nyújtson a látogatói megismeréshez, bemutatáshoz, aktív szerepet vállaljon a természet-megőrzési tudatformálásban, ismeretterjesztésben.

- Segítse elő a szabadidő kulturált felhasználását; szolgálja a természeti és kultúrártékek megismerésére irányuló ökoturizmust olyan módon, hogy az a természeti értékeket és a kultúrtáját ne károsítsa.

A terület eredeti rendeltetésének fenntartása és így a világörökségi cím megtartása is veszélyben, habár a vár alatti fás legelő rehabilitációját (a KEOP-3.1.2/2F/09-2009-0007 projekt keretében) a BNPI 2013-ban befejezte a világörökségi tájkép fenntartására érdekében, de a hagyományos mezőgazdasági tevékenység felújítása nélkül az csak további mesterséges beavatkozások révén tartható fenn.

Tarnóci Ósélőhely – Várományosi Listán

Az Ipolytarnóci Ósmaradványok természetvédelmi terület ősi világa világszínvonalú bemutató létesítményeivel 2001 óta az UNESCO világörökségi várományosi listán található. Központi részének (Tarnóci Ósélőhely, 104 hektár) 2003 évi nevezésére a Világörökségi Bizottság (28 COM 14B.13, 2004) további szakértői vizsgálatokig elnapolta a döntést, a terület a Tentative Listán szerepel. A terület önálló megjelenésű arculati honlapja (osmaradvanyok.hu) a BNPI kezelésében van. 2011-ben ünnepelte tudományos feltárása 175 évvel azelőtti jubileumát, geológiai tanösvényén a folyamatos túravezetések 1986-ban kezdődtek el. A világörökségi várományos területek 2013 évi felülvizsgálata során megállapították, hogy a terület dokumentációja és

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

lehatárolása összhangban van a világörökségi törvényből fakadó előírásokkal. Puffer területként a természetvédelmi terület teljes mértékben számításba került.

Az ipolytarnóci világörökségi várományos terület felülvizsgálata a világörökségről szóló 2011. évi LXXVII. törvény előírása alapján történt meg. A felülvizsgálati dokumentációt a BNPI a Forster Központ felkérése alapján, a Vidékfejlesztési Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály közvetítésével készítette el és juttatta el a Forster Központ részére.

• **Novohrad-Nógrád Geopark**

A világ első, határokon átnyúló nemzetközi geoparkjának, az Európai Geoparkok Hálózatának és az UNESCO által támogatott Globális Geoparkok Hálózatának tagságát 2010-ben elnyerő magyar-szlovák Novohrad-Nógrád Geopark (NNG) 63 Nógrád megyei települést és 28 szlovák oldali önkormányzatot foglal magában.

A kistérségi kezdeményezéssel 2008-ban alakult NNG az egykor szétszakadt tájat és palóc közösségeket öleli határok nélküli egységbe. Az ilyen alulról jövő kezdeményezések közös, egymást kiegészítő hálózati munkájának ösztönzése a térségi természetvédelem állami letéteményese (BNPI) számára is fontos feladat. A helyi lakosság aktív közreműködésével a természetvédelem missziója nagyobb hatékonysággal teljesíthető. Egy élő geopark létrehozása és működtetése a BNPI számára egy olyan erős társadalmi bázis kiépítését jelenti, melynek támogatása révén a természet-megőrzési törekvések hatékonyabban érvényesülhetnek. Ráadásul a polgárbarát természetvédelem példájával a BNPI jelenlétét regionális szinten is erősítheti.

A BNPI már a kezdetek óta kezdeményezője és vezető partner volt a nógrádi geológiai értékek közérthető interpretációjának. Az 1990-es évek óta a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság (BNPI) és a Cerova Vrchovina CHKO (Szlovákia) szakértői szoros kapcsolatot ápolnak a földtani bemutatóhelyek fejlesztésében.

A nemzetközi cím elnyerésekor, a geoparki és BNPI arculat összedolgozásában ki lett alakítva egy egységes megjelenésű táblarendszer. A BNPI az általa kialakított alternatívát igyekszik elfogadtatni a nógrádi fejlesztések megjelenítésének egységesítésében.

A BNPI közreműködött a Nógrádi Geopark Egyesülettel az ország első geoturisztikai térképének elkészítésében, a hiánypótló kiadvány árusítása 2013-ban kezdődött el az Ipolytarnóci Látogatóközpontban.

A 2011-ben geoparki fejlesztésként megnyitott Baglyaskői Látogatóközpont időközben élő geoparki információs központtá vált, nemzetközi szakmai találkozónak is teret adva. A geopark szakmai-földtani központja és beléptető kapuja az Ipolytarnóci Ősmaradványok.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság segítséget nyújtott a "Távolí európai régiók földtani és kulturális öröksége a fenntartható fejlődést szolgáló oktatás szempontjából" című nemzetközi Comenius pályázat összeállításában, az elkezdődött projekt során egész napos bemutató foglalkozást tartottunk a különböző nyugat- és dél-európai országokból jött geoparki iskoláknak.

• **Hungarikum**

Hollókő ófalu és környezete, a különlegesen egyedi palóc értékeket ápoló terület bekerült a Hungarikumok Gyűjteményébe.

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

Tárgyi évben igazgatóságunknak a védett területek helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény végrehajtására az alábbi pénzügyi források álltak rendelkezésre:

- Dr. Gordos Csabánál a Bükk-szenterzsébet 0132/8 hrsz-ú, és Erdőtelek 0105/2 hrsz-ú ingatlanok kártalanítására letétbe helyezett 3.557.624 Ft;
- Dr. Gordos Csabánál a tiszadobi (0430/3, 0448, 0461, 0510, 0521) hrsz-ú ingatlanok kártalanítására letétbe helyezett 119.011 Ft
- Magyarország 2012. évi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. Törvény melléklete szerint a XII. Vidékfejlesztési Minisztériumi fejezetből a „Szomolyai kaptárkövek” állami tulajdonba kerüléséhez biztosított összegből 2.400.000 Ft.
- a 1233/2012. (VII.12.) Kormány határozat alapján igazgatóságunk rendelkezésre álló keret összegből (40 millió forint) a tiszabábolnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan kisajátítási kártalanítására Dr. Gordos Csaba ügyvédnél letétbe helyezett 21.510.000 Ft
- 2013. évben 20/02/09/00 Természetvédelmi kártalanítás előirányzatából biztosított 34.000.000 Ft (év végén került átutalásra.)
- saját bevételi forrás

Fenti forrásokból igazgatóságunk összesen 29.4 hektár területet vásárolt meg.

A Borsodi- Mezőség TK területén lévő tiszabábolnai 0123/2 hrsz-ú ingatlan esetében az eladástól elzárkózó tulajdonosokkal szemben (60 ha terület) még 2012 évben kisajátítási eljárást kezdeményeztünk, a kártalanítás fedezését szolgáló 21.5 millió Ft összeg ügyvédi letétbe került. Az eljárás folyamatban van, a befejezése a kártalanításra jogosultak ellenérdekei miatt nem tervezhető.

A 2008. évben indított és 2011. évben kisajátítási határozattal zárult kesznyéteni ingatlanok tulajdonjog bejegyzése 2013-ban sem történt meg. Az ügyben eljáró Kormányhivatal korábbi értesítése alapján a határozatot bíróságon megtámadták, az ügy állásáról többszöri igazgatósági, államtitkársági megkeresés ellenére sem kapunk információt.

Elővásárlással a 2013. évben hat esetben éltünk a Hevesi Füves Puszták TK és a Borsodi Mezőség TK területén, az érintett terület termértéke 16 ha alatti volt.

A több éve húzódó földcserék esetében tárgyi évben jelentős előrelépés nem történt.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Művelési ág	Tárgyévi változás (ha)	Össz-kiterjedés (ha)*	Saját használatban		Haszonbérbe (hasznosításba) adva	
			Ha	%	Ha	%
Szántó	-9	4.412	1 090	25	3 322	75
Gyep	60	20 509	5 021	24	15 488	76
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	0	13	13	100	0	0
Gyümölcsös	0	19	19	100	0	0
Nádas	1	91	91	100	0	0
Halastó	-1	6	6	100	0	0
Erdő	-3	4 122	4 122	100	0	0
Kivett	4	1 492	1 385	93	107	7
Összesen	52	30 664	11 747	38	18 917	18

*A kimutatás tartalmazza a kártalanítási kötelezettséggel terhelt, ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett területeket is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Birtokügyi feladatok

Folytattuk a Természetvédelmi Információs Rendszer birtokügyi adatainak pontosítását. Az adatkezeléshez kapcsolódó munka gerincét a védett és a védelemre tervezett földrészek megosztásából keletkezett duplumok megszüntetése, valamint a tulajdoni lapra tévesen bejegyzett védeltségi kategóriák egyeztetése (javítása) képezte. Folytattuk az adatbázisban szereplő földrészekre vonatkozó tulajdoni lapok digitális állományainak rögzítését. Elértük, hogy a rendelkezésünkre álló tulajdoni lapoknak teljes köre hozzárendelésre került a megfelelő földrészekhez, így ezek a területi kollégáink számára is elérhetőek.

A volt kincstári vagyon programba megtörtént a NFA és az MNV Zrt. földrészeinek besorolása, aktualizáltuk a 2012-ben vásárolt földrészeket.

A Nemzeti Földalapkezelő Szervezet és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejövő vagyonkezelési szerződést elkészítettük, és aláírásra is került.

Az illetékes földhivatalokat megkerestük a vagyonkezelési szerződéssel, kértük Igazgatóságunk vagyonkezelői jogának bejegyzését, ami meg is történt.

Nemzeti Földalapkezelő Szervezet által megkötött vagyonkezelői szerződésben foglalt helyrajzi számok a Természetvédelmi Információs Rendszerben rögzítésre kerültek.

A MNV Zrt. - vel kötendő vagyonkezelési szerződést véleményeztük, és kértük a tervezetben javaslataink beépítését.

Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság között létrejött szerződés, 5 garábi ingatlanra, egy egri ingatlanra. Az illetékes földhivatalokat megkerestem, hogy Igazgatóságunk vagyonkezelési jogát jegyezze be.

Elkészítettük az MNV.Zrt. - vel kötendő új vagyonkezelői szerződéssel érintett földrészek listáját, és a naturáliákban ki nem fejezhető, kizárólagos állami tulajdonba levő vagyonelemekről (barlangokról) a listát.

Összes vízgazdálkodási társulatnak kiment a levél hogy nem fizetünk tagi támogatást. A Zagyvavölgyi Vízgazdálkodási Társulat bírósági eljárást indított ellenünk. Az általuk adott listát leellenőriztük és kijavítottuk a terület adatait, művelési ágát és haszonbérbeadott területeket is kigyűjtöttük.

Hollókő Tájvédelmi Körzet új melléklete ki lett hirdetve a belterületi gyűjtő helyrajzszám helyett, konkrétan a helyrajzi számok. A tulajdoni lapokat beszereztük, és a TIR - be a helyrajzi számok rögzítése megtörtént.

Kezelési tevékenység

Területkezelési tevékenységünkben 2013-ban jelentős változások történtek.

2012-ben két tájegységünkben eredményesen zárultak a szántóföldi növénytermesztési és gyepekkezelési feladataink elvégzésére kiírt közbeszerzési eljárások. Ezek folyamányaként év végén hatályba léptek a nyertesekkel kötött vállalkozási keretszerződések. A 2013-as év során felmerült kezelési tevékenységeket már nagyobb részben a keretszerződésekben foglaltaknak megfelelően végeztettük el.

A saját, valamint tervezett állatállományunk takarmányszükségletének fedezése érdekében tovább bővítettük a saját kezelésben tartott területek arányát, mintegy 270 hektárral.

Emellett helyi gazdálkodók részére továbbra is biztosítottunk lehetőséget réti széna vásárlására lábon értékesítés formájában.

Saját kezelésben tartottuk a Dél-hevesi Tájegységünkben kialakított „túzokkíméleti” területet, itt az agrár-környezetgazdálkodási szabályoknak megfelelő szántóföldi növénytermesztést folytattunk.

A haszonbérlok tevékenységének ellenőrzését a Természetvédelmi Őrszolgálat, valamint a Területkezelési Osztály munkatársai látták el 2013-ban. Az ellenőrzések fókuszában a 2012-ben

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

kötött haszonbérleti szerződésekben tett vállalások, valamint a gazdálkodási gyakorlat állt. Az ellenőrzések során a Nógrád-Ipoly Tájegység összes gazdálkodója ellenőrzésre került a területi kollégák által. A Területkezelési Osztály munkatársai 41 db haszonbérleti szerződés dokumentáris és helyszíni ellenőrzését végezték el. Az ellenőrzéseken tapasztalt összefoglalása megtörtént, a szükséges szankciók várhatóan 2014. év elején kerülnek meghatározásra.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. május 24-én meghirdetett 94 db haszonbérleti pályázati egységére 345 db regisztráció történt. Ennek során kiderült, hogy a meghirdetett blokkokba bekerültek olyan földrészletek, amelyekre 2017. augusztus 31-ig haszonbérleti szerződésünk van, így 3 blokk pályázati kiírását visszavontuk. Így 91 birtoktest 8.371 ha-on került meghirdetésre. A felvett pályázati csomagok közül 316 db került leadásra. A pályázatok bontása, és bírálata megtörténtek. A 100 ha feletti birtoktestekre pályázókat (11 birtoktest, 2.135,05 ha) nyilatkoztattuk, hogy a birtoktestre vonatkozóan több nyertes pályázó hirdetését elfogadják vagy sem, így a bírálati határidőt 15 nappal meg kellett hosszabbítanunk. Az eredményhirdetés 2013. szeptember 25. - én megtörtént. Meghirdetett blokkok közül 1 blokk pályázata eredménytelen. A pályázatok bírálatának felülvizsgálata elrendelésre került. A meghirdetett eredményhez képest változás nem történt. A szerződéskötések felfüggesztésre kerültek Igazgatóságunknál folyó KEHI ellenőrzés miatt.

A haszonbérleti pályázatok II. ütemében 134 pályázati egységet hirdettünk meg, melyek közül 72 pályázati egységet visszavontunk. Ezen pályázati egységekre vonatkozóan visszaküldtük a beadott pályázatokat (126), illetve visszafizettük a regisztrációs díjakat (161). Beadott pályázatok száma: 207 db. 4 blokkra nem érkezett pályázat. Ebből 14 db nem alkalmas bírálatra. A pályázatok bírálati határidőket meghosszabbítottuk. Bírálat befejezése 2013. december 6-án megtörtént. Bírálat eredményének meghirdetése meghosszabbításra került 2013. december 21. - én. Az eredményhirdetés után a nyertes pályázókkal a szerződéskötések megkötésre kerültek. 1 fő jelezte, hogy nem kíván élni a szerződéskötéssel. 5 fő részére ünnepélyes keretek között kerül sor a földhaszonbérleti szerződések átadására a Vidékfejlesztési Minisztériumban 2014. február 4. - én.

A haszonbérleti pályázatok III. ütemében 13 pályázati egységet hirdettünk meg, melyek közül 3 blokkra nem érkezett pályázat. Ezen pályázati egységekre 83 regisztráció történt. Beadott pályázatok száma: 80 db. Bírálat befejezése 2013. december 13-án megtörtént. Döntés még nem született a nyertesekre vonatkozóan.

A BNPI 2013. október 28-án meghirdetett 72 db haszonbérleti pályázati egységére 251 db regisztráció történt. A pályázati egységek a korábban visszavonásra került területeket, valamint a meghirdetésekből eddig kimaradt területeket tartalmazták. A felvett csomagok közül 153 db pályázati beadás történt, mely figyelembe véve a Pjt. keretében pályázók számát, akiknek a Pjt. képviselője egyben adta le a pályázatát, mintegy 200 db leadott pályázatot jelent. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a pályázati felhívásokat 2013. 12. 11. - én a beadási határidő előtt indoklás nélkül visszavonta. Ezen blokkokra vonatkozóan a beadott pályázatok visszaküldése, illetve a regisztrációs díjak visszafizetése még december hónapban megtörtént.

Igazgatóságunk 2013-ban 5 megyében 158 birtoktestre folytatott le földhaszonbérleti pályáztatást 11.178,71 ha területen. Ebből 1411,51 ha volt a szántó művelési ág. A meghirdetett birtoktestek közül 4,3 ha volt a legkisebb, 263,8 ha volt a legnagyobb blokk méret. A pályáztatás során Igazgatóságunkon jelentős beszámolási, ellenőrzésekhez kapcsolódó feladattömeg keletkezett.

Igazgatóságunk 2013-ban a haszonbérleti díjak fajlagos mértékét nem változtatta meg a futó szerződésekben, kizárólag a szerződésekben rögzített infláció mértékével történő emelés valósult meg. Az újonnan kötött szerződésekben az NFA által ajánlott 1.250 Ft/AK/év mértékét érvényesítettük.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

A saját használatban maradó területek bővítésével ismét növekedett a területalapú támogatással érintett területeink kiterjedése, 2013-ban mintegy 1100 hektárra vonatkozóan nyújtottunk be egységes kérelmet az MVH felé.

Saját kezelésben tartottuk a Dél-hevesi Tájegységünkben kialakított „túzokkíméleti” területet, itt az agrár-környezetgazdálkodási szabályoknak megfelelő szántóföldi növénytermesztést folytattunk.

Az Agrár-környezetgazdálkodási támogatások keretében a Hevesi Fűves Puszták TK területén továbbra is 516,09 hektárra adtuk be kifizetési kérelmünket a szántóföldi növénytermesztés tűzok élőhely-fejlesztési előírásokkal célprogramra vonatkozóan.

Az AKG-MTÉT és Natura 2000 jogcímek, valamint a Kölcsönös megfeleltetés JFGK 1, 5 és Nem Termelő Beruházás jogcím helyszíni ellenőrzésében a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal mellett társszervezetként vettünk részt. Kollégáink a három megyében összesen 195 ellenőrzésben működtek közre. Tapasztalataink szerint a leggyakoribb probléma továbbra is a területi-, vagy művelési eltérés és a gyepek nem megfelelő kultúrállapota volt.

Az utóbbi évek gyakorlatának megfelelően az élőhelyek kezelését, rehabilitációját 2013-ban is javarészt uniós források bevonásával, kisebb részben közcélú foglalkoztatás keretében megvalósítottuk meg.

A 2013-ban elvégzett kezelési tevékenységeket tájegységenként az alábbiakban mutatjuk be:

A **Nyugat-bükki Tájegység** területén a cserépfalui Oszla-, valamint a Perpác-rétet élőhely és tájkép fenntartási céllal kaszáltuk mintegy 10 hektárt érintően. Az Oszla-réten évről-évre felbukkanó cserjesarjak kézzel történő irtását a közfoglalkoztatás keretében végeztettük el.

KEOP pályázati forrásból valósultak meg az esedékes élőhely-rekonstrukciós és fenntartási kezelések, mint a kaszálás és bálalehordás, tisztító kaszálás, kézi cserjeirtás, szárazzás, növényvédelem az Eger 0206/2, 3, 5, 0197, 0167/2 hrsz-ú legelőkön összesen 13,2 hektáron, továbbá a Cserépfalu 053 hrsz. a, d és g alrészletein összesen 21,2 hektár kiterjedésben.

A közcélú foglalkoztatás keretében alkalmazott munkásaink az akácsarjak irtásában (törzsinjektálás és sarjleverés) nyújtottak nagy segítséget a Bükkszerc 058E erdőrészletben és a 0118 hrsz-on, valamint a Felsőtárkány 0178B, 211A erdőrészletekben és a 0199/1 hrsz-ú kaszálón.

A **Mátrai Tájegységben** a 2013. évi vagyonkezelési feladatok jelentős része élőhely – rekonstrukcióra irányuló KEOP pályázati források bevonásával valósult meg.

Ennek keretében Mátraszentimrén a Tugár- és Fallóskúti-réten 4,69 hektár, az Óvár-réten 8,0 ha gyepterület bozótirtását és sarjleverését, valamint 15,63 hektár kaszálását, bálázását végeztük el.

Parádon a Somhegy-bükki legelőn 4,5 hektáron sarjleverést, 8,89 hektáron kaszálást és bálázást hajtottunk végre. Gyöngyössolymoson 2, 8 hektáron sarjleverést végeztünk, a gyöngyösi Sár-hegy területén pedig 4 hektáron kaszálás, szénaösszegyűjtés és bálázás, 25 hektáron bozótirtást és sarjleverést, illetve 2 hektáron az inváziós akác permetezéses mérgezését hajtottuk végre.

Az alábbi gyeprekonstrukciós és fenntartási kezelési munkákat pedig a tájegység személyzete és a közmunkaprogramban résztvevők együttesen végezték el:

Gyöngyösön a Gyilkos-réten 0,3 hektár területen történt kaszálás, széna lehordás.

Recsken, az Oroszlánvár területén kézi adapteres cserjeirtás történt 500 négyzetméteren.

Parádon a Hideg-kút és a Dederka területén az akácsarj szárazzása történt meg 2 hektáron

Kisnánán a Széki-réten 1 hektár területen történt kaszálás és cserjeirtás, részben a tavaly kezelt területen, illetve újabb részt is kezelés alá vontunk.

A saját vagyonkezelésbe tartozó Parád 16 Út erdőtervi jelű dózer-út karbantartása is a mi feladatunk volt, mintegy 1.000 méter hosszúságban tettük meg a javításokat.

Inváziós növény irtást végeztünk (cseh óriás keserűfű) Parádon a Kutyatörő-rét mentén 0,9 hektáros területen.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Parádon a Vár-hegy, a Hideg-kút, a Kutyatörő-rét és a Dederka területén, valamint a gyöngyösi Sár-hegyen hulladékgyűjtés történt, melynek során 17 köbméter hulladék összegyűjtése történt meg.

Parádon a kötelezően előírt erdészeti tevékenységet továbbra is végeztük, mely ápolási tevékenység volt 1 erdőrészletben, összesen 0,8 hektár kiterjedésben.

A **Dél-hevesi Tájegységben** folytatódott a természetvédelmi elvárásoknak megfelelő szántóföldi növénytermesztés Sarud térségében, a tűzokkíméleti területen. A mintegy 670 hektáron folyó gazdálkodás a tűzok fészkelési- és táplálkozási igényeihez igazodva, az AKG-előírások betartása mellett az ökológiai elvárásoknak is mindinkább próbál megfelelni.

Területi arányát tekintve 2013-ban is az ugaroltatás (223 ha) volt a legjellemzőbb.

Ebben az évben 18 hektáron vetettünk napraforgót. A szemtermés egy részét az Igazgatóság madarak téli etetésére használta és ajánlotta fel.

A 2012-ben 82 hektáron telepített őszi káposztarepce nagy része a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt nem volt gazdaságosan betakarítható, viszont téli takarmánybázisként megfelelő élőhelyi körülményeket biztosított.

A lucerna területi aránya ismét megnövekedett, 2013 végére már 104 hektárt borít. Az őszi tervezett 50 hektáros lucernatelepítés csak részben valósult meg.

A 2012 őszi telepített 185 ha őszi búzából júliusban 410 tonna malmi minőségű szemtermést takarítottunk be, mely teljes egészében értékesítésre került. A termény lehordását követően került elvégzésre a területek tarlóhántása.

Őszi búzát 2013-ban az előző évhez képest kisebb területen, 148 hektáron vetettünk.

A 106 hektáron eltelepített őszi káposztarepcét a csapadékhiányos időjárási viszonyok melletti gyenge kelést követően az enyhe tél kevésbé viselte meg. A tűzok téli táplálékhoz jutását az őszi búzával együtt nagymértékben segíti.

A területi kiterjedését tekintve is jelentős lucerna és ugarterületek hasznosítása 2013-ban is javarészt kaszálással történt. A betakarított bálák a Tarnaszentmiklósi állattartó telepen és a területen került készletezésre. A megtermelt takarmány elsődlegesen a 2013-ban vásárolt szürke marha állomány takarmánybázisát képezi, a fennmaradó rész értékesítésére 2014-ben kerül sor.

A lucernaterületeken korai - április 25. előtti - kaszálás 2013-ban nem történt.

2013-ban elsőként vetettünk kukoricát 15,4 ha-on a saját, zabot pedig 19,28 ha-on a tervezett állatállományunk takarmányellátására. A kukorica kelése sajnálatos módon a terület magas tavaszi vízállása miatt sajnos kevésbé volt sikeres.

A területek művelése továbbra is külső vállalkozók bevonásával került megvalósításra. A korábban említésre került, közbeszerzési eljárás lefolytatásának eredményeként kötött vállalkozói keretszerződések 2012 októberében léptek hatályba.

2014. decemberig az ezekben foglaltak szerint végeztetjük majd a szántóföldi növénytermesztési és gyepterkezelési feladatokat.

A 2013-as évi közmunkaprogram során a Kerecsendi Berek-erdő Természetvédelmi Területen a természetvédelmi kezelés részeként az erdőrészletekben, nyiladékokon és tisztáson elsősorban cserjeirtási, ápolási és pótlási munkák valósultak meg.

Nyiladéktisztítást a TT területén létrehozandó tanösvény nyomvonalán végeztek a közfoglalkoztatottak.

A száraló-lécek tisztítását, a Kerecsend 2A; 3A; 8B erdőrészletekben folytattunk. Száraló-lécekben ápolási, pótlási munkákat végezni a korábbi években telepített illetve kitisztított területeken lehetett, így folytatódott a Kerecsend 3A, 5A valamint a Kerecsend 8D erdőrészletekben a felújítás. Nagyobb léptékben folytatódott a terület inváziós fafajokkal szembeni fellépése. Vegyszerezési engedély birtokában elkezdődhetett a TT-ben még előforduló fehér akác és bálványfa törzsintéktálós szelektív vegyszerezése. Augusztus és szeptember hónapban a 3A, 4B,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

5A, 5B, 7A, 8D erdőrészekben történt meg a lábon álló inváziós fafajok visszaszorítására irányuló munka. A még utolsó egy tömbben elhelyezkedő közel 0,5 ha-os akácos folt fokozatos átalakításának első lépéseként az állomány alatti cserjeirtás megtörtént, valamint a kocsányos és kocsánytalan tölgy kétéves csemetéi és hasonló korosztályú vadgyümölcsök (alma, körte, cseresznye) lettek alátelepítve. Természetvédelmi erdőkezelés részeként a honos fafajok fokozatos alátelepítésével és az akác fokozatos, egyedi törzsinjektálásos le vegyszerezésével kívánjuk az erdőrészetet átalakítani.

Erdőtelepítési feladatok, mint az ültetés és a sarjak ápolása a Kerecsend 8H és Kerecsend 8I erdőrészek bekerített területein valósultak meg. Itt a célállomálynak megfelelő fafajú KST illetve KTT facsemeték gödörfürös és ékásos ültetését végeztük el. Az év folyamán ezek ápolási munkálatai hozzájárultak a konkurens lágyszárúak visszaszorításához.

A 8TI jelzésű tisztáson nagyon erős cserjésedés indult meg az utóbbi évek magára hagyott időszakában, ami veszélyeztette a tisztás jellegét. A folyamat sok védett rovar és növényfaj életterének megszűnésével fenyegetett, ezért a 2012-ben cserjétől megtisztított területen folytatódott az élőhelykezelési munkálatok. A sarjak erőteljes növekedését az évközi kétszeri kaszálással próbáltuk visszaszorítani.

Tarnaszentmiklós és Pély községhatárokon a Pély-Ludas élőhely-rekonstrukció folyamán kialakított és kiépített gátrendszer és műtárgyak területét és közvetlen környezetét kézi gyalogmunkában köz munkásaink kaszálták, valamint a saját vagyongazdálkodási területeken az inváziós és tájidegen fajok irtásába is folyamatosan bevontuk őket az év során.

KEOP pályázati forrásból az élőhely-rekonstrukcióval érintett területeken fásítások történtek. 1.000 darab nagyméretű csemete lett elültetve, amelyekkel több kisterületű, őshonos fafajokból álló szárnyékerdőt szeretnénk kialakítani ebben a régióban. A facsoportok évközi ápolása, tápanyag-utánpótlás, teleltetésre való felkészítése (egyedi védőháló, vadriasztó szerrel való kezelés), őszi pótlása a vállalkozói szerződésben foglaltak alapján valósult meg.

A **Nógrád-Ipoly Tájegység** 2013. évi vagyongazdálkodási feladatait a korábbi évek gyakorlatának megfelelően jellemzően a közfoglalkoztatási program keretében hajtottuk végre. A foglalkoztatottak létszáma megkétszereződött. Eredménynek tekinthető, hogy a közfoglalkoztatottak a munkavégzés során egyre jobban elsajátítják a munkakultúra olyan speciális ismeretanyagait, mint a természeti értékek óvása, megismerése. Ennek keretében az élőhely-kezelési feladatok közül viszonylag nagy területen a hulladékmentesítések (bemutatóhelyek, turistautak, pihenőhelyek, rehabilitált bányák, termőföldek) emelhetők ki. Fontosnak tartottuk, hogy bemutatóhelyeink állapota tükrözze az állami természetvédelem szakmai igényességét. Az élőhelyek degradációját okozó hulladék eltávolításával és ártalmatlanításával nemcsak a természeti képet rontó állapot szűnik meg, de a sokszor (pl. futóbogarak, cickányok számára) ökológiai csapdaként működő hulladék is eltávolításra került. Ehhez a munkához illeszkedett a TE SZEDD program keretében két helyszínen megvalósított hulladékmentesítési akció is.

A hulladékmentesítéshez hasonlóan nagy területen folytattuk az inváziós növények (parlagfű, nebánsvirág fajok, kisvirágú őszirózsa, selyemkóró, fehér akác, vörös tölgy) visszaszorítását célzó munkáinkat. A bíbor nebánsvirág visszaszorítása érdekében végzett munkánk eredményei már megmutatkoztak. Sajnos a kisvirágú nebánsvirággal szemben viszont a Karancs-Medves tájvédelmi körzet területén vesztesre állunk.

Kiemelt feladatot jelentettek a Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont természetvédelmi közparkjának fenntartási munkái is. Szlovákia-Magyarország határon átnyúló program keretében járőrfelületeket alakítottak ki közel 1 km hosszúságban. A látogatók kiszolgálása érdekében a beltéri és kültéri bemutatóhelyek karbantartása egész évben folyamatos munkát jelentett (gyepkezelés, bemutatói céllal honos fásszárúak ültetése). A látogatóközpontban működtetett madárménhely teljes kapacitással működött. Az év folyamán 24 faj 66 egyedéről

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

gondoskodtunk. Ezek közül kiemelést érdemel a fokozottan védett fehérorkú denevér, mely tájegységi szintű első előfordulási adatát is jelentette.

Az odútelepek karbantartása és a békamentés már rutinfeladatok sorába tevődött át.

A saját vagyongazdálkodású erdők vonatkozásában a közbeszerzési eljárás elhúzódása miatt munkacsúcsot jelentettek a folyamatban lévő erdőfelújítási feladataink pótlási munkái.

A 2013-as évben is elvégeztük azokat a feladatokat, melyek a védett természeti területeken lévő hatósági táblák, forgalomkorlátozó berendezések (sorompók, táblák), információs táblák karbantartását, cseréjét jelentették.

Az **Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Területen** belül található saját vagyongazdálkodású területeinken több helyszínen folyamatos kezelői feladatot láttunk el. Ezek keretében folytatódott a Holya-tanya környékén található öreg gyümölcsös gondozása, a vizes élőhelyek fenntartása, valamint az erdei tisztások kezelése is. Özönnövények visszaszorítására a közeli litkei Csádalj és az ipolytarnóci állattartó telep térségében került sor.

Az év eleji bozótirtás után háromszori kaszálás és a széna összegyűjtése történt meg a mozaikos biotópok és az őshonos rackaállomány fenntartása érdekében.

Az élőhelyek mellett jelentős feladatot keletkeztetett a bemutatóhely infrastruktúrájának állagmegőrzéséhez kapcsolódó munkák elvégzése. A fogadóépület körüli parkoló, árkok és az út menti területek, játszótér, tűzrakó helyek folyamatos karbantartása, valamint a miocén erdő kertészeti tevékenysége a közmunkaprogramban foglalkoztatottak bevonásával valósult meg. Az állatvilág migrációját akadályozó régi drótkerítések felszámolása döntően befejeződött, 0,5 km hosszú szakasz maradt hátra.

Az 510 hektár területű, különleges rendeltetésű vadászterületen a vaddisznó, gímszarvas és őz állomány a tervszerinti apasztás (10 db gímszarvas, 6 db őz, 56 db vaddisznó, 3 db róka, 1db borz) ellenére növekvőben van, a csemete újulat vadragása jelentős volt, ezért a miocén erdő fölötti 3 hektáros rész villanypásztorral lett elkerítve. Az elszaporodó mezei nyúl és fácán állomány a rókák létszámának csökkenését mutatja.

Fekete hortobágyi rackajuh állományunk az év eleji 65 egyedről indulva év végére 61 egyeddel zárt. A 22 élő szaporulatból 4 db elhullás volt, 7 db eladásra került, 4 db egyéb kos elhullott, 2 db értékesítésre került. 1 db anya elpusztult, 8 db-ot értékesítettünk. Sajnos a tenyészkosunk elpusztult, helyére másikat kellett beszerezni.

A rackanyírásból származó 87 kg mennyiségű gyapjú raktározásra került.

A múlt évi 5 tonna juhtrágya maradványhoz 27 tonna képződött az év során. A készletből 29 tonnát sikerült kisebb nehézségekkel értékesíteni, így az áthúzódó készlet 3 tonna.

A Hollókői Tájvédelmi Körzetben található tanösvények fenntartása a járhatóság és hulladékmentesítés biztosítására szorítkozott, a sérült és elhasználódott bemutató táblák és táblatartó szerkezetek egy részét eltávolítottuk, pótlásukra forráshiány miatt nem került sor. A vár alatti fás legelő rehabilitációja (a KEOP-3.1.2/2F/09-2009-0007 projekt keretében) az év közepére befejeződött. A fás legelő további hasznosítása eredményesen lebonyolított haszonbérleti pályázati kiírási alapján, hosszútávon biztosított.

2013 évben Garábon gépszín, géptároló, telephely munkaterület átadásával megkezdődött az a folyamat, amely gyökeres változást alapoz meg a saját vagyongazdálkodású mezőgazdasági területek hosszú távú természetvédelmi célú kezelésében.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

3.4. Terület nélkül, egyedi jogszabállyal védett és védelemre tervezett értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Védelemre tervezett mesterséges üregek	29	0

A minisztérium munkatársával a 29 regisztrált helyszínt bejártuk és 10 esetben elkezdődött a védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció összeállítása.

3. 4.1. Védelemre tervezett mesterséges üregek

Igazgatóságunk működési területén található mesterséges üregek védetté nyilvánítási szándékát általánosan két indoklási kör határozza meg. Az első a földtani-természetvédelmi, bányászat-kultúrtörténeti. A Mátra és a Bükk-hegységben, valamint környezetükben több évszázada zajló ércutatás és bányászat során számos tárót, mesterséges üreget alakítottak ki. A középkortól a múlt század 50-es éveireg létrejött földalatti vágatok pótolhatatlan földtani információt hordoznak, geológiai feltárásoknak minősülnek. A második az élővilágvédelmi. A Mátra, vulkáni képződéséből eredően, nem bővelkedik természetes üregekben, barlangokban. Ezért van nagy jelentőségük az ércutatások, bányászat során kihajtott vágatoknak. Ezek adnak otthont a hegység jelentős denevérekolóniáinak.

A tíz kidolgozott tervezési területből hetet tartottunk meg a VM BTÖO-val folytatott egyeztetés után.

1. Antal-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Recsk

Jelenlegi védelmi státusz: HUBN20044 kódszámú Recski Hegyes-hegy elnevezésű Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges természet-megőrzési területen található. A Natura 2000 terület kijelölése a táróban élő denevérekolónia védelme miatt történt.

Állapot: A táró állapota rendkívül leromlott és veszélyes, részben az omlások gyakorisága, részben a kőzetből felszabaduló gázok (szén-dioxid) miatt. A táró talpán és a bejáratnál az omlások törmelékéből álló halmok a nehéz, fojtó, mérgező gázokat nem engedik „kifolyni”, így rövidesen előállhat olyan állapot, amikor a vágat levegője a denevérek számára végzetesen mérgező koncentrációjúvá válik. Beavatkozások nélkül a vágat teljes tönkremenetelével kell számolni. A bejárat fölötti részü folyamatos omlása, megtámasztás nélküli oldal suvásveszély beavatkozás hiányában hosszabb távon a tárószáj teljes elzáródását eredményezheti. A kőzetből felszabaduló szén-dioxid az omlások miatt nem tud kifolyni a táróból, a táró bejárása, megfelelő biztonsági berendezések nélkül, jelenleg életveszélyes.

Helyreállítás: KEOP pályázat keretében lezárása, felújítása megtörtént.

Védendő élő természeti értékek: A terület botanikai értékekben nem gazdag, zoológiai jelentősége azonban kiemelkedő: a táróban találjuk a Mátra legjelentősebb denevér populációját, de országos szinten is a tíz legjelentősebb denevér-élőhelye között tartják számon. Az 1994. óta végzett denevér megfigyelések adatai szerint több ezer (3-4000) védett közönséges denevér (*Myotis myotis*), több száz (3-500) fokozottan védett kereknyergű patkósdenevér (*Rhinolophus euryale*) és néhány példány fokozottan védett hosszúsárnyú denevér (*Miniopterus schreibersi*) tanyázik aktív fázisukban a táróban. A téli hónapokban a denevérek száma jelentősen lecsökken, a telető példányok (jellemzően közönséges denevér és kereknyergű patkósdenevér) száma néhány százra tehető. 2012. szeptember 5-én több tucat kölyök denevér jelenléte volt észlelhető közvetlenül a felszakadás után.

Védendő élettelen természeti értékek: A 19. században hajtott ércutató táró. Az Észak-magyarországi-középhegység nagytájhoz, azon belül a Mátra-vidék középtájhoz és a Parád-Recski-medence kistájhoz tartozik. Földtani értelemben a Mátra legidősebb eocén-oligocén rétegvulkáni összletéhez (Recski Andezit Formáció), a Recsk-parádi ércesedés szulfidban szegény (low sulphidation) zónájába tartozik. A tárót az 1800-as években felélénkítő ércutatási időszakban hajtották, az erősen zúzott, agyagásványosan bontott, néhol kovás, nagymértékben átalakult, mállott biotitamfibolandezit tufában. Az Antal-táró által feltárt ércesedés a Lahócahoz hasonlóan az eocén vulkanizmushoz kapcsolódik. A sztratovulkáni

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

felépítésű összlet (Recski Andezit F.) hidrotermálisan erőteljesen bontott. A terület kőzetanyagára a kovás infiltráció, a kiterjedt kaolinitedés és a színes elegyrészek lebontásából származó általános piritisedés jellemző. A laza szerkezetű tufa piritimpregnációja további egész sor ásványi bomlás és újra kiválás okozója (alunit, gipsz, limonit, kalkantit). A kovásodás is általános, sőt egyes helyeken erőteljesebb, mint a piritisedés. A Veresvár és a Hegyes-hegy közötti Bánya-völgyből indították az Antal- és az Irma-tárókat. Az adatok arra utalnak, hogy a feltárások során a csekély mennyiségű érc lefejtése után rövid idő alatt felhagytak a további kutatásokkal. Az indulásnál megütött dúsabb telérrészek, fészkek csapásban nem voltak kitartóak, a mélység felé pedig a különböző nehézségek (pl.: hasadékvíz) miatt nem igen tudtak lehatolni. Az Orczy-táróban észlelt telérhálózatot magasabb szinten az Antal-táró nyitja meg. Az Orczy-táró főelágazásánál megütött vastag kovás telért az Antal-táróban is észlelték, de szegényesebb ércesedéssel és kisebb vastagságban. Az 1960-as években, mind földtani újrafelvételezése, mind mintavételezése megtörtént a területnek, de nem születtek olyan eredmények, amelyek az ércek gazdaságos kitermelésének lehetőségét bizonyították volna.

2. Ezüsbánya-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Gyöngyösorozsi

Jelenlegi védelmi státusz: HUBN10006 kódszámú Mátra elnevezésű Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi területen található.

Állapot: vasrácsos ajtóval lezárt, első 15 m után nincs biztosítás, kisebb omlások, kőzet gyengülések előfordulnak. Ásványgyűjtők a bejáratot feltörték, a 15 m-ben lévő lezáró palánkot kibontották és a mandulaköves andezitet gyűjtötték. A tárót ideiglenes lakattal lezártuk 2012. szeptember 5-én. A táró hánycsúcsa már nem felismerhető. A táró kb. 50 hosszú, kisebb törésekkel, nem teljesen egyenesen halad.

Helyreállítás: KAC „B” keret pályázat keretében a táró lezárása, első 15 m-nek ácsolt biztosítása elkészült 2004-ben.

Védendő élő természeti értékek: kisebb kis patkósdenevér kolónia élőhelye.

Védendő élettelen természeti értékek: A hajdani érczúzó romjai mellett lévő XVIII. századból származó kutatótáró típusos szelvényben a kovás-agyagásványos meddőkittöltésű ún. Vereskői-telér É-i folytatását, továbbá a telért kísérő mandulaköves andezit-telért. Ez utóbbi azért is jelentős, mert ez a finális vulkanizmusnak a legfiatalabb képződménye.

3. Vizeslyuk-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Mátrászentimre

Jelenlegi védelmi státusz: HUBN10006 kódszámú Mátra elnevezésű Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi területen található.

Állapot: vasrácsos ajtóval lezárt, első 15 m után nincs biztosítás, kisebb omlások, kőzet gyengülések előfordulnak. A tárószáj előtt felgyűlő törmelék a víz kifolyását akadályozza. 2012. szeptember 5-én a törmelék részleges eltakarításával a vízszintet kb. 30 cm-el süllyesztettük. A táró lezárása érintetlen volt. A táró hánycsúcsa már nem felismerhető.

Helyreállítás: KAC „B” keret pályázat keretében a táró lezárása, első 15 m-nek ácsolt biztosítása elkészült 2004-ben.

Védendő élő természeti értékek: kisebb közönséges denevér és kis patkósdenevér kolónia élőhelye.

Védendő élettelen természeti értékek: Ez az egykori kutatótáró az egyetlen eddig ismert és eredeti formájában fennmaradt tárgyi bizonyítéka annak, hogy a Mátrában már a középkorban folytattak bányászkodást. A táró 0-10 m közötti szakasza 1 m átlag magasságú, 0,8 m szélességű, jellegzetesen trapéz-téglalap szelvényű, vésett szakasszal indul, majd a 10-50 m között a XVIII. századi bányaművelés jellegzetes jegyeit magán viselő párhuzamos oldalú,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

boltozatos főtéjű szakaszban folytatódik. A vágathajtás ezen a szakaszon már kézi fúrással és robbantással történt. A vágat utolsó harmadában még ma is áll néhány eredeti „fél-ácsolat”, valamint a megütött telér menti „berakat” (száraz falazat).

4. Béke-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Parádsasvár

Jelenlegi védelmi státusz: Mátrai Tájvédelmi Körzet, HUBN10006 kódszámú Mátra elnevezésű Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi területen található.

Állapot: Nyitott, járható, de a bejárat törmelékhalommal félig betemetett, a táróból a széndioxid csak a törmelékbe beépített, vízkivezetésre használt 400-as vascsövön folyhat ki. A vágat szakaszi általában omlásosak, a régi beépített ácsolatok elkorhadtak, kidőltek, emiatt elég kaotikus a táró állapota. Nyáron a légáram megváltozása miatt a levegőben feldúsul az oxigén, bejárása életveszélyes. kb. 1388 m hosszú, több elágazás, ereszke indul belőle. A táróban csorgalékvíz van, omlások mögött felgyülik.

Helyreállítás: KEOP pályázat keretében lezárása, felújítása tervezett. Jelenleg a kiviteli tervek elkészítése folyik.

Védendő élő természeti értékek: kisebb kis patkósdenevér kolónia élőhelye.

Védendő élettelen természeti értékek: 1959-ben az ún. közép-mátrai ércesedés ércesedési csapására merőlegesen kihajtott vágat, amely számos telért tárt fel. A telérek általában kalcitos kitöltésűek, az ércásvány főleg a gyantafényű szfalerit ill. galenit. Az ásványgyűjtők kedvenc helye. Főbb ásványok: kalcit, kvarc, fluorit, szfalerit, galenit, paligorszkit (hegyibőr).

5. Pál-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Parád

Jelenlegi védelmi státusz: HUBN10006 kódszámú Mátra elnevezésű Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges madárvédelmi területen található.

Állapot: Nyitott, járható. A tárószájánál felgyült omladék miatt a csorgalékvizek felgyülhetnek, emiatt időszakosan bejárhatatlanná válhat. 40 m körül omlás található, amely mögött jelentős mennyiségű bányavíz gyűlt össze. KEOP projektben érintett hossza 105 m. A Földalatti denevérszállások katasztere I. kötetben **Róza-táró** néven találjuk a tárót.

Helyreállítás: KEOP pályázat keretében lezárása, felújítása tervezett. Jelenleg a kiviteli tervek elkészítése folyik.

Védendő élő természeti értékek: kis patkósdenevér, kereknyergű patkósdenevér, közönséges denevér, nagyfülű denevér él benne.

Védendő élettelen természeti értékek: A tárót a 19. században hajtották, majd az 1950-es években felújították és az Orczy-táróra is rályukasztották. A Mátra legidősebb, oligocén rétegvulkáni összletéhez, a recsk-parádi ércesedés szulfidban szegény zónájába tartozik. A tárót az erősen zúzott, agyagásványosan bontott, néhol kovás, nagymértékben átalakult, mállott biotitamfibolandezitben hajtották.

6. Denevér-táró (védetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Szarvaskő

Jelenlegi védelmi státusz: Natura 2000 hálózat *HUBN10003* kódszámú *Bükk hegység és peremterületei* elnevezésű különleges madárvédelmi területen található.

Állapot: A tárószáj beomlott.

Helyreállítás: Helyreállítás nem tervezett.

Védendő élő természeti értékek: nincs adat

Védendő élettelen természeti értékek: Az 1938-ban hajtott, 32 méter hosszú kutatótáró jura korú gabbróban (Tardosi Gabbró Formáció) keletkezett ércperidotitot (wehrlit) tár fel. Az

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

érckutatások az 1950-es években is folytatódtak, fúrásokkal megállapították, hogy az ércesedés csekély kiterjedésű, az érc igen nehezen kohósítható, ipari termelés ezért sosem indult meg. A "wehrlit" tehát kőzet, egy olivingabbró, melynek alkotó elemei olivin, diallag, amfibol és titanomagnetit. Ilmenitet, vanádiumot és kromitot is tartalmaz. (<http://www.geomania.hu/lelohely.php?lelohely=272>)

7. Y-táró (védtetté nyilvánítást megalapozó dokumentáció készül)

Település: Miskolc-Lillafüred

Jelenlegi védelmi státusz: Bükki Nemzeti Park, Natura 2000 hálózat *HUBN10003* kódszámú *Bükk hegység és peremterületei* elnevezésű különleges madárvédelmi területen, a *HUBN20001* kódszámú *Bükk-fennsík és Lök-völgy* elnevezésű kiemelt jelentőségű természet-megőrzési területen található.

Állapot: A tárószáj nyitott, Y-alakú táró, bejárható, nem omlásveszélyes. A táró egyenesen halad 11,5 m-ig, innen jobbra 11,5 m, balra 12,5 m hosszú, V-alakban haladó elágazó szakaszok következnek.

Helyreállítás: A Kaptárkő Egyesület KEOP pályázatban lezárna.

Védendő élő természeti értékek: kis patkósdenevér

Védendő élettelen természeti értékek: A rézércindikációra 1927-ben hajtott ún. Y-táró zöld színű, palás metabazaltban, metaandezitben helyezkedik el, melynek repedéseit kalcit- és kvarc töltik ki. A táró alatt kis meddőhányó található, amelyben elsősorban érces darabokat lehet gyűjteni, a mellette balra lévő Kis-kút-lápa elejében, illetve a tőle jobbra lévő sziklás, meredek hegyoldalon telérekben epidot-ferroaxinit-albit ásványtársulás fordul elő (<http://www.geomania.hu/lelohely.php?lelohely=81>). Mindkét táróágban a táró főtéjén, oldalán, homlokán és talpán karbonátos kiválások láthatók, cseppkőkéreg, cseppkő, kicsi medencék, barlangi gyöngyök formájában.

3.5. Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek

• Erdő-rezervátum

A működési területünkön 10 erdőrezervátum található. Az erdőrezervátumok magterületén erdészeti beavatkozás nem folyik. Az erdőrezervátumok védőzónájában a Magyar Nemzeti Erdőrezervátum Bizottság kezelési irányelvei alapján a folyamatos erdőborítást biztosító üzemmódok érvényesítésére törekszünk. Eljárásrendi hiba miatt két erdőrezervátum védőzónában véghasználatra került sor az elmúlt évben.

• Nemzeti Ökológiai Hálózat

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény soron következő (5 évenkénti) módosítása 2013-ban volt esedékes. Ennek kapcsán 2012-ben a területrendezési tervben szereplő országos Nemzeti Ökológiai Hálózat elemei is felülvizsgálatra kerültek. Az ökológiai hálózat egyes elemei pontosabban lettek lehatárolva, több esetben a KÜVET-hez igazítást is elvégeztük. Az adatok pontosítása során – az elmúlt években végzett felmérések alapján – egyes indokolatlanul bekerült területek (belterület, ipari park, stb.) kikerültek, míg a legutóbbi módosítás óta eltelt időszakban feltárt természeti értékeket magukba foglaló területeket a hálózat részévé tettük. Összességében az Nemzeti Ökológiai Hálózat össz-kiterjedése lényegesen nem változott, kiterjedése a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén 463.840 ha, ebből magterület 232.092 ha, ökológiai folyosó 115.735 ha, puffer terület 116.013 ha.

3.6. Magas Természeti Értékű Területek

A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területéhez 4 Magas Természeti Értékű Terület tartozik részben, vagy egészében.

Borsodi Mezőség MTÉT

Teljes területe 121.104 ha, melyből a támogatható terület 70.758 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 49%.

Bükkalja MTÉT

Teljes területe 18.372 ha, melyből a támogatható terület 13.110 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 19%.

Hevesi-sík MTÉT

Teljes területe 61.626 ha, melyből a támogatható terület 57.523 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 84%.

Taktaköz MTÉT

Teljes területe 39.206 ha, melyből a támogatható terület 27.189 ha kiterjedésű. A NATURA 2000 területek aránya 58%.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

No.	Kutatási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Barlangok kataszterezése, járatok felszín alatti meghatározása, barlangok természetvédelmi alapállapot felvétele	2.278.000	Barlangkutató és természetvédő egyesületek, Kft.-k, magánszemélyek	Kutatásokkal összefüggően a barlangbejáratok rekonstrukciója, lezárások helyreállítása, 2152 m barlangjárat felszín alatti meghatározása és térképi ábrázolása, 250 m barlangjárat poligonjának meghatározása (2013-ról áthúzódó)	Elemi költségvetés, saját felmérések
2.	Források kataszterezése	290	saját és gyakorlatosok által végzett felmérések	Kataszter kiegészítés folyamatban, 95 új forrás került be a kataszterbe	Elemi költségvetés, saját felmérések
3.	Kunhalom, földvár kataszterezés	0	saját felmérések	Kataszterek felülvizsgálata folyamatban, 700 m új Csörsz-árok szakasz beazonosítása	Elemi költségvetés, saját felmérések
4.	„Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások”- A Tarna-Lázbérc Tájegység és a határmenti csatlakozó Natura 2000 területek kutatása.	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	Bioaqua Pro Kft.	Tarnavidéki TK és Natura 2000 területek vegetációtérképének elkészítése, aktualizálása, befejezése (2725 ha), 16338 rekord biotikai adat, VKI víztest vizsgálatok	Európai regionális Fejlesztési alap HUSK/1101/2.2.1/0156

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

Barlangok közhiteles természetvédelmi nyilvántartására illetve a tevékenységhez köthető járulékos munkákra, műszerbeszerzésre 2013-ban 4.000.058 Ft-ot használtunk fel, illetve kötöttünk le, melyek teljesítése részben áthúzódik 2014-re.

A közhiteles barlangnyilvántartás kialakítására fenntartott 2012. évi keretből 2013. május 31-i teljesítéssel készült el egy barlanglezárás rekonstrukciója, egy lezárás, egy korlát és egy járőrács beépítése, ugyanakkor egy barlang sáros cseppkőfelületeinek tisztítása. Ugyancsak 2012.-ről áthúzódó megbízások alapján készült el 1.200 méter barlangjárat rajzi ábrázolása, és 500 m barlangjárat poligonjának felvétele és 655 m barlangjárat teljes körű térképezése. E munkákra vonatkozóan a 2012. évről áthúzódó szerződés szerinti kifizetés 3.046.750.- Ft-ot volt.

A források közhiteles nyilvántartásának felülvizsgálatát folyamatosan végeztük. 2013. május 31-i befejeződött a 2012. évről áthúzódott kataszterezési munka, melynek során 70 db forráshelyszín kerül felmérésre. A szerződések alapján 290.000 Ft került kifizetésre. 2013-ban saját felméréssel 5 forrás felvételezése történt meg.

A kunhalmok és földvárak kataszterének felülvizsgálata a 2013. évben folytattuk. A kulturális örökségvédelemtől kapott adatbázisok és saját adatok összevetése, illetve térképi (régii és mai topográfiai) és légi felvételek kiértékelése során számos objektum vizsgálata vált szükségessé. 2013-ban is kiemelt hangsúlyt kap a kutatásban az ország (valószínűleg a világ) legnagyobb földműve, a Csörsz-árkok rendszerének beazonosítása, táj- és természetvédelmi szempontból értékes szakaszainak a földvárkataszterben való szerepeltetése. Karácsond határában 700 m hosszú természeti értékeket is hordozó szakaszt azonosítottunk és jártunk be.

A „Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások” során a Tarna-Lázberc Tájegység és a határmenti csatlakozó Natura 2000 területek területein az alábbi terepi felmérések folytak:

Botanikai felmérések: Védett és lokális értékű növényfajok archív és recens florisztikai adatgyűjtése, melynek keretében a (1) vegetációtérképezés során történik florisztikai adatgyűjtés, ill. (2) herbáriumi archív adatok beszerzése (Magyar Természettudományi Múzeum) történt meg. (1) A Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet valamint a projektterületen található kiemelt jelentőségű különleges természetmegőrzési területek (KTT - 10 terület) vegetációtérképének elkészítése illetve a meglévő térképek kiegészítése (teljes terület 181,5 km², a projekt során térképezendő terület: 87 km². Vegetációtérkép elkészítése M 1: 10000 léptékben asszociáció, szubasszociáció, konzociáció feltüntetésével.

Nagyomba felmérések archív adatok összegyűjtése, 20 mintaterületről recens adatgyűjtés (kiemelt figyelemmel a védett fajokra).

Zoológiai felmérések:

- Bogár: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen (mintaterületeken gyűjtés valamint szkennelés 1 vegetációs periódusban), talajcsapda anyagok feldolgozása.
- Lepke: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen, nappali lepkés mintavétel egy vegetációs periódusban kétszer
- Pók: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen 1 vegetációs periódusban
- Egyenesszárnyúak: GAP analízis, alapállapotfelmérés 20 mintaterületen, mintavétel (egyszeri állapotfelvétel, fűhálózás, hangazonosítás);
- Madarak: erdős területek madárállományának alapállapot felmérése 7 mintaterületen
- Denevérek: NATURA 2000 területeken a jelölő denevérfajok felmérése: 10 épületlakó kolónia felmérése, valamint 160 km denevérdetektoros transzektvizsgálat

Komplex hidrobiológiai felmérések: vízfolyásokon végzett szabályozási beavatkozások hatásának vizsgálata; a célterületen található vízfolyások ökológiai- és természeti állapotának megállapítása és vízkémiai háttérvizsgálatok elvégzése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

4.2. Monitorozás

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
1.	Havasi hagyma (<i>Allium victorialis</i>) (Ablakoskő-völgy)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya stabil	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
2.	Magas istác (<i>Armeria elongata</i>) (Bélapátfalva: Galya-kopasza, Noszvaly: Nagy-Galya, Bükkzsérc: Vasbánya-tető)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
3.	Piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>) (Eger-Felnémet: Gazsi-lápa, Kisgyőr: Ásottfa-tető, Kerecsend: Lógó-part, Rimóc: Szél-hegy, Gyöngyös: Sár-hegy)	30	Harmos Krisztián, Magos Gábor, Pozsonyi András, Urbán László (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
4.	Magyarföldi husáng (<i>Ferula sadleriana</i>) (Bélapátfalva: Bélkő)	10	Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
5.	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>) (Bátonyterenye: Lengyendi-Galya, Fallóskút: Tugár-rét)	10	Magos Gábor (BNPI)	A növényfaj populációjának állománya a Lengyendi-Galyán növekszik, a Tugár-réten jelenlétét 2013-ban nem észleltük	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
6.	Heverő iszapfü (<i>Lindernia procumbens</i>) (Tiszanána: Galambos-dűlő, Kál: Második-nyomás, Kömlő: Pap-fenek, Borsodivánka: Homokháti-tábla, Poroszló: Vénasszony-dűlő)	20	Pozsonyi András, Schmotzer András (BNPI)	A növényfaj jelenlétét az idei évben nem tapasztaltuk a mintaterületeken	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
7.	Tarka nyúlfarkfű (<i>Sesleria varia</i>) (Miskolc: Jávor-hegy, Angyalszárny, Massai-hegy, Vöröskő)	10	Bartha Attila, Pelles Gábor, Pozsonyi András, Sulyok József (BNPI)	A növényfaj újabb populációit mértük fel, korábban is vizsgált állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
8.	Teleki-virág (<i>Telekia speciosa</i>) (Bükkzsérc: Hór-völgy, Cserépfalu: Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kisgyőr: Ilona-ház, Béni-völgy, Galuska-völgy, Szent-Miklós-kút)	10	Kalmár Zsuzsa, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai csökkennek	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
9.	Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>) (Miskolc: Nagymező, Apc: Somlyó, Dormánd: Nagy-Hanyi, Cserépfalu: belterület, Verpelét: Kő-hegy)	20	Kalmár Zsuzsa, Pozsonyi András (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
10.	Mohaközösségek monitorozása (<i>Melittio-Fagetum</i>) (Mátra: Csörgő-völgy)	150	Papp Beáta, Ódor Péter (TTM)	Mohaközösségek fajkompozíció-vizsgálata	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: mohaközösségek fajkompozíció-változásainak nyomon követése
11.	Szikes növénytársulások (<i>Artemisio-Festucetum</i> , <i>Achilleo-Festucetum</i>) monitorozása (Heves, Tiszanána)	120	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
12.	<i>Festuco ovinae-Nardetum</i> társulás monitorozása (Miskolc: Nagymező)	60	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
13.	<i>Polygalo-Brachypodium</i> társulás monitorozása (Szilvásvár: Aszaló-hegy)	60	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 50 db 1x1 méteres kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
14.	<i>Melittio-Fagetum</i> társulás mintahármasainak monitorozása a Mátra hegységben (Csörgő-völgy erdőrezervátum)	297	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 990 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
15.	<i>Aconito-Fagetum</i> társulás monitorozása a Bükk és a Mátra hegységben (Őserdő és Kékes erdőrezervátum)	330	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 660 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
16.	<i>Phyllitidi-Aceretum</i> társulás monitorozása a Bükk hegységben (Hór-völgy)	100	Dr. Vojtkó András (EKF)	A társulás fajkompozíció-vizsgálata 165 db 1 méter átmérőjű kvadrátban (cönológiai felvételezés)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
17.	Abasár kvadrát (O5x5_001) élőhelytérképezése	400	Pozsonyi András (BNPI)	A 2003-as élőhelytérképezés óta a terület 6 %-a került más élőhelyi kategóriába	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: fajkompozíció-vizsgálat.
18.	Bükk-fennsík kvadrát (R5x5_008) élőhelytérképezése	600	Dr. Vojtkó András (EKF)	A 2003-as élőhelytérképezés óta a terület 13 %-a került más élőhelyi kategóriába	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: élőhely-tipizálás, élőhelyek változásának nyomon követése.
19.	Inváziós növényfajok (bálványfa <i>Ailanthus altissima</i> , gyalogakác <i>Amorpha fruticosa</i> , selyemkóró <i>Asclepias syriaca</i> , cseh óriáskeserűfű <i>Fallopia x bohemica</i> , kanadai aranyvessző <i>Solidago canadensis</i>) monitorozása Abasár kvadrátban	40	Pozsonyi András (BNPI)	A 2003-es élőhelytérképezés óta a cseh óriáskeserűfű (<i>Fallopia x bohemica</i>) és a kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>) térhódítása tapasztalható	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
20.	Inváziós növényfajok (kisvirágú nebáncsvirág <i>Impatiens parviflora</i> , kanadai aranyvessző <i>Solidago canadensis</i>) monitorozása Bükk-fennsík kvadrátban	40	Dr. Vojtkó András (EKF)	A 2003-as élőhelyterképezés óta a kisvirágú nebáncsvirág (<i>Impatiens parviflora</i>) és a kanadai aranyvessző (<i>Solidago canadensis</i>) csekély mértékű térhódítása tapasztalható	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
21.	Országos Ürgemonitorozó Akció (Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér)	20	Papp Viktor Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	A faj populációinak állományai csökkenést mutatnak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.
22.	Egyenesszárnyárnyú közösségek monitorozása szikes növénytársulásokban (<i>Artemisio-Festucetum pseudovinae</i> , <i>Achilleo-Festucetum pseudovinae</i>)	200	Dr. Nagy Antal (Debreceni Egyetem)	Egyenesszárnyárnyú közösségek fajkompozíció-vizsgálata	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: egyenesszárnyárnyú közösségek fajkompozíció-vizsgálata
23.	<i>Pannon gyík</i> monitorozás (Kozárd, Szarvaskő)	50	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
24.	Pelemonitorozás (Kerecsend, Kozárd)	40	Harmos Krisztián, Sashalmi János (BNPI)	A faj populációinak állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
25.	Gyöngybagolyköpetek gyűjtése és kisemlős-határozás bagolyköpetből (Bükkalja, Mátraalja)	200	Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Határidő: 2014. 05. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: kisemlősfajok populációinak állománybecslése
26.	<i>Denevér</i> közösségek monitorozása (Ny-Bükki, D-Hevesi, D-Borsodi Tájegység)	265	Dr. Estók Péter (EKF)	Határidő: 2014. 05. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
27.	<i>Denevér közösségek monitorozása (K-Bükk, Tarna-Lázberc Tájegység)</i>	485	Bükk Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Határidő: 2014. 05. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése
28.	Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal (O3 Pély: Hanyi-ér 3270-2007, H1 Felsőtárkány: Csák-pilis 6190-2019, H4 Felnémet: Gazsi-lápa 6210-2012, H5a Felnémet: Kerek-domb 6240-2031, D2 Boldog: Vajda-rét 6410-2003, D5 Mátraszentimre: Mlaki 6430-2021, D34 Boldog: Vajda-rét 6440-2007, E2 Mátraszentimre: Paszinek 6520-2012, D1 Mátraszentimre: Mlaki 7230-2005)	100	Kalmár Zsuzsa, Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	Natura2000 gyepes növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapok kitöltése megtörtént	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése.
29.	Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív adatlapokkal (K5 Nagyvisnyó: Király-szikla 9130-2022, LY3 Nagyvisnyó: Bálvány-lapossa 9150-2010, LY1 Nagyvisnyó: Ablakos-kő-völgy 9180-2006, L5 Kerecsend: Kerecsendi-erdő 91F0-2003, K1 Kerecsend: Kerecsendi-erdő 91G0-2002, M1 Visonta: Csepplye-tető 91H0-2042, L4 Noszvaj: Engedi-oldal 91M0-2044)	60	Bartha Attila, Kalmár Zsuzsa, Magos Gábor, Pozsonyi András (BNPI)	Natura2000 erdős növénytársulások fajkompozíció-vizsgálata, az adatlapok kitöltése megtörtént	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: Natura 2000 növénytársulások változásának nyomon követése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
30.	Közösségi jelentőségű növényfajok (leánykőkörcsin <i>Pulsatilla grandis</i> , piros kígyószisz <i>Echium russicum</i> , Janka tarsóka <i>Thlaspi jankae</i> , kislepke <i>Cirsium brachycephalum</i> , heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i> , kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>) felmérése	300	BNPI munkatársai	A növényfajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
31.	Védett és közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése (Lillafüredi erdőtervezési körzet)	450	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum)	Határidő: 2014. 05. 31.	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
32.	Közösségi jelentőségű lepkefajok (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i> , sztyeplepke <i>Catopta thrips</i> , nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i> , magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i> , csíkos medvelepke <i>Euplagia quadrimaculata</i> , díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i> , sárga gyapjasszövő <i>Eriogaster catax</i>) felmérése (Bükk NP, Tarnavidéki TK, Mátrai TK, Hevesi Fűves Puszták TK, Karancs-Medves TK)	450	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István (BNPI)	A lepkefajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.
33.	Közösségi jelentőségű bogárfajok (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hörcsincér <i>Cerambyx cerdo</i>) felmérése (Karancs-Medves TK)	120	Lantos István (BNPI)	A bogárfajok újabb populációi kerültek felvételre	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a fajok populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	Monitorozási projekt tárgya, helyszíne	Összeg (e Ft)	A monitorozást végző szervezet	Főbb eredményei	Forrás
34.	Gebhardt-vakfutrinka monitorozása (Bükk hegység)	200	Angyal Dorottya (MTM Állattár)	A 6 vizsgált barlangból 4-ben lett kimutatva a faj	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak állománybecslése.
35.	Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i> agg.) konzervációgenetikai kutatása (Cserhát, Mátra, Bükk, Hevesi-sík)	500	Dr. Sramkó Gábor (DE)	A faj rokonsági körének tisztázása (szlovák és román állományok bevonásával)	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: a faj populációinak genetikai vizsgálata.
36.	Közösségi jelentőségű lepkefajok országos monitorozásának koordinációja, jelentés összeállítása	2000	Ilonczai Zoltán (koordináció)	7 kiválasztott lepkefajnak országos szinten összesen 23 populációját és előfordulási adataikat 33 térségben vizsgáltuk.	HNPI által átadott pénz
37.	Védett és fokozottan védett ragadozómadár fajok illegális mérgezésének monitorozása.	500	BNPI őrszolgálat	Ebben az évben bizonyítottan egy mérgezett ad. parlagi sas került meg. A madarat az állatorvosi ellátást követően jeladózva engedték el.	Finanszírozás: EU LIFE+ NAT10/HU/000019 Parlagi sas védelem Magyarországon.
38.	Gombafajok monitorozása (Aconito-Fagetum társulás) (Bükk: Őserdő)	300	Turcsányiné Dr. Siller Irén	A gombafelmérés nem lett elvégezve, 2014-ben az általa ajánlott kutató bepótolja	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: gombaközösségek fajkompozíció-változásainak nyomon követése
39.	Magyar kőhúr (<i>Minuartia frutescens</i>) Eger: Mész-hegy, Rakottyás, Rókafarm, Czakó-kő, Czakó-tető, Afrika-tető, Kavicsos-tető, Nyerges-tető, Üveg-hegy; Noszvaj: Engedi-oldal; Ostoros: Nagy-Pajdos	20	Kalmár Zsuzsa (BNPI)	A növényfaj populációjának állományai stabilak	Finanszírozás: saját költségvetés; projekt célja: faj populációinak állománybecslése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

A Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) szakmai irányítását a Vidékfejlesztési Minisztérium keretében működő Irányító Központ végzi. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság alkalmazásában álló koordinátor a kidolgozott protokollnak megfelelően készít tervet és végzi el – illetve megbízott kutatókkal végezteti - a feladatokat. 2013-ben az alábbi feladataink voltak: 9 védett és 6 inváziós növényfaj monitorozása, gerinces (*ürge, pannon gyík, denevérfajok, pelefajok*) és gerinctelen (*egyenesszárnyúak*) állatfajok, valamint 2 élőhely-térképezési kvadrát monitorozása.

A Natura 2000 területek, élőhelyek és fajok monitorozása során 2013-ben 6 Natura2000-es növényfaj, 8 lepkefaj és 4 bogárfaj felmérése, valamint 7 közösségi jelentőségű gyepes élőhely és 17 közösségi jelentőségű erdős élőhely felmérése történt meg.

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok

TIR-be betöltött adatok

1. *Védett objektumok modul*
 - Frissített védett terület shape – Maconkai-rét TT
 - Frissített országos Natura 2000 fedvények
2. *Ingatlan modul*
 - A 2011-es KÜVET adatok.

Betöltésre előkészített adatok

- NBmR élőhelytérképezési kvadrátok 2011. évi adatai

4.4. Jelentési kötelezettség

Nemzeti jelentési kötelezettségünknek eleget tettünk (éves madárjelentés, NBmR (9 védett és 7 inváziós növényfaj monitorozása, gerinces állatfajok (*ürge, pannon gyík, halfajok, denevérfajok, pelefajok*), valamint 2 élőhelytérképezési kvadrát monitorozása), Natura 2000 monitorozás (6 közösségi jelentőségű növényfaj, 4 egyenesszárnyú-faj, 8 lepkefaj, 3 bogárfaj felmérése és 4 különleges természetmegőrzési terület élőhelytérképezésének kiegészítése és pontosítása, valamint 9 közösségi jelentőségű gyepes élőhely és 7 közösségi jelentőségű erdős élőhely felmérése).

Az élőhelyvédelmi irányelv 17. cikk szerinti országjelentéshez (2007-2012) adatokat szolgáltatunk a koordinációt végző VM Természetmegőrzési Főosztály számára. A 2012-ről áthúzódó feladat részeként a szükséges igazgatósági adatokat (adatbekérő lapok és térképek) elkészítettük az igazgatóságunk működési területén található közösségi jelentőségű bogár- és lepkefajokra (össz. 23 faj), ürgére, valamint 26 közösségi jelentőségű élőhelytípusra.

A madárvédelmi irányelv 12. cikk szerinti jelentés elkészítéséhez a központi koordinációval megbízott Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület részére biotikai (fészkelési) adatokat adtunk át 1980-2012 időszakra vonatkoztatva (összesen 41.380 adatrekord). A feladat részeként 66 közepesen gyakori madárfaj térképi adatbázisának pontosítását is elvégeztük (lépték: 2,5x2,5 UTM kvadrát).

A Natura 2000 területek hivatalos adatlapjainak (Standard Data Form) éves felújítását is elvégeztük.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

5. Természetvédelmi kezelési tevékenység

5.1. A) Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült)

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
1	Kerecsendi-erdő TT	119,6	elkészült	elkészült	elkészült
2	Bükk Nemzeti Park	42.269	elkészült	elkészült	elkészült
3	Lázbérci TK	3.633,8	elkészült	folyamatban	folyamatban
4	Kelet-cserháti TK	7.425	folyamatban	-	-
5	Borsodi Mezőség TK	17.932	folyamatban	elkészült	folyamatban
6	Tarnavidéki TK	9.569,8	folyamatban	elkészült	folyamatban
7	Hollókői TK	141,2	elkészült	-	-
8	Kesznyéteni TK	6.083,9	folyamatban	elkészült	folyamatban
9	Szomolyai Kaptárkövek	4,8	elkészült	elkészült	folyamatban
10	Siroki Nyírjestó TT	22,5	elkészült	elkészült	elkészült
11	Gyöngyösi Sárhegy TT	186	elkészült	elkészült	folyamatban
12	Kőlyuktető TT	A védelmet fel kell oldani.			
13	Erdőtelki Arborétum TT	3,04	folyamatban	-	-
14	Ipolytarnóci Ősmaradványok TT	513	folyamatban	-	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
15	Lázberci TK bővítése		elkészült	elkészült	9/2008 (IV.10.) KvVM rendelet
16	Mátrai TK	11.841	elkészült	elkészült	15/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
17	Karancs-Medves TK	6.619	elkészült	elkészült	6/2010 (III.31.) KvVM rendelet
18	Hevesi Füves Puszták TK	16.114	elkészült	elkészült	15/2005 (VII.14.) KvVM rendelet
19	Hevesi Füves Puszták TK bővítés		elkészült	elkészült	26/2008 (X.22.) KvVM rendelet
20	Erdőtelki Égerláp TT	22,4	elkészült	elkészült	14/2008. (VI.3.) KvVM rendelet
21	Bélkő TT (része lett a nemzeti parknak)	97,27	elkészült	elkészült	5/2008. (II.19.) KvVM rendelet
22	Márkháza-pusztai Fáslegelő TT	273	elkészült	elkészült	19/2007 (VI.1.) KvVM rendelet
23	Sóshartyáni Hencse-hegy TT	104,7	elkészült	elkészült	13/2004 (VII.21) KvVM rendelet
24	Szóllóskei-erdő TT	63,7	elkészült	elkészült	8/2009.(VI.9.) KvVM rendelet
25	Tardi legelő TT (része lett nemzeti parknak)	280	elkészült	elkészült	16/2007 (IV.20.) KvVM rendelet
26	Tervezett Szilvásvárad Aszaló-hegy TT	189	elkészült	elkészült	-
27	BNP tervezett nyugati bővítése	1192	elkészült	elkészült	-
28	Borsodi Mezőség TK bővítése	3496	-	-	-
29	Tervezett Etesi Fáslegelő TT	67	elkészült	elkészült	-
30	Kesznyéteni TK tervezett bővítése	56	-	-	-
31	Maconkai-rét TT	6	elkészült	elkészült	16/2012. (II. 21.) VM rendelet
32	Mátrai TK déli bővítése	1500	elkészült	folyamatban	-
33	Mátrai TK nyugati bővítése	kb. 3600	-	-	-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció	Részletes természetvédelmi kezelési terv	kezelési terv (jogszabályban megjelenő rész)
34	Tervezett Mátraverebély Kőszirt-Meszes-hegy TT	869	elkészült	elkészült	-
35	Tervezett Nagylóci Kőhegy TT	172	elkészült	elkészült	-
36	Sárhegyi TT tervezett bővítése	208	elkészült	folyamatban	-
37	Tervezett Ipolymenti TK	kb. 4000	-	-	-
38	Tarnavidéki TK tervezett bővítése	468	-	-	-
39	Siroki Nyírjes-tó TT		elkészült	elkészült	-
40	40 helyszínen kaptárkövek természeti emlékké való nyilvánítása		elkészült	elkészült	folyamatban
41	10 helyszínen természeti emlékké nyilvánítandó földtani alapszelvények		folyamatban	folyamatban	-
42	10 helyszínen védetté nyilvánítandó mesterséges üregek		elkészült	elkészült	-

5.1.B) Natura 2000 fenntartási tervek

A tárgyévben új területre nem készítettünk Natura 2000 fenntartási tervet. Az EMVA keretből, a Darányi Ignác terv keretében 18 terv elkészítése folyamatban van (lásd 3.1.4. pont).

5.1.C) Bükki Nemzeti Park övezeti besorolásának előkészítése

A Bükki Nemzeti Park övezeti besorolásának előkészítésének szakmai alapját az 1992-ben Less Nándor, Vojtkó András és Gyulai Péter által kidolgozott zónajavaslat képezte. A kijelölnél figyelembe vettük a hegységre azóta elkészült földtani térképet, az 1990 és 1996 között végzett vegetáció- és flóratérképezés eredményeit, valamint több tízezer aktuális biotikai adatot.

A zónabeosztás átdolgozása a minisztérium által elfogadott „A hazai nemzeti parkok övezeti besorolásának szakmai koncepciója” alapján történt meg. Az így elkészült előzetes szakmai koncepció a VM által elfogadásra került.

Ezt követően a tervezett övezeti besorolást kizárólag a területileg érintett két nagy erdészeti részvénytársasággal (Egererdő Erdészeti Zrt. és Északerdő Erdészeti Zrt.) egyeztetjük. Az általuk elfogadott övezeti besorolási javaslatot 2013. október 24-én terjesztettük fel a VM felé.

5.2. Élőhely-fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Gyepterületek

Az agrártámogatási rendszerek követelményi továbbra sem kedveznek a természetes és természetszerű gyepeknek, mivel a gazdálkodók jelentős része még mindig gépi szárazúzással tesz eleget az MVH-s ellenőrzéseknek való megfelelés miatt. Ez pedig a gyepek állapotának további romlásához, a gyomfajok fokozott elterjedéséhez, a természeti állapot degradálódásához vezet.

A szárazúzás tartós gyepterkezelésként való alkalmazása részben az oka a vaddisznó kártételének, mivel a kezelési mód a szerves anyag feldúsulását okozza az avarszintben, ami a vaddisznó táplálékbázisát bővíti a korhadékban élő gerinctelenek révén. A disznótúrás pedig a következő évben akadályozza a gyepterkezelést. A szárazúzás további kedvezőtlen hatásai még a nem kívánatos gyomok és özönnövények propagulumainak a terjesztése.

Az erdőgazdálkodók az agrártámogatási rendszer miatt a hegyi réteket 2013-ban is kezelni kívánták és engedélyben kérték a természetvédelmi hatóságtól a gyepterkezelések elvégzését, azonban az előző évek gyakorlatához képest elmozdulás tapasztalható, mivel már a kaszálás aránya egyre nagyobb és a tervezett munkákat az előírásoknak megfelelően hajtották végre.

Erdők

A Natura 2000 területek erdőtervének felülvizsgálata során megállapítást nyert, hogy a nem védett természeti területekre eső Natura 2000 területeken komoly problémák vannak az idős erdőtömbök letermelése miatt, így azon fajok megőrzése, amelyek nagy kiterjedésű háborítatlan erdőkhez kötődnek, a jelenlegi korosztályviszonyok mellett nem biztosítható.

Az erdei növényközösségek természetvédelmi problémái közül a klímaváltozás mellett a nagyvadak okozta stressz a jelentősebbek közé tartozik. A nagyvadak közül az idegenhonos muflon (*Ovis musimon*) az a vadfaj, amely a természetvédelmi károk jelentős részéért felelős, és amelynek a létszáma akkor is sok, ha valójában kevés egyedet számlál a populáció. Kártétele a Bükkben és a Mátrában jelentős. Ennek oka az, hogy a hazai erdők nem alkalmazkodtak a birka típusú legelésre,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

másrészt a muflon élőhelyi választása pont azokra az alapkőzet által befolyásolt, edafikus erdőkre tevődik, ahol a védett természeti értékek koncentrálnak. Ezek között sok a maradványnövény, az ún. reliktum, amelynek fennmaradása nagymértékben függ az élőhely állapotától és a „leelési nyomástól”. A Bükkben a Bükk-fennsík déli és északnyugati letörésén elhelyezkedő nagy kiterjedésű szikla- és szurdokerdők, valamint a Déli-Bükk (Derda és környéke) kedvelt tartózkodási helyei a muflonnak, ahol jelentős talajeróziót és vadkárt okoz. Példaként említhető, hogy a Peskő keleti oldalában a Zólyomi Bálint-Jakucs Pál-Baráth Zoltán-Fekete Gábor 1954-ben vegetációtérképezést és felmérést végzett. 1954. július 22-én a Peskő keleti oldalát járták be, ahol az alábbi jegyzőkönyvet vették fel:

„A Peskő-nek a Cserepeskő fele eső völgyére húzódó NE-E expozíciójú hatalmas sziklás és sziklatörmelékes lejtője a Bükk-hegység egyik legszebb és legtipikusabb *Sesleria*-s bükköse, illetve tölgyese, altípusa. Hatalmas összefüggő gyepen a *Sesleria heuffleriana* és a *Carex humilis* /egyes helyeken *C. montana* is./ Közte kisebb-nagyobb sziklákon vagy a törmelék fogva *Cotinus coggygria*. A társulásról a véleményünk a következő: Ezen a helyen a III. korból fennmaradt, és a mai formáját a jégkorszakban elnyerő társulást láthatunk /cf. Relikt-föhrenwald/, a *Cotinus* jelenléte *Sesleria* gyepben mindenképpen reliktum jellegű.”

2013-ban a leírás alapján a termőhelyet pontosan beazonosítottuk és felkerestük, ahol az előbb leírt társulásnak csak a lombkoronaszintjét sikerült megtalálni, a gypszint gyakorlatilag megsemmisült. Az egykor társulásalkotó, domináns fűfajnak, kb. kéttucatnyi egyede fordult elő, az egész hegyoldalban mozgó kötörmelék jellemző.

A muflon tehát közel 60 év alatt jóvátehetetlen károkat okozott, mivel az 1954-ben rögzített reliktum fajokból (osztrák borzamazg - *Pleurospermum austriacum*, közönséges harangláb - *Aquilegia vulgaris*, bánáti ördög szem - *Scabiosa pseudobanatica*, cserszömörce - *Cotinus coggygria*) egyet sem sikerült újra megtalálni.

Hasonló a helyzet a Leány-völgy-Ablakos-kő-völgy vonulat sziklaerdeiben is, ahol egykor igen fajgazdag reliktum élőhelyek váltak nudum, a muflon miatt mozgó kötörmékkal teli erdőkké.

A Mátrában a helyzet egyes területeken még rosszabb, mivel ott már a talajréteg is erodálódik, és a lágyszárúsint teljes hiányával lehet jellemezni egyes sziklaerdőket, melegkedvelő tölgyeseket.

A többi nagyvad esetében szembetűnő kárt még a vaddisznó esetében tapasztaltunk, elsősorban a tavaszi időszakban, amikor a melegkedvelő tölgyesekben okoz jelentős kifekvési és taposási kárt.

A svájci támogatású pályázatunk keretében számos denevérdetektoros vizsgálatot végeztünk erdei élőhelyeken, melyek során (előzetes várakozásainknak megfelelően) megállapítást nyert, hogy több, jelen üzemtervi ciklusban véghasználatra tervezett erdőrészlet Natura2000 jelölő és fokozottan védett denevérfaj élőhelyéül szolgál. Az érintett erdőrészletek tekintetében tájékoztató levelet küldtünk az eljáró hatóságnak. A pályázat keretében beszerzésre kerülő új eszközök alkalmazásának köszönhetően nagyságrendi elmozdulás várható a felderített fokozottan védett fajok élőhelyeinek tekintetében. A jogszabályi megfeleltetés várhatóan számos konfliktus forrása lesz, mivel a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat érdemben nincs tekintettel ezen fajok megőrzéséhez szükséges minimális követelményekkel (zárt, idős erdőállományok fenntartása) A pályázat kapcsán az elérhető szakirodalom alapján kidolgozásra kerültek az érintett denevérfajok megőrzését szolgáló, elsősorban az erdőgazdálkodás módját érintő javaslatok. Ezen anyag bekerült a nemzeti park készülő kezelési tervébe is. Az összeállított szakmai javaslatok országos szintű alkalmazhatósága érdekében az elkészített anyag szakmai egyeztetésére is sor kerül, Azzal a céllal, hogy egységes szakmai anyag beépíthető legyen az erdészeti üzemtervezek élővilágvédelmi javaslatok közé.

Vizes élőhelyek vízfolyások

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

A 2013-as évben folytatódtek a vízfolyások mederrendezései, kotrások és növényzetirtási munkálatok. Utóbbiak főleg a közmunkaprogram keretében zajlottak. Összességében az eddig is özönnövényekkel fertőzött és nem túl jó állapotban lévő csatornázott vízfolyások ökológiai állapotán tovább rontottak. Az elvégzett mederrendezési munkák során sok esetben sérültek védett természeti értékek (Tarna, Bán-patak mederrendezése), amelyre a hatóság útján felhívtuk a figyelmet, valamint időbeli korlátozást kértünk, azonban a kivitelezési határidőkre hivatkozva a kivitelezők nem minden esetben vették ezt figyelembe.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
1	Nyugat-bükki Tájegység Mónosbél: régi gyümölcsös	0,5	gyümölcsös	Ősi fajtákat termő fák fiatalító metszése, szaporítás
2	Tarna-Lázberc Tájegység Arló: Ivánkai gyümölcsös	1	gyümölcsös	Ősi fajtákat termő fák fiatalító metszése, szaporítás
3	Kelet-bükki Tájegység (Kács: Békaházai gyümölcsös)	2	gyümölcsös	Ősi fajtákat termő fák fiatalító metszése, szaporítás
4	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0206/2	3.00	legelő	Tisztító kaszálás, rendkezelés, rendsodrás, bálázás, bálalehordás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
5	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0206/2	0,50	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
6	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0206/2	0,50	legelő	Növényvédelem a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
7	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/5	3,00	legelő	Tisztító kaszálás, rendkezelés, rendsodrás, bálázás, bálalehordás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
8	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/5	0,50	legelő	Növényvédelem a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
9	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/3	1,70	legelő	Tisztító kaszálás, rendelkezés, rendsodrás, bálázás, bálalehordás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
10	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0200/3	0,50	legelő	Növényvédelem a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
11	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0197	6,40	legelő	Tisztító kaszálás, rendelkezés, rendsodrás, bálázás, bálalehordás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
12	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0197	2,00	legelő	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
13	Nyugat-bükki Tájegység, Eger 0167/2	0,70	legelő	Szárazzás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
14	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/d	2,40	legelő	Tisztító kaszálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
15	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/g	14,80	legelő	Tisztító kaszálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
16	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 053/a	4,00	legelő	Tisztító kaszálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
17	Nyugat-bükki Tájegység, Cserépfalu 027	2,10	rét	Kézi cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
18	Nyugat-bükki Tájegység, Bükkzsérc 58 E	0,20	erdő	Akác sarjleverés a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
19	Nyugat-bükki Tájegység, Bükkzsérc 0118	0,20	erdő	Cserjeirtás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
20	Nyugat-bükki Tájegység, Bükkzsérc 0118	0.20	erdő	Akác törzsinjektálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
21	Nyugat-bükki Tájegység, Felsőtárkány 175B	1,00	erdő	Akác törzsinjektálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
22	Nyugat-bükki Tájegység, Felsőtárkány 211A	1,00	erdő	Akác törzsinjektálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
23	Nyugat-bükki Tájegység, Felsőtárkány 0199/1	0,20	erdő	Akác törzsinjektálás a legelő helyreállított állapotának megőrzése érdekében
24	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Tugár- és Fallóskúti-rét	15,63	hegyi rét	Kaszálás, széna lehordás a hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében
25	Mátrai Tájegység, Parád: Somhegy-bükki legelő	8,89	hegyi rét	Kaszálás és széna lehordás a hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében.
26	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	4	sztyeprét	Kaszálás és széna lehordás a sztyeprétek fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében.
27	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT, Gyilkos-rét	0,3	hegyi rét	Kaszálás és széna lehordás a sztyeprétek fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében.
28	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	185	szántó	Őszi búza betakarítás, tarlóhántás

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
29	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	148	szántó	Őszi búza vetés
30	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	148	szántó	Őszi búza gyomirtása, tápanyag utánpótlása
31	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	82	szántó	Őszi káposztarepce betakarítás
32	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	106	szántó	Őszi káposztarepce telepítés
33	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	327	szántó	Lucerna és ugar területek kaszálása és szárzúzása
34	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	18	szántó	Napraforgó vetése, betakarítása
35	Dél-hevesi Tájegység, Sarud	19,28	szántó	Zab vetése, betakarítása
36	Dél-hevesi Tájegység, Dormánd	15,4	szántó	Kukorica vetése
37	Dél-hevesi Tájegység, Dormánd	10	szántó	Kukorica betakarítása
38	Dél-hevesi Tájegység, Kerecsendi Berek-erdő nyiladékrendszer	3	erdő	Nyiladékok tisztítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
39	Dél-hevesi Tájegység Kerecsendi Berek-erdő TT	0,5	erdő	Az őshonos állományban szórtan elhelyezkedő akác és bálványfa fűrésos-injektálásos kezelése
40	Dél-hevesi Tájegység Kerecsendi Berek-erdő TT	2	erdő	Szállaló foltok pótlása, ápolása
41	Nógrádi Tájegység pihenő és bemutatóhelyeinek hulladékmentesítése	9,12	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
42	Nógrádi Tájegység turistaútjainak és tanösvényeinek hulladékmentesítése	170,6 km	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
43	Nógrádi Tájegységben lévő rehabilitált bányák hulladékmentesítése	6,3	bányaterület	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
44	Nógrádi Tájegységben lévő termőterületek hulladékmentesítése	4,29	gyep	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
45	Nógrádi Tájegység területén parlagfűmentesítés	0,73	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása
46	Nógrádi Tájegység területén feketéllő farkasfog irtása	0,22	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
47	Kelet-bükki Tájegység, Tard	0,2	kivett	Hagyományos gyümölcsfa telepítés ápolása (tányérozás, szellőztetés, gyomtalanítás)
48	Nógrádi Tájegység területén kisvirágú nebáncsvirág irtása	0,3	erdő	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása
49	Nógrádi Tájegység területén kisvirágú őszirózsa irtása	0,025	útszegély	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása
50	Nógrádi Tájegység területén selyemkóró irtása	0,68	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása
51	Nógrádi Tájegység területén fehér akác irtása	44,59	gyep, erdő	Az agresszíven terjedő fehér akác visszaszorítása kézi erővel, a természetes élőhelyek állapotának javítása, a védett és egyéb fajok életfeltételeinek biztosítása érdekében
52	Nógrádi Tájegység területén kétéltű szaporodóhelyek karbantartása	0,07	vizes	Védett kétéltűfajok élő- és szaporodóhelyének fenntartása
53	Nógrádi Tájegység területén természetvédelmi közpark kialakítása és karbantartása (Salgótarján, Baglyas-kő)	3,57	létesítmény	Oktatási, nevelési, bemutatási célokat szolgáló létesítmény kialakítása
54	Nógrádi Tájegység területén ezüstfa irtása	0,01	gyep	A természeti és ökológiai állapot javítása, a lokálisan jelentkező, inváziós növényfaj visszaszorítása
55	Nógrádi Tájegység területén láprét hulladékmentesítése	2,3	gyep	A láprét értékes életközösségét, védett fajait veszélyeztető nagy mennyiségű kommunális hulladék kézi gyűjtése, ártalmatlanító telepre történő szállítása

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Fenntartás célja - fő beavatkozások/kezelések
56	Nógrádi Tájegység pihenő- és bemutatóhelyeinek hulladékmentesítése	9,12	létesítmény	A környezeti állapot javítása, a természeti képet rontó, illetve a sokszor ökológiai csapdaként megjelenő (futóbogarak, cickányok számára) hulladék kézi összegyűjtése és lerakóhelyre történő szállítása
57	Ipolytarnóci Ősmaradványok, 5520.sz. vadászterület, Ipolytarnóc	510	erdő	Vadászterületek kezelése
58	Ipolytarnóc tt 039, 048 hrsz.	4	kivett	Őshonos rackaállomány fenntartása
59	Ipolytarnóc tt 051 hrsz	4	vizes élőhely	Vizes élőhely fenntartása, kaszálás, karbantartási munkák
60	Ipolytarnóc, Felső-Hólya tanya 049 hrsz	1	gyümölcsös	Gyümölcsösök kezelése, fenntartási munkái
61	Ipolytarnóc 039 hrsz.	8	kivett	A látogatóközpont körüli parkolók és árkok, útmenti területek folyamatos karbantartása, A bemutatóhelyek látogathatóságának biztosítása, szemétkezelés, túravezetés, a bemutató épületek és melléképületek takarítása
62	Ipolytarnóc 039, 048, 057/2, hrsz.	12	gyep	Ökoturisztikailag érintett térségek környezetének gyepkezelése

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén számos élőhely-típusban folytak kezelések, melyek közül kiemelhető a hagyományos tájhasználat által kialakított gyepterületek rekonstrukciója és fenntartása.

A Bükki Nemzeti Park illetékességi területén belül a Mátrai Tájvédelmi Körzet területén folyt jelentősebb gyeprét-kezelési, fenntartási és rehabilitációs tevékenység.

A bükki rétek kezelése esetében a korábbi évek során bebizonyosodott, hogy a kizárólag kaszálással történő hasznosítás természetvédelmi szempontból hosszú távon nem mindenütt célravezető. Egyes, gyengébb fűhozamú réteken a kaszálásokat hagyományos módon történő legeltetéssel kell kombinálni vagy felváltani.

A Nógrádi, Mátrai és Nyugat-bükki Tájegységünkben ennek megfelelően részben a természeti értékeket fenntartó hagyományos gazdálkodási formák általi hasznosításra készítjük elő folyamatosan egyes területeinket.

A kezelések részeként több védett területünkről távolítottuk el a nemcsak a tájképet rontó és szennyező forrásként funkcionáló, hanem ökológiai csapdaként is működő kommunális hulladékot.

Erdős természetvédelmi területen, a saját vagyonkezelésű erdők kivételével, szakértőként próbáltuk a természet megőrzési célokat elérni. A természetvédelmi szempontból kiemelten kezelt területeken túl (Natura-övezet, fokozottan védett terület, erdőrezervátum magterülete) csupán a kiemelkedő florisztikai, társulástani vagy zoológiai értékeket hordozó területeken tudtuk a természetszerű folyamatokat biztosítani intézkedéseink által, a többi erdőrészben a gazdálkodási (vagy egyéb) célok is megjelentek a védelmi rendeltetés mellett, melyek tekintetében szabályozási mechanizmusunk térbeli és időbeni korlátokat szabott. Ezek a beavatkozások nem minősíthetők természetvédelmi kezelésnek, hiszen az ideális állapotot a természetszerű erdőstruktúra kialakítása jelentené esetlegesen természetbarát erdőhasználattal (pl. Pro Silva módszerrel). Saját tulajdonú erdőterületeinken a természetest megközelítő erdőstruktúra kialakítására, az ideális természeti állapotot jelentő autoregulációs szint elérésére törekszünk.

A fentiek értelmében próbáljuk nagy kiterjedésű erdős védett területeink természetvédelmi kezelési előírásait úgy megalkotni, hogy azok hosszú távon biztosítsák a természetmegőrzés célkitűzéseit. Időbeni korlátozásokat általában fokozottan védett madarak védelmében javasoltunk, ezeket a helyszín és a megőrzendő faj igényei alapján határoztuk meg. E tekintetben segítséget jelent a fokozottan védett fajok élőhelyén alkalmazandó korlátozásokat tartalmazó rendelet.

Szántó művelési águ területeinken – hasonlóan a gyepekhez – nagyrészt bérbeadással valósítottuk meg az elérendő célokat. E helyszíneken – elsősorban tűzokvédelmi és ragadozómadár-védelmi célból – továbbra is a korábbi évben bevezetett látogatási korlátozást alkalmaztuk a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet területén. Az ezzel kapcsolatos tapasztalatok, elsősorban a ragadozómadarak esetében kedvezőek, a korlátozás a természet-megőrzési cél mellett a terület tulajdonosai, bérlői számára is hasznosnak bizonyult. A korlátozás bevezetése előtt komoly gondot jelentett a területen megjelenő különböző gyűjtögető tevékenységek (kamilla, gomba) végzése által okozott zavarás. A korlátozás bevezetésével jogalapot teremtettünk a hatékony és jogszerű fellépésre, így a költségek zavartalanabban valósulhatnak meg. A gazdálkodók ugyanennek révén nagyobb vagyonbiztonságot élvezhetnek, így a rendszert ők is támogatják.

Továbbra is folytattuk a vizes élőhely rehabilitációhoz kötődő fenntartási munkálatokat mind a Hevesi-sík, mind a Borsodi-Mezőség területén.

A legjelentősebb tűzokvédelmi területeken található szántóinkon saját gazdálkodást folytattunk a tűzok és más fokozottan védett madárfajok számára ideális élőhely-struktúra kialakítása érdekében, a megfelelő művelési mód alkalmazásával.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

5.3. Élőhely-rehabilitáció

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, várható befejezése	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
1	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Tugár- és Fallóskúti-rét	4,69	hegyi rét	KEOP	2011-2013	Bozótirtás és sarjleverés a hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek helyreállítása érdekében
2	Mátrai Tájegység, Mátraszentimre: Óvár-rét	8,0	hegyi rét	KEOP	2011-2013	Bozótirtás és sarjleverés a hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek helyreállítása érdekében
3	Mátrai Tájegység, Parád: Somhegy-bükki legelő	4,5	hegyi rét	KEOP	2011-2013	Bozótirtás és sarjleverés a hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek helyreállítása érdekében
4	Mátrai Tájegység, Parád: Hidegkút, Dederka	2	hegyi rét	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Akác sarj szárazzás hegyi rétek fajgazdag életközösségeinek helyreállítása érdekében.
5	Mátrai Tájegység, Gyöngyössolymos: Tarmas- oldal	2,8	fáslegelő	KEOP	2011-2013	Sarjleverés a fás legelő helyreállítása érdekében.
6	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	25	sztyepprét	KEOP	2011-2013	Bozótirtás és sarjleverés a sztyepprétek fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében
7	Mátrai Tájegység, Gyöngyösi Sár-hegy TT	2	sztyepprét	KEOP	2011-2013	Akác permetezéssel történő kezelés a sztyepprétek helyreállítása érdekében (Lontrel 300 gyomirtó szerrel, 0,5 l/ha dózisban)
8	Recsk Oroszlánvár	0,05	fás legelő	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Fokozottan védett egyenesszárnyú élőhelyének rekonstrukciója kézi adapteres cserjeirtással

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évi tevékenységéről

No.	A terület megnevezése	Az érintett terület nagysága (ha)	Élőhely típusa	Forrás	Kezdet, várható befejezése	A rehabilitáció célja - fő beavatkozások/kezelések
9	Mátrai Tájegység, Kislána: Széki-rét	1	mocsárrét	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Kézi bozótirtás, kézi kaszálás és szénagyűjtés a terület fajgazdag életközösségeinek megőrzése érdekében.
10	Mátrai Tájegység, Parád: Dederka	4	erdő	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Hulladékgyűjtés
11	Mátrai Tájegység, Parád: Kutyatörő-rét	0,9	hegyi rét	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Inváziós növény irtás (cseh óriás keserűfű)
12	Mátrai Tájegység, Parád: Kutyatörő-rét	3	erdő-gyep	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Hulladékgyűjtés
13	Mátrai Tájegység, Parád: Hideg-kút	6	erdő	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Hulladékgyűjtés
14	Mátrai Tájegység, Gyöngyös: Sár-hegy	4	erdő-gyep	elemi költségvetés, közcélú foglalkoztatás	2013-2014	Hulladékgyűjtés

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Élőhely-rehabilitációs programjaink részben az egykori szórvány-gyümölcsösök, legelők, fás legelők, hegyi rétek helyreállítására irányulnak kiemelten a Bükki Nemzeti Park a Hollókői TK és a Mátrai Tájvédelmi Körzet területén. A rekonstrukciós programok számos védett és fokozottan védett faj élőhelyének helyreállítását célozzák meg, többek között számos orchideafajét és régi gyümölcsfajták megmentését egyaránt. E mellett vizesélőhely-rehabilitációs programjaink fenntartását is végezzük, és folytatásukat tervezzük

Eger, Mész-hegyi kaptárkövek terület felújítása

2013. évben a Debreceni Egyetem Földrajz MSc másodéves hallgatói a Tájvédelmi és Környezetföldrajzi Tanszék adjunktusa, Dr. Novák Tibor vezetésével októberben terepi gyakorlaton vettek részt az *Eger, Mész-hegyi kaptárköveknél*. A tíz hallgató a terület akácmentesítését végezte el a BNPI Földtani és Tájvédelmi Osztálya és a Kaptárkő Egyesület tagjainak irányítása mellett.

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. A fajokat érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Növények

A klíma szélsőségesse válásával a montán, szubalpin fajok esetében 2013-ban is azt tapasztaltuk, hogy a nyár közepén virágzó fajok virágzás előtt besültek, amely megghiúsította a virágzást és a magérlelést. Van olyan faj, amelynek „ex situ” védelmi programjához már évek óta nem lehetett értékelhető magmennyiséget begyűjteni (pl. *Pleurospermum austriacum*, *Lathyrus laevigatus ssp. transsylvanicus*)

Más montán fajok esetében az életmenetben bekövetkezett kedvezőtlen változásokat tapasztaltunk, amely a virágzó egyedek számának rapszodikusságát, valamint a juvenilis egyedek nagy mortalitását jelentik. A gömböskosbor (*Traunsteinera globosa*), papucskosbor (*Cypripedium calceolus*) újabb aszályoskott kapott tovább rontva ezzel az állományok helyzetét.

Madarak

Parlagi sas (Aquila heliaca) (Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 és Mátra KMT HUBN 10006, Borsodi Mezőség KMT HUBN10002, Hevesi-sík HUBN10004): Ebben az évben a faj mérgezésére 1 bizonyított esetben került sor. Az egyed felépült, és sikeresen vissza lett engedve territóriumában. A Hevesi sík SPA területen 5 új műfészket helyeztünk ki a faj számára. Jeladózás keretében 3 juvenilis és 1 adult madár lett jelölve. A madarak mozgását folyamatosan nyomon követjük. Tél folyamán a jeladózott fiatal madarak Békés megyében és a Fertő-Hanság környékén tartózkodnak.

Kerecsen sólyom (Falco cherrug) (Borsodi Mezőség, Kesznyéten, Hevesi Sík) A fajvédelem keretében 2 új helyen helyeztünk ki a MAVIR Zrt. segítségével alumínium költőládákat. Összesen 6 esetben pedig a faj által lakott műfészkeket újítottuk fel a biztonságos költések érdekében. A költési siker sajnos ebben az évben alacsony volt a március végén, április elején beköszöntött téli időjárás miatt.

Füleskuvik (Otus scops) (Bükkalja) A faj számára alkalmas fészkelőhelyeken 30 mesterséges odút helyeztünk ki, mivel a hegylábi területeken sok helyen hiányoznak a fészkelésre alkalmas idős, odvas faegyedek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Harkályfajok: közép fakopáncs (Dendrocopos medius), fehérhátú fakopáncs (Dendrocopos leucotos), fekete harkály (Dryocopus martius) (Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003, Mátra KMT HUBN10006): Az erdős területeken nagy léptékű, intenzív erdőgazdálkodás folyik. Az idős állományok területe csökken a hegységekben. Jelentős problémát jelentenek az őshonos fafajú erdőkben folyó engedélyezett és engedély nélküli szaradék termelések. Egyes területeken teljesen hiányzik a holtfa az erdőkből. További probléma a nem megfelelő fahasználati módok előtérbe kerülése. Sokszor szálaló vágás helyett részterületes véghasználatot végeznek. Ezek a tevékenységek nagyban veszélyeztetik a harkályfajok fészkelő és táplálkozó területeit. Hosszú távon az élőhelyek beszűkülés jelentős állománycsökkenéshez fog vezetni ezeknél a fajoknál.

Gyurgyalag (Merops apiaster) (Nógrád, Heves, B.-A.-Z. megyék): A faj fészkelő helyül szolgáló löszfalak, felhagyott homokbányák sok helyen kezdenek teljesen benövényesedni, leromlani. A klasszikus fészkelő helyek egyre jobban szorulnak vissza. Ezek fenntartása igen fontos lenne. A működő bányákban kialakuló új, fészkelésre alkalmas falak, pedig bányászati tevékenység által veszélyeztetettek.

Szalakóta (Coracias garrulus) (Borsodi Mezőség KMT HUBN10002, Hevesi-sík HUBN10004) A faj védelme érdekében ebben az évben 40 odút helyeztünk ki a régi, leromlottak pótlására, illetve újakat raktunk ki a faj számára alkalmas élőhelyeken. A faj állománya stabil, kis mértékű emelkedés tapasztalható.

Fehérgólya (Ciconia alba) (Borsod, Heves és Nógrád megyék) Az áramszolgáltatókkal közösen folytattuk a vezetékre épült új fészkek fészektartókra történő áthelyezését. Ehhez a fészektartókat igazgatóságunk biztosította. Ebben az évben 24 esetben történt tartó kihelyezés. A nagyméretű fészkek vékonyítását is több helyszínen elvégeztettük.

Vízirigó (Cinclus cinclus) (Bükki Nemzeti Park, Mátra KMT terület. HUBN 10006): A faj számára tradicionális vizes élőhelyek állapota nem javult. A faj költését két helyen sikerült kimutatni a Bükk és Mátra hegységekben. A patakok vízhozama, és zavartsága továbbra is a fő veszélyeztető tényező (ez részben az időjárási tényezőkre vezethető vissza).

Emlősök

Erdőlakó denevérfajok: Az erdős területeken jelenleg folytatott erdőgazdálkodási gyakorlat miatt a többkorú, vegyes fajösszetételű zárt erdőállományokhoz kötődő denevérfajok jelentős élőhelyvesztést szenvednek. E tényezők a táplálékbázison keresztül is visszahatnak a denevérállományokra, így közösségi kötelezettségeink teljesítése e téren jelentős problémákkal terhelt. Az elmúlt évben számos adattal bővült az erdőlakó fajok ismertsége.

Barlanglakó denevérfajok: A Bükkben is felbukkantak WNS tüneteket hordozó denevéregyedek, melyek az legnagyobb bükki denevér telelőállományt is érintik. A barlanglakó denevérállományokat az illegális barlangi turizmus mellett a barlangok közelében végzett kiterjedt fahasználatok miatt bekövetkező mikroklimatikus változások is veszélyeztetik.

Egyes mesterséges üregek lezárásával néhány faj részpopulációinak helyzete javult, azonban a legjelentősebb tradicionális élőhelyek fennmaradása a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat miatt még a védett területen is veszélyben van.

A 2012 végén elkezdődött, a HUBN20044 kódszámú Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges természet megőrzési területen lévő 19. században hajtott érckutató táró (Antal-táror) rehabilitációja az ott lévő jelentős denevér-élőhely megővését is célozta. A projekt 2013-ban zárult, a denevérpopuláció a közösségi jelentőségű denevér szálláshelyet birtokba vette.

Épületlakó denevérfajok:

Az NBmR keretében rendszeresen ellenőrzött épületlakó kolóniák esetében több faj esetében állománycsökkenés figyelhető meg, melynek pontos oka nem ismert.

Az épületeket kezelő szervezetek jelentős forráshiánnyal küzdenek, így a denevérek számára szálláshelyet biztosító épületek rossz állapota a denevérállományokra is visszahat. Az épületek

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

utóbbi évtizedben jellemző kivilágítása a hazai szakirodalom alapján is jelentős negatív hatással van az épületlakó denevérfajokra. Több épületben a denevérkolóniák megőrzése érdekében beavatkozásokat (guanótakarítás) végeztünk, svájci támogatású futó pályázatunk során tizenkét épületben javulni fog a kolóniák helyzete. Kisebb épület átalakításokkal tesszük kedvezőbbé a jelenlegi élőhelyi adottságokat és az állományok rendszeres felmérését biztosító feltételeket.

A panelépületekben előforduló denevérfajokkal kapcsolatos problémákat rendszeresen kezeljük. Az ott élő fajok számára új technológia kialakítása van folyamatban, amitől a megszűnő szálláshelyek egy részének pótlását reméljük.

A fajcsoport megőrzése a jelenlegi erdőgazdálkodási gyakorlat megváltoztatását igényli. Lakott kistelepülések közelében a fajspecifikus igényeket is figyelembe vevő agrártámogatási rendszerrel segíteni lehetne e veszélyeztetett csoport állományainak megőrzését.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

5.4.2. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Rövidítések magyarázata: V: védett; FV: fokozottan védett, Be: Berni Egyezmény, Bo: Bonni Egyezmény

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Túzok (<i>Otis tarda</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Elláttuk a fajmegőrzési tervben szereplő feladatokat, illetve a kötelező „After LIFE” feladatait, melyeket a gazdálkodókkal együttműködve végeztünk. A LIFE program terhére megvásárolt földterületeken tűzokkímélő gazdálkodást folytatunk.
	Fekete gólya (<i>Ciconia nigra</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Mátra KMT HUBN 10006 Nógrád megye	A költőállománya ebben az évben kis mértékben növekedett. Ebben az évben 20 ismert revírben 13 sikeres költés volt melyekből összesen 35 fióka repült ki sikeresen. Ezek közül 12 egyedet színes gyűrűvel jelöltük. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél.
	Fehér gólya (<i>Ciconia alba</i>)	Van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék települései, lakott területei.	Az áramszolgáltatóval együttműködve folytattuk az aktív védelmi tevékenységet, összesen 24 db került kihelyezésre. Ebben az évben 137 ismert költésünkből 102 volt sikeres melyekből összesen 305 fióka repült ki sikeresen. 32 fikát jelöltünk meg színes gyűrűvel
	Réti sas (<i>Haliaeetus albicilla</i>)		FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	Az idei évben is 6 ismert költésből 9 fióka repült ki sikeresen. A faj fészkelőhelyein ebben az évben is kezdeményeztük erdészeti korlátozások elrendelését az illetékes KTF-nél

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Vándorsólyom (<i>Falco peregrinus</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003 Mátra KMT HUBN 10006	Ebben az évben 10 ismert revírből 4 helyen volt sikeres költés. Ezeknél 11 fióka repült ki. Az alacsony költési siker ennél a fajnál is a szélsőséges kora tavaszi időjárásnak tudható be. Összesen 7 fiókára került színes gyűrű. Több fészkelőhelyen KTF korlátozás elrendelését kezdeményeztük.
	Kékvércse (<i>Falco vespertinus</i>)	van	FV, Be, Bo, NATURA 2000, CITES	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004	Összesen 154 ismert költés volt. A fészkelőtelepeken folytattuk a színes gyűrűzést, összesen 64 fióka lett megjelölve. A faj védelmét célzó afterLIFE program keretében a monitorozást és felmérést végeztük. Ebben az évben elkezdődött a faj védelmét szolgáló LIFE+ program is.
	Gyöngybagoly (<i>Tyto alba</i>)		FV, Be.	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék településein.	Ebben az évben újabb költőládákat gyártattunk. Az ismert költések száma 23 volt ebben az évben.
	Uhu (<i>Bubo bubo</i>)	Nincs	FV,	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	11 ismert fészkelő pár volt 2013-ban. Sajnos a költések jelentős része tönkrement a kora tavaszi szélsőséges időjárás miatt.
	Kuvik (<i>Athene noctua</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A felmérések során 50 fészkelőpárt sikerült megtalálni.
	Urali bagoly (<i>Strix uralensis</i>)	nincs	FV, Be, NATURA 2000,	Bükk hegység és peremterületei KMT HUBN 10003	Állományfelmérés, adatgyűjtés történt működési területünk potenciális élőhelyein. Ebben az évben a tavalyihoz

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
			CITES	Mátra KMT HUBN 10006	hasonlóan 3 fészkelő párról volt adatunk.
	Vízirigó (<i>Cinclus cinclus</i>)	nincs	FV	Bükk hegység és peremterületei KMT (10003), Mátra KMT (HUBN 10006)	Ebben az évben újra megjelent igazgatóságunk működési területén. 2 fészkelő párt sikerült felmérni.
	Fehérhátú fakopáncs (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	nincs	FV	Bükk, Mátra hegység, Tarnavidék, Karancs-Medves	48 költőpárt sikerült felmérni a fajból.
	Szalakóta (<i>Coracias garrulus</i>)	Van MME	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Borsodi Sík KMT HUBN 10002 Hevesi Sík KMT HUBN 10004 Kesznyéten KMT HUBN 10005	A költőállomány teljes feldolgozása még nem történt meg. A Hevesi Síkon 133 pár, a Borsodi Mezőség NY-i részén 49 ismert pár. Ebben évben 30 új mesterséges odú került kihelyezésre.
	Gyurgyalag (<i>Merops apiaster</i>)	Van MME	FV, Be, Bo	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	Ebben az évben 112 fészkelőpár került felmérésre.
	Haris (<i>Crex crex</i>)	Nincs	FV	Borsod-Abaúj Zemplén Heves Nógrád megyék	A csapadékos tavasznak köszönhetően 164 revírt sikerült felmérni.
	Piszedenevér (<i>Barbastella barbastellus</i>)	nincs	FV, Be, Bo, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Mátrai Tájvédelmi Körzet	Pályázati fejlesztés eredményeként a faj élőhelyeinek felderítettsége nagyságrendi emelkedést mutat az elmúlt év tekintetében.
	Farkas (<i>Canis lupus</i>)	van	FV Be, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A Bükkben stabilan jelenlévő nagyragadozó állományát illegális kilövések fenyegetik. Igazgatóságunk az érintett vadászterületen a vadgazdálkodási tevékenység korlátozását kezdeményezte.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A faj magyar és tudományos neve	Fajmegőrzési terv	Védettség foka	Tevékenység helyszíne	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
	Boldogasszony papucs (<i>Cypripedium calceolus</i>)	van	FV, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park	A virágzási időben 2013-ben is folyamatos őrzés valósult meg.
	Mocsári kardvirág (<i>Gladiolus palustris</i>)	van	FV, NATURA 2000	Mátrai Tájvédelmi Körzet	2013-ban is elvégeztük az élőhely gyepterületének gondozását.
	<i>Régi gyümölcsfajták</i>	Nincs	Nem védett	Bükki Nemzeti Park, Hollókői Tájvédelmi Körzet Mátrai Tájvédelmi Körzet Tarna-vidéki TK	Régi gyümölcsösök, szórványgyümölcsösök és egyedi fák felmérése és a termés beazonosítása után az értékes egyedek metszése, majd oltványok elkészítése, szaporítás szervezése. Jelenleg 20-25 fajta 400 oltványával rendelkezünk, amik részben származási helyükre, részben közösségi (iskolák, egyházak, parkok, stb.) területekre és nem utolsósorban az általunk végzett tájrehabilitált területekre kerülnek.
	<i>NATURA 2000 jelölő fajok felmérése</i>	Nincs	V, NATURA 2000	Bükki Nemzeti Park Igazgatóság teljes működési területe	Tovább folytattuk a 2005-ben megkezdett munkát, amelynek célja a jelölő fajok összes eddigi előfordulásának felmérése, új előfordulások keresése. Ennek során számos új adata került elő a leánykökörcsin (<i>Pulsatilla grandis</i>), piros kígyószisz (<i>Echium russicum</i>), Janka-tarsóka (<i>Thlaspi jankae</i>), kispészkirály (<i>Cirsium brachycephalum</i>) fajoknak.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A védett fajok tekintetében működési területünket érintően az alábbi külső személyek, intézmények végeztek kutatásokat:

A faj magyar és tudományos neve	Védettség foka	Személy/intézet	A kutatás célja
<i>vándorsólyom (Falco peregrinus)</i>	FV	Pilisi Természetvédelmi Egyesület	Gyűrűs és műholdas jelölés
<i>gyöngybagoly (Tyto alba)</i>	FV	MME Heves Megyei Csoport/ Dr. Solti Béla	Fém lábgyűrűs jelölés
<i>Dunai tarajos gőte (Triturus dobrogicus)</i>	V	MTTM	Populációgenetikai vizsgálatok
<i>Foltos szalamandra (Salamandra salamandra), Barna varangy (Bufo bufo)</i>	V	MTTM	Filogeográfiai kutatások
<i>Szalakóta (Coracias garrulus)</i>	FV	Szegedi Tudományegyetem MME Bükki Helyi Csoport	Ürülék és tollminta gyűjtése genetikai vizsgálatok céljából. Gyűrűzés.
<i>Parlagi sas (Aquila heliaca)</i>	FV	MME	LIFE+ projekt keretében színes gyűrűs jelölések.
<i>Planária-fajok (Tricladida)</i>	NV/V	Pannon Egyetem	Faunisztikai és ökológia vizsgálatok
<i>Denevér-fajok (Chiroptera)</i>	V/FV	MTTM Denevérgyűrzési Központ Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület	Faunisztikai, ökológiai és populációgenetikai vizsgálatok
<i>Vidra (Lutra lutra)</i>	FV	Kaposvári Egyetem	Post mortem vizsgálatok

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Gerinces-zoológiai szempontból különösen jelentősek védett hegyvidéki területeink hegylábi szegélyei, melyek táplálkozó területként szolgálnak az erdős területeken költő veszélyeztetett fajoknak (például *parlagi sas*, *békászó sas*, *kigyászölyv*, *darázsölyv*, *feketególya*, *uhu*).

Hegyvidéki élőhelyeink változatosságának biztosítására az erdőterületek természetvédelmi szempontból megfelelő kezelése nyújthat biztosítékot. Mivel ezek túlnyomórészt állami erdészeti részvénytársaságok kezelésében, illetve magántulajdonosok és azok közösségi tulajdonában vannak, így számunkra a közvetett beavatkozás az eljáró hatóság számára megadott természetvédelmi javaslatban realizálódik. A körzeti erdőtervezésben való közreműködésünk során szorgalmaztuk a természetvédelmi szempontból is fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését, a folyamatos erdőborítás melletti erdőhasználati modellt, amely sajnos a jogszabályi háttér változása miatt jelentős ellenállásba ütközött. Az erdőgazdálkodás középtávú terveinek véleményezésénél a fajmegőrzési programok által kidolgozott élőhely-védelmi javaslatokat is megpróbáljuk érvényesíteni. Az erdei életközösség diverzitásának hosszú távú, biztonságos megőrzése csak a fent említett gazdálkodási modell általános bevezetésétől várható.

Gerinces fajok megőrzésére kijelölt területeink másik meghatározó típusai síkvidéki agrár élőhelyeink. A gyakorlati védelmi programoknak köszönhetően egyes fajok a működési terület jelentős részén akár természetvédelmi szempontból degradáltak minősíthető agrár-területeken is előfordulnak. E területek egy részét a Natura 2000 területek Különleges Madárvédelmi Területek körébe vettük fel, de más módon is (például fajmegőrzési programok kivitelezése, hatósági eszközök közvetett alkalmazása, az agrár-támogatási rendszer menedzsmentje) próbáltuk megőrizni.

Igazgatóságunk több fajmegőrzési program kidolgozásában, gyakorlati kivitelezésében is közreműködött, együttműködve más kutatóhelyekkel, társadalmi szervezetekkel.

A gerinces állatfajok védelme érdekében az alábbi védelmi feladatokat láttuk el:

Halak (*Pisces*): Elsősorban természetvédelmi kezelői tevékenységünk keretében számos kisvízfolyás halászati vízterületté nyilvánítása és víztestek halgazdálkodási terve egységes szempontrendszer szerint kerül megvalósításra, köztük országosan védett területek természetes halfaunájának megőrzésére tettünk javaslatokat. 2013-ban számos víztest halfaunisztikai vizsgálatára is sor került.

Kétéltűek (*Amphibia*):

Az előző évek kedvezőtlen hatásainak ellentételezésére 2013 év végén szakmai javaslatok alapján előkészítésre került közel ötven, hegyvidéki erdő területen található, kis kiterjedésű vizes élőhely rekonstrukciója, melyek részben kétéltű szaporodóhelyként jelentősek, de más erdőlakó fajok számára is várhatóan stabil vízfelvételi és táplálkozóterületül szolgálnak majd. A stabilizált élőhelyek a jövőben az erdei úthálózaton megjelenő, szaporodó kétéltű fajok mentési helyeül is szolgálhatnak. A munkálatok többségének kivitelezésére többsége 2014 kora tavaszán kerül sor.

Veszélyeztetett madárfajaink védelme érdekében a fajmegőrzési tervnek és a korábbi gyakorlatnak megfelelően élőhely-kezelési, fejlesztési munkákat (fatelepítés, illetve korábbi telepítések megápolása), mesterséges fészkelőhelyek kialakítását (ragadozómadarak, baglyok, szalakóta, énekesmadarak), zsákmányállat védelmét, javasolt hatósági korlátozásokat, egyedi beavatkozásokat, az elektromos hálózaton történő védelmi munkákat, a sérült egyedek gyógykezelésével, repatriálásával kapcsolatos feladatokat végeztük. A tűzokálomány megőrzése érdekében a fajmegőrzési program szinte minden ajánlását alkalmaztuk. A faj lokális védelmi helyzetének javulását várjuk a befejezett KEOP-pályázatok vezeték kiváltási, földkabel fektetési projektjeitől.

Sérült, valamint későn kelt madarak gondozását a BNPI egri központjában, valamint az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen állatorvos bevonásával végezzük. Továbbá a sérült madarak kezelésében szoros együttműködésünk van a Miskolc Városi

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Vadasparkkal a HNPI-vel és a Fővárosi Állat- és Növénykerttel. A madarak beszállítását őrsgolálatunk végzi.

A kerecsensólyom védelme Észak-kelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában (Conservation of Falco cherrug in Northeast Bulgaria, Hungary, Romania and Slovakia LIFE+ pályázatunk 2013. évi tevékenysége során jelentős előrelépések történtek igazgatóságunk alföldi területein található középvezetékű vezetékhalózatán. A projekt egyik fő céljaként végzett oszlopszigetelési tevékenység keretében a madárvédelmi szigeteléssel ellátott vezetékoszlopok száma immár meghaladta a háromezretet. A projekt következő évében kevesebb, mint 700 oszlopfej szigetelését kell elvégezni.

A szigetelések hatékonyságának ellenőrzése folyamatosan követésre kerül. A projektben az alkalmazott új technikai eszközök segítségével számos informatív adat gyűlt össze a megjelölt madarak aktivitásával, élőhelyhasználatával, táplálkozásával kapcsolatban. A projekt másik fő részét képező szélrómúvek hatásának vizsgálata a kerecsensólyom populációkra.

A pályázat megvalósítása során tucatnyi információ tábla, információs anyagok kerültek elkészítésre.

A parlagi sas-védelme Magyarországon (Conservation of imperial eagles by managing human-eagle conflicts in Hungary) pályázat partnereként a hazai ragadozó madarakat, elsősorban a parlagi sast veszélyeztető egyik fő tényezőt, az illegális mérgezéseket kívánjuk visszaszorítani. Sajnálatos módon működési területünkön 2012-ben 9 mérgezéses esetet detektáltunk. Ezekben 7 parlagi sas + 2 tojás, valamint 5 holló, 20 egerészölyv 1 héja és 1 barna rétihéja egyed pusztult el. A projekt része a hazai állomány folyamatos monitorozása amely elsődlegesen a fészkelőhelyek rendszeres ellenőrzéséből, madarak jeladózásából áll. Továbbá műfészkek kihelyezése és veszélyeztetett fészkek őrzése is része a programnak.

Kékvércse védelme a Kárpát medencében (Conservation of Falco vespertinus in the Carpathian Basin) 2012 szeptemberében indult ez az 5 éves LIFE+ projekt, amely a kék vércse védelmét szolgáló területhasználati módszerek kidolgozását támogatja. A program kedvezményezettje a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a BNPI mint partner vesz benne részt. Az Igazgatóság a Dél-hevesi Tájegység egyik kiemelt jelentőségű közel 400 ha-os területén, 120 szürke marhával történő legeltetési kezelést valósít meg. A projekt célja, hogy megvizsgáljuk, milyen legeltetési intenzitás és egyéb területhasználati módszerek (kaszálás, pihentetés, vizes élőhelyfoltok kezelése, stb.) alkalmazása mellett alakítható a terület a kék vércsék számára leginkább alkalmassá, miközben a gazdálkodás ökonómiai fenntarthatósága is biztosított marad. Ezek mellett a klasszikus védelmi tevékenységet is folytatni kívánjuk, ezek az állomány monitorozása, fészkelőládák kihelyezése, szárnyékerdők telepítése. A projekt eredményeit a természetvédelem mellett a gazdálkodók számára is hozzáférhetővé kívánjuk tenni, illetőleg olyan példával szeretnénk szolgálni, ami a természetvédelem (hangsúlyozottan a kék vércse) és a földhasználók igényeinek is egyaránt megfelel.

2013-ban a projektben megfogalmazott legeltetési területkezelési munkák megkezdéséhez szükség volt egy fő agronómus és négy fő állatgondozó felvételére, amelyre áprilisban, illetve május elején sor került. A tervezett 120 darab magyar szürke szarvasmarha vásárlásából az akkor aktuális piaci lehetőségek miatt 96 példány beszerzése valósult meg, további 12 egyed beszerzése folyamatban van. Az állomány legeltetését június elején megkezdjük, bérelt téli szálláshelyünkre ősz végén hajtottunk be. Az állatállomány és a gondozók kiszolgálásához valamint a szakmai programhoz kapcsolódó kis- és nagy értékű beszerzések a pályázati forrásból rendre megtörténtek (mobil karámrendszer, mérleg, terepjáró, lakókocsi, kutak rendbetétele, erő- és munkagépek, tanyabérleti- és állatorvosi szerződés, költőládák). A pályázat részeként 2 helyszínen megtörténtek a

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

fatelepitések, hazai lombos fafajok felhasználásával. Július elején két napos szakember találkozón mutattuk be programunkat az érdeklődőknek.

Kerecsensólyom afterLIFE program keretében igazgatóságunk működési területén felmértük a fészkelőállományt amely 43 revírben 23 sikeres költés volt. Összesen 78 fióka repült ki a fészkekből. Együttműködés keretében a MAVIR-ral közösen fészkelő ládákat helyeztünk ki a magasfeszültségen költő pároknál pedig közösen történtek a gyűrűzések, illetve a táplálékmaradvány gyűjtések.

Kékvércse afterLIFE program keretében a faj felmérése folyt. A faj számára telepített erdők fenntartását folytattuk. Továbbá 95 db költőládát helyeztünk ki.

Az igazgatóság működési területén üzemtervezett erdős területeken korábban kidolgozott irányelveknek megfelelően a fészkelő fokozottan védett madárfajok esetében az illetékes KTVF-nél kezdeményeztük a fészkelőhely körüli korlátozás elrendelését költési időben és azon túl is az élőhelyek megőrzése céljából. Továbbá ezeket az információkat tájékoztatásul megküldtük az illetékes erdészeti igazgatóságok számára is.

Denevérvédelmi vonatkozásban a barlangi állományok védelmét látogatási korlátozásokkal biztosítottuk. Erdei élőhelyeken élő fajok védelmét a fahasználati tervek véleményezése során beépített korlátozásokkal igyekeztünk megoldani, részben sikerrel. Panellakó denevéreink védelmével kapcsolatos teendőket Igazgatóságunk évek óta rendszeresen végzi. A hatósági előírásokban tett kisebb szakmai javaslatainkkal a városi környezetben élő denevérállományok védelme is hatékonyabban végezhető, ellenőrizhető. Az épületek szigetelésével kapcsolatosan jelentős számú lakóingatlan került helyszínelésre.

2012 végén kezdődött egy jelentős denevérélőhely, HUBN20044 kódszámú Natura 2000 hálózathoz tartozó különleges természet megőrzési területen lévő 19. században hajtott ércutató táró (Antal-táró) rekonstrukciója. A projekt 2013-ban zárult, mely egy közösségi jelentőségű denevér szálláshely biztosítását szolgálta. Néhány héttel a projekt zárását követően az élőhelyen ezres nagyságrendben fordultak elő a projektben érintett védett és fokozottan védett denevérfajok egyedei.

Igazgatóságunk az SH/4/13 kódszámú, „*Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban*” című pályázat egyik partnerszervezetként jelentős denevérvédelmi tevékenységet tervezett. A projekt során 2013-ban beszerzésre kerültek a denevérvédelmi, adatgyűjtési munkát leginkább segítő terepi mintavételeket szolgáló és dokumentáló technikai eszközök (detektorok, speciális denevérfogó eszközök). A projektben résztvevő partnerek (BEKE, ANPI) denevérvédelmi munkáját igyekeztük maximálisan összehangolni. A mintavételek összehasonlíthatósága érdekében nem csak a mintavételi eszközök, hanem azok alkalmazásának protokollja is egységesítésre került. A mintavételek során jelentős mennyiségű adatot gyűjtöttünk, melyek alapvetően az igazolták, hogy a jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. A fahasználatok a denevéreket és élőhelyeiket közvetlen pusztítják. Az idős, összefüggő erdei denevérfajok számára minden egyes véghasználat egyértelműen csökkenti az élőhelyek kiterjedését, melyet a következő idősebb állomány kialakulásáig (mintegy 80-90 évig hatóan) megsemmisít.

A projekt eddigi futása során több épületben található denevérélőhelyen végeztünk denevérvédelmi beavatkozásokat. Az épületekben élő fajok megőrzéséhez szükséges tervezői előkészítést igénylő műszaki beavatkozások előkészítése jelenleg folyik. A projektben tervezett denevérbarát lezárás tervezési előkészítése folyamatban van. Az épületlakó kolóniák védelmét szolgáló beavatkozások tervezési előkészületei szintén folynak. Ezen műszaki tervek várhatóan az év közepéig elkészítésre kerülnek, majd az év második felétől folyamatosan végrehajtásra kerülnek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az év végén előkészítésre került a denevérvédelmi célokat is szolgáló vizesélőhely-rekonstrukciós munkák engedélyezési eljárása lezárult, a vagyonkezelői hozzájárulások rendelkezésünkre állnak, a beavatkozások kivitelezése 2014 első harmadában elkezdődik.

A pályázat és más projektek során összegyűjtött nagymennyiségű adatot 2014-márciusában adjuk át a kormányhivatal és a gazdálkodók számára. Az érintett fajok és élőhelyeik megőrzése érdekében javasolt természetvédelmi korlátozások az érintett (elsősorban vágásos erdőgazdálkodást folytató) erdészeti igazgatóságok esetén konfliktushelyzetek kialakulása várható.

A Bükkben 2013-ben, immár legalább negyedik éve a farkas (*Canis lupus*) jelenléte folyamatosnak tekinthető. Az fokozottan védett nagyragadozó állománnyal kapcsolatosan 2013-ban, a faj egy hím egyedének kilövése okán a vadgazdálkodói tevékenység korlátozását kezdeményeztük az eset megismétlődésének elkerülése érdekében. Az esetet követően a vadgazdálkodóval történő együttes tevékenység keretében kívánjuk a nagyragadozók illegális pusztítását megakadályozni.

A nagyragadozók tekintetében a hagyományos téli nyomkövetéses módszeren kívül, egy új típusú monitorozás-módszert kívánunk alkalmazni, melyet a SZIE munkatársainak közreműködésével dolgoztunk ki. A monitorozás-módszer tesztelését a SH4/8 pályázat keretében valósítjuk meg.

A faj jelenlétének ténye indokoltá teszi a fajmegőrzési terv aktualizálását, valamint a gazdálkodók részéről esetlegesen a jövőben jelentkező konfliktushelyzetek megelőző jellegű, a faj élőhelyen maradását biztosító fajmegőrzési intézkedési rendszer mielőbbi kidolgozását. A jelenlegi szabályozási környezetben a faj tartós megtelepedését követően annak fennmaradása csupán adminisztratív eszközökkel, aktív megőrzési lehetőségek hiányában, nem lesz megoldható.

Folyamatosan végezzük az inváziós növényfajok működési területünkön való felmérését, bizonyos esetekben az azonnali beavatkozást, hogy még csírájában elfojtsuk az inváziót.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	Tárgyévi állomány-növekedés (egyed)
Juh	fekete hortobágyi racka	65	12
	Összesen:	65	12

Állatállományunk létszáma a 2013. évben jelentősen változott. Júliusban megvásárlásra került 96 db magyar szürke szarvasmarha, melyeket LIFE program keretében a Dél-hevesi tájegységben tartunk. Az év folyamán a megvásárolt állomány 4 db borjúval gyarapodott.

Fekete hortobágyi rackajuh állományunk az év eleji 65 egyedről indulva év végére 62 egyeddel zárt. A 22 élő szaporulatból 4 db elhullás volt, 7 db eladásra került, 4 db egyéb kos elhullott, 2 db értékesítésre került. 1 db anya elpusztult, 8 db-ot értékesítettünk. Sajnos a tenyészkosunk elpusztult, helyére másikat kellett beszerezni.

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

5.6.1. Nem saját vagyongazdálkodásban lévő védett vagy Natura 2000 erdőterületek

A védett és Natura2000 területeken található üzemtervezett erdőterületekkel és a fásításokkal kapcsolatos eljárásokban adatszolgáltatás, ill. belföldi jogsegély keretében tájékoztattuk az illetékes Erdészeti Igazgatóságokat, valamint a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőségeket az eljárásokban érintett terület természeti értékeiről, valamint a javasolt korlátozásokról. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően 2013.-ban is szinte minden, az Igazgatóság működési területén található védett erdőterületeket érintő hatósági/szakhatósági engedélyt mi szövegeztünk meg. A több szervezet együttműködését igénylő eljárások miatt jellemzően 8 napos ügyintézési határidővel kell dolgoznunk, ami nem teszi lehetővé előírásaink megfelelő kidolgozását, ill. adataink – ügyvel kapcsolatos – rendszerbe foglalását.

A természetvédelmi hatóság helyett képviseltük a természetvédelmi érdekeket a Tarnaleleszi és a Szécsényi körzet erdőtervezése során. Az erdőtervi tárgyalásokon a legnagyobb probléma az, hogy az írott jogszabályokban foglaltak nem tudnak a gyakorlat részévé válni. A jelenlegi gyakorlat szerint ugyanis az erdészeti hatóság – minimális eltéréssel – ugyanazokat a szabályokat alkalmazza a védett erdőterületeken történő erdőgazdálkodás megtervezése során, mint a gazdasági erdőkben. Amennyiben a természetvédelem szervezete olyan korlátozásokat szeretne bevezetni, amelyek ettől jelentősen eltérnek – ám a tartamos gazdálkodást nem veszélyeztetik (pl.: folyamatos erdőborítást biztosító gazdálkodási módszerek üzemi szintű bevezetése) –, azt nem vezetik át az erdőterven arra hivatkozva, hogy nincsenek adatok, amik az adott erdőterület unikális voltát bizonyítanák. Eközben elfeledkeznek arról, hogy az Erdőtörvény szerint a védett erdőkön történő gazdálkodás célja a természetvédelem, és a gazdasági célú gazdálkodás csak olyan módon és mértékben gyakorolható, ami ezt a célt nem befolyásolja. Azaz: az erdészeti hatóságnak, ill. az erdőgazdálkodóknak kellene olyan adatokat, ill. tényeket bemutatni, amik bizonyítják, hogy az általuk javasolt beavatkozások nincsenek hatással a terület védett természeti értékeire. Amíg e témában nincs változás, addig nem várható, hogy a természetvédelem szempontjai érvényesüljenek az erre kijelölt erdőterületeken.

5.6.2. Saját vagyongazdálkodásban lévő erdőterületek kezelése

Az erdőkezelési tevékenységünk során az elsődleges célunk a természetes erdei élőhelyek és az élőhelyi elemek, illetve a kompozicionális összetétel fenntartása, állapotának javítása és/vagy rekonstrukciója.

A saját vagyongazdálkodásban és nyilvántartásba vett erdőgazdálkodóként kezelt erdőterületünk 4.613,60 ha kiterjedésű, amelyből a faállománnyal borított terület 4.321,49 ha. Az egyéb részlet (tisztás, nyiladék, út, erdei vízállás, vízfolyás stb.) 292, 11 ha-t tesz ki. Ezek az erdők 7 tájegységben, 5 megyében és összesen 60 községhatárban találhatóak. Az erdőterület megoszlása tájegységként az alábbi táblázatban látható:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Tájegység	Erdőterület (4.613,60 ha)
Dél-borsodi TE	608,89
Dél-hevesi TE	172,93
Kelet-bükki TE	175,38
Nyugat-bükki TE	924,15
Mátrai TE	704,77
Nógrád-Ipoly TE	1.754,52
Tarna-Lázberc TE	124,65

Az erdőterület az erdősztepp klímától a bükkös klímáig, a Tisza-hullámterétől, a szikes pusztán keresztül a hegység-előteri dombvidéktől a középhegységi szubmontán bükkösök termőhelyéig rendkívül változatos termőhelyi és faállományviszonyok között fordul elő.

Az őshonos fafajok területfoglalása mintegy 65%, amíg az idegenhonosak 35%-ot tesznek ki. A jellemző fafajcsoportok megoszlási aránya az alábbi:

Fafajcsoportok	Előfordulási arány
Tölgyek	27%
Cser	17%
Bükk	5%
Akác	19%
Egyéb keménylombos fafajok	11%
Nemesnyár	6%
Hazai nyár	3%
Egyéb lágylombos fafajok	3%
Fenyők	9%

Mag- csemetetermelés

A későbbiekben meg kell találnunk a módját, hogy a védett területeken folytatott erdei élőhely-rekonstrukció során a ritka fa- és cserjefajokat (amelyeknek szaporítóanyaga nehezen, vagy nem beszerezhető a piacon) vissza tudjuk vinni az eredeti termőhelyeikre, elsősorban azokba az edafikus társulásokba, amelyek jellemzően véderdők, illetve az idegenhonos fafajú faállományok szerkezet-átalakításaiba.

Erdőfelújítás, erdőtelepítés

2013. évben közbeszerzés keretében lehetőség nyílt az Igazgatóság költségvetéséből finanszírozva az erdőterületeinken a legsürgetőbb erdőművelési munkák elvégzésére, illetve megkezdésére, amelynek folytatása 2014. évben várható. Elsősorban a korábbi szerkezet-átalakításokban keletkezett erdőfelújítási kötelezettségeink teljesítése volt az elsőrangú feladat, illetve ezek ápolása. A mesterséges erdőfelújításokban (I. kivitelek) a szokásostól eltérően, a természetvédelmi célok érdekében 3-6 féle őshonos, az adott célállománynak megfelelő fafajt alkalmaztunk.

A élőhelyeket erősen degradáló vadállomány károsító hatása miatti védekezést a mesterséges erdősítések egy részénél vadkárelhárító kerítés építésével oldottuk meg, de még maradt bőven tenni való részben még a mesterséges erdőfelújításokban, részben a véderdeink fenntartása kapcsán. A

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

véderdő fenntartáshoz kapcsolódó vadkár elleni védekezést a pályázati forrásból kívánjuk megoldani a későbbiekben, az erdőfelújításokban a vadászatra jogosultakkal történő megállapodás alapján fogjuk megosztani a költségviselést.

A félévtől elindult közbeszerzés keretében – a véghasználat és a nevelővágások nagy részének a kivételével, ahonnan jelentősebb mennyiségű faanyag értékesítés is történt - az alábbi munkákat végeztük el az egyes tájegységekben – a Területkezelési Osztály, az Erdészeti Osztály szakemberei és az adott tájegység szoros együttműködésében:

1. Dél-borsodi TE:

- Erdősítések ápolása (Tiszadob, Tiszakeszi, Tiszadorogma)- 58,47 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (nemesnyár szerkezet-átalakítások puhafás- és keményfás ligeterdőkkel) (Tiszadob, Tiszadorogma) – 19,43 ha
- Nemesnyár tarvágás (Tiszadob) – 5,92 ha
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Tiszabábolna, Tiszadob)- 5,45 ha

2. Nógrád-Ipoly TE:

- Erdősítések ápolása (Sámsonháza, Mátraszőlős, Ipolytarnóc) - 26.35 ha
- Mesterséges erdőfelújítás első kivitele és a szükséges talajelőkészítés (akác szerkezet-átalakítás GY-KTT-essé) (Mátraszőlős) – 0,80 ha
- Pótlások (akác és fenyő szerkezet-átalakítások GY-KTT-CS és KTT-CS-es erdőkké) (Ipolytarnóc, Sámsonháza) – 10,50 ha
- Vadkárelhárító kerítés építése (Sámsonháza, Ipolytarnóc) – 3.800 fm
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Mátraszőlős, Salgótarján-Somoskő) – 4,99 ha

3. Nyugat-bükki TE:

- Erdősítések ápolása (Cserépfalu, Bükkzsérc) - 6,06 ha
- Vadkárelhárító kerítés építése (Bükkzsérc) – 510 fm
- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Bükkzsérc, Felsőtárkány, Belpátfalva) - 23,14 ha

4. Kelet-bükki TE:

- Faállománynevelési munkák (tisztítás, törzskiválasztó gyérités) (Kisgyőr, Tard) – 7,14 ha

5. Mátrai TE:

- Szálaló és átalakító üzemmódú erdőkezelés tervezésében és jelölésében erdőkezelőként közreműködés a Szent István Egyetem Svájci Alapos pályázatában (Gyöngyös, Domszló) – 46,49 ha

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az elvégzett erdőművelési és fahasználati munkák összesítő táblázata

Munkaművelet	Terület (ha)
Ápolás	90,88
Mesterséges erdőfelújítás első kivitele (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történi átalakítása)	20,23
Pótlások (idegenhonos faállományok őshonos fafajú erdővé történi átalakítása)	10,50
Véghasználat (NNY tarvágás)	5,92
Faállománynevelés (tisztítás, törzskiválasztó gyérités)	40,72

A saját vagyonkezelésű erdeinkben jelentős probléma a falopás, főként az erdőtömbön kívüli peremhelyzetű erdőterületeken a Nógrád-Ipoly TE, Kelet-bükki TE és Dél-borsodi TE területén. Vagyonvédelmi célból útlezárásokat végeztünk a tájegységek kivitelezésében és irányításával néhány erdőterületen, amelyet 2014. évben folytatni kívánunk. Továbbá az őrszolgálat is kezdeményezett egy-egy esetben rendkívüli szolgálatot ezeken az erdőterületeken. Ennek következtében valamelyest csökkent a lopáskár az érintett helyszíneken.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

No.	Vadászterület megnevezése (ahol az Igazgatóság a vadászatra jogosult)	Kiterjedése (nettó vadászterület ha)
1.	Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 sz. vadászterület Bükk Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület	499
2.	Borsod-Abaúj-Zemplén megyei 05-653310-4-3-0 sz. vadászterület Dél-borsodi Földtulajdonosi Közösség /az igazgatóság a tulajdonosok külső képviselője/	23.533
Összesen:		24.032

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk két vadászterületen érintett közvetlenül a vadgazdálkodásban.

A Nógrád megyei 12-552010-4-3-0 kódszámú, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Terület elnevezésű vadászterületen önálló vadászati joggal rendelkezünk. A vadászterület különleges (természetvédelmi) rendeltetésű.

Az ipolytarnóci vadászterület vadászatra alkalmas területének kiterjedése mindössze 499 hektár. Itt extenzív vadgazdálkodást folytatunk. A terület jellegét tekintve zömmel hajdani erodált legelő helyén telepített és természetes szukcesszió nyomán létrejött középkorú erdő, illetve elcserjésedett gyep. A sűrű növényzet mellett a terep rendkívül szabdalt, úgyhogy ember által nehezen, helyenként alig járható. Ezek a jellegzetességei a nagyvad, elsősorban a vaddisznó számára kiváló létfeltételeket teremtenek, így legfontosabb feladatunk a vaddisznóállomány szabályozása.

A tavalyi évben 10 db gímszarvas, 6 db őz, 56 db vaddisznó, 3 db róka, 1db borz, és 3 db kóbor kutya került terítékre. A vadászterületen élő vad befogásra nem került sor. A keletkező vadgazdálkodási feladatok ellátása során az éves tervet egyéni vadászatokkal próbáltuk teljesíteni, társas vadászatot nem szerveztünk.

A Borsodi Mezőségben újjá alakított vadászterület 2/3 részén, lényegében a védett természeti területen - ami 2008. óta a Ramsari egyezmény hatálya alá is tartozik - kizárólag természetvédelmi célból folyik vadászati tevékenység a hivatásos vadászok irányításával. Alapvető feladatnak tartjuk - elsősorban a tűzok védelme érdekében – a róka és a vaddisznó állományának szabályozását. Sportvadászat kizárólag a vadászterület szegélyén engedélyezett. A vadászterület működtetésének anyagi fedezetét a vadászó földtulajdonosok biztosítják, melyet a hivatásos vadászok munkabérére és a vadgazdálkodásra forgat vissza a Földtulajdonosi Közösség. Pénzügyileg a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságtól teljesen függetlenül, de az Igazgatóság felügyelete mellett működik a vadászterületen a vadgazdálkodás.

A tavalyi évben 118 db őz, 269 db vaddisznó, 9 db mezei nyúl, 129 db fácán, 2db erdei szalonka, 46 db nagy lilik, 87 db tőkés réce, 62 db balkáni gerle, 65 db dolmányos varjú, 62 db szarka, 9 db szajkó, 141 db róka, 10 db borz, 4 db kóbor kutya és 2 db kóbor macska került terítékre (élő vad befogás nem volt).

5.8. Halászati vizek

Igazgatóságunk saját vagyongazdálkodásában lévő kivett mocsár, árok, patak, csatorna, vízfolyás, tó meghatározásokkal jelzett vízterületeinek a halászati hasznosítása kis kiterjedésük és kedvezőtlen hidrológiai kondícióik miatt kevés kivételtől eltekintve nem lehetséges. A BNPI vagyongazdálkodásába tartozó nagyterjedésű Tiszalúci Holt-Tisza nevű víztérnek (hrsz. Tiszalúc: 033, 032. Tiszadob: 0551, 0568, 0572) a halászati hasznosítója a Tiszalúci Sporthorgász Egyesület, mely rendelkezik halgazdálkodási tervvel. Az Inérháti-főcsatorna nevű víztér (hrsz. Tiszalúc: 045/1, 047, 057/6. Tiszadob: 0493/1, 0469. Kesznyéten: 0190, 0230, 0283. Tiszaújváros: 0260, 0255.) halgazdálkodási jogának gyakorlója a BNPI. Az Inérháti-főcsatornán halászati tevékenységként faunisztikai kutatást és halállomány felmérést végeztünk 2013-ban. Terveink között szerepel a terület különleges rendeltetésű vízterületté nyilvánítása a hal-génállományok megőrzése valamint a vizes élőhelyen élő gerinces fajok és a parti vegetáció további hatékony védelme miatt.

5.8.1. Védett vizek

Védett és nem védett vizekben 2013-ban a halak (*Pisces*) faunisztikai felmérését végeztük. A dombvidéki kisvízfolyások halfaunisztikai monitorozó felmérései rendszeresek voltak, de a hatósági ügyek véleményezése miatt eseti jelleggel is történtek mintavételek.

A hal- és vízgazdálkodókkal a nyilvántartott és nem nyilvántartott halgazdálkodási vízterületek kezelésének vonatkozásában folyamatosak voltak a területi egyeztetések. Az aktuális

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

faunisztikai eredmények hozzájárultak a BNPI és a halászati, vízügyi ágazat együttműködésének harmonizációjához, ezáltal az eredményesebb vizes élőhely védelemhez.

5.8.2. Védett halastavak

Saját vagyonkezelésben lévő védett halastóval nem rendelkezünk, nem saját vagyonkezelésben lévő halastavak esetében pedig a halgazdálkodási tervek véleményezésénél érvényesítjük a természetvédelmi előírásokat.

6. Tájvédelem

6.1. Egyedi tájértékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Egyedi tájértékek	2.467	216

A Vidékfejlesztési Minisztérium minisztérium a költségvetésünken 500.000 Ft-ot nevesített az egyedi tájértékek felvételezésére. Ebből 6 településen (Boconád, Erdőtelek, Tamaméra, Tenk, Tiszavalk, Kisköre) összesen 216 egyedi tájértéket regisztráltunk a Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület bevonásával. Az egyedi tájértékek listáját a településrendezési tervekhez végzett előzetes adatszolgáltatás keretében megküldjük és felhívjuk a figyelmet az 1996. évi LIII. tv. 6. § (5) bekezdés szerint a *településrendezési tervekben* való szerepeltetésre. Az egyedi tájértékek között is szereplő, kulturális és földtani értékeket hordozó kaptárkövek megóvására kiemelt figyelmet fordítunk.

Egyedi tájértékek felmérése során is adatfelvételi lappal dolgozunk, amely a MSZ 20381:2009 szabvány szerint készült. Az adatlapon felvett információkat a minisztérium által kidolgozott Excel adatbeviteli táblázatban rögzítjük. Ennek segítségével kerülnek feltöltésre az adatok és fotó-dokumentációk a TIR-be. A 2013-ben felvett egyedi tájértékek a minőségbiztosítás után 2014-ben kerülnek be a TIR rendszerébe.

Az egyedi tájérték-felmérés során is szükséges az objektumok állapotának jellemzése, amely elsősorban csak szemrevételezés alapján elvégezett állapotfelmérésen alapul. Ezek az adatok is szerepelnek az egyedi tájérték TIR-be feltöltött kataszteri lapján. A tenki földrengés kapcsán felméréseket végeztünk a földrengés egyedi tájértékekre (főként szakrális kisépítményekre, szobrokra, síremlékekre, építményekre stb.) gyakorolt hatását vizsgálva. A kisebb rongálódások megfigyelése mellett, észleltük a tenki temetőben a Fáy család díszes síremlékének ledőlését. A tenki egyedi tájérték katasztert kiegészítettük, javítottuk.

6.2. Településrendezési eszközök és településrendezési tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

BNPI településrendezési és területrendezési tervekkel kapcsolatos ügyiratainak összesítése:

ügyirat típusa	főszám (db)	alszám (db)	kimenő ügyiratok száma
településrendezési terv	93	453	161
területrendezési terv	3	20	4

Településrendezési terv felülvizsgálatával, illetve módosításával érintett települések listája: (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, összesen 81 település)

Alsópetény, Andornaktálya, Arló, Arnót, Átány, Bánhorváti, Bátorfyerénye, Berente, Berkenye, Bogács, Boldog, Borsodnadasd, Bükkábrány, Bükkzentkereszt, Bükkzsérc, Csitár, Dormánd, Eger, Egerszalók, Erdőtelek, Felsőtárkány, Felsősolca, Gesztely, Gyöngyöshalász,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Gyöngyöstarján, Halmajugra, Hangony, Harsány, Hatvan, Hejőpapi, Hernádkak, Hernádszurdok, Hollókő, Hont, Jobbágyi, Kál, Kazár, Kazincbarcika, Kisköre, Kömlő, Ludányhalászi, Maklár, Mályi, Markaz, Mátraszentimre, Mátraterenye, Mátraverebély, Mezőkövesd, Mezőnyárad, Miskolc, Nagyfüged, Nógrád, Nógrádsípek, Nőtincs, Nyékládháza, Ónod, Oszlár, Ózd, Pálosvörösmart, Parasznya, Petőfibánya, Répáshuta, Rimóc, Sajóbáony, Sajókaza, Sajólád, Sajószöged, Sajóvelezd, Salgótarján, Sósartyán, Szihalom, Szilvásvár, Szirmabesenyő, Szomolya, Tiszakeszi, Tiszapalkonya, Tiszatardos, Tiszaújváros, Újlőrincfalva, Varsány, Visonta

Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megye területéről, 2013. évben összesen 81 településről érkeztek a településrendezési tervek felülvizsgálatával, illetve módosításával kapcsolatos megkeresések. Megkeresés tárgya volt egy-egy település esetében, „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet értelmében előzetes tájékoztatás, adatszolgáltatás kérése, a településrendezési eszközök véleményezése, meghívó egyeztetési tárgyalásra és az elfogadott településrendezési terv megküldése. Előzetes terepbejárásokon, egyeztetéseken is vettünk részt, a megküldött településrendezési tervek tervezett módosításaihoz kapcsolódóan (pl. Miskolc – Szirma városrész, Mályi, Kistokaj településeken).

A településrendezési eljárással és a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság szakmai véleményeinek településrendezési tervekbe történő beépülésével kapcsolatos tapasztalatainkat az alábbiakban összegezzük:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban: Étv.) 8. § (1) és (2) bekezdései alapján „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: kormányrendelet) 32. § (1) bekezdése szerint a településrendezési eszközök egyeztetési eljárása teljes, egyszerűsített vagy tárgyalásos lehet. A teljes eljárás előzetes tájékoztatási, véleményezési, végső szakmai véleményezési, elfogadási és hatálybaléptetési szakaszokból áll. Megjegyezzük, hogy néhány település esetében a kormányrendelet 45.§ (3) bekezdése alapján az Étv. 2012. december 31-én hatályos szabályai alapján kellett eljárunk.

A kormányrendelet alapján a települési önkormányzatok a településrendezési teljes eljárás keretében beküldik az igazgatóság részére a módosítási, illetve felülvizsgálati szándékot jelző megkereső levelüket előzetes tájékoztatási szakaszra. Igazgatóságunk az előzetes tájékoztatási szakaszban megküldi a települési önkormányzat részére a jogszabályokon alapuló, tervezési területeket érintő követelményeket, a településrendezési eszköz tartalmi követelményeivel kapcsolatos elvárásokat és az adatszolgáltatást.

A kormányrendelet 32. § (6) bekezdése értelmében tárgyalásos eljárás útján történő véleményezés és a 40. § (4) bekezdése szerint összehívott településrendezési egyeztető tárgyalásokon 2013. évben az igazgatóság tájvédelmi referensei táj- és természetvédelmi értékeket, területeket érintő beruházások, tervezett terület-felhasználás váltások esetében részt vettek, szakmai véleményeiket rögzítették. Igazgatóságunk előzetes adatszolgáltatása, előzetes véleménye végül, néhány esetben többszöri egyeztetés, egyeztető tárgyalás után került be a településrendezési tervbe, a településtervezők az egyeztető tárgyaláson elhangzott javaslatainkat, korlátozó előírásainkat figyelembe vették, beépítve azokat a tervdokumentációba.

A véleményezési szakaszt követően a kormányrendelet 43.§ (2) bekezdése előírja, hogy a polgármester kötelezettsége a településrendezési terv elfogadása után 15 napon belül a településrendezési tervek megküldése az eljárásban résztvevő államigazgatási szervek részére,

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

illetve az elektronikus úton hitelesített dokumentumok elérésének biztosítása 15 napon belül, értesítve az államigazgatási szervet annak elérési lehetőségéről. A képviselő testület által elfogadott településrendezési eszközöket jelentős arányban megküldték igazgatóságunknak. Előfordult, hogy csak utólag szereztünk tudomást egy-egy terv elfogadásáról. Utóbbi esetben pótlólagosan kértük a településrendezési eszközök beküldését. Jellemző hiányosság továbbra is, hogy a kisebb települések önkormányzatai nem töltik fel honlapjukra a rendelettel elfogadott helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet és a határozattal elfogadott településszerkezeti tervet, továbbá az alátámasztó munkarészeket az Étv. 8.§ (4) bekezdésének b) pontjában foglaltak szerint.

A kormányrendelet. 43.§ (2) bekezdése értelmében beérkezett településrendezési tervek tartalmazták az igazgatóság által kiadott, jogszabályon alapuló védett területekre vonatkozó előírásokat, övezeti lehatárolásokat, korlátozásokat, védett területeket felsorakoztató helyrajzi számos listákat, az ex lege védett értékek és az egyedi tájértékek listáját. A jogi normával nem alátámasztható természet-, táj- és településképi védelmi javaslatainkat, ajánlásainkat az önkormányzatok, tervezők nem minden esetben fogadják szívesen, emiatt ritkán épülnek be a településrendezés eszközeibe.

Jellemzően kis települések esetében, a 2004. év előtt készült és máig hatályos településrendezési tervben még nem szerepeltek az ökológiai hálózat és a Natura 2000 területek, ezért a településrendezési tervmódosításoknál ezen övezetek nem kerültek ábrázolásra a településszerkezeti és a szabályozási terveken. Ezeket csak a településrendezési terv módosítása alkalmával lehetett figyelembe vetetni. Több esetben az önkormányzat, valamint a tervezők is értetlenül álltak az előtt a tény előtt, hogy a településrendezési tervet összhangba kell hozni az Országos Területrendezési Tervvel, valamint a megyei területrendezési tervvel. Igazgatóságunk az előzetes adatszolgáltatás keretében ezeket a területeket térképen, vagy a jogszabályra hivatkozva, helyrajzi számos listával megküldte. A településrendezési tervek módosításai azonban jellemzően nem önkormányzati kezdeményezésre, hanem magánbefektetők részéről indulnak, ezért ezeket az övezeteket, területeket a teljes közigazgatási területre a külterületi településszerkezeti és szabályozási tervek nem vezetik át. Ebből adódóan minden egyes módosításnál újból fel kell hívni a figyelmet az ökológiai hálózat, illetve a Natura 2000 területekből adódó fejlesztési korlátozásokra, esetleg már a terület új tulajdonosának neheztelése ellenére is.

Az országos ökológiai hálózat kijelölésekor nem ingatlan határokhoz igazodott, annak övezetei ezért több esetben a településrendezési tervekben még a tervezők által is nehezen kezelhetők, különösen nagy területű ingatlanoknál, például külterületi mezőgazdasági területeknél az építési terület csak a magterületen, vagy az ökológiai folyosó övezetén kívül jelölhető ki, ami nem minden esetben felel meg a földterület tulajdonosának, fejlesztési szándékának.

A környezeti értékeléssel kapcsolatos észrevételünk, hogy a munkarész sokszor hiányos volt, nem tért ki valamennyi környezet- és természetvédelmi szempontból jelentős módosítási szándékra.

A biológiai aktivitásérték számítások esetében több alkalommal kértünk kiegészítést (pl. helyrajzi számok, terület nagyságának szerepeltetése), illetve pontosítást a biológiai aktivitás érték kompenzációja érdekében, amelyet a tervezők a jogszabálynak megfelelően javítottak.

Az egyedi tájértékek felmérése még nem készült el minden település közigazgatási területére. Amely valamely település esetében elkészült, abban az esetben a településrendezési terv módosításához is előzetes véleményünkben, táblázatos formában megküldtük a település teljes közigazgatási területére az egyedi tájértékek adatait, azonban ezeket jellemzően csak a helyi építési szabályzat egyik függelékében szerepeltették. Kivétel, ha a településrendezési terv felülvizsgálata a teljes közigazgatási területre készült. Jogszabályi előírás hiányában az egyedi tájértékek csak igen ritkán kerültek ábrázolásra a településszerkezeti terveken.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk 2013. évben településrendezési eszköz jogszerűtlen tartalma miatt nem kezdeményezte törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatását.

Területrendezési hatósági eljárási ügyekben „a területrendezési hatósági eljárásokról” szóló 76/2009. (IV.8.) Korm. rendelet 2. sz. melléklete alapján az Észak-magyarországi Környezetvédelmi és Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség (Miskolc) jár el szakhatóságként. 2013. évben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságához jogsegélykérelem nem érkezett a felügyelőségtől, lefolytatott eljárásról nem volt tudomásunk.

6.3. Fejlesztési koncepciók és egyéb tervek véleményezése, közreműködés az elkészítésben

Területrendezési tervek tekintetében véleményeztük Heves Megye Területfejlesztési Koncepcióját, Nógrád Megye Területfejlesztési Koncepcióját, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén Megye Területrendezési Tervéhez a területfejlesztési koncepció - környezeti értékelés munkarészét.

Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény felülvizsgálatának véleményezésében, továbbá a tájképvédelmi övezet lehatárolásának véleményezésében részt vettünk.

6.4. Tájképvédelmi szakértői tevékenység

Igazgatóságunk tájképvédelmi szakértői tevékenységét elsősorban a beérkező megkeresések kapcsán fejtik ki. A véleményezésre megküldött településrendezési tervek mindegyikét a természetvédelmi megfontolások mellett tájképvédelmi szempontból is vizsgáljuk. Ilyen jellegű véleményből 108 db-ot készített igazgatóságunk az elmúlt évben. Egyéb ügyek esetében kifejezetten tájképvédelmi véleményt is 19 esetben adtunk, melyek között építési, naperómű létesítési, elektromos szabadvezetékes, vízjogi és bányászati ügyek szerepeltek.

Kifejezetten tájképvédelmi szakértő tevékenységre vonatkozó megkeresés 2013. évben igazgatóságunkhoz nem érkezett.

Részvettünk a VM Nemzeti Parki és Tájképvédelmi Főosztálya által szervezett Tájképvédelmi Szakmai Napok rendezvényen (Fertőújlak, 2013. november 6-7.), ahol „A naperóművek táj- és természetvédelmi vonatkozásai” témában előadást tartottunk.

Részvettünk a VM Nemzeti Parki és Tájképvédelmi Főosztálya által szervezett Országos Tájképvédelmi Értekezleten (Budapest, 2013. december 3.), ahol „A naperóművek táj- és természetvédelmi vonatkozásai” témában előadást tartottunk.

A tájba illesztési terv részletes szabvány előkészítő munkaanyagának szakmai véleményezésében részt vettünk.

6.5. Tájképvédelmi jelentőségű beavatkozások

Célzottan tájképvédelmi jellegű beavatkozások nem történtek, de a madárvédelmi beruházásaink (pl. KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0018) melyek során elektromos szabadvezetékek kerülnek földkábelrel kiváltásra, kedvező hatással vannak a védett és Natura 2000 területek tájképi megjelenésére is.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

7. Projektek

Szakmai beszámoló tartalom jegyzékének 7. pontjához

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Gyepterületek rekonstrukciója a BNPI működési területén	2010-01.25 - 2013.09.30	KEOP-3.1.2/2F/09-2009-0007	Gyeprekonstrukció a gyöngyösi Sár-hegy, a tardi, cserépfalui és hollókői fás legelő területén	164 907 492 Ft	164 907 492 Ft	Felhasznált támogatás: 164 479 992 Ft. A tavaszi időszakban mindhárom érintett területen (Mátra, Bükk, Hollókő) bozótirtási és tereprendezési feladatot végeztünk. A nyári időszakban a hollókői területen gyümölcsfa telepítés és ápolás, Cserépfalun sarjleverés, szárazzás, az egri területeken sarjleverés, szárazzás, gyümölcsfa telepítés, ápolás, Mátraszentimrén sarjleverés, kaszálás, Gyöngyössolymoson pedig sarjleverés történt. A munkák végzéséhez kapcsolódó engedély 2013. április 18-án jogerőre emelkedett. A zárórendezvény 2013.09.26-án került megrendezésre.
Pély-Ludas III. ütem vizes élőhely rehabilitáció	2011.11.21 - 2013.11.30	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0015	Vizes élőhely rehabilitáció a vízvizsszatartás biztosításával, gyeptonverzió, szárnyékerdő telepítése	151 912 531 Ft	151 912 531 Ft	Felhasznált támogatás: 145 200 867 Ft A projekt tervezett végrehajtási idejét hosszabbítani volt szükséges, mivel az üzemeltetési engedély megszerzése elhúzódott. Az üzemeltetési engedély kiadásra került, jogerősítése folyamatban van. A gyeptelepítés és kezelés a vállalkozói szerződésnek megfelelően 2013.05.31-én teljesült. A tanösvény infrastrukturális elemeinek legyártása, kihelyezése 2013.04.30-án megtörtént. A régészeti feladatok ellátása 2013.06.30-án lezárult. A műszaki ellenőri tevékenység 2013.07.22.-én befejeződött. A vízügyi szakfelügyelet tevékenység ellátása 2013.06.30-án lezárult. Az üzemeltetési engedély kiadása 2013.12.23-án megtörtént. A közbeszerzői tanácsadói tevékenység is 2013.10.01-én lezárult. Az üzemeltetési engedély kiadásra került, 2014. 01.20-án emelkedett jogerőre.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Földtani értékek védelme a BNPI területén: a recski Antal-tározó és az ereszt-vényi Nagybánya rehabilitációja	2011.03.04 / 2013. 10. 10.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0012	A recski Antal tározó denevérvédelmi szempontok szerinti biztosítása és lezárása, az eresztvényi Nagybánya helyreállítása	114 252 942 Ft	114 252 942 Ft	Felhasznált támogatás: 114 252 942 Ft Befejeződött az Eresztvényi bányák rehabilitációja. Antal-tározó helyreállítása szerződés szerint megvalósult, 2013. április 29-én a vállalkozó a munkát átadta. A tanösvény szerkezeti elemeinek a kivitelezésére a kiviteli szerződés keretében került sor. A tanösvény tájékoztató anyagainak elkészítésére a vállalkozói szerződést 2013.09.09-én kötöttük meg. A táblák elkészültek. A tájékoztatási tevékenység keretében a szerződésben vállalt feladatok teljesültek, a záró rendezvény 2013.06.13-án, Recskén került megrendezésre. A műszaki ellenőri tevékenység folyamatos volt. Befejeződtek az akác-, cserjeirtási, fakivágási, bontási illetve a hulladékmentesítési tevékenységek. Védősánc, védőkorlát, illetve 13 db figyelmeztető tábla került kihelyezésre. Elkészítésre került a földtani értékeket bemutató tanösvény.
Elektromos szabadvezetékek kiváltása a BNPI területén	2009.12.21 - 2013.10.30	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0018	Elektromos szabadvezetékek földkábelrel történő kiváltása 4 szakaszon a HFPTK és a BMTK területén	361 137 628 Ft	361 137 628 Ft	Felhasznált támogatás: 361 137 628 Ft A támogatási szerződés módosításra került. A projekthez kapcsolódó tervezett ellenőrzés megállapítás nélkül rendben lezajlott 2013.01.03-án. Az I/1., II/1. és II/2. szakaszok kiváltása elkészült, az üzemeltetési engedélyt mindegyik szakasz esetében megkaptuk. Ezen szakaszok vonatkozásában a külső műszaki felügyelet (Agria Ökoszisztéma Kft), a külső műszaki ellenőrzés és az ÉMÁSZ Hálózati Kft által folytatott műszaki ellenőrzés is folyamatos volt. A jogerős engedély is kiadásra került 2013.04.02-án, majd jogerősítése 2013.05.24-én megtörtént. Az I/2 szakasz esetében munkaterület átadása 2013.06.05-én zajlott le, felek ezen a napon az építési naplót is megnyitották. A kivitelezést időben befejeztük. (A jogerős engedélyben előírt kiegészítő helyszíni bejárást a BNPI elvégeztette, azt projekten kívüli forrásból kiegyenlítette, így a végleges ERD is elkészült.)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Dél-borsodi tájegység élőhelyrehabilitáció II. ütem	2011.05.02 - 2014.07.31	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0027	Vizes élőhely rehabilitáció a vízvisszatartás biztosításával, szénaszállító utak megerősítése, szármýekerdő telepítése	418 076 000 Ft	418 076 000 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 376 542 838 Ft</p> <p>2013-ban az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatósággal kötött bérleti szerződésének módosítására került sor.</p> <p>Kivitelezési feladatok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tanösvény létesítés: A tanösvény infrastrukturális elemeinek legyártása, kihelyezése befejeződött 2013.05.31-én. A tanösvény táblák információs tartalma szintén elkészült. - Vízépítési feladatok: Mivel a jogerős vízjogi engedély 2012 őszén lejárt, ezért annak hosszabbítását megkértük. A hosszabbítással kapcsolatosan 2013.03.13-án adták ki az új vízjogi engedélyt, amely 2015.03.31-ig hatályos. A vízépítési feladatok csak 2013. június végén indulhattak újra, mivel a kedvezőtlen időjárási viszonyok miatt nem volt lehetséges a kivitelezés. A vízépítési feladatok befejeződtek. - Műszaki ellenőrzés és a tervezői művezetés: a kivitelezés alatt folyamatos volt, a kooperációkról jegyzőkönyvek készültek, a tevékenység befejeződött. - A faápolási feladatok is folyamatosan zajlottak (ápolás, öntözés, vadriasztószeres kezelés, fásítások pótlása a megadott ingatlanokon, összesen 2,4 ha területen). A tevékenység a szerződésben foglaltak szerint befejeződött. A PR tevékenységek is a szerződésnek megfelelően zajlottak. 2013. október 22-én Tiszabábolnán tartottuk meg a Köztes rendezvényt (daruvonulás).

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Földtani értékek védelme a BNPI területén II. ütem: Nyugat-mátrai bányatárók, Nyárjas-pusztai homok-bánya	2013.08.01 - 2015.05.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0007	Összesen 7 db, Gyöngyös és Parádfürdő környéki 18-19- századi bányatáró helyre-állítás, lezárása, a Salgó-tarján Nyárjas-pusztai homokbánya megóvása	312 546 035 Ft	312 546 035 Ft	Felhasznált támogatás: 635 000 Ft 2013.08.01. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. 2013.08.14-ig az ajánlattételi felhívás összeállítása történt, a felhívást 2013.08.14-én küldtük ki. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: Horváth István egyéni vállalkozó - műszaki ellenőri tevékenység : 2013. szeptember 11. NoSzaTerv Bt. - tervezői művezetési tevékenység : 2013. szeptember 13. Garamond '91 Kft. - szemléletformáló kiadványok készítése : 2013. szeptember 16. Konstantinusz Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. szeptember 11. Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. szeptember 11. DTMP Nonprofit Kft. - bemutatótáblák készítése : 2013. szeptember 20. MAM Tanácsadó Kft. - tájékoztatói és nyilvánossági feladatok ellátása: 2013.09.20
Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem	2013.08.15 - 2015. 03. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0013	A Szent István-barlang világítás korszerűsítése, lezárás cseréje, árvíz-mentesítés a Soltészkeri mésztufabarlang helyreállításával, a Kis-kőháti-zsomboly denevérvédelmi szempontú lezárása	169 699 569 Ft	169 699 569 Ft	Felhasznált támogatás: 610 000 Ft A belső projektmenedzsment szervezet felállt. Szerződés-kötés megtörtént a projektmenedzsment, közbeszerzési tanácsadás, műszaki ellenőri tevékenységek, tervezői művezetés tevékenység, PR tevékenység, szemléletformáló kiadványok készítésére.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát átalakítása a Hevesi Füves Puszták TK területén	2013.09.02 - 2015.05.30	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0015	A korábban szigetelésre nem került kb. 407 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése, 3 km vezeték földkábelbe helyezése, 18 km-en tartóoszlopok cseréje új típusú biztonságos oszlopokra	674 631 630 Ft	504 631 630 Ft	Felhasznált támogatás: 10 706 100 Ft 2013.09.02. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: INFODIGIT Kft. 2013.10.07. Dobó István Vármúzeum 2013.10.16. MAM Tanácsadó Kft. 2013.10.15. IMPERIAL Kft. 2013.09.11. KÖMI Kft. 2013.09.30.
Madarakra veszélyes 20 kV-os vezetékszakaszok madárbarát szigetelése a Dél-borsodi Tájégségben	2013.09.01 - 2015.06.30	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0010	A korábban szigetelésre nem került kb. 240 km vezetékszakasz madárvédelmi szigetelése a BMTK és a Kesznyéteni TK területén	669 069 450 Ft	499 069 450 Ft	Felhasznált támogatás: 11 144 250 Ft 2013.09.01. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: Konstantinus Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. szeptember 11. Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. szeptember 11. MAM Kft. - PR tevékenység : 2013.09.12. INFODIGIT Kft. - monitorozási eszközök leszállítása : 2013.10.07.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein	2012.11.19 - 2015.05.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2012-0013	Gyeprekonstrukció a Kelet-Cserhát TK, a Tarnavidéki TK és a Lázberci TK területén	151 162 639 Ft	151 162 639 Ft	Felhasznált támogatás: 5 693 838 Ft A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: IMPERIAL TENDER Közbeszerzési és Tanácsadó Kft.: 2012.11.19. INFODIGIT Kft.: 2013.01.09. Konstantinus Consult Kft.: 2013.01.04. MAM Tanácsadó Kft.: 2013.02.13. A nyitórendezvény megrendezésére 2013.04.26-án került sor. Az 1. sz. Kifizetési kérelmünk 2013.05.23-án került benyújtásra. Az 1. és 2. kifizetési kérelmünket visszavontuk, mivel a kifizetési kérelmet érintő Támogatási szerződés módosításra került, így módosultak a kifizetést érintő feltételek is. Az 1. sz. szerződés módosításunkat 2013.08.15-én küldtük meg a KSZ részére, ami 2013.09.04-én elfogadásra is került. A projekt bruttó helyett nettó finanszírozású lett. Az INFODIGIT és Nádor Kft. a megrendelt árukat leszállította. A kiegészítő építési feladatokra 2013.09.10-én szerződést kötöttünk a Noble Tech Kft.-vel. A GARAMOND '91 Kft.-vel (szemléletformáló kiadványok szerkesztése, nyomtatása) 2013. október 5-én kötöttünk szerződést.
Kétéltűútjárók létesítése a Bükkben és a Mátrában	2013.09.02 - 2015.03.31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0011	Kétéltűútjárók létesítése a Hasznosi tározó, a Varbói tó és gyöngyösi Sástó mellett, valamint a Bogácsi-tó II. üteme	322 304 224 Ft	322 304 224 Ft	Felhasznált támogatás: 4 848 860 Ft A belső projektmenedzsment szervezet felállt. Szerződéskötés megtörtént a projektmenedzsment, közbeszerzési tanácsadás, PR tevékenység, tervezői művezetés, monitorozási eszközök leszállítására, illetve a információs táblák legyártására. 2013.09.13-án szerződést kötöttünk a Pillar Tervező, Kivitelező és Ingatlanfejlesztő Kft.-vel (műszaki ellenőr).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
A Ludányhalászi Öreg-tó természetvédelmi rehabilitációja	2013.12.23 / 2015. 05. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0039	A Ludányhalászi Öreg-tó természetvédelmi értékének növelése az eliszapolódás megakadályozásával, inváziós növényzet visszaszorításával	107 087 280 Ft	107 087 280 Ft	Felhasznált támogatás: 0 Ft 2013. október 30. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: Pillar Tervező, Kivitelező és Ingatlanfejlesztő Kft - műszaki ellenőri tevékenység : 2013. november 25. PONDUS Környezetvédelmi és Mérnöki Kft. - tervezői művezetési tevékenység : 2013. november 21. Garamond '91 Kft. - szemléletformáló kiadványok készítése : 2013. december 06. Konstantinus Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. november 25. Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. november 25. DTMP Nonprofit Kft. - bemutatótáblák készítése : 2013. november 25. MAM Tanácsadó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. - tájékoztatás és nyilvánosság: 2013. december 18. Infodigit Kft. - monitorozási eszközbeszerzés: 2014. január 08.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Földtani értékek védelme a BNPI területén III. ütem: Nógrád megye	2013.12.23 / 2015. 05. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0036	Nógrád megye területén lévő földtani alapszelvények és feltárások, bányák rehabilitációja	150 226 790 Ft	150 226 790 Ft	Felhasznált támogatás: 0 Ft 2013. október 30. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: pH 2013 Kft - műszaki ellenőri tevékenység : 2013. november 22. MAGMATIC Kft. - tervezői művezetési tevékenység : 2013. november 21. Garamond '91 Kft. - szemléletformáló kiadványok készítése : 2013. november 25. Konstantinus Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. november 25. Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. december 06. DTMP Nonprofit Kft. - bemutatótáblák készítése : 2013. november 25. MAM Tanácsadó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. - tájékoztatás és nyilvánosság: 2013. november 18.
Bükk barlangok meg-őrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások III. ütem	2013.12.23 / 2015. 01. 31.	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0038	Borókás-, Bolhási-, Diabáz-, Speizi-barlangok lezárása, Egyetemtebri-barlang bejáratbiztosítása, Suba-lyuk veszélymentesítése	86 821 023 Ft	86 821 023 Ft	Felhasznált támogatás: 0 Ft 2013. október 30. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést: pH 2013 Kft - műszaki ellenőri tevékenység : 2013. december 2. KBFI-ALFA Geotechnológiai Kft. - tervezői művezetési tevékenység : 2013. november 29. Konstantinus Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. november 25. Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. november 25. MAM Tanácsadó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. - tájékoztatás és nyilvánosság: 2013. november 18.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Kunhalmok és földvárak rehabilitációja a BNPI heves és borsod megyei területein	2013.12.23 / 2015. 03. 31	KEOP-3.1.2/2F/09-11-2013-0041	A Csörsz-árok egy szakasza, hevesi és borsodi földvárak és kunhalmok rehabilitációja	101 827 466 Ft	101 827 466 Ft	Felhasznált támogatás: 0 Ft2013. október 30. - A belső projektmenedzsment szervezet felállt, a projekt ezzel elkezdődött. A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést:Garamond '91 Kft. - szemléletformáló kiadványok készítése : 2013. december 5.Konstantinusz Consult Kft. - projektmenedzsment : 2013. november 28.Imperial Tender Kft - közbeszerzési tanácsadás : 2013. november 25.DTMP Nonprofit Kft. - bemutatótáblák készítése : 2013. november 25.MAM Tanácsadó Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. - tájékoztatás és nyilvánosság: 2013. november 25.Infodigit Kft. - monitorozási eszközbeszerzés: 2014. január 8.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola fejlesztése	2013. 04. 12 / 2015. 02. 28	KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005	A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése	59 307 143 Ft	59 307 143 Ft	<p>Felhasznált támogatás: 9 277 600 Ft</p> <p>A felsorolt vállalkozókkal az alábbi időpontokban kötöttünk szerződést:</p> <p>Egri Építész Iroda (tervezési szerződés): 2013.02.19. Egri Építész Iroda (megbízási szerződés): 2013.02.19. IMPERIAL TENDER Kft: 2013.04.11. MAM Tanácsadó Kft: 2012.10.31. Konstantinus Consult Tanácsadó Kft: 2012.07.19. Hegyvidéki Outdoor Kft. (lomkorona megfigyelő torony tervezése, kivitelezése) 2013. szeptember 13. Horváth Építőmester Zrt. (kivitelezési feladatok ellátása) 2013. október 14. P. Mérnök P. Kft. (műszaki ellenőri feladatok ellátása) 2013. szeptember 30. INFODIGIT Kft. (nagy értékű eszközök) 2013. július 4. INFODIGIT Kft. (kis értékű eszközök) 2013. július 18. A kis- és nagy értékű eszközök leszállításra kerültek. Igazgatóságunknál személyi változás történt, erről 2013. november 18-án megküldtük az 1. sz. változás bejelentőnket. Az ASTROSKY Kft.-vel (nagy értékű eszközök beszerzése) 2013. december 20-án kötöttünk szerződést. Kivitelezési feladatok 2013.10.21 a munkaterület átadás-átvétele megtörtént. A kivitelezés 2014. 01.08-ra a 25%-os készültséget elérte. Az építési naplóban a műszaki ellenőr bejegyzése folyamatos. A projektnyitó rendezvény 2013.06.12-én került megrendezésre.</p>

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Mátrai és bükk-hegyi rétek, legelők természetvédelmi kezelése infrastrukturális háttérének kialakítása	2013. 04. 18 / 2015. 02. 28	KEOP-3.2.0/11-2012-0015	Domb- és hegyvidéki gyepterület kezelését megalapozó infrastruktúra kialakítása, juhhodály, mobil pásztorszállítás kialakítása. Kútfúrás, komplett gépsor beszerzése, gépszín építése.	222 407 741 Ft	222 407 741 Ft	A nyitórendezvényt 2013.05.10-én tartottuk. A Konstantinusz Kft-vel és a MAM Kft-vel szerződés módosításra került sor, teljesítési határidő módosítás miatt. Eszközbeszerzés (műszaki, egyéb) lezárult. A gépbeszerzésekre vonatkozó közbeszerzési eljárások folyamatban vannak. Az egri gépszín kivitelezési szerződése aláírásra került. A 3 db C típusú tábla elkészült. A parádi állattartó telep kivitelezési szerződése aláírásra került. Az önjáró rádió távirányítású kasza adapterekkel, és az utánfutó leszállításra került. Felhasznált támogatás: 37 889 902 Ft
Gépbeszerzés a Nógrád megyei védett gyepterületek helyreállításához	2012. 12. 20 / 2014. 12. 31	KEOP-3.2.0/11-2012-0016	Gyepterületek fenntartása, komplett gépsor vásárlása, gépszín kialakítása.	249 054 732 Ft	249 054 732 Ft	A projekthez kapcsolódó nyitórendezvényt 2013.04.22-én Garábon tartottuk a polgármesteri hivatalban, 10:00-tól. A monitorozási eszközök 2013.05.31-én hiánytalanul leszállításra kerültek. A Konstantinusz Kft-vel és a MAM Kft-vel szerződés módosításra került sor a teljesítési határidő módosítása miatt. Eszközbeszerzés lezárult. A műszaki ellenőri szerződés aláírásra került. A gépbeszerzésekre vonatkozó közbeszerzési eljárás folyamatban van. A 4 db C típusú tábla elkészült. A Garábi gépszín kivitelezési szerződése aláírásra került. Felhasznált támogatás: 22 984 080 Ft

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzban I. rész.	2013. 03. 02/ 2015. 02. 28	KEOP-3.2.0/11- 2012-0017	A lótartáshoz szükséges infrastrukturák, ménések, kialakítása, gépek beszerzése.	247 233 485 Ft	247 233 485 Ft	A nyitórendezvényre 2013.05.30-án került sor a tiszabábolnai Pákász Vendégházban. A projekt indításáról sajtóközleményt adtunk ki. A monitorozási eszközök leszállításra kerültek. Az állattartó telep kiviteli tervei határidőre elkészültek. Tervezői művezetési szerződés megkötésre került. A műszaki ellenőri közbeszerzés folyamatban van. A Konstantinusz Kft-vel és a MAM Kft-vel szerződésmódosításra került sor a teljesítési határidő módosítása miatt. A gépbeszerzés közbeszerzési eljárását elindítottuk. A 2 db C típusú tábla elkészült. A ló szállító utánfutó leszállításra került. A Batúz tanya építési közbeszerzési eljárása eredménytelenül zárult. Felhasznált támogatás: 5 889 500 Ft
Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzban II. rész.	2013. 03. 02 / 2015. 02.28	KEOP-3.2.0/11- 2012-0018	I. ütemben végrehajtott fejlesztések bővítése, szálastakarmányok tárolására alkalmas takarmányszín építése, a tenyésztői feladatok ellátásához szükséges fogadóépület, szolgálati lakás kialakítása.	246 872 216 Ft	246 872 216 Ft	A nyitórendezvényt 2013.05.30-án tartottuk Tiszabábolnán 10:00- tól. A projekt indításáról sajtóközleményt adtunk ki. Tervezői művezetési szerződés megkötésre került. A műszaki ellenőri közbeszerzés folyamatban van. A Konstantinusz Kft-vel és a MAM Kft-vel szerződésmódosításra került sor a teljesítési határidő módosítása miatt. A 2 db C típusú tábla elkészült. A Batúz tanya építési közbeszerzési eljárása eredménytelenül zárult. Felhasznált támogatás: 4 490 000 Ft

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán	2013. 03. 02 / 2015. 02. 28	Juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán	A juhtartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése, juhhodály, gépszín, műhely, valamint a kiszolgáló személyzet számára lakás építése. Kutak fúrása.	243 677 594 Ft	243 677 594 Ft	A nyitórendezvényt 2013.05.30-án tartottuk Tiszabábolnán 10:00- tól. A projekt indításáról sajtóközleményt adtunk ki. A régészeti tevékenységre vonatkozó szerződés aláírásra került. Kis értékű eszközbeszerzések lezárultak. Tervezői művezetési szerződés megkötésre került. A műszaki ellenőri közbeszerzés előkészítés alatt van. A Konstantinusz Kft és a MAM Kft-vel szerződésmódosításra került sor a teljesítési határidő módosítása miatt. A gépbeszerzés közbeszerzési eljárást elindítottuk. A 2 db C típusú tábla elkészült. A Batúz tanya építési közbeszerzési eljárása eredménytelenül zárult. Felhasznált támogatás: 5 390 000 Ft
A parlagi sas védelme Magyarországon	2012.01.01 2016.12.31	LIFE10 NAT/HU/000019	A parlagi sas védelme Magyarországon	96 976 €	96 976 €	A monitorozás folyamatos volt. A monitorozás során kutyás keresést is alkalmaztunk 15 alkalommal a mérgezéses esetek felderítésére. 47 pár parlagi sas fészkek kerültek ellenőrzésre a monitorozás során. 3 fiókára és 1 öreg madárra került jeladó. A Hevesi SPA területen egy parlagi sas fészkek őrzése került megszervezésre önkéntesek segítségével. A Mátrai TE területén egy veszélyeztetett fészkekből kimentettünk egy parlagi sas tojást, mely ez után keltetőbe került. A sikeresen kikelt fiókat egy őrzött fészkekbe helyeztük, ahonnan ki is repült. Beszerzésre került 2 db GPS készülék és egy fényképező gép. Felhasznált támogatás: 6 874 606 Ft

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
CONSERVATION OF FALCO VESPERTINUS IN THE CARPATHIAN BASIN	2012.09.01. 2018.03.31.	LIFE11 NAT/HU/000926	A Kék vércse védelme Magyarországon LIFE +	1 186 602 €	1 186 602 €	Felhasznált támogatás: 104 174 178 Ft 2013 évben a projektben megfogalmazott legeltetési területkezelési munkák megkezdéséhez szükség volt egy fő agronómus és négy fő állatgondozó felvételére, amelyre áprilisban, illetve május elején sor került. A tervezett 120 darab magyar szürke szarvasmarha vásárlásából az akkor aktuális piaci lehetőségek miatt 96 példány beszerzése valósult meg. (További 12 egyed beszerzése folyamatban van). Az állomány legeltetését június elején megkezdjük, bérelt téli szálláshelyünkre ősz végén hajtottunk be. Az állatállomány és a gondozók kiszolgálásához valamint a szakmai programhoz kapcsolódó kis- és nagy értékű beszerzések a pályázati forrásból rendre megtörténtek (mobil karámrendszer, mérleg, terepjáró, lakókocsi, kutak rendbetétele, erő- és munkagépek, tanyabérleti- és állatorvosi szerződés, költőládák). A pályázat részeként 2 helyszínen megtörténtek a fátelépítések, hazai lombos fafajok felhasználásával. Július elején két napos szakember találkozón mutattuk be programunkat az érdeklődőknek.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Erdei életközösségek védelmét megalapozó többcélú állapotértékelés a magyar Kárpátokban	2012.05.09 - 2016.06.30	SH / 4 / 13	Erdőállapot felmérési módszertan fejlesztése, Erdőállapot felmérések a Börzsöny, Mátra, Aggteleki Karszt területén, Zoológiai kutatások a teljes Északi-Középhegység területén,	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	111 310 CHF önerő: 16 696,5 CHF	Beszerezésre kerültek a denevérvédelmi, adatgyűjtési munkát leginkább segítő terepi mintavételeket szolgáló és dokumentáló technikai eszközök (detektorok, speciális denevérfogó eszközök). A projektben résztvevő partnerek (BEKE, ANPI) denevérvédelmi munkáját igyekeztük maximálisan összehangolni. A mintavételek összehasonlíthatósága érdekében nem csak a mintavételi eszközök, hanem azok alkalmazásának protokollja is egységesítésre került. A mintavételek során jelentős mennyiségű adatot gyűjtöttünk, melyek alapvetően az igazolták, hogy a jelenleg védett természeti területeken folyó, vágásterülettel jellemezhető erdőgazdálkodási gyakorlat nem összeegyeztethető a fajcsoport erdei élőhelyeken előforduló tagjainak megőrzésével. Több épületben található denevér élőhelyen végeztünk denevérvédelmi beavatkozásokat. Felhasznált támogatás: 3 468 308 Ft

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határmenti térségben	2012.10.01 - 2014.09.30	HUSK 1101/2.2.1/0344	Infrastukturális fejlesztés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság működési területén, különösen a szlovák-magyar határ menti részeken, illetve az SOPSZR működési területén. A projekt segítségével megtörténik az egységes arculatú természetvédelmi bemutatóhelyek, fogadópontok, tanösvények rendszerének kiépítése.	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	BNPI: 597 242,91 € Partner1: 37 965 € Partner2: 34 890 €	A projektnyitó rendezvények mindkét országban megrendezésre kerültek. Az eszközbeszerzések lezárultak. Az infrastrukturális fejlesztés folyamatosan zajlik. A szerzői tevékenység folyamatosan szolgáltatja az anyagot a nyomdának, már több nyomdai kiadványunk is elkészült, és folyamatos a tevékenység. Több szakmai egyeztetés zajlott a szlovák partnerekkel karöltve. Felhasznált támogatás: 221 843,94 €
Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások	2012.10.01 - 2014.09.30	HUSK 1101/2.2.1/0156	A projekt átfogó célja a szlovák magyar határon átnyúló, a Bükk és a Mátra északi előterében található dombvidéki tájak és a Bódvai-dombság értékes természeti állapotának fenntartása, hosszú távú megőrzése.	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	BNPI: 462 863,41 € Partner1: 41,460 €	A projektnyitó rendezvények mindkét országban megrendezésre kerültek. Az eszközbeszerzések lezárultak. A kutatási tevékenység már a végső stádiumban jár. Az eredmények elemzése zajlik és az összefoglaló kiadvány elkészítése. Az elektromos halászgépkezelői képzés befejeződött. Több szakmai egyeztetés zajlott a szlovák partnerekkel karöltve. Felhasznált támogatás: 255 443,61 €

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Pályázat / Projekt címe	Időtartama	Pályázati forrás megnevezése	Pályázat rövid tartalma	Pályázat teljes költségvetése	Támogatás összege	Pályázat 2013 évi teljesítése
A kerecsensólyom védelme észak-kelet Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában	2010.10.01 – 2014.09.30	LIFE +	A projekt célja az előző LIFE pályázat tapasztalatainak átadása, illetve a kerecsensólymok kedvező védelmi helyzetének megteremtése ÉK - Bulgáriában, Magyarországon, Romániában és Szlovákiában. Magyarországon a veszélyes közepesfeszültségű tartóoszlopok szigetelése, a szélérőművek hatásának vizsgálata és a zsákmányállat összetétel vizsgálata. A projekt a BNPI koordinálásával 4 ország 14 szervezetének részvételével zajlik.	4.032.828 €, melyből a BNPI-t megillető rész 632.175 €	3.006.470 €, melyből BNPI-t megillető rész 484.862 €	2013-ban 148.662 € lett felhasználva a projekt megvalósítására a következő feladatokra: A pályázat 2013. évi tevékenysége során jelentős előrelépések történtek igazgatóságunk alföldi területein található közepesfeszültségű vezetékhálózatán. A projekt egyik fő céljaként végzett oszlopszigetelési tevékenység keretében a madárvédelmi szigeteléssel ellátott vezetékoszlopok száma immár meghaladta a háromezret. A projekt következő évében kevesebb, mint 700 oszlopfaj szigetelését kell elvégezni. A szigetelések hatékonyságának ellenőrzése folyamatosan követésre kerül. A projektben az alkalmazott új technikai eszközök segítségével számos informatív adat gyűlt össze a megjelölt madarak aktivitásával, élőhely-használatával, táplálkozásával kapcsolatosan. A pályázat megvalósítása során tucatnyi információs tábla, információs anyagok kerültek elkészítésre.

8. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

8.1. Az igazgatóság ügyiratforgalma

Bükk Nemzeti Park Igazgatóság	ügyek száma
Szakvéleményadás, adatközlés a hatóságok számára	1.273
Jelentési feladatok a Minisztérium számára	843
Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés	8.169
Összesen	10.285

Teljes évi ügyiratforgalmunk a 2012. évihez képest jelentős - 67 %-os - növekedést mutat. Ennek oka elsősorban az ügyfelekkel történő levelezés növekedése.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

8.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

Hatóság megnevezése	Téma	Ügyek száma
OKTVF	Másodfokú eljárások, kutatási engedélyek	12
KÖTEVIFE	Szakvélemény, adat és tényközlés természetvédelmi ügyben	734
Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságok	Belföldi jogsegély védett természeti és Natura 2000 területek esetén, saját erdővel kapcsolatos ügyek	161
Földügyi hatóságok, kezelő szervek	Vagyonkezelési jelentés	10
MVH, KH Földművelésügyi Ig.	Szakértői közreműködés	48
Önkormányzatok	Rendezési tervek	151
	Védetté nyilvánítások	15
Rendőrkapitányságok	Megkeresések, szakértői felkérések	68
	Hatósági bizonyítványok	0
KH Igazságügyi Szolgálat	Közérdekű munkára ítélt foglalkoztatása	24
KH Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatóság	Vadgazdálkodás, juhtenyésztés	9
Nemzeti Közlekedési Hatóság	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	14
KH Közlekedési Felügyelőségei	Út és hídépítési ügyek, nyomvonalas létesítmények	20
KH Egészségbiztosítási Pénztári Szakig. Szerv		4
KH Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság		3
Összesen		1.273

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

2013. évben a hatóságok számára történő szakvéleményadás, adatközlés kisebb mértékű - mintegy 13 %-os - csökkenést mutat. Kevesebb megkeresés érkezett az MVH-tól, Kormányhivatal Földművelésügyi Igazgatóságaitól. Csökkent a rendőrkapitányságokról érkező szakértői felkérések száma is. A Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatával fennálló együttműködési megállapodás keretében is kevesebb igény érkezett közérdekű munka büntetés csoportos letöltésére. Nőtt ugyanakkor a településrendezési tervekkel kapcsolatos véleménykérő levelek száma.

Az összes KÖTEVIFE megkeresések száma csökkenő tendenciát mutatott a korábbi években (2005-ben 525, 2006-ban 495, 2007-ben 379). Ugyancsak csökkenést mutatott az összes kiadott szakvélemény száma (2005-ben 872, 2006-ban 609, 2007-ben 464). A csökkenés a működési területünk változásán kívül elsősorban abból adódott, hogy tájvédelmi ügyekben ritkábban kértek tőlünk szakvéleményt a KÖTEVIFE-k. Jellemzően építési és más célú hasznosítási tájvédelmi szakhatósági ügyekben érkezik még mindig megkeresés.

A 2008-ban azonban a csökkenő tendencia megfordult, mivel *a KÖTEVIFE megkeresések, és a kiadott szakvélemények száma is nőtt*. Előbbieké 23 %-al, utóbbiaké 9 %-al.

A 2009-es adatokat megvizsgálva azt állapíthatjuk meg, hogy ez a növekvő tendencia folytatódott, mivel mind a KÖTEVIFE megkeresések (501 megkeresés), mind a kiadott szakvélemények száma (541 szakvélemény) nőtt. Előbbieké 7,5 %-al, utóbbiaké 6,9 %-al.

2010-ben a KÖTEVIFE megkeresések száma és az összes kiadott szakvélemények száma ismét jelentős mértékben nőtt az előző évhez képest. Előbbieké 18 %-al, utóbbiaké 21 %-al.

2011-ben az összes KÖTEVIFE megkeresések száma (608) kis mértékben nőtt, 2,3 %-al, míg az összes kiadott szakvélemények száma (625) kis mértékben csökkent, 5 %-al.

Ez a növekedési tendencia 2012-ben is folytatódott, mivel az összes – KÖTEVIFE-nek kiadott - szakvélemény, adat- és tényközlés száma nőtt: 778-at adtunk ki, ami 24%-os növekedést jelent.

2013-ban a KÖTEVIFE megkeresések száma kismértékű (5,6 %-os) csökkenést mutat: 734 megkeresés érkezett.

Legnagyobb számban a korábbi évekhez hasonlóan továbbra is erdészeti, földügyi, vízjogi, környezetvédelmi engedélyezési, barlangkutatói, vadászati, rendezvények és versenyek engedélyezésével kapcsolatos, védett állat- és növényfajok egyedeit, NATURA 2000 területeket érintő (szak)hatósági ügyben kerestek meg bennünket a KÖTEVIFE-k vélemény (adat, tény) adása végett. Védett természeti területet érintő ügyben az esetek túlnyomó többségében megkeresett bennünket a hatóság. Pontos adat arról, hogy az összes hatósági ügy hány százalékában kerestek meg a zöldhatóság szakvélemény megadása céljából a KÖTEVIFE-k teljes ügyiratforgalmi statisztikáinak hiányában nem adható.

Szakértői véleményeinket a természetvédelmi hatóságok az esetek túlnyomó többségében figyelembe vették döntéseik során.

A működési területünkön illetékes mindhárom felügyelőséggel együttműködési megállapodást kötöttünk, melyben részletesen szabályoztuk a feladatok ellátásának módját és a kapcsolattartás részleteit. A Természetvédelmi Őrszolgálat tagjainak helyismerete nélkülözhetetlen mind a természetvédelmi hatósági határozatok előkészítése, mind azok végrehajtásának ellenőrzése során. Az együttműködési megállapodásoknak megfelelően a felügyelőségek az esetek nagyobb részében megküldték részünkre a védett természeti területet érintő határozataikat, szakhatósági állásfoglalásaikat. Utóbbi években – megállapodás alapján - kizárólag e-mailben történik mindez. A megkötött és felülvizsgált együttműködési megállapodások megfelelő keretet jelentenek a további munkához, azok maradéktalan betartása garantálhatja a természetvédelmi szakmai szempontok érvényesülését a KÖTEVIFE-k hatósági eljárásaiban.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

2013-ban is gondoskodtunk a KÖTEVIFE-k munkájához szükséges adatbázisok aktualizálásáról a TIR-ben.

8.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Vidékfejlesztési Minisztérium	Ügyek száma
Vidékfejlesztési Miniszter	12
Közigazgatási Államtitkár	5
Miniszteri Kabinet, Miniszteri Biztos	1
Környezetügyért Felelős Államtitkár (pályázati engedélyek is)	95
Ellenőrzési Főosztály	8
Állami Földprogramért Felelős Államtitkár	15
Projektkoordinációs Iroda	18
Jogi Főosztály	1
Költségvetési és Gazdálkodási Főosztály	189
Környezeti Fejlesztéspolitikai Főosztály	0
Parlamentari Államtitkár Titkársága	0
Személyügyi és Igazgatási Főosztály	55
Környezet- és Természetvédelemért Felelős Helyettes Államtitkár	251
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	132
Természetmegőrzési Főosztály	61
Összesen	843

A Minisztérium részére teljesített jelentési feladatok az előző évhez képest kismértékű növekedést mutatnak (2012. évben 792 volt).

8.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetések		1.358
Egyéb egyeztetések	nemzeti park igazgatóságokkal	46
	helyben, szervezeti egységek között	120
	személyzeti ügyekben	163
	pályázatokkal kapcsolatosan	3.059
	haszonbérleti pályázatokkal kapcsolatosan	2.630
	közfoglalkoztatással kapcsolatosan	793
Összesen		8.169

Az ügyfelekkel történő levelezés az előző évhez képest több, mint duplájára nőtt. Ennek alapját elsősorban a 2013. évben, 314 blokkban meghirdetett földhaszonbérleti pályázatával összefüggő levelezés szolgáltatja. A KEOP és egyéb nemzetközi pályázati eljárásokhoz kapcsolódóan is kimagaslóan bővült a levélváltások száma. Évről-évre – így 2013-ban is – jelentősen emelkedik a Natura 2000 és MTÉT (magas természeti értékű) területeken tervezett kaszálási bejelentések száma, ami szintén hozzájárult a tavalyihoz viszonyított jelentős növekedéshez.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

8.2. Szabálysértés

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	8	15	ismeretlen

Szabálysértési eljárások esetében 2012-ben jelentős változást eredményezett az április 15-én hatályba lépő új szabálysértési törvény (2012. évi II. törvény). A hatályba lépéssel szabálysértési hatósági hatáskörünk megszűnt, azután a kormányhivatalok, 2013. január 1-től pedig a járási hivatalok járnak el szabálysértési hatóságként a természetvédelmi szabálysértések ügyében.

Mindezen alapvető jelentőségű jogszabályváltozások miatt jelen adatszolgáltatást is át kell értelmezni. A fenti táblázatban szereplő adatok a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által 2013. év folyamán, az Sztv. 187.§-ba ütköző, természetvédelmi szabálysértések miatt tett feljelentéseket mutatják. A járási hivatalok – álláspontunk szerint – többnyire továbbra is enyhén ítélik meg a természetvédelmi szabálysértéseket, csupán két esetben szabtak ki pénzbírságot. A két (egy 10.000 és egy 5.000 forintos) pénzbírságot megállapító határozat azonban az elmúlt hónapokban, két eltérő (a miskolci és az egri) járási hivatalban született, így ez kelt némi reményt a szigorúbb megítélés felé történő elmozdulást illetően. A pénzbírságokat tehát a járási hivatal szabja ki, a befizetések is hozzá érkeznek, ezért nincs információnk a befizetések megtörténtéről.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának jelentései alapján tavaly összesen 26 esetben tettünk szabálysértés elkövetése miatt feljelentést az illetékes hatóságoknál. A 26 esetből 8 természetvédelmi szabálysértés volt (védett természeti területen engedély nélküli járművel közlekedés, tüzrakás, védett állatfaj jogellenes tartása), 5 köztisztasági szabálysértés (személtlerakás), 13 esetben pedig tulajdon elleni szabálysértés (jellemzően falopás, kisebb részben rongálás) miatt kezdeményeztünk szabálysértési eljárást. A tulajdon elleni szabálysértések közül kettőt (illetve néhány vagyron elleni bűncselekményt) az új salgótarjáni Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont területén követtek el (kerítésoszlopok, drótkerítések eltulajdonítása).

A szabálysértési ügyek közül kettő természetvédelmi és 6 tulajdon elleni még folyamatban van.

Az Igazgatóságunk által kezdeményezett eljárások közül csak egy védett madarakkal kapcsolatos. A Természetvédelmi Őrszolgálat észlelte, hogy a miskolci Szinvapark bevéjárólközpontban lévő egyik állatkereskedésben egy keresztcsőrűt és egy kenderikét tartottak. A madarak birtokban tartására, adásvételére jogosító engedélyt nem tudták felmutatni, ezért a Természetvédelmi Őrszolgálat intézkedett, a madarakat és a tartásukra szolgáló – nem kielégítő tartási körülményeket biztosító – kalitkát a természetvédelmi örök visszatartották, a járási hivatal lefoglalta, és az elkövetőre 10 000 forint szabálysértési bírságot szabott ki.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az intézkedések során figyelmet fordítottunk a Natura 2000 területek ellenőrzésére is.

Megkezdjük az új Sztv. alkalmazását, mely kapcsán számos probléma merült fel. Ezeket jeleztük a VM illetékes főosztálya felé.

Az új Sztv. és a Rendészeti tv. (2012. évi CXX. törvény) szabályainak elsajátításában számos jogi képzéssel segítettük a Természetvédelmi Őrszolgálatot. A törvény által megkívánt együttműködési megállapodásokat mindegyik illetékes megyei rendőr-főkapitánysággal megkötöttük, annak rendelkezéseit alkalmazzuk.

Gondot okoz, hogy nincsenek meg a Szabálysértési Nyilvántartási Rendszer terepi használatának feltételei, mivel a helyszíni bírságolások jellemzően lakott területektől távol valósulnak meg, ahol sokszor a rádiótelefonokhoz szükséges lefedettség sincs meg, a mobilinternethez szükséges lefedettség pedig még kevésbé.

Megjegyezni kívánjuk, hogy a járási hivatalok által hozott elmarasztaló határozatokat a már fentebb említett szigorodást mutató gyakorlat ellenére is változatlanul kirívóan enyhének tartjuk. Különösen aggasztó, hogy néhány esetben az eljáró hatóság a határozat indokolásában feltünteti, hogy az elkövetett szabálysértés „csekély súlyú”, ami természetvédelmi szakmai szempontból kifogásolható.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

8.3. Természetvédelmi bírság

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)	Befizetett bírság összege (e Ft)
Természetvédelmi bírság	0	0	0
Helyszíni bírság	17	235	40

Ebben a csoportban szerepel a *természetvédelmi bírság* is, amelynek kiszabása 2005-től a zöldhatóság hatáskörébe tartozik. Igazgatóságunk természetvédelmi bírságot ezért már nem szab ki, ugyanakkor a természetvédelmi bírság változatlanul jelentős jogi eszköz maradt a természetvédelmi szankciórendszerben, hiszen az ügyfél kötelezése (tevékenység abbahagyására, elvégzésére, vagy tűrésére) csak ezen – a Felügyelőségek által lefolytatható – hatósági eljárásban oldható meg.

Fontosnak tartjuk, hogy az eljáró Felügyelőségek a természetvédelmi bírság ügyekben és a természetvédelmi hatósági kötelezés során hozott határozataikat azok jogerőre emelkedését követően minden esetben közöljék az illetékes nemzeti park igazgatóságokkal, mivel azoknak nagy jelentőségük van. Előbbiek – amellet, hogy így értesülünk az eljárás lezárultáról – például a földhaszonbérleti pályázatoknál kizáró okot jelentenek, utóbbi esetben pedig a végrehajtás ellenőrzése hárulhat a Természetvédelmi Őrszolgálatra.

A helyszíni bírságokat a természetvédelmi örök szabták ki helyszíni intézkedés során a 2012. évi II. törvény alapján. Ezen esetekről elmondható, hogy az elkövetői körben és a tipikus – helyszíni bírsággal sújtott - szabálysértésekben az elmúlt évben nem történt jelentős változás. Továbbra is dominálnak a gépjárművel elkövetett, illetve az engedély nélküli gyűjtésben (elsősorban a fagyűjtésben) megnyilvánuló szabálysértések. A befizetésekről nem minden esetben értesülünk, tekintve, hogy a végrehajtásért felelős szervek nem mindig tájékoztatnak minket. Fontos hangsúlyozni, hogy a Természetvédelmi Őrszolgálat intézkedései a fenti adatokból kiolvashatónál jóval nagyobb számban történnek, azonban a megadott táblázatban - erre irányuló rovat híján - nem szerepeltethetők (pl.: figyelmeztetés, a cselekmény abbahagyására, távozásra felszólítás alkalmazása, természetvédelmi vagy más közigazgatási bírság kiszabására alkalmas cselekmények bejelentése, stb.).

2013-ban védett és/vagy fokozottan védett madarakkal elkövetett illegális pusztítás, csapdázás és/vagy kereskedelem ügyében természetvédelmi bírság kiszabására tudomásunk szerint a természetvédelmi hatóságnál nem került sor, a Természetvédelmi Őrszolgálat ilyen cselekmény miatt helyszíni bírságot nem szabott ki.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

8. 4. Büntető ügyek

	Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
Természetkárosítás	3	2	1
Egyéb büntető ügyek	31	12	19

Igazgatóságunk 2013-ban összesen 34 büntetőfeljelentést tett, hármat természetkárosítás miatt. Ebből két alkalommal ásványi nyersanyag jogellenes kitermelése útján elkövetett gyurgyalag-élőhely (és feltehetően gyurgyalagok) elpusztítása miatt. Az egyik ügyben a nyomozás még folyamatban van, a bánya tulajdonosa itt önkéntesen vállalt több önkorlátozást. A másik hasonló ügyben az elkövetőt nem sikerült felderíteni. Mindkét esetben bejelentést tettünk a rendőrhatalóságnak mellett az illetékes természetvédelmi hatóságnál és a bányakapitányságnak is.

A harmadik természetkárosítás 2013-ban az volt, amikor egy fokozottan védett farkast kilőttek a Bükk Nemzeti Park területén. A nyomozás jelenleg ebben az ügyben is folyik. Kezdeményeztük a vadászati jog gyakorlásának felfüggesztését is a vadászati hatóságnál az érintett vadászterületen. Ezen utóbbi eljárás is folyamatban van.

Egy esetben egyedi azonosító jel meghamisítása miatt tettünk feljelentést, mert egy személy a természetvédelmi őr intézkedése közben az intézkedés eredményességét megghiúsítandó céllal leszerelte a gépkocsijáról a forgalmi rendszámot. Ez az ügy is folyamatban van, az Egri Járásbíróság tárgyalja.

Összesen 30 esetben tettünk feljelentést lopás bűncselekmény elkövetése miatt. A falopások száma továbbra is magas. A 2013. július 1-jén hatályba lépett új Btk. már értékhatártól függetlenül bűncselekményként határozza meg az erdőben jogellenes fakivágással elkövetett lopásokat. Gyakorlati tapasztalataink az mutatják, hogy a nyomozó hatóságok felkészültek a jogszabályváltozásokra, azokat helyesen és következetesen alkalmazzák.

2013-ban néhány nagyobb horderejű, korábban indult ügy zárult le. Egyik ügyben az eljáró ügyészség a benyújtott panaszaink ellenére elfogadta a gyanúsított azon érvelését, hogy a terhelt nem ismerte, nem ismerhette a felesége tulajdonában álló földterület határait, ezért termelhetett ki fát jogszerűen a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelésében álló földterületről. Az ügyben erdővédelmi és természetvédelmi bírság kiszabását is kezdeményeztük. A Főfelügyelőség 250 000 forint természetvédelmi bírság megfizetésére kötelezte a szóban forgó személyt, amellyel, hogy 552 000 forint erdővédelmi bírságot is meg kellett fizetnie.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Még 2011-ben egy intézkedés alá vont személy a természetvédelmi őrt verbálisan inzultálta, fenyegette. Az intézkedés alá vont személyt jogerősen bűnösnek találta az Egri Törvényszék hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének elkövetése miatt és ezért öt hat hónapi, egy évre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte.

2012 nyarán a Kesznyéteni Tájvédelmi Körzetben két feltételezett fatolvaj ellen intézkedést kezdeményezett az illetékes természetvédelmi őr. Az intézkedés alá vont személyek egyike kétszer a természetvédelmi őr felé ütött, amiből az egyik ütés el is érte őt. A Tiszaújvárosi Járásbíróság ezért hivatalos személy elleni erőszak bűncselekménye miatt egy év négy hónapi szabadságvesztésre ítélte egy személyt, végrehajtásában három évre felfüggesztve.

Az egri Érsekkertben 2011 decemberében történt denevérpusztulással végződő ügyben a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság a nyomozó hatóság határozatával szemben 2013-ban ismételt panasszal élt. A panasz alapján az Egri Járási Ügyészség az Egri Rendőrkapitányság nyomozást megszüntető határozatát hatályon kívül helyezte, egyben a nyomozást ismételt megszüntette, azonban ezúttal azzal, hogy megállapította, hogy a feljelentett cselekmény természetvédelmi szabálysértést képez, mivel a feljelentett ügyben csupán gondatlanság állapítható meg.

Igazgatóságunk a büntetőeljárásokban gondoskodik a Magyar Állam sértetti képviseléről és az esetleges polgári jogi igény érvényesítéséről.

A komolyabb büntetőügyekről, és a nagyobb jelentőségű szabálysértésekről az Igazgatóság - az adatvédelmi szabályok betartása mellett - honlapján is tájékoztatja a közvéleményt.

A megfelelő rovat hiányában a folyamatban lévő ügyek az „eredményes” rovatban szerepelnek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

8.5. Polgári perek

	Ügyek száma	Nyert	Vesztett	Folyamatban
Polgári perek	30	8	1	21

Egy magánszemély haszonbérlőnk szerződésének érvénytelensége iránt az ügyészség pert indított, az ügy jelenleg is folyamatban van.

Jogerősen pernyertességünkkel zárult egy magánszemély ellen, haszonbérleti szerződés érvénytelensége iránt indított perünk.

A peresztésünk termőföldre vonatkozó elővásárlási jogunk érvényesítése iránti eljárásban következett be. Pernyertes és folyamatban lévő peres ügyeink egy jelentős része is hasonló tárgyú.

Egy vízgazdálkodási társulat pert indított ellenünk érdekeltségi hozzájárulás megfizetése iránt, az eljárás folyamatban van.

Egy volt kormánytisztviselőnk által indított munkaügyi per - melyet felmentésével kapcsolatos igények érvényesítése iránt indított - elsőfokon, nem jogerősen pernyertességünkkel zárult.

9. Természetvédelmi őrszolgálat

9.1. Alapadatok

	Felsőfokú végzettségű	Középfokú végzettségű	Összesen
Létszám	30	4	34

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső működési terület (ha)	26 022	3 506	77 366
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	4 443	250	9 416

Helyszíni bírságok száma	20
Az Igazgatóságra tett feljelentések száma	96

9.1.1. Személyi feltételek

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság Természetvédelmi Őrszolgálatának létszáma teljes (34 fő).

9.1.2. Technikai felszereltség

Az őrszolgálat tagjai a feladatellátásukhoz szükséges egyenruházati elemekkel az alapellátás szintjéig minden természetvédelmi őr rendelkezik. A védőfelszerelések a szabályzatnak megfelelően elhasználódásuk függvényében folyamatosan pótlásra kerültek.

Technikai eszközök tekintetében elmondható, hogy eszközeink (gépjárműpark, fényképezőgép, távcső, stb.) jelenlegi száma és állapota a feladataink ellátását jórészt kielégíti, kisebb mértékű fejlesztése szükséges.

A közhiteles nyilvántartások (ingatlan-, barlang-, régészeti lelőhelyek-, stb.) terepi alkalmazása a hatósági munka során elengedhetetlen, amiknek a rendszerben lévő eszközök nagy része nem felel meg.

9.1.3. Polgári Természetőrök

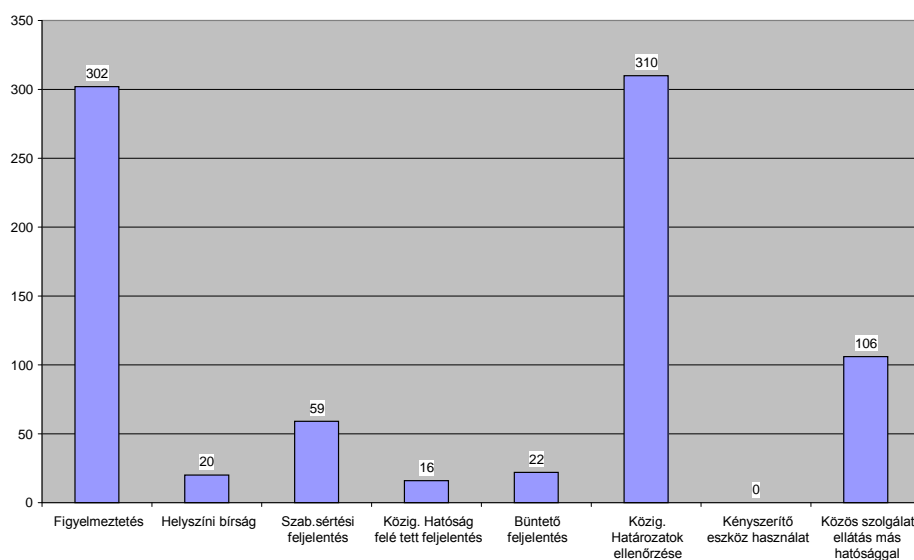
A társadalmi segítséget jelentő PTSZ passzív tagságának lecserélését céloztuk meg, ennek érdekében nyilatkoztattunk minden jelenleg szerződéssel rendelkező polgári természetőrt tagsági jogviszonyának fenntartási szándékáról. A 268 nyilvántartott közül 188 pozitívan nyilatkozott, 80 nem vagy nemlegesén nyilatkozott.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A 2013-es év folyamán a polgári természetőrök aktivitása az előző éveknek megfelelően alakult, az újonnan belépni szándékozók oktatását és vizsgáztatását elvégeztük 2013-ben

9.2. Feladatellátás

9.2.1. Hatósági feladatellátás

Védett területek általános őrzése

A Természetvédelmi Őrszolgálat hatósági feladatellátása során általánosan nem tudjuk biztosítani az intézkedés biztonságos végrehajtásához szükséges minimum 2 fős terepi szolgálatot részben az igazgatóságra háruló nem hatósági jellegű természetvédelmi kezelési feladatokból adódó leterheltség következtében. Így a hatósági őrzés-védelmi feladatok ellátása sok esetben az egyéb természetvédelmi kezelési feladatok végzésével párhuzamosan történik.

N2000 területek ellenőrzése

A védett területekhez hasonlóan az egyéb feladatokból következően nem elegendő a terepi jelenlét a negatív hatások elkerülése érdekében.

Felmerülő feladatok:

- Gyepgazdálkodás ellenőrzése (bejelentések).
- AKG-ÉTT előírások ellenőrzése.
- Természetvédelmi kezelői szakvélemény szolgáltatás a belföldi jogsegélyszolgálat keretében.

Továbbképzések – gyakorlatok

A Rendészeti törvényből adódó 2013. novemberi képzési- és vizsgaidőpontunkat a BM-OKTF egyoldalúan törölte, ezért a vizsga teljesítése áthúzódott 2014-re.

A kötelező lögyakorlat és a hozzá kapcsolt intézkedéstaktikai képzés sikeresen lezajlott. Az elméleti továbbképzés az Igazgatóság szervezeti egységeinek bevonásával történt.

Határozatok ellenőrzése

- Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőségek által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Rendezvények ellenőrzése. Rendszeresen ismétlődő jelenség, hogy a határozatok a hétvégi rendezvény időpontja előtti napokban érkeznek meg, ezáltal sem jogerőssé válásuk nem következik be, sem a szolgálatvezénnyel nyomon követni nem tudjuk.
- A BNPI működési területén fokozottan védett madárfajok költőhelyén elrendelt hatósági korlátozások ügyintézése, koordinálása, ellenőrzése.

Erdészeti eljárások előkészítése

- Erdészeti hatóság által kiadott határozatok ellenőrzése.
- Véghasználatra tervezett erdőrészekben természetvédelmi korlátozások előkészítése.
- Hagyásfa csoport jelölés.
- Üzemtervtől eltérő fahasználatok véleményezése.

Egyéb eljárások

- Vízügyi engedélyezés (záportározó, vízfolyások mederrendezése, források).
- Belföldi jogsegély megkeresésekhez szakértői vélemények összeállítás.
- Hatósági táblák és jelzések létesítése karbantartása.
- Régészeti lelőhelyek ellenőrzése.

9.2.2. Együttműködés más hatóságokkal

A társhatóságokkal, rendőrség, polgárőrséggel folyamatos élő kapcsolatot tartunk fenn. Tagjai vagyunk a megyei rendőrkapitányságok szervezésében működő Közbiztonsági Egyeztető Fórumnak.

A Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóságokkal együttműködési megállapodás megkötését követően közös szolgálatellátást szerveztünk, amelyeknek súlyponti feladata a vegetációs tüzek megelőzése érdekében az elhanyagolt nem művelt külterületi ingatlanok felderítése és tulajdonosuk beazonosítása. Ennek érdekében térinformatikai adatbázisaink összehangolása megtörtént.

Az erdővagyon védelme érdekében jogszabályban előírt kötelezettségünknek folyamatosan eleget teszünk, bár a tulajdonosok-kezelők részéről együttműködési szándékot nem tapasztaltunk.

Az ellenőrző tevékenységünknel a védett területekről megvalósuló falopások területén tapasztalható folyamatos növekedés az elkövetések számát illetően. Az őrszolgálat a területileg illetékes rendőrséggel próbálja visszaszorítani ezeket a cselekményeket.

A védett területeken megjelenő idegenforgalom zavaró hatásának mérséklésére, az érintett helyeken fokozott ellenőrzéseket hajtunk végre.

9.2.3. Nem hatósági feladatok ellátása

Pályázatok

- KEOP finanszírozású élőhely-rekonstrukciós, élőhely-fenntartó, fajmegőrzési programok kivitelezési munkálatainak ellenőrzése (oszlopfej-szigetelés, földkábel-fektetés, vizesélőhely-rekonstrukciók – HFPTK, BMTK, gyeprekonstrukciók – BNP, MTK, Hollókői TK).
- Szalakóta LIFE+ program előkészítésében való részvétel.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

- Élőhely-fenntartó mezőgazdasági infrastruktúra kialakítása céljából benyújtott 5 pályázat .KEOP kivitelezési munkáinak előkészítésében való részvétel - terepbejárások, helyszínelés (Mátra, Nógrád, Borsodi Mezőség, Bükk).
- Élőhely-rekonstrukciós programok biotikai monitorozásában való részvétel (éjszakai generátoros lámpázással, UV vödörcsapdázással, madártani felmérések, gerinctelen-zoológiai felmérések).
- Kerecsen LIFE+ - a kerecsensólyom védelmét célzó projektben terepi feladatok végzése, revír-ellenőrzések.
- Parlagi LIFE+ - a parlagi sas védelmét célzó projektben való részvétel, BNPI szakmai feladatok koordinálása és végzése, toll és táplálékmaradványok gyűjtése.
- „Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások” című HU-SK pályázat terepi munkáinak ellenőrzése a Tarna-Lázberc Tájegység területén.

Oktatás-nevelés, közönségszolgálat

- Túravezetések és előadások tartása az erdei iskoláinkban táborozók részére.
- Iskolai rendezvény lebonyolítása.
- Médiák terepi szakmai irányítása.
- Információs táblák cseréje, karbantartása.
- Szakdolgozatok készítésénél külső konzulensként szakmai segítségnyújtás.
- Nyári gyakorlaton lévő hallgatók oktatása, képzése.
- Az osmaradvanyok.hu honlap többnyelvű aktualizálása, hírek aktualizálása.
- Marketing tevékenység végzése a természet-megőrzési tudatformálás érdekében.
- Az Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen üzemeltetése.

Élőhely-kezelési és monitorozási feladatok

- Védett és fokozottan védett fajok élőhely felmérése.
- Inváziós növényfajok elterjedésének felmérése.
- Kihelyezett vércse költőládák és szalakóta odúk ellenőrzése.
- Gerinctelen zoológiai felmérések, terepi felmérések.
- Madártani felmérések, túzok fészkelő helyek felügyelete.
- Natura 2000 jelölőfajok állományának felmérése.
- Nagyragadozó monitorozás (hiúz, farkas, barna medve).
- Telepes fészkelő fajok költő területeinek ellenőrzése, felmérése.
- erdőlakó denevérek felmérése (kiemelten pisze denevér-*Barbastella barbastellus*).

Vagyonkezelési tevékenység a saját vagyonkezelésű területeken

- Birtokbaadások terepi elvégzése.
- Haszonbérleti szerződések előkészítése.
- Haszonbérleti pályázatok bírálata, bíráló bizottságok irányítása és a bizottságban való részvétel.
- Haszonbérletek ellenőrzése.
- Ingatlanok üzemeltetésében való közreműködés.
 - Ipolytarnóc
 - Hollókő
 - Baglyaskő
 - Mátrai TE iroda épülete

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

- Oszla kutatóház
- Herman Ottó Emlékpark

- Mezőgazdasági hasznosítás
 - Szántóföldi növénytermesztés (lucerna, repce, őszi búza, napraforgó).
 - Takarmány előállítás.
 - Saját kezelésben végzett területkezelési tevékenység koordinációja (növénytermesztés, szürkemarha-állomány beszerzésének valamint a beszerzett állomány elhelyezésének, gondozásának koordinációja, együttműködés az állatgondozókkal)
 - Saját kezelésben tervezett területkezelési tevékenység elindításában való részvétel (Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Mátrai Tájvédelmi Körzet, Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet)

- **Erdészeti szakirányítás**
 - Erdőművelési munkák szervezésében való részvétel.
 - Szaporító anyag beszerzésében való részvétel.
 - Ápolási munkák szervezésében és irányításában való részvétel.
 - Erdőhasználatok szervezésében és irányításában való részvétel.
 - Fatömegfelvétel.
 - Munkairányítás.
 - Készletek kezelésében, értékesítésében való részvétel.

- **Vadgazdálkodási tevékenység**
 - Vadászati létesítmények létesítése karbantartása.
 - Egyéni és csoportos vadászatok szervezése, irányítása.
 - Elejtett vad kezelése és értékesítése.
 - Kilövési terv elmaradásának pótlása
 - Vadászatok ellenőrzése

- **Vagyonőrzés**
 - Saját vagyonkezelésű erdőterületen falopás megakadályozása.
 - Elszámolások elkészítése a kezelésünkben lévő gépparkkal, az állat-állománnyal kapcsolatosan.
 - Komplex pénztárkezelés, feladások, havi kimutatások készítése.

Közmunkaprogram

- Adatszolgáltatás szervezése a központ felé.
- Eszközök szerszámok anyagok szállítása.
- Ellátmány, eszköz- és üzemanyag beszerzés.
- Foglalkoztatottak szállítása.
- Munkaszervezés.

Védett vagy vadonélő állatok jelenlétének kezelése lakott területeken

- Denevér-fajok.
- Bagoly-fajok.
- Nyest.
- Sérült védett és fokozottan védett állatok szállítása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

10. Költségvetés és vagyon

10.1. Kiadások

		Teljesítés 2013 év (eFt)	8412251 Környezetvéd. és Term. Igazg.	9104221 Védett term. értékek megőrzése	9104211 Védett term. értékek bemutatása	8904431 Közmunka kiadásai
Működési kiadások	<i>Személyi juttatás</i>	455 537	22 040	303 241	21 225	109 031
	<i>Járulék</i>	107 107	5 767	80 993	5 699	14 648
	<i>Dologi</i>	1 027 663	6 558	937 469	55 405	28 231
	<i>Támogatás értékű működési kiadás</i>	-				
	<i>Működési célú pénzeszköz átadás</i>	-				
	<i>Előző évi működési célú előirányzat – maradvány átadás</i>	39		39		
Felhalmozási kiadások	<i>Intézményi beruházás</i>	762 527		746 430	12 663	3 434
	<i>Felújítás</i>	8 981		8 981		
	<i>Támogatás értékű felhalmozási kiadás</i>	-				
	<i>Felhalmozási célú pénzeszköz átadás</i>	-				
	Kölcsönök nyújtása	4 430		4 430		
Kiadások összesen		2 366 284	34 365	2 081 583	94 992	155 344

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

2013-ban kiadásaink összege 2.366.284,- eFt volt. Kiadásaink az előző év adataihoz képest jelentős arányban és összegben növekedtek (915.109,- eFt, 63 %). A növekedést főleg az intézményi beruházási kiadások (762.527,- eFt) és dologi kiadásaink (1.024.471,- eFt) nagysága okozta. Ezeket főleg a pályázati kiadások növelték.

A pályázatok terhére történt kiadások értéke 1.545.096,- eFt. Ezek a következők:

Svájci alap pályázat keretében történő felhasználás: 3.728,- eFt,

Kerecsen Life+ pályázati kifizetések: 145.510,- eFt,

KEOP pályázati kifizetések: 1.017.937,- eFt,

Parlagi sas LIFE pályázathoz kapcsolódó kiadások: 6.892,- eFt,

Közmunka program kifizetései: 155.344- eFt.

Kékvércse LIFE: 101.288,-eFt

Interreg pályázatok kifizetései: 114.397,- eFt

Igazgatóságunknál az alábbi kiadásokat jelentkeztek feladatonként:

	Adatok eFt - ban
Állattartásra	4.183,-
Szálláshelyeink kiadásai	6.367,-
Területkezelésre ebből:	
- Erdőkezelésre	34.691,-
- Szántóföldi növénytermesztés	48.377,-
- Gyepgazdálkodás	13.327,-
- Szőlő, gyümölcsstermesztés	226,-
Erdei iskola működtetésére	29.260,-
Vadgazdálkodásra	5.993,-
Natura 2000 területekre	700,-
Közhiteles nyilvántartásra	25.784,-
Monitorozási tevékenységre	3.601,-
Természetvédelmi programokra	10.990,-
Bemutatóhelyeinkre	33.549,-
Barlangok működtetésére	11.226,-
Kiadványainkra	2.622,-
Őrszolgálat működtetésére	152.085,-
Földterületek vásárlására	6.880,-
Védett értékek megőrzésére	361.820,-
Gépjárművek üzemletetésére	63.246,-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

10.2. Bevételek

		Teljesítés 2013. év (eFt)	8412251 Környezetv. és Term. igazg	8904431 Közmunka kiadásai	9104211 Védett term. értékek bemutatása	9104221 Védett term. értékek megőrzése	Pályázati forrásból származó bevételeink (közmunkán kívül)
Bevételek	Működési	452 455	271		73 766	378 418	
	Felhalmozási	839 198		148 369			690 829
	Előző évi maradvány	37 804					37 804
	Kölcsonök visszatérülése	4 219				4 219	
Bevétel összesen:		669 951		1 839			668 112
Költségvetési támogatás	Működési	27 903					27 903
	Felhalmozási	3 585				3 585	
Támogatás összesen		2 035 115	271	150 208	73 766	386 222	1 424 648
Összes bevétel		340 848	16 066		8 366	316 419	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A 2012. év közbeni, a hiánycélt tartó korlátozó intézkedéseket még 2013 – ban is folyamatosan betartjuk. Ennek ellenére gazdálkodásunk megalapozott, áttekinthető. Ennek következménye, hogy 2012-ről 129.852,- eFt kötelezettségvállalással terhelt maradványunk keletkezett. A korlátozások miatt jelentkező maradványunk felhasználása az előírásoknak megfelelően június 30-ig megtörtént. A bérkompenzációra átvett támogatásból 39,- eFt visszafizetési kötelezettségünk keletkezett, melyet határidőben visszafizettünk.

2013.december 31.-ig átvett pénzeszközök összege: 1.574.856,- eFt, az alábbi megoszlásban:

- MVH terület ellenőrzéshez kötődő támogatás: 50,- eFt,
- MVH anyajuh támogatás 49,- eFt,
- MME kékvércse támogatás 28.244,- eFt,
- Interreg pályázat támogatása 144.294,- eFt, mely tartalmazza az előleg összegét is.
- KEOP pályázatok: 1.048.398,- eFt,
- Közmunka program finanszírozása: 150.208,- eFt,
- MVH támogatás: 120.900,- eFt,
- MME – től parlagi sas LIFE+ – ra 7.001,- eFt,
- VM – től kékvércse LIFE+ program támogatására 3.294,- eFt,
- VM - től Dél – Borsodi tájegységben gátépítésre 10.000,- eFt,
- Kerecsen LIFE+ támogatás 30.463,- eFt,
- Svájci alaptól támogatás 63,- eFt,
- VM energetikai pályázati támogatás 600,- eFt
- Árvízi védekezéssel kapcsolatos költségekre 1.279 eFt
- Természetvédelmi pályázatok támogatása 30.013 eFt

2013-ban bevételeink összege 2.539.815,- eFt volt, ez az előző évhez képest 958.789,- eFt, azaz 60,6% - os növekedést mutat. Ebből a pályázatokhoz kapcsolódó átvett pénzeszközök növekedése volt a jelentős. 2013.évre tervezett bevételeinket túlteljesítettük az éves földbérleti díjak és a négy körben meghirdetett földhasznóbérleti szerződések regisztrációs díj bevételeinek (14.829,-Ft) köszönhetően. Bérleti díj bevételeink összességében 230.367,- eFt volt tárgyévben.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

10.3. Vagyon

		Bruttó érték (eFt)	Értécsökkenés (eFt)	Nettó érték (eFt) 2013 év	Nettó érték (eFt) 2012 év	változás %
Vagyon értékű jogok		31.523	27.716	3.807	2.458	54,9
szellemi termékek		104.499	93.538	10.961	773	1318,0
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület, telkek</i>	1.541.812	0	1.541.812	1.525.885	Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok
	<i>Épület</i>	1.048.869	184.722	864.147	881.051	
	<i>Építmény</i>	1.394.030	233.749	1.160.281	1.066.324	
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli, számítástechnikai</i>	87.424	63.082	24.342	7.673	Gépek, berendezések, felszerelések
	<i>Egyéb</i>	504.897	342.515	162.382	143.824	
Járművek		338.371	266.994	71.377	25.733	177,4
Tenyészállatok		22.221	1.165	21.056	410	5035,6
Folyamatban lévő beruházások, felújítások		830.112	0	830.112	405.774	104,6
Összesen		5.903.758	1.213.481	4.690.277	4.059.905	15,5

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az állami tulajdonú területek elbirtoklásának megakadályozása érdekében folytattuk a vagyonkezelésünkben lévő területek használati viszonyainak pontos felmérését. A „Gyöngyösi Sárhegy” TT területén, amelynek részben az Egererdő Zrt.-től, részben a gyöngyösi önkormányzattól kerültek vagyonkezelésünkbe, több jogcím nélküli földhasználatot észleltünk. A földhasználat rendezésére a szükséges lépéseket megtettük. Egy nagykeresztúri védett ingatlan esetében a szomszéd tulajdonos területcserével kívánja az „elbirtokolást” rendezni. Folytattuk a korábbi években megkezdett programunkat a művelési ágak felülvizsgálata tárgyában. A kesznyéteni TK területén szántó művelési ágban lévő területek gyepre történő változását kezdeményeztük.

Az elbirtoklások és művelési ág változtatási igények felmérésén túl egyéb geodéziai munkákat is végeztünk. A rejteki területünk telekhatár rendezését elvégeztük, az ingatlan - nyilvántartási rendezés az Északerdő Zrt. - vel történő megegyezés függvénye.

A „Szomolyai Kaptárkövek” TT védett területrész megvásárlása után a közös tulajdon megszüntetésre irányuló megosztás megtörtént, az ingatlanjogi rendezést egy tulajdonostárs együttműködésének hiánya akadályozza.

Ez évben a Nemzeti Földalappal megkötésre került a természetvédelmi célú vagyonkezelői szerződés a termőföldek, valamint a gazdálkodáshoz szükséges kivett (út, árok, tanyák) területek vonatkozásában. A nem mezőgazdasági célú, többségében kivett területek átadására irányuló vagyonkezelői szerződés megkötése folyamatban van a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. - vel. A szerződés aláírása 2014 év elején fog megtörténni.

A vásárolt 29.4 hektár terület az alábbi művelési ágak szerint oszlik meg:

- szántó - 17 ha,
- rét – 2.1 ha,
- legelő – 2.3 ha,
- erdő - 8 ha.

Az aláírt szerződésekben rögzített vételárak tárgyi évben kifizetésre kerültek, amelynek összege 8.336.478 Ft.

Az ingatlanügyi hatóság összesen 25.4 hektár területre jegyezte be a Magyar Állam tulajdonjogát, míg 3.7 ha területre a tulajdonjog bejegyzés folyamatban van.

5.1 hektár tekintetében a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság vagyonkezelői joga is bejegyzésre került. A fennmaradó térmérték (24.3 ha) esetében a földhivatalok a vagyonkezelői jogot csak a vagyonkezelői szerződés módosítása esetén fogják bejegyezni. A vásárlások a Tarnavidéki TK, Borsodi-Mezőség TK, Kesznyéteni TK, Hevesi-Füves Puszták TK, valamint a BNP területén valósultak meg.

2013.II. félévében került bevezetésre a GriffSoft Forrás SQL program. A programra történő átállítás megnehezíti a napi munkavégzéshez kapcsolódó feladatok elvégzését. Számos probléma merül fel a program használata során, melyeket nem minden esetben tudnak rövid időn belül módosítani. Még a mai nap sem működik teljes körűen minden modul, ezért elmaradás van a pénzügyi területen. A program működése, a lekérdezések bonyolultsága és lassúsága nagymértékben hozzájárul a területen jelentkező többletfeladathoz. Az áttérést megnehezítette a számítástechnikai rendszer és a számítógépek folyamatos meghibásodása is.

10.3.1. Befektetett eszközök

Részben pályázati tevékenységeink eredménye, hogy a kezelésünkbe adott vagyonelemek nettó értéke az avulásukat is figyelembe véve folyamatosan gyarapszik. 2013 - ban a vagyongyarapodásunk 630.372,- eFt volt. Jelentősen a tenyészállatok értéke nőtt 20.646,- eFt – al, a befejezetlen beruházásaink állománya 424.338,- eFt - al nőtt. 2013 - ban tárgyi eszközeink bruttó értéke 5.903.758,- nettó értéke 4.690.277,- eFt volt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Térítésmentesen a TIKTVF-től vettünk át ArcGIS licenseket, valamint Digiterra Explorer szoftvert 1.100 eFt értékben. Térítésmentesen nem adtunk át semmilyen szervezetnek vagyontárgyat.

Intézményi beruházásaink nagy része a 6 darab gépkocsi beszerzéséhez valamint földvásárlásokhoz kapcsolódik, de jelentős a még el nem nyert pályázatok előkészítési szakaszának finanszírozása is.

Felújításokra az elmúlt évben 8.981,- eFt – ot költöttünk, amiből a járműveink felújítása közel 5,- mFt, épületek felújítása 3,-mFt.

10.3.2. Forgóeszközök

Forgóeszközeink értéke 5.417.539,- eFt. Forgóeszközeink nagy részét a pénzeszközeink adják, melynek összege 536.423,- eFt. Ezek értéke nőtt az elmúlt évhez képest, mivel Interreg devizaszámlánkra a benyújtott elszámolások alapján átutalásra kerültek az elfogadott pályázati pénzeszközök 122.497eFt értékben.

Aktív függő kiadásaink értéke közel 18,- mFt. Ennek oka a december 31-ig foglalkoztatott közmunkásaink hóközi kifizetése.

Követeléseink az elmúlt évhez képest jelentős növekedést mutatnak, melyek értéke 103.568,- eFt. Az egyéb követelések értéke 8,- mFt –al növekedett, mely tartalmazza a kisajátításokra letétbe helyezett összegeket is. A követelések között szerepel a dolgozóinknak juttatott kedvezményes lakásvásárlásra nyújtott kamatmentes kölcsön következő évi törlesztő részlete is, mely 2.751,- eFt. Vevő követeléseink értéke közel 7.239,- eFt növekedést mutat. Az elmúlt évben nem volt elengedett kisösszegű és behajthatatlan követelésünk.

Forgóeszközök részét képezik az eladási céllal készített, vásárolt kiadványok, termékek, szakmai anyagok, valamint a mezei leltár során felvett befejezetlen termelés értéke, mely jelentős 20.808,- eFt. Jelenleg 77 mFt – os készletet tartunk nyilván. Ebben találhatóak a növendék állatok is, melyek értéke és darabszáma nem jelentős Igazgatósági szinten (396 eFt, 15 db).

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

10.4. Épületek

Az épület típusa*	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda (Eger, Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Tiszaújváros, Mátrafüred, Salgótarján-Baglyaskő)	6	-
Szolgálati lakás (Felsőtárkány, Ipolytarnóc)	2	-
Bemutatóhely, tájház (Hollókői tájház, Ároktői tájház, Oszlai tájház, Felsőtárkány, Nyugati-kapu Oktató- és Látogatóközpont, Herman Ottó Emlékpark, Ipolytarnóci Ősmaradványok TT bemutatóhelyei (3 db), Baglyaskői Látogatóközpont, Lillafüred Szent István-barlang, Anna-barlang, kisvasút állomás)	12	-
Turistaház (Tamás-kúti ház, Rejteki turistaház, Oszlai kutatóház, Létrás-tetői turistaház, Ipolytarnóci szálláshely)	5	-
Tanya (Batúz-tanya, Köles-háti tanya, Tiszavalki gátórház, Holya-tanya, Galkó-tanya, Kenyérváró –tanya)	6	-
Egyéb (szilvásvárad kerékpárkölcsonzó, Nagy-mezői őrház, Barát-réti őrház, Szili erdészház)	4	-

* A turisztikai létesítmények a 11.1 fejezetben kerülnek részletezésre.

Felújítások, beruházások

A 2013. évi felújításainkat saját többletbevételeink, illetve maradványunk terhére teljesítettük. Felújítási kiadásaink értéke 8.981,- eFt volt.

Az alábbi épületeinken végeztünk felújításokat:

- Eger Irodaépület: 261,- eFt,
- Rejteki Kutatóház: 276,- eFt,
- Sulymosi gátórház: 1.652,- eFt,
- Mátrafüredi iroda: 824,- eFt,

Gépeink közül 2 darab traktort 592,- eFt értékben újítottunk fel. A keretünk többi részét 13 darab gépjármű felújítására fordítottuk 5.376,- eFt értékben.

Beruházási kiadásaink értéke 762.527,- eFt volt. Ennek nagy része pályázati forrásból valósult meg. Többek között vásároltunk

- Interreg pályázati forrásból eszközöket és licenseket 33,- mFt értékben,
- Kékvércse Life program keretében szarvasmarhákat vásároltunk 21,- mFt értékben, valamint az állattartáshoz szükséges gépeket (mobil karám, itató), mezőgazdasági traktort és utánfutót 36,- mFt összegben.
- KEOP pályázataink beruházási része meghaladja az 640,- mFt - ot, melyek leginkább építmények és gépek.
- A közmunkaprogram keretein belül leginkább kézi szerszámgépek beszerzésére volt lehetőségünk.
- A dél-borsodi tájegység élőhely rehabilitációjára a VM által 2012. évben nyújtott 10.000,- eFt támogatás is felhasználásra került.
- A Minisztérium 2013. év végén földvásárlásra 34.000,- eFt – ot, KEOP pályázatok finanszírozásához 30.013eFt összeget biztosított, melynek elszámolása 2014. évben fog megtörténni.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

10.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági erőgépek (2 db Carraro, 1 db Super Zetor, 1 db Feng-Shou, 2db Aebi rézsúkasza, 1 db Belorusz traktor)	7	1
Mezőgazdasági adapterek, munkagépek (7 db szárzúzó, 4 db bálázó, 6 fűkasza, 1 db eke, 2 db tárcsa, 1db hómaró + 3 db hótoló, 4 db rendsodró, 1db kanalas adapter, 1 db villás adapter, 2db aprítékoló, 1db aggregátor)	33	4
Gépjármű	50	7
Motorkerékpár	2	0
Kerékpár	45	
Vízi jármű	4	1
Videokamera	10	0
Digitális fényképezőgép	104	23
Hagyományos fényképezőgép	8	0
Állványos távcső	25	2
Kézi távcső	112	15
Projektor	8	1
Számítógép	84	11
Laptop	54	12
Mobiltelefon	156	18
GPS	79	21
Palm top	13	0
PDA	35	11

Gépjárművek, gépek állományának változása

2013-ban az idősebb gépjárművek cseréjét és a természetvédelmi őrszolgálat gépjárművel történő ellátásának fejlesztését saját forrásból végeztük.

Gazdaságtalan üzemeltetés miatt három gépjárművet értékesítettünk évközben (2 db személygépkocsit és 1 db tehergépkocsit). 2013-ban 7 db tehergépkocsit vásároltunk.

Év végén igazgatóságunk 50 db gépjárművel rendelkezett, ebből 21 db személygépkocsi, 29 db pedig tehergépkocsi. A gépjárművek átlagéletkora 6,2 év így számolva a terepi használatból járó fokozott amortizációval – az idősebb járművek folyamatos cseréje indokolt. 2013. év decemberben egy terepjáró tehergépkocsit rendeltünk, melynek szállítása 2014-ben történik meg.

Az év során négy nagyobb értékű káresemény történt. / LDL-908 Suzuki Jimny, MHH-276 Isuzu, HNR-878 Toyota Hiace, KEU-011 Ford Ranger/. A károk pénzügyi rendezése a Casco biztosítás terhére, valamint az Igazgatóság vonatkozó szabályainak megfelelő munkavállalói befizetésekkel történt meg. Összesen 2.377 eFt kártérítést kaptunk a biztosítótól.

11. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok

11.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelési infrastruktúra

11.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok

Felsőtárkány – Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont

A főépületben található „Karszt és élővilága” kiállítás diorámákon, terepasztalon és tablón keresztül mutatja be a karsztterületek védett értékeit. Érdekesség az épület pincéjében felépített Istállóskői barlangrekonstrukció. A központi épületben a kiállítás és szakmai tanácskozások, továbbképzések, konferenciák megtartására alkalmas 52 m²-es előadóterem található. A látogatóközpont előterében található recepció-ajándékbolt és a központi kiállítás, valamint a konferenciaterem egy fővel és rögzített nyitva tartással üzemel. Az épületek nappali és éjszakai őrzése, azok folyamatos karbantartása a gondnok feladata.

Az erdei iskola korszerű, 40 fő elszállásolására alkalmas szállásépület, amely közösségi helyiséggel, a parkban sátorozó hellyel és egy 100 m²-es, fedett foglalkoztatóval áll a vendégek és az érdeklődők rendelkezésére.

A fogadóépület előtti tóparti sétányon kialakított kőzetpark (geológiai bemutatóhely) található. A Szikla-forrástól indul egy háromkörös tanösvény-hálózat, mely a környék látnivalóit, valamint a hegység természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.

Folyamatban lévő fejlesztések: A nyitás óta eltelt idő tapasztalatai azt mutatták, hogy az erdei iskolai szolgáltatások minőségi fejlesztése érdekében pótolni, korszerűsíteni kell a foglalkozásokhoz használt eszközparkot, bővíteni kell az épületet. A „BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola élménypedagógiai központú fejlesztése” című KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005 projektünk október végén elkezdődött, a munkaterület átadása novemberben megtörtént. A meglévő melléképület /iroda-garázs/ tetőtéri bővítésével foglalkoztató- és raktárhely kerül kialakításra.

Herman Ottó Emlékpark – Miskolc

Az épület jelenleg használaton kívül van a faszervezet leromlott állapota miatt. A terület hasznosítására ÉMOP-pályázat készült a Miskolci Turisztikai Kft-vel közösen. A pályázati tervdokumentáció alapját egy önálló épület képezi, amely tájegység kezelő irodának és egy kétszintes kiállítóteremnek ad majd helyet. A befogadott pályázat nem nyert támogatást, így újabb pályázati támogatási lehetőséget kívánunk megcélozni.

Millenniumi tanösvény – Szilvásvár

A tanösvény a település és a Kalapat-tetőn épült Millenniumi Kilátó között épült 2000-ben. 20 ismertető táblája közül 10 a Bükk hegység természetvédelmi értékeiről, a földtanáról, a bükki karsztról, a madárvédelemről ad tájékoztatást, 10 tábla pedig erdészeti ismereteket nyújt a tartamos erdőgazdálkodásról, a fáhasználatról, vadgazdálkodásról. A tanösvény elhasználódott tábláinak cseréje megtörtént: az igazgatóság és az Egererdő Zrt. is újracserélte a tábláit. A tanösvény járőrfelületeinek, kiépített pihenőhelyeinek a karbantartását a közmunka programban foglalkoztatottak látták el.

Anna-barlang - Lillafüred

Az elektromos berendezések felújítása, a barlangi fogadóépület korszerűsítése, a látogatóközönséget is kiszolgáló vizesblokk kialakítása 2012-ben befejeződött.

Szent István-barlang - Lillafüred

2013-ban az elektromos berendezések, világítás és járőrfelületek felújítását célzó KEOP forrásból támogatott előkészítési munkák befejeződtek, a kivitelezés 2014. januártól júliusig fog tartani, mely időszak alatt a barlang nem lesz látogatható.

Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Terület Bemutatóhely

A 2007. év végén átadásra került az új látogatóközpont épület, az „Ősfenyő belépő”, amely évi 30-50 ezer fő látogató számára kínál kulturált szolgáltatást.

A beruházás elemei egy többlépcsős térségi turisztikai fejlesztés I. ütemét képezték, amely ütemek végső eredményeként a salgótarjáni és a szécsényi kistérség, valamint a szomszédos Szlovákiában található losonci és nagykürtösi járás területére kiterjedő *geopark-hálózat* épülhet ki.

A Fogadóépület 4D szimulációs vetítőjében a látogatók örömmel élik át az „a múltba vezető időutazást” és a 20 millió évvel ezelőtti vulkáni katasztrófák élményét. Az épületben egy kiállítótér, egy konferenciaterem, egy ajándékbolt, valamint a turisták által önállóan kezelhető információs portál működik. Az átalakított fogadóépület szimbolikus építészeti megoldásaival, újszerű megjelenésével önmagában is egyedi látványosságot kínál az ideérkező turistáknak.

Az Ősfenyő Belépő fogadóépület mellett a Bükkábrányból átmentett 8 millió éves ősfák fölé védőtető készül. Növekvő számú látogatója van az akadálymentesített geológiai tanösvénynek, végpontjában a Tasnádi Kubacska bemutatócsarnok felújított kiállításával, melyben az ősvilági élőhely bemutatását 3D formában lehetővé tévő vizuáltechnikai rendszer működik.

Az Ipolytarnóci Ősvilági Pompeji turisztikai célú fejlesztés II. ütem, (ÉMOP-2007-2.1.1.B) projektből valósult meg a terület jelentős fejlesztése.

A beruházás 2009 végén indult, melynek eredményeként az Ipolytarnóci Ősmeradványok Természetvédelmi Területen további turisztikai szolgáltatások és a terület adottságaira épülő bővülő programkínálat valósult meg, amely a szezonáltság csökkentése mellett a vendégek átlagos helyben tartózkodási idejét is megnövelte.

A fejlesztés eredményeként megvalósult:

- étterem 45 fő kapacitással, teljes felszereléssel, geotermikus fűtés alkalmazásával;
- akadálymentesített közlekedő felületek 1 250 m hosszúságban;
- „miocén erdő” (arborétum) 25.000 m² zöldfelülettel a korábban kialakított vizes élőhelyek körül;
- lombsétány, amely 8-10 méter magasan vezet a fák lombjai között. Két végén egy-egy 15 m magas torony épült fel, amelyek kilátóként is funkcionálnak. A gyermekek számára kis függőhíd, drótkötélpálya és állati lakhely-imitációk is kialakításra kerültek;
- játszótér;
- közműépítés: a terület villamos energia ellátását biztosító, leromlott állapotú és tájképet romboló 20 kV-os légkábel 580 méter hosszon földkábel váltotta fel;
- kiállítás installáció: Az I. ütemben felépült fogadóépület kiállítási tereinek hasznosítása

Oszlai Tájház

A Cserépváralja Polgármesteri Hivatallal közösen üzemeltetett kiállítás anyagának múzeumi rekonstrukciója esedékes (a miskolci Herman Ottó Múzeum anyaga), az épület külső felújításra szorul.

Hollókó „Táj és a nép” kiállítás

A kiállítás anyaga továbbra is felújításra szorul, a Világörökség részét képező falumúzeumban a látogatói érdeklődés várható alakulása miatt a kiállított ismertetőket több nyelven kell megjeleníteni.

Ároktői kutatóház és kiállítás

Az épület jó műszaki állapotban van, a helyi gyűjtésből álló kiállítást előre bejelentett csoportok látogatják.

Rejteki Kutatóház és Oktatóközpont

A rejteki központ jelenleg 47 fő befogadására alkalmas szálláshely, erdei iskolai, táborigazgató programok színhelye. A miskolci Környezeti Nevelők Egyesülete akkreditált erdei iskolai programja mellett saját erdei iskolai programjainkat is igénybe vehetik a bejelentkező csoportok. A szálláshelyen a fűtési rendszer magas üzemeltetési költségei miatt csak tavasztól őszig fogadunk erdei iskolai csoportokat.

Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ

A Nógrádi Tájegységben irodának is helyet adó Természetvédelmi Központot 2011-ben adtuk át, építését a „*Novohrad/Nógrád Geopark Infrastruktúrájának fejlesztése / Rozvoj Infraštruktúry Novohrad-Nógrád geoparku, Salgótarján - Baglyaskő Természetvédelmi Központ létrehozása*” című ETE-HUSK pályázatból finanszíroztuk.

A 2011. január 31-én lezárult pályázat elemei:

- Látogatóközpont és természetvédelmi kezelői központ bemutatóhellyel Baglyaskőn.
- Iskolák, családok, turisták számára a természetvédelmi, földtani, biológiai ismeretek bővítése.
- A Karancs-Medves Tájvédelmi Körzettel a határon érintkező szlovákiai Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet (Cerova vrchovina CHKO) bemutatása.
- Tájegység iroda kialakítása.

Lillafüredi Kisvasút állomás/ Kelet-bükki Tájegységiroda

A *Lillafüredi Állami Erdei Vasút ökoturisztikai fejlesztése* az Új Magyarország Fejlesztési Terv Észak-Magyarországi Operatív Programból nyert pályázati támogatásból valósult meg. A projektben az Észekerdő Zrt. partnereként a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság „*A múlt emlékei a Bükkben*” című kiállítást hozta létre és itt kapott helyet a Kelet-bükki Tájegység irodája is.

A kiállítás 2011 tavaszától a Lillafüredi Állami Erdei Vasút történeti kiállítással együtt ingyenesen látogatható. Üzemeltető az Észekerdő Zrt.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

11.1.2. Tanösvények

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Szarvaskői geológiai tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Szarvaskő környéke	8,8 km	Geológiai.	Elfogyott
Rejteki Erdei Iskola tanösvénye	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház	800 m	Természetismereti.	Készült
Rejtekek – Répáshuta tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Rejteki kutatóház – Répáshuta	9 km	Természeti, kultúrtörténeti, őslénytani, és geológiai ismereteket ad át.	Készült
Szalajka-völgyi természetvédelmi bemutatóösvény	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvárad	4,2 km	A Szalajka-völgy földtani, víztani, botanikai és tájképi értékeit mutatja be.	Készült
Millenniumi természetismereti és erdészeti bemutató sétaút	Bükki Nemzeti Park, Szilvásvárad	2,5 km	Geológiai, botanikai, víztani, állattani és erdészeti bemutatóösvény.	nem készült
Olasz-kapu tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: az Olasz-kapui parkolótól indul	7,2 km	A tanösvényen megfigyelhetők a fennsík felszínalaktani és botanikai értékei, és a tájképi értékei.	Második kiadás elkészült
Nagy-mező – Kis-kőháti-zsomboly tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bükk-fennsík: a Bánya-hegyi volt felső parkolótól indul	3 km	A tanösvény a Bükk-fennsík felszínalaktani formakincsét és a Nagy-mező fokozottan védett növényvilágát mutatja be.	Második kiadás elkészült
Jávorkúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Jávorkút környéke	3 km	A tanösvény Jávorkút környékének botanikai, zoológiai és földtani értékeit ismerteti.	Második kiadás elkészült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Bélapátfalva – Bél-kő tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Bélapátfalva, Bél-kő környéke	5 km	A tanösvény a Bél-kő környékének kultúrtörténetét, a hegy földtani felépítését, növénytársulásait és a sziklagyepek növény- és állatvilágát bemutató komplex típusú tanösvény.	Készült
Felsőtárkány – Kő-közi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	800 m	A Szikla-forrást és a fölötte magasodó mészkősziklát, az alatta húzódó Kő-köz nevű sziklaszorost és a tavat fűzi fel.	Készült
Felsőtárkány – Vár-hegyi tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	10 km	Földtani formációkkal (dolomitbánya, radiolarit-sziklák), a gyertyános tölgyes, szubmontán bükkös, a mézkerülő tölgyes és a hársas törmeléklejtő-erdő élővilágával, valamint egy késő-bronzkori erődített teleppel, a Kyjatice-kultúra földvárával ismertet meg.	Készült
Felsőtárkány – Barát-réti tanösvény	Bükki Nemzeti Park, Felsőtárkány környéke	6,5 km	A tanösvény a Kő-köz keleti végétől indul, az Oldal-völgy torkolatáig a sárga jelzésű turistaúton vezet, majd áttér a műút túloldalára, s a karthauzi kolostorromtól egy meredek ösvényen közelíti meg a Lök-bérc oldalában előbukkanó sziklavonulatot, a Bujdosó-kőt	Készült
Felsőtárkány – Tamás-kúti tanösvény	Bükki Nemzeti Park Lök-völgy	8 km	A tanösvény útvonala a Kis-som forrástól indul, érint két időszakos forrást (Feket-len és Imó) majd továbbhaladva a Lök-völgy irányában a Zsindelybánya-lápán fordulva felhagyott palabányákhoz vezet. Innen rövid átkötéssel a Török-úton vezet vissza a Pázsag-tető felé. A tanösvény a természeti értékek mellett bükki palahasítást és faszénégetést is bemutatja.	Nem
Miskolc – Szinva tanösvény	Bükk hegység, Kis-fennsík, Szinva-völgy	4 km	A tanösvény a Herman Ottó emlékparktól a Szeleta-tetőn át Felsőhámor fölött Lillafüredre vezet, s a Szinva-völgy, a Kis-fennsík és a Garadna-völgy legfontosabb természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be.	Készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Ipolytarnóc – „Borókás-árok” geológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	800 m	A 24-23 millió évvel ezelőtti üledékes kőzetek feltárását a csarnoképületben a miocén folyópart megkövesedett felszínét, a homokkőpadon páros ujjú patások, ragadozók, ősrorszarvúak, madarak lábnyomait, a védőpince épületében a Kubinyi Ferenc által felfedezett 46 m hosszú kövült ősfenyő mutatja be.	Készült
Ipolytarnóc – Kőzetpark	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	700 m	A tanösvény 20-24 millió éves földtörténeti utazásra invitálja a látogatókat. Az út mellett elhelyezett üledékes és vulkanikus kőzetek (andezit, bazalt) reprezentálják a térséget alkotó földtani formációkat.	nem készült
Ipolytarnóc – biológiai tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	6 km	A tanösvény a hajdani tölgyesek, cserések maradványait és a kiirtásuk nyomán keletkezett legelők növény és állatvilágát mutatja be.	nem készült
Ipolytarnóc – Kőszikla tanösvény	Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület	4 km	A Geológiai ösvénytől 100 méterre, a felső parkoló mellől indul és Botos árokig, majd a Fogadóépületig vezető Kőszikla ösvény vízmosások, tanya romok, kőzetkibúvások és felhagyott kőbányák mentén vezeti látogatóit.	nem készült
Hollókői vártúra ösvény és biológiai tanösvény	Hollókői Tájvédelmi Körzet	5,5 km	A Vártúra Ösvény az Ófaluban lévő – a tájvédelmi körzet természeti és kulturális értékeit bemutató – Tájháztól indul, és a várba visz föl, A Biológiai Tanösvény a Vár-hegyet és az ún. Túlso-mező hagyásfás legelőjét öleli körül.	Elfogyott

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Sámsonházi geológiai tanösvény	Kelet-cserhádi Tájvédelmi Körzet	3 km	A tanösvény egy szakasza a miocén középső szakaszának földtani formációit (egy sztratovulkáni sorozatot), a környék élővilágát mutatja be, további szakasza a középső-felső miocén földtani és őslénytani képződményeit tárja fel.	nem készült
Szanda – Vár-hegyi geológiai tanösvény	Szandai Várhegy (HUBN20059) kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület	3 km	A Központi-Cserhát – és benne az 529 m magas, kettős ormú Szanda hegy – uralkodó vulkanikus kőzete a piroxénandezit. A 3 km hosszú, körtúra jellegű tanösvény az 1976-ban védetté nyilvánított 20 hektáros Szanda Vár-hegyet fogja körül.	nem készült
Salgótarján – Boszorkány-kő geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	400 m	A tanösvény a pliocén-pleisztocén korú 2,4-2,2 millió év között lezajlott) bazaltvulkanizmus jelenségeit mutatja be, a Kis-Salgó (Boszorkány-kő) 571 m magas bazaltkúpját övezi.	nem készült
Salgótarján – Szilvásokői geológiai tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	3,5 km	A tanösvény érinti a Gusztáv-tároló bejáratát a Bagó-kő kőfejtőjét, a hideg mikroklímájú, szétnyíló hasadékokat (álbarlangokat) és egy oszlopos, pados-lemezes szerkezetű bazaltfeltárást.	nem készült
Somoskő – Magyarbányai Kőpark	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	150 m	A kőparkban a környék (Nógrád) jellegzetes kőzeteit gyűjtötték össze. A nyitótábla áttekintő térkép segítségével a kiállított kőzeteket és lelőhelyeiket mutatja be.	nem készült
Salgó – Somoskő vára tanösvény	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2 km	A Somoskő-várat a Salgói várral összekötő sétaút, természetismereti megállókkal.	nem készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Eresztvényi Kőbányák sétaút	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	2,5 km	Az Új-bánya és a Kis-bánya rekultivált területét köti össze a Salgóhányból induló és oda visszatérő tanösvény, melynek táblákkal jelölt megállóhelyei a különböző kifejlődésű lávafolyások és piroklasztikumok (vulkáni törmelék, tufa).	nem készült
Parádfürdő – Ilona-völgyi Geológiai Tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	6,5 km	A tanösvény a Keleti-Mátra földtani értékeit és a hajdani ércbányászat emlékeit mutatja be egy 6,5 km hosszú túraútvonalra felfűzve.	készült
Sár-hegyi természetismereti tanösvény	Mátrai Tájvédelmi Körzet	7 km	A tanösvény többféle növénytársulást (cseres-tölgyes, melegkedvelő tölgyes, pusztafüves lejtősztyepp, sziklagyep), változatos élőhelyeket és a hajdani tájhasználat nyomait mutatja be.	nem készült
Szomolyai kaptárkövek tanösvény	Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület	4 km	Szomolya központjából nyugati irányba vezet ki a tanösvény, mely az 1960-ban védetté nyilvánított, 4,8 hektár nagyságú Szomolyai Kaptárkövek TT természeti és kultúrtörténeti értékeit mutatja be. A Vén-hegy nyugati lejtőjén, a Kaptár-völgyben helyezkedik el a nyolc nagyobb, fülkés sziklára, kőkúpra tagolódó riolittufa vonulat, mely Magyarország legtöbb fülkével (117 db) rendelkező kaptárkő-csoportja.	készült
Kozárdi andezitbánya	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Hollókői andezit-telér kőfejtő (régii fürdő mellett)	Hollókői Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Mátraszőlősi Függekő	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházai Várhegyi kőfejtő	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Sámsonházai Budahegyi tufabánya és geológiai, botanikai tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	3 km	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Salgótarján, Baglyaskő	Baglyaskői Természetvédelmi Terület	-	Geológia bemutatóhely.	nem készült
Salgótarján, Eresztvényi Új-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Eresztvényi Régi-bánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Bükkszenterzsébeti Nagy-kő	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	-	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Sirok	Siroki Nyírjes-tó Természetvédelmi Terület	-	Természetvédelmi információs tábla.	nem
Mátraszőlős Függekő tanösvény	Kelet-cserháti Tájvédelmi Körzet	-	Geológiai bemutatóhely-tanösvény.	nem
Gyepes-völgy, Ivánka	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi bemutatóhely.	nem
Váraszó, Hosszú-völgy	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi információs tábla.	nem
Istenmezeje, Noé szőlője	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet		Geológiai bemutatóhely.	nem
Szarvaskő külterület, Bába-fa	Bükki Nemzeti Park		Kultúrtörténeti bemutatóhely.	nem
Nagykercegi fás legelő	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet		Természetvédelmi információs tábla.	nem

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Név	Helye	Hossza	Tanösvény jellege	Kiadvány
Salgótarján, Magyarbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Tehenesi bazaltbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Farkaskői andezitbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Salgótarján, Kercsegtető alatti homokkőbánya	Karancs-Medves Tájvédelmi Körzet	-	Geológia bemutatóhely.	nem
Nagy-kői tanösvény	Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet	7,1	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Hamvajárási tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	6,5	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Hanyi-éri tanösvény	Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzet Pély-Ludas tanösvények	7,7	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem
Szélkiáltó tanösvény (Csincse-menti tanösvény)	Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet	17	Környezetismereti (természeti és kulturális) tanösvény	nem

11.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

KUTATÓHÁZAK/ SZÁLLÁSHELYEK

1. Rejteki Erdei Iskola és Kutatóház táboroztatási lehetőségekkel /Bükki Nemzeti Park/

Cím: Rejteki Kutatóház, 3559 Répáshuta, Pf. 5., Tel.: (46)-390-174.

Férőhelyek száma (fő): **47 fő**

2. Ároktői Kutatóház /Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet/

Férőhelyek száma (fő): **2 szoba, 4 fő számára férőhely**

3. Hollókői Kutatóház /Hollókői Tájvédelmi Körzet/

Cím: Hollókő, Kossuth út 99-100.

Férőhelyek száma (fő): **1 szoba 4 fő részére**

4. Egri Vendégház

Cím: 3304 Eger, Sánc u. 6.

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

5. Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont, Erdei Iskola táboroztatási lehetőségekkel /Bükki Nemzeti Park/

Cím: 3324 Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1.

Férőhelyek száma (fő): **6 szoba, 40 fő férőhely**

6. Létrástetői Kutatóház /Bükki Nemzeti Park/

Cím: Miskolc külterület – üzemeltetés szerződés alapján Holocén TE

Férőhelyek száma (fő): **3 szoba, 18 fő férőhely**

7. Ipolytarnóci Kutatóház /Ipolytarnóci Ősmaradványok TT/

Cím: Ipolytarnóc külterület

Férőhelyek száma (fő): **4 szoba, 12 fő férőhely**

KIÁLLÍTÁSOK

Állandó kiállítások

- Felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont „Karszt és élővilága” kiállítás
- Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Terület, Bemutatóhely
- Hollókői Tájvédelmi Körzet „Táj és a nép” tájház kiállítása
- Lillafüredi Anna-barlang, Szt. István-barlang
- Lillafüred, „A múlt emlékei a Bükkben” kiállítás
- Ároktő tájház, kiállítás
- Oszlai tájház, kiállítás
- Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont

Mobil kiállítás

A mobil kiállítási tablók anyaga bemutatja a működési területünkön található védett természeti területeket, az Igazgatóság működését, feladatait. A kiállítás során az érdeklődők képet

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

kaphatnak a természetvédelmi területek földtörténetéről, sokszínű élővilágáról, kultúrtörténeti értékeiről, valamint a Natura 2000 területekről.

A 60 tablóra szerkesztett anyagot úgy állítottuk össze, hogy egyidejűleg több tájegységhez helyezhessünk ki Natura2000 tematikus kiállítást.

Washingtoni Egyezményről szóló (CITES) tablósorozat

A kiállítás témája a CITES, azaz a veszélyeztetett vadon élő növény- és állatfajok nemzetközi kereskedelmét szabályozó egyezmény. A kiállítás négy tablóból áll. A kiállításához előadást is lehet igényelni. A mobil kiállítások anyagát előjegyzés alapján több közintézményben és iskolában is bemutattuk.

Erőss Zsolt expedíciós fotóinak kiállítása:

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság tevékenységének szélesebb körű bemutatására két éve indítottuk útjára védnökségi programunkat, melynek keretében évről évre olyan ismert közéleti személyiségeket, művészeket, sportolókat kérünk fel a Bükki Nemzeti Park védnökének, akik személyiségükkel, hivatásuk kapcsán híven képviselik a természetvédelem ügyét. Az első védnök 2012-ben Szabó Attila, a Csík Zenekar primása volt, akitől Erőss Zsolt – minden idők legsikeresebb magyar hegymászója, a Mount Everest első magyar meghódítója – vette át a nemzeti park védnöki tisztséget 2013-ban. Létrehoztuk a „Magaslataink” című, 30 alkotást tartalmazó fotókiállítást Erőss Zsolt saját készítésű expedíciós fotóiból, melyet nagy sikerrel mutattunk be a Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban. Márciustól vándorkiállítás jelleggel utaztatni kezdtük a tárlatot, s december végéig Magyarország öt nemzeti parkja állította ki.

A tárlat három szlovákiai helyszínen is bemutatásra került: a 2013-as évi Európa kulturális fővárosában, Kassán, Tornalján, a Rákóczi Magyar Ház Madárterem Galériájában, valamint Párkányban, a Városi Múzeumban.

EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK

A nemzeti park a természeti és kultúrtörténeti értékeiről, valamint a természetvédelmi tevékenységéről tanösvényeken, bemutatóhelyeken, múzeumokban, kiállítóhelyeken ad tájékoztatást.

A természetvédelmi oktatás és a környezeti nevelés céljait szolgáló programok skálája a szakvezetési túráktól az előadásokon át a felnőtt továbbképzésekig terjed.

Szakmai túravezetés

Szakmai túravezetést írásos megkeresésre vállalunk. Minimális létszám: 10 fő. A szakmai túravezetés (előre történő időpont-egyeztetés alapján) és a bemutatóhelyek látogatása az igazgatóság által meghirdetett helyszíneken és az alábbi természet- és környezetvédelmi jeles napokon az előre bejelentkezett diákcsoportok részére ingyenes.

Túravezetést vállalunk gyalogos (terepi ismeretszerző), kerékpáros és (overallos) barlangi túravezetés formájában is.

Kerékpárkölsönző a felsőtárkányi Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

A kölcsönző felnőtt- és gyermekkerékpárokkal, biztonsági és egyéb felszerelésekkel (sisak) ellátott. Az ideális helyszín biztosítja a látogatók számára a könnyű megközelíthetőséget, és a kirándulások remek kiindulási célpontját is.

A kerékpárkölsönző (Felsőtárkány, Ifjúság út 34/1. tópart) nyitva tartási rendje: a látogatóközpont mindenkori nyitva tartási rendjéhez igazodva, szerdától – vasárnapig, naponta 10.00 – zárás előtt fél órával kell visszaérkeztetni a kerékpárokat.

A kerékpárok bérbeadása és az adminisztráció a látogatóközpont recepcióján történik.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

11.1.4. Társadalmi kapcsolatok

		Megjelenés/részvétel száma	
		Írott	
Média megjelenés: 540			Kiállítás, vásár: 13
Média	<i>Helyi: 170</i>	Média 30	<i>Helyi 3</i>
	<i>Regionális 140</i>		<i>Regionális 2</i>
	<i>Országos 230</i>		<i>Országos 8</i>
Egyéb / internetes megjelenés		Saját honlapunk, a www.bnpi.hu látogatottsága : 2012-ben: 134901 2013-ban: 154396 növekedés: 14.45%	
Egyéb / periodika hírlevél		INTERREG III/A projekt részeként megjelenő Zöld Horizont periodika évi 4 szám regionális terjesztéssel	
Elektronikus hírlevél		Feliratkozottak száma: 442 fő	
Facebook		Követők száma: 2450 fő	

Honlap címe	www.bnpi.hu
--------------------	--

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Igazgatóságunk propaganda (PR) és kommunikációs feladataiban részt vesznek mind a központban dolgozó kollégák, mind a tájegységek munkatársai. A média-megjelenések száma a futó projektek, pályázati finanszírozású élőhely-fejlesztési- és szakmai programok száma miatt is növekedet, de voltak az év során olyan egyéb események is, amelyek nagy média nyilvánosságot váltottak ki (például farkas jelenléte a Bükkben).

Környezetvédelmi, turisztikai és nagyobb sportrendezvényeken kiadványokkal, szórólapokkal és kiállítási anyagokkal jelentünk meg, a helyi és az országos sajtóban, a körzeti televízióban és rádióban rendszeresen szerepeltünk. Igazgatóságunk honlapjához kapcsolódóan új szolgáltatást indítottunk: fel lehet iratkozni hírlevélre. A honlapon szereplő híreket képgalériával és rövid videóanyagokkal színesítve jelenítjük meg. Igazgatóságunk jelen van a Facebookon is.

Nemzeti parki termék védjegy

A Vidékfejlesztési Minisztérium a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken működő helyi vállalkozások, gazdálkodók, gazdálkodó szervezetek támogatása, eladásra szánt termékeik megbecsülésének növelése, piaci lehetőségeinek bővítése érdekében hozta létre a Nemzeti Parki Termék védjegy rendszerét. A védjegy bevezetésétől a környezettudatosság növelését, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködések erősítését várja a szaktárca, a védjegyrendszer működtetésében kulcsszerepet játszó nemzeti park igazgatóságokkal együtt.

A védjegy-adományozás elsődleges célja a természetvédelmi területen működő gazdaságok társadalmi megítélésének javítása, a környezettudatosság növelése, a térségi, természetvédelmi, vidékfejlesztési és gazdasági együttműködések erősítése, a vállalkozások piaci lehetőségeinek bővítése. Létrehoztuk és gondozzuk a www.nemzetiparkitermek.hu honlapot, mely a tíz nemzeti parki igazgatóság központi védjegyes portálja.

A 2013 márciusában meghirdetett első, majd augusztusban közzétett második védjegyhasználati pályázatunk eredményeként 14 termelő 30 terméke viselheti a Nemzeti Parki Termék Védjegyet. A védjegyes termékek között megtalálhatóak lekvárok, feldolgozott gyümölcs- és zöldségtermékek, szarvasgombás termékek, aszalványok, méz, sajt, vad- és sertéshús készítmények. A termelők bemutatkozási lehetőséget kaptak a Nemzeti Parkok Hete nyitórendezvényén Debrecenben, Budapesten az OMÉK-on, valamint helyi és regionális rendezvényeken (Gazdag ős Felsőtárkány, Agria Tájexpo Eger, Csipkefesztivál Szarvaskő).

11.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

11.2.1. Új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítmények

2013-ban új ökoturisztikai és környezeti nevelési létesítményt nem adtunk át.

11.2.2. Szakvezetéses túrák

- A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság rendszeres szakvezetést biztosít vendégei részére az Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi területen, a lillafüredi Szent István- és Anna- barlangokban, ahol a szakvezetés része a bemutatóhely szolgáltatásainak.
- Előre meghirdetett túráinkon, terepi bemutató programjainkon kedvezményes díjért, illetve néhány kiemelt Jeles Napon ingyenesen biztosítunk szakvezetést (*április 22. Föld Napja, május 10. Madarak és fák Napja, május 24. Európai Nemzeti Parkok Napja, június 5. Környezetvédelmi Világnap, szeptember 26. Tiszta hegyek Napja, szeptember 20-21. Kulturális Örökség Napjai, október 4. Állatok Világnapja.*

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

- Új kezdeményezés a nemzeti park évfordulóhoz kapcsolódóan a máskor látogatók elől zárt, fokozottan védett területet is érintő Transz-bükki átkelés túra, amelyet az érdeklődésre való tekintettel az év során még 2 alkalommal szerveztünk meg.
- Közönségszolgálati Osztálynál külön megrendelt szakvezetéseket megfelelő díjazás ellenében előre egyeztetett időpontokban biztosítunk felnőtt és diákcsoportok részére.
- Barlangi túravezetést és overallos barlanglátogatást is lehet igényelni igazgatóságunknál, a túrákat a szerződés alapján barlangi túravezetői engedéllyel rendelkező vállalkozók vezetik.

11.2.3. Erdei iskolák

- **Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont**

A Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola szolgáltatásait **2013-ban** összesen **1186 fő, 2693** vendégéjszakával vette igénybe. Az ötnapos 34 órás alsó és felső tagozatosoknak készített

Az erdei iskola program illetve modulok mellett a látogatóközpont bőséges programválasztékkal várta a látogatókat különböző tematikus napok (gyógynövény-ismereti, terepi ismeretszerzés ,kézműves foglalkozások, éjszakai túrák, denevérestek, csillagászati megfigyelések) keretén belül, melyeken összesen **2.813 fő** vett részt.

Nyári természetvédelmi napközis táborok, szaktáborok, szakmai- és terepgyakorlatok lebonyolítása mellett a természet- és környezetvédelmi Jeles Napokhoz kapcsolódó kistérségi és regionális szintű versenyekkel (pl. Kis Fürkészt), vetélkedőkkel emlékeztünk meg a partner iskolákkal, civil szervezetekkel és megyei pedagógiai intézetekkel közreműködve.

A BNPI központi épületében szakmai tanácskozásokat, civil fórumokat, továbbképzéseket szerveztünk.

- **Rejtekek Kutatóház és Oktatóközpont**

A rejtéki központ jelenleg több mint negyven fő befogadására alkalmas, erdei iskolai, tábori programok színhelye a Bükki Nemzeti Parkban Répáshuta és Hollóstető között. Felszereltségével, kapcsolódó tanösvényeivel alkalmas iskolai csoportok fogadására, elsősorban terepi környezeti nevelési programok szervezésére. Erdei iskolai szolgáltatást 7 csoportban 207 fő 772 vendégéjszakával vett igénybe.

11.2.4. Egyéb ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

A természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos **“Jeles Napokon”** (pl. Víz Világnapja, Föld Napja, Környezetvédelmi Világnap, Európai Denevér Éj, Takarítási Világnap) szakmai előadásokkal, több korosztályt megszólító programokkal, játékos vetélkedőkkel hívjuk fel a figyelmet természeti környezetünk megőrzésének fontosságára. A programokban egy részében civil szervezetek is közreműködtek.

Nyári természetvédelmi tábor, napközis tábor

Az évente megrendezésre kerülő tábor során a résztvevő gyerekek előadások, gyakorlati feladatok során sajátíthatják el azt a tudást, melyet terepi bejárások során tapasztalati, érzékszervi tanulással mélyíthetnek tovább.

Kiállítások, kulturális programok a Felsőtárkány – Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A kiállításokat természetfotósok, képzőművészek munkáiból állítottuk össze. A látogatóközpontban a jeles napok, nyílt napok rendezvényein kézműves foglalkozásokat szerveztünk.

Békamentés, iskolások bevonása – szemléletformálás

Igazgatóságunk működési területén, az immár több mint öt éve folyó békamentésbe több helyszínen (Mátrafüred, Felsőtárkány, Bogács) kapcsolódnak be a helyi iskolások. A békamentési programokat kiegészítjük ismeretterjesztő előadásokkal. Békamentési programban a civil szervezetek és magánszemélyek is részt vállalnak.

Önkéntes munkalehetőség biztosítása cégeknek

Igazgatóságunk természetvédelmi kezelésében védett természeti értékek levő élőhelyek fenntartási feladatai, természeti érték bemutató infrastruktúra karbantartási szükségletei között vannak olyanok, amelyeket csapatépítő jellegű önkéntes munkával is el lehet végeztetni.

11.2.5. Kiadványok

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság által az utóbbi tíz évben megjelentetett ismeretterjesztő kiadványok (2001–2013)

I. – Monográfiák, albumok, könyvek

1. **A Bükki Nemzeti Park. Hegyek, erdők, emberek.** Eger, 2002. 621 p. (ISBN 963 204 025 2)
2. **A Karancs – Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet. Nógrád és Gömör határán.** Eger, 2007. 382 p. (ISBN 978-963-87289-2-0)
3. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet. Abaúj és Zemplén határán.** Eger, 2007. 400 p. (ISBN 978-963-9817-01-2) ► ANPI
4. **A Suba-lyuk barlang. Neandervölgyi ősember a Bükkben.** Eger, 2008. 221 p. (ISBN 978-963-9817-09-8)
5. **Tér és idő határán. A Bükki Nemzeti Park.** Eger, 2010. (ISBN 978-963-9817-20-3)
6. **Mátrai Tájvédelmi Körzet. Heves és Nógrád határán.** Eger, 2010. 432 p. (ISBN 978-963-9817-19-7)
7. **Chránená krajinná oblast' Karancs – Medves a Chránená oblast' Cerová vrchovina. Na hranici Novohradu a Gemera.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 388 p. (ISBN 978-963-9817-12-8)
8. **Szecsó Károly: Lénárt János (1896-1971).** Eger, 2013 (ISBN 978-963-9817-28-9)
9. **Kaptárkövek földje. Tájművelés és természetvédelem a Bükkalján.** Eger, 2013. (ISBN 978-963-9817-30-2)

• II. – Módszertani kézikönyvek

1. **Rejtektől Tárkányig. Helyismereti kézikönyv a Hór- és a Barát-völgy környékéről.** Eger, 2003. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

2. **Tanösvények építése. Módszertani útmutató.** Eger, 2007. 100 p. (ISBN 978-963-9817-04-3)

• **III. –Tanösvény-ismertető füzetek**

1. **Felsőtárkányi tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 1. Eger, 2002. 44 p. (ISBN 963 204 894 6)
2. **Rejteki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 2. Eger, 2002. 40 p. (ISBN 963 204 893 8)
3. **Tanösvény a Bél-kőn.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 3. Eger, 2003. 56. p. (ISBN 963 212 870 2)
4. **Bükk-fennsíki tanösvények.** Tanösvények a Bükki Nemzeti Parkban – 4. Eger, 2004. 40 p. (ISBN 963 216 368 0)

• **IV. – „Bábakalács füzetek”**

1. **Varázslatos karsztvidék. A természeti és kulturális örökség védelme a Bükki Nemzeti Parkban.** *Bábakalács füzetek – 1.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
2. **Cseppkövek, denevérek, őseemberek. A bükki barlangok világa.** *Bábakalács füzetek – 2.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-4-4)
3. **Ipolytarnóctól a Long-erdőig. Észak-Magyarország védett természeti területei 1. Természetvédelmi területek.** *Bábakalács füzetek – 3.* Eger, 40 p. (ISBN 978-963-87289-5-1)
4. **Hollókőtől a Bodrogzugig. Észak-Magyarország védett természeti területei 2. Tájvédelmi Körzetek.** *Bábakalács füzetek – 4.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-6-8)
5. **Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei. Észak-Magyarország védett természeti területei 3. Tájvédelmi körzetek.** *Bábakalács Füzetek – 5.* Eger, 2007. (ISBN 978-963-87289-7-5)
► ANPI
6. **Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén. Észak-Magyarország védett természeti területei 4.** *Bábakalács füzetek – 6.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-9817-12-9)
7. **Kaptárkövek völgye. Észak-Magyarország védett természeti területei – 5. A Szomolyai Kaptárkövek Természetvédelmi Terület.** *Bábakalács füzetek – 7.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-8-2)
8. **„Ex lege” védett értékek. Források, lápok, barlangok, víznyelők, kunhalmok, földvárak.** *Bábakalács füzetek – 8.* Eger, 2007. 40 p. (ISBN 978-963-87289-9-9)
9. **Sokszinű élővilág. Növénytakarások, állatközösségek, jelölőfajok Észak-Magyarországon.** *Bábakalács füzetek – 9.* Eger, 2007. 32 p. (ISBN 978-963-87289-3-7)
10. **Az ördögtornyoktól a patkónyomos kövekig. Jeles kövek, regélő helyek a Mátraerdő területén.** *Bábakalács füzetek – 10.* Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-00-5)
11. **A Szalajka-völgy.** *Bábakalács füzetek – 10.* Eger, 2007. 52 p. (ISBN 978-963-9817-11-1)
12. **The magic karst. Protection of the natural and cultural heritage in the Bükk National Park.** Carline booklets (*Bábakalács füzetek*) – 12. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-17-3)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

13. **From the devills towers to the rocks with horse-shoe tarakcs. Marked rocks and places of fable in the Mátra Forest.** Carline booklets (Bábakalács füzetek) – 13. Eger, 2010. 52 p. (ISBN 978-963-9817-18-0)
14. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)
15. **Tájban élő eredetmondák. Jeles kövek, regélő helyek a Bolhád területén.** Bábakalács füzetek – 15. Eger, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-24-1)
16. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont.** Bábakalács füzetek – 16. Eger, 2013 52 p. (ISBN 978-963-9817-26-9)

• **V. – Egyéb kiadványok**

1. **Bükki Nemzeti Park. 25 éve a természet szolgálatában.** Eger, 2002. 24 p. (ISBN-szám nincs)
2. **A Mátrai Tájvédelmi Körzet természeti értékei.** Eger, 2002. 2. kiadás (ISBN-szám nincs)
3. **Szent István-barlang.** Eger, 2004. (ISBN-szám nincs)
4. **Anna-barlang.** Eger, 2004 (ISBN-szám nincs)
5. **Természetvédelmi, ökológiai és ökoturisztikai fejlesztési koncepció a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005 (ISBN 963 218 995 7; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
6. **Védett területek és természetvédelmi fejlesztések a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén.** Eger, 2005. 64 p. (ISBN 963 86854 5 X; *angol és szlovák nyelven is megjelent*)
7. **Az Ipolytarnóci ősmaradványok Természetvédelmi Terület és a Hollókői Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 2 5)
8. **A Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet és a Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 1 7)
9. **A Lázberci Tájvédelmi Körzet és a Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 0 9)
10. **A Zempléni Tájvédelmi Körzet és a Tokaj–Bodrozug Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 4 1) ► ANPI
11. **A Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet.** Eger, 2005. 40 p. (ISBN 963 86854 3 3)
12. **Karszt és élővilága. Kiállításvezető.** Eger, 2006. 16. p. (ISBN 963 86854 8 4)
13. **Karst and its living world. Guide to the exhibition.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 86854 9 2)
14. **Karst und dessen lebensformen. Ausstellungsführer.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 0 6)
15. **Kras a jeho živý svet. Sprievodca výstavou.** Eger, 2006. 16 p. (ISBN 963 87289 1 4)
16. **Kirándulások a bazaltvulkánok földjén. Tanösvények és környezetismereti bemutatóhelyek a Karancs–Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzetben.** Bábakalács füzetek – 14. Eger, 2010. 40 p. (ISBN 978-963-9817-23-4)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

17. **Chránená krajinná oblast' Cerová vrchovina. A Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 48 p. (ISBN 978-963-9817-13-5)
18. **Lipovianske pieskovce. A Romhányi Homokkő.** Eger – Rimavská Sobota, 2010. 24 p. (ISBN 978-963-9817-14-2)

• **VI. – Erdei iskolai foglalkoztató-füzetek**

1. **Barangolj velünk! Kalandos természetjárás Telkibányán és környékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-07-4) ► ANPI
2. **Kalandozás a Karancs és a Medves vidékén.** Eger, 2007. (ISBN 978-963-9817-06-7)
3. **Barangolás Bikk betyárral a Kő-közi tanösvényen.** Eger, 2007 (ISBN 978-963-9817-05-0)

• **VII. – Periodika (2006-tól évente háromszor-négyszer jelenik meg)**

1. **Zöld Horizont** (ISSN 1788-2567) Nyilvántartási szám: 2.9/1221-1/2006 (kiadja: Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)
- 2.

• **VIII. – Leporellók, szórólapok**

1. Bélapátfalva. A Bél-kői tanösvény (2003, 2008)
2. Anna-barlang (2004)
3. Szent István-barlang (2004)
4. Karszt és élővilága. Kiállítás-vezető. Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont. Felsőtárkány (2006, 2013)

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóságról

5. A Bükki Nemzeti Park. Alapítás, fontosabb adatok (2006, 2013)
6. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Feladatkör és működési terület (2006, 2013)
7. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság. Bemutatóhelyek (2006)
8. A Bükki Nemzeti Park. Bükk-fennsíki tanösvények (2006, 2013)
9. A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság ismeretterjesztő kiadványai (2006)
10. Házirend túrázóknak. A védett természeti területeken való tartózkodás és viselkedés szabályairól (2006, 2013)
11. A Bükki nemzeti Park igazgatóság. Ismeretterjesztés, oktatás, környezeti nevelés, turizmus (2006)
12. **Baglyas-kő Vár Természetvédelmi Látogatóközpont (2013)**

Természetvédelmi területek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

13. Ipolytarnóci Ősmeradványok TT, Sóshartyáni Hencse-hegy TT (2006)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

14. Gyöngyösi Sár-hegy TT, Siroki Nyírjes-tó TT (2006)
15. Erdőtelki Arborétum TT, Erdőtelki Égerláp TT, Kerecsendi-erdő TT (2006)
16. Kőlyuk-tető TT, Szöllőskei Erdő TT, Szomolyai Kaptárkövek TT (2006)
17. Megyaszói Tátorjános TT, Tállyai Patócs-hegy TT, Erdőbényei Fás Legelő TT, Sóstó-legelő TT (2006) ► ANPI
18. Bodrogszegi Vár-hegy TT, Füzerradványi Kastélypark TT, Megyer-hegyi Tengerszem TT, Long-erdő TT (2006) ► ANPI

19. A Kerecsendi erdő természetvédelmi terület (2013)

20. A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület (2013)

Tájvédelmi körzetek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén

21. Hollókői Tájvédelmi Körzet, Kelet-Cserhát Tájvédelmi Körzet (2006)
22. Karancs–Medves Tájvédelmi Körzet (2006)
23. Mátrai Tájvédelmi Körzet, Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet (2006)
24. Tarnavidéki Tájvédelmi Körzet, Lázberci Tájvédelmi Körzet (2006)
25. Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet, Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet (2006)
26. Zempléni Tájvédelmi Körzet, Tokaj–Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet (2006) ► ANPI
27. A Bükki Nemzeti Park természeti és kultúrtörténeti értékei (2006)

Természetvédelmi tevékenységek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén

28. Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (2006)
29. Fajmegőrzési programok (2006)
30. Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (2006)
31. Vizesélőhely-fejlesztések a Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzetben (2006)
32. Az erdők kezelése (2006)
33. A Natura 2000 hálózat (2006)
34. Nemzeti Ökológiai Hálózat (2006)
35. Ex lege védett természeti értékek (2006)
36. Ex lege védett kultúrtörténeti értékek (kunhalmok és földvárak) (2006)
37. Bükki Nemzeti Park. Karszt és víz (2013)

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Áras kiadványok

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	Regéci vár füzete	1985.	924
2.	Képeslapok (Millenniumi kilátótorony)	2007.	955
3.	Képeslapok (Ipolytarnóci Ősmaradványok TT)	1976., 2002.	1000
4.	Képeslapok (Bükki Nemzeti Park, 4. sz.)	2012.	3274
5.	Képeslapok (lillafüredi barlangok)	2004. – 2007.	1834
6.	Képeslapok (felsőtárkányi erdei iskola)	2012.	2358
7.	Képeslapok (BNP téli)	2006.	699
8.	Képeslap leporelló (Ipolytarnóc)	2006.	0
9.	Képeslap leporelló (Hollókő)	2006.	333
10.	Matricák (Bükki Nemzeti Park)	2002.	4378
11.	Matricák (Szt. István-barlang)	2005.	1786
12.	Matricák (Szalajka-völgy)	2005.	1143
13.	Bükki Nemzeti Park 25 éves kiadvány, angol)	2003.	71
14.	Mátrai Tájvédelmi Körzet füzet	2007. újrakiadás	632
15.	Hogyan építsünk tanösvényt? (könyv)	1999.	132
16.	A Bükki Nemzeti Park monográfia – Hegyek, erdők, emberek	2002.	746
17.	Rejtektől – Tárkányig tanári kézikönyv	2003.	34
18.	Térképek (BNP kerékpáros térkép, magyar, angol)	2002.	867

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
19.	Térképek (Bükki Nemzeti Park, Paulus)	2003.	1087
20.	Szalajka-völgyi túravezető füzet	2000.	485
21.	Rejteki tanösvények túravezető füzet	2003.	1093
22.	Felsőtárkányi tanösvények túravezető füzet	2003.	490
23.	Bél-kő tanösvény leporelló (magyar, angol, német)	2003., 2008.	1953
24.	Bél-kő tanösvény füzet	2003.	1411
25.	Bükk-fennsíki tanösvények füzet	2004.	641
26.	Szt. István-barlang füzet	2004.	1191
27.	Anna-barlang füzet	2004.	278
28.	Bükki Nemzeti Park DVD film	2006.	18
29.	“Karszt és élővilága” kiállítás-vezető füzet (magyar, angol, német, szlovák)	2006.	5409
30.	Ökoturizmus a védett természeti területeken könyv	2006.	0
31.	Élőhelyek, mohák és gombák I. könyv	2006.	4
32.	Özönnövények II. könyv	2006.	47
33.	Kő kövön marad könyv	2007. (újrakiadás)	0
34.	BNP emblémás vászontáska	2012.	0
35.	A Karancs-Medves és a Cseres-hg. TK monográfia	2007.	845
36.	A Zempléni TK monográfia	2007.	1233
37.	A Bükk hegység földtana	2007.	0

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
38.	Cseppkövek, denevérek, ősemberek füzet (Bábakalács 2.)	2007.	1502
39.	Kaptárkövek völgye füzet (Bábakalács 7.)	2007.	1449
40.	Varázslatos karsztvidék füzet (Bábakalács 1.)	2007.	1266
41.	Hollókótól a Bodrogzugig füzet (Bábakalács 4.)	2007.	1699
42.	Az Ördögtoronyoktól a patkányomos kövekig (Bábakalács 10.)	2007.	1622
43.	Ipolytarnóctól a Long-erdőig (Bábakalács 3.)	2007.	1846
44.	Abaúj és Zemplén tájvédelmi körzetei (Bábakalács 5.)	2007.	1917
45.	Tájvédelmi körzetek a Tisza mentén (Bábakalács 6.)	2007.	1961
46.	„Ex lege” védett értékek (Bábakalács 8.)	2007.	1887
47.	Sokszínű élővilág(Bábakalács 9.)	2007.	1868
48.	Tanösvények tervezése kézikönyv	2007.	1229
49.	Lillafüred képeslap	2008.	0
50.	A Szalajka-völgy füzete (Bábakalács 11.)	2009.	328
51.	Mátra útikönyv	2009.	5
52.	Heves megye várai az őskőkortól a Kuruc korig	2009.	5
53.	Suba-lyuk barlang monográfia	2008.	79
54.	„Színek szárnyán” DVD film	2009.	3
55.	Pál István: „Zöld erdőben lakom” CD lemez	2010.	48
56.	Kirándulások a bazaltvulkánok földjén füzet (Bábakalács 14.)	2011.	1421

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
57.	Tájban élő eredetmondák füzet (Bábakalács 15.)	2011.	1514
58.	The magic karst füzet (Bábakalács 12.)	2011.	914
59.	From the devil's towers to the rocks with horse shoe tracks füzet (Bábakalács 13.)	2011.	963
60.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe térkép (1:190000)	2011	3336
61.	A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság és a Cseres-hegység TK tanösvényei, túraútvonalai, terepi bemutatóhelyei (1:190000)	2011	3281
62.	Tér és idő határán – A Bükki Nemzeti Park – fotóalbum	2011	43
63.	Magyarország földtani atlasza országjáróknak (magyar-angol)	2011	0
64.	A Mátrai Tájvédelmi Körzet monográfia, – Heves és Nógrád határán	2011	31
65.	A Karancs-Medves és a Cseres-hegység Tájvédelmi Körzet monográfia, – Nógrád és Gömör határán – (szlovák nyelvű)	2010	130
66.	Új magyar fűvészkönyv II. kötet	2011	10
67.	Magyarország Nemzeti parkjai I.	2013	3
68.	Baglyas-kő vár (Bábakalács 16.)	2013	507
69.	Gyökerek és lombok VII. kötet	2013	8
70.	Geologica Hungarica	2013	54
71.	Lénárt János kötet könyv	2013	854
72.	Ipolytarnóci Ősmaradványok bemutató füzet	2013	200
73.	Bükk-Aggtelek kerékpártúra póló	2013	26

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

No.	A saját áras kiadvány megnevezése	Kiadás éve	Készlet (pld.) a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
74.	Mesél a múlt.. könyv	2013	12

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

BNP emblémás termékek, ajándékcikkek

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
1.	BNP emblémás színes felnőtt póló	2012.	442
2.	Állatfigurás színes póló	2008.	12
3.	BNP emblémás kétoldalú színes gyermek póló	2012.	70
4.	BNP emblémás egyoldalú színes gyermek póló	2007. – 2008.	1
5.	BNP emblémás férfi galléros póló	2012.	5
6.	BNP emblémás női galléros póló	2008.	0
7.	BNP emblémás Medley férfi póló	2008.	1
8.	BNP emblémás Mellow női póló	2008.	3
11.	BNP kulcstartó fém iránytűvel	2008.	0
13.	BNP feliratos Toronto fa golyóstoll	2008.	34
14.	BNP feliratos fa golyóstoll (íves)	2008.	0
15.	BNP feliratos fa golyóstoll	2008.	9
16.	BNP feliratos öko golyóstoll	2008.	118
17.	BNP emblémás nyakba akasztható útítárca	2007.	3
18.	Jelvény (természetvédelmi)	1997.	0
19.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park), kis méretű	2012.	44
20.	Kitűző (Bükki Nemzeti Park), nagy méretű	2007.	8
21.	Közet (Ipolytarnóc)	1986.	27
22.	BNP emblémás, tűzzománcos jelvény	1997.	24
23.	BNP emblémás kerámia medál	2008.	0
24.	Állatfigurás kerámia medál	2008.	0
25.	„Erdei házirend” könyvjelző	2008.	0
26.	BNP emblémás barna baseball sapka	2008.	0
27.	BNP emblémás vászonkalap	2008.	223
28.	BNP emblémás San Deigo sapka	2012.	1
29.	BNP feliratos nyakba akasztható kulcstartós pánt	2008.	2
30.	BNP és Szt. István-bg. feliratos kerámiaacsupor	2012.	91
31.	Ipolytarnóci natúr vászontáska	2008.	160

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
32.	Ipolytarnóci esernyő	2008.	121
33.	BNP emblémás esernyő	2011.	32
35.	Parlagi sasos bögre	2011.	19
36.	Parlagi sasos gyermek póló	2011.	9
37.	BNP emblémás hátizsák	2011.	0
38.	BNP fém kitűző	2011.	456
39.	Szt. István-barlang kétoldalú színes póló	2012.	0
40.	Ipolytarnóci galléros póló	2012.	116
41.	BNP fekete iránytűs kulcstartó	2012.	44
42.	Állatfigurás ceruza	2012.	97
43.	BNP és ipolytarnóci emblémás nagy hűtőmágnes	2012.	100
44.	BNP és ipolytarnóci emblémás műanyag iránytű (fehér)	2012.	482
45.	BNP zöld dinamós lámpa	2012.	43
46.	BNP feliratos led lámpa	2012.	43
47.	BNP túlélő készlet	2012.	0
48.	Zöld iránytű	2012.	128
49.	BNP és ipolytarnóci emblémás kicsi hűtőmágnes	2012.	0
50.	Nagy pele matrica	2012.	1491
51.	Boldogasszony papucs matrica	2012.	1622
52.	Ürge matrica	2012.	1496
53.	Orrszarvúbogár matrica	2012.	1591
54.	Mókus matrica	2012.	1424
55.	Füleskuvik matrica	2012.	1479
56.	Kerecsensólyom matrica	2012.	1409
57.	Északi sárkányfű matrica	2012.	1530
58.	Karcsú sisakvirág matrica	2012.	1561
59.	Hiúz matrica	2012.	1377
60.	BNP emblémás környakú női póló	2012.	0
61.	BNP emblémás hosszú ujjú női póló	2012.	0

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

	Megnevezés	Kiadás/beszerzés éve	Készlet (pld.) a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság raktárában
62.	BNP emblémás hosszú ujjú férfi póló	2012.	0
63.	Címeres Kitűző	2013	67

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Ingyenes terjesztésű kiadványok

No.	A saját kiadvány címe	Kiadás éve
7.	Bükki Nemzeti Park – Természeti és kultúrtörténeti értékek (leporelló sorozat)	2011.
8.	Természetvédelmi tevékenység – Élőhely-fenntartás, gyepkezelés (leporelló sorozat)	2006.
9.	Természetvédelmi tevékenység – Fajvédelmi programok (leporelló sorozat)	2006.
10.	Természetvédelmi tevékenység – Földtani természetvédelem, barlangok kezelése (leporelló sorozat)	2006.
11.	Természetvédelmi tevékenység – Vizes élőhely-fejlesztések a Hevesi Füves Puszták Tájvédelmi Körzetben (leporelló sorozat)	2006.
12.	Természetvédelmi tevékenység – Az erdők kezelése (leporelló sorozat)	2006.
13.	Natura 2000 hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
14.	Nemzeti Ökológiai Hálózat a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
15.	Ex lege védett természeti értékek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
16.	Ex lege védett kultúrtörténeti értékek – Kunhalmok és földvárak a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területén (leporelló sorozat)	2006.
17.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2008.
18.	Ilona-völgyi leporelló	2009.
19.	A Bükk-fennsík tanösvények leporelló	2010.
20.	A felsőtárkányi tanösvények leporelló	2010.
21.	Alapítás, fontosabb adatok leporelló (Bükki Nemzeti Park)	2010.
22.	Karszt és víz leporelló	2010.
23.	Karszt és élővilága kiállításvezető leporelló	2010.
24.	Házirend túrázóknak leporelló	2010.
25.	Működési terület és természetvédelmi kezelés leporelló (Bükki Nemzeti Park Igazgatóság)	2010.
26.	Bükk National Park angol leporelló (The natural and cultural historical values)	2010.
27.	Operational area and the range of duties angol leporelló (Of the Bükk National Park Directorate)	2010.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A kiadványokat, füzeteket, könyveket, egyéb reklámhordozó eszközöket, szóróanyagokat Igazgatóságunk elsősorban nagy forgalmú látogatóhelyein (Felsőtárkány, Ipolytarnóc, Hollókő, Lillafüred, Szilvásvárad), valamint az egri igazgatósági központban teszi elérhetővé.

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2003. óta a saját kezelésben lévő kiemelt turisztikai létesítmények elárúsító helyein kívül más közreműködő vállalkozók/bizományosok kezébe is átadta természetismereti és ismeretterjesztő kiadványainak, ajándéktárgyainak árusítását.

Összesen 35 bizományossal állunk kapcsolatban Észak-Magyarország nagyvárosaiban, turisztikai központjaiban, egyetemeken, társintézményekben.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

11.2.6. Látogatóstatisztika

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság bemutatóhelyeinek regisztrált látogatói (2013)					
	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
1	„Karszt és élővilága” kiállítás (Felsőtárkány)	1424	1389	2813	+21 db családi belépőjegyet váltottak 2013-ban
2	Anna-barlang (Lillafüred)	6997	-	6997	Téli időszakban (november 4-től) napi egy túra indul
3	Szt. István-barlang (Lillafüred)	24552	-	24552	
4	Múlt emlékei a Bükkben kiállítás (Lillafüred)		22600	22600	A LAEV kisvasút Lillafüredi állomás épületében ingyenesen látogatható kiállítás
5	Ipolytarnóci Ósmaradványok TT „Borókás-árok” geológiai tanösvény	35124	7261	42385	Geológiai tanösvény + sétálójegy és 4D mozi
6	Hollókő - Táj és a nép c. kiállítás	3982	-	3982	
7	Salgótarján - Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpont	-	1744	1744	Ebből: 400 fő szakvezetéssel, 398 fő nyílt napon, 135 fő erdei iskolai programon, és 290 fő kulturális rendezvényen
8	Ároktői tájház	-	-	0	
9	Oszlai tájház (Cserépfalu)	240	-	240	Cserépfalu önkormányzatának üzemeltetésében, máj.1-szept. 30. időszakban.
Regisztrált látogatók összesen:		72319	32994	105313	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park Igazgatóság környezeti nevelési és turisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2013)					
<i>Bemutatóhely neve</i>		<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogató (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetéses túra, nyílt túra		1530	2167	3706	meghirdetett, szervezett túrák és az MNPH túrák
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény		350	8150	8500	
Erdei iskolai program		720	135	855	
Barlangi kalandtúra		490	-	490	könnyű, felszíni jellegű és "extrém", overallos barlangtúrák
Egyéb:	Bükk-Aggtelek kerékpártúra	57	-	57	Szilvásváradtól – Aggtelekig vezetett kerékpártúra
Egyéb:	kerékpárkölcsonzés Felsőtárkányban, a Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontban	61	-	61	A kölcsönzést az erdei iskola fejlesztési munkálatai miatt szeptemberben leállítottuk.
Egyéb:	szakmai gyakorlaton, terepi konzultáción, terepgyakorlaton résztvevők száma	-	79	79	
Egyéb:	Transz-Bükki átkelés túra	65	-	65	
Egyéb:	"Harkályok ideje" – Eger környéki iskolákban meghirdetett kiemelt program	-	250	250	
Egyéb:	Muzsikál az erdő Ipolytarnócon		825	825	

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Szálláshelyek a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működtetésében (2013)		
Egyéb:	Rejteki Erdei Iskola (máj. 1. – okt. 31.)	Nyugati Kapu Erdei iskola Felsőtárkány
Szállóvendégek száma (fő)	392	1186
Vendégéjszakák száma (fő)	1050	2693

BNPI mobil kiállítási tablóink kihelyezése/bemutatása oktatási intézményekben, rendezvényeken	15
„Magaslataink” - Erőss Zsolt hegymászó fotóiból összeállított vándorkiállítás	8

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A Bükki Nemzeti Park az Észak-Magyarországi régió kiemelt turisztikai célterülete, ahol a látogatók számára egyre több az olyan turisztikai kínálat, amely a természeti értékek bemutatását célozza meg. A bükki települések is egyre nagyobb hangsúllyal jelenítik meg a nemzeti parkot és annak természeti, kultúrtörténeti értékeit a vonzerők között. A látogatók között a belföldi vendégek jelentős többségben vannak, a természetjárás és az „outdoor” sportrendezvények száma és résztvevőinek száma is folyamatosan emelkedik (esetenként megközelíti az 1000 főt). A Felsőtárkányi Oktató-és Látogatóközpontban a vendégek egy helyen kapnak átfogó képet a Bükki Nemzeti Park természeti és kulturális értékeiről, a látnivalókról és programokról, a látogatási szabályokról, valamint helyi szolgáltatásokról, eseményekről. Felépítettük a Bükki településszövetség turisztikai kínálatát, szolgáltatásait tartalmazó adatbázist, amely segítségével a Látogatóközpontban a vendégek számára adunk tájékoztatást.

A nemzeti park egész területe a jelzett turistautakon szabadon látogatható, de egyes védett vagy fokozottan védett fajok élőhelyein korlátozásokra lehet számítani. A természetjárás mellett a kerékpáros látogatási formát is ösztönzi a nemzeti park erdei kerékpáros úthálózata. A közmunka program keretében a Bükk hegység erdei kerékpáros úthálózatának jelzéseit felújítottuk.

11.3. Tervezett / folyamatban lévő fejlesztések (2014)

A Magyarország–Szlovákia határon átnyúló együttműködési program 2007-2013, Közös természetvédelmi tevékenységek, természeti értékek védelme, természetvédelmi tudatosság növelése intézkedés keretében „**Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben**” HUSK/1101/2.2.1/0344) című projekt keretében az alábbi tevékenységek kezdődtek meg 2013-ban:

1. Infrastruktúrális fejlesztés, mely egységes arculatú, a már meglévőkhöz illeszkedő természetvédelmi bemutatóhelyek, fogadópontok, tanösvények rendszerének kiépítését jelenti.

- Infrastruktúrális fejlesztés a Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontban (Salgótarján, Karancs út 78.), terepi bemutatóhely kialakítása.
- Útbaigazító és tájékoztató táblák kihelyezése, sétautak kialakítása, növénytelepítés, parkosítás.
- Ismertető táblák kihelyezése a Karancs-Medves TK (Karancsberény, gömbkövek), Ipolytarnóci ősmaradványok természetvédelmi területeken (Ipolytarnóc).
- A Felsőtárkányi tanösvény-hálózat bővítése, állandó tájfutó-pálya kialakítása /1 db esőház kihelyezése, tájékoztató táblák kihelyezése; irányjelző/útjelző oszlopok és gyűjtőláda kihelyezése, pályaterp kiépítése.
- A Dél-hevesi tájegység Kerecsendi-erdő természetvédelmi területének látogatóbarát fejlesztése, terepi bemutatóhely és tanösvény kialakítása (esőház, táblák, útirány jelzők kihelyezése), sorompó elhelyezése.
- A Bükki Nemzeti Park és a Bükkalja terepi bemutatóhelyeinek fejlesztése:
 - 2 db esőház kihelyezése, 14 db tábla és táblaoszlopok kihelyezése;
- Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület:
 - kb. 800 m²-en a tanösvény növényzettől való megtisztítása, cserjeirtás;
 - fakorlát/kapaszkodó kialakítása; lépcsőépítés erdei bútor kihelyezés, jelzésfestés
- Bükki Nemzeti Park – Gilitka-kápolna pihenőhely és terepi bemutatóhely
 - 2 db esőház kihelyezése, erdei erdei bútor kihelyezése , tereprendezés;
- Bükki Nemzeti Park és pufferzónája (Csordás-völgy, Noszvaji környezetismereti tanösvény, Mész-hegy – Nyerges természetvédelmi terület, Sály – Latorvár):
 - 800 m²-en a tanösvény növényzettől való megtisztítása, cserjeirtás é
 - 4 km-en tematikus út kialakítása, jelzés-festés.
 - Bükkaljai Kő-út/Jeles kövek tematikus úthálózat fejlesztése.

2. Ismeretterjesztő-szemléletformáló kiadványcsomag elkészítése, mely egy tanulmánykötet, könyvek, térképek, leporellók, illetve az Észak-Magyarországi régióban zajló természetvédelmi tevékenységről beszámoló Zöld Horizont c. periodika megjelenését, valamint egy hordozható kiállítás elkészítését foglalja magába.

3. „Program-navigátor” (online információs rendszer) kialakítása, mely egy olyan komplex adattár lesz, mely a kor IT lehetőségeit összegyűjtve a látogatók számára rendszerezett, kereshető és interaktív tartalmat biztosít az adott terület természeti, kulturális értékeiről, a védett természeti területekről, az állami alapfeladatként meghatározott természetvédelmi tevékenységről, valamint a környezeti nevelési és ökoturisztikai rendezvényekről, eseményekről.

KEOP-Erdei iskolai eszközfejlesztés a Nyugati kapu Oktat és Látogatóközpontban:

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

1. Eszközbeszerzések:

- lombkorona- és madármegfigyelő magasles felszereléseinek beszerzése;
- Erdei iskola oktatóterem bútorok beszerzése;
- Terepi megfigyelő mérőeszközök beszerzése;
- Kézműves műhely eszközeinek beszerzése;
- Beltéri foglalkozások eszközeinek beszerzése.

2. Beruházás, építési jellegű munkák elvégzése

- Lombkorona- és madármegfigyelő magasles kialakítása;
- Tetőtér beépítéssel foglalkoztató és raktár kialakítása (61,75/ 102,06 m²)

3. Igénybe vett szolgáltatások (ESZA típusú, nem beruházás jellegű tevékenységek)

- Oktatási segédanyagok, szemléltetőanyagok fejlesztése, elkészítése és beszerzése;
- Szoftverfejlesztés
- Erdei iskola könyvtárának fejlesztése;

Tervezett projekt:

Az EGT/Norvég Finanszírozási Mechanizmus „Kulturális és természeti örökség megőrzése és megújítása” (HuNor – Tradition and renewal Conservation and Revitalisation of Cultural and Natural Heritage in Hungary) programterület „Vidéki kulturális és természeti örökség megőrzése” c. intézkedés ére (Kódszám: HU07PA16-A2-2013) kívánjuk beadni **A Szomolyai kaptárkövek természetvédelmi terület és a bükkaljai fülkés sziklák feltárása, állagmegóvása és természetvédelmi szempontú bemutatása** c pályázatunkat. A szomolyai ttr sérülékeny sziklaalakzatait védő, ugyanakkor a bemutatást segítő kiemelt járóplatform és járulékos tanösvény-infrastruktúra kiépítése, a többi bükkaljai kaptárkő kitáblázása, a természetvédelmi kezelésüknek és a bemutatásuknak, hozzáférhetőségüknek összehangolása.

- 2013-ban elkészült a látogatókezelést és a sziklaképződmények védelmét szolgáló, felszín fölé emelt körüljáró platform és a hozzá kapcsolódó terepi bemutatást segítő létesítmények építési műszaki terve.

11.4. Együttműködési megállapodások

Belföldi oktatási intézményekkel megkötött együttműködési megállapodások révén részt veszünk a **szakképzések, szakmai gyakorlatok, terepgyakorlatok** szervezésében, irányításában, **szakdolgozatok és diplomamunkák** témavezetésében. Igazgatóságunk az egyetemek, főiskolák természetvédelmi képzéseihez a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben megfogalmazott – a hallgató munkavégzésre vonatkozó – szabályok szerint kapcsolódik, a **2011. évi CCIV. törvény 44 § (3a) bekezdése** szerint munkaszerződés és díjazás nélkül fogad hallgatókat szakmai gyakorlatra. **2013-ban 79** egyetemi, főiskolai hallgató és középiskolás diák vett részt egyéni és csoportos szakmai gyakorlaton a Bükki Nemzeti Park Igazgatóságon, illetve keresett meg bennünket szakdolgozat, diplomamunka elkészítése okán.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A 2013-ben is élő, a szakmai gyakorlatokat érintő együttműködések, megállapodások	
Három tanulmányi hónapot érintő vadgazda mérnöki gyakorlati képzés	Szent István Egyetem, Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar, Vadvilág Megőrzési Intézet
Természetvédelmi mérnöki Bsc képzés, gyakorlatvezetés	Nyugat-Magyarországi Egyetem, Növényteni és Természetvédelmi Intézet, Erdőmérnöki Kar – Sopron
+	Corvinus Egyetem, Tájépítészeti Kar – Budapest
+	Kaposvári Egyetem, Állattudományi Kar – Kaposvár
+	Pannon Egyetem, Növénytudományi és Biotechnológia Tanszék – Keszthely
+	Debreceni Egyetem ATC, Mezőgazdaságtudományi Kar, Természetvédelmi, Állattani és Vadgazdálkodási Tanszék – Debrecen
+	Debreceni Egyetem ATC, Műszaki Kar, Környezet- és Vegyészmérnöki Tanszék – Debrecen
+	Károly Róbert Főiskola, Agrár- és Vidékfejlesztési Kar, Környezetgazdálkodási és Agronómiai Tanszék
+	Szent István Egyetem, Környezet- és Tájgazdálkodási Intézet – Gödöllő

Természetjáró szervezetekkel hagyományosan jó kapcsolatot tartunk fenn.

Rendszeresen egyeztetünk a Nógrád megyei Természetjáró Szövetség, a Heves megyei természetbarát Szövetség és a B-A-Z Megyei Természetjáró Szövetség mellett a Magyarországi Kárpát Egyesület Egri Csoportjával is az éves programokról. Sok szervezett természetjáró egyúttal vizsgázott polgári természetőrként aktív segítője az őrszolgálatunknak.

A Magyar természetjáró Szövetség és a VM között megkötött stratégiai partnerségi megállapodás alapján szövetség tagsági kártyájára kedvezményt nyújtunk kiállító helyeinken.

Újabb együttműködési megállapodás van előkészítés alatt a Heves Megyei Természetbarát Szövetséggel.

11.5. Fontosabb események

Szakmai Tanácskozások:

2013. január 24.	Üzenem az otthoni hegyeknek” - Eröss Zsolt hegymászó, a Bükki Nemzeti Park 2013. évi védnöke foto kiállításának megnyitója vetített képes úti beszámolóval egybekötve.	Felsőtárkány
2013. február.16.	Transz-bükki átkelés – egész napos túra szakvezetővel a nemzeti parkban észak-dél irányban Szilvásváradtól Felsőtárkányig Eröss Zsolt részvételével	Szilvásváradtól Felsőtárkányig
2013. március 2.	Uniós Fejlesztések nyílt napja – séta a kulisszák mögött Ipolytarnóci Ósvilági Pompeji turisztikai célú fejlesztése II. ütem	Ipolytarnóc
2013. április 3.	Zárórendezvény, konferencia és sajtótájékoztató Bükki barlangok megőrzését, természeti állapotának helyreállítását szolgáló beruházások II. ütem KEOP-7.3.1.2/09-2010-0048	Lillafüred
2013. május 10.	Ünnepi faültetés a Madarak és Fák Napján a Baglyaskő-vár Természetvédelmi Látogatóközpontban	Salgótarján
2013. május 25.	XV. Bükk-Aggtelek kerékpártúra	Szilvásvár- Aggtelek
2013. május 28- június 2.	Geoparkok Hete	Ipolytarnóc
2013. június 12.	Projekt nyitó rendezvény és sajtótájékoztató -A BNPI Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpontjában működő erdei iskola fejlesztése KEOP-3.3.0/09-11-2011-0005	Felsőtárkány
2013. június 13.	Zárórendezvény és sajtótájékoztató - Földtani értékek védelme a BNPI területén: a recski Antal-tározó és az ereszt-vényi Nagybánya rehabilitációja KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0012	

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

2013. július 5-6.	Szakmai rendezvény a projektcélok és a terepi mintavételi módszerek bemutatására A Kék vércse védelme a Kárpát-medencében (LIFE11/NAT/HU/000926) LIFE+ program	Tarnaszentmiklós
2013. július 10-11.	Koordinátori értekezlet - Nemzeti Parki Termék Védjegy program koordinátorainak és a honlap adminjainak szakmai találkozója	Rejteki Kutatóház
2013. augusztus 15.	Zárórendezvény és sajtótájékoztató - Elektromos szabad vezetékek kiváltása a BNPI területén KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0018	Tepélypuszta – Hotel Fauna
2013. szeptember 6.	Nyitórendezvény és sajtótájékoztató Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben HUSK/1101/2.2.1/0344	Baglyas-kő Vár Látogatóközpont Salgótarján
2013. október 19.	Nemzeti Parki Termék Védjegy szerződések ünnepélyes átadója	Szarvaskő
2013. november 14.	Polgármesteri fórum – Kelet-és Nyugat Bükk TK.	Rejteki Kutatóház
2013. november 21.	Polgármesteri fórum – Tarna Lázberci TK.	Ózd
2013. december 5.	Polgármesteri fórum – Dél-hevesi TE	Tepélypuszta
2013. december 10.	Polgármesteri fórum – Borsodi Mezőség TE	Tiszabólna

12. Közfoglalkoztatás

12. 1. Alapfeladatok, személyi feltételek

Igazgatóságunknál a tavaszi-nyári 6 hónapos program keretében 154 fő (átlaglétszám) közfoglalkoztatott alkalmazása történt meg 116 678 546,- Ft támogatással. Az átmeneti, szeptember-október hónapokban 78 fő közfoglalkoztatottat alkalmaztunk és 15 453 606,- Ft támogatást nyertünk el. 2013. november-december hónapokban 144 fő volt az átlaglétszám 26 169 054,- Ft támogatás felhasználása mellett.

2013 évben 10 hónap alatt átlagosan 137 fő/hó közfoglalkoztatott bevonása segített a védett természeti területek és természeti értékek megőrzésében, fenntartásában és bemutatásában.

12. 2. Elvégzett feladatok, eredmények

A Kesznyéteni Tájvédelmi Körzet:

Az Inérháti-főcsatorna, Ökörfüzi árok, Tiszalúci-Holt Tisza, Szelepi morotva területeinken összesen 6 db vízkormányzó műtárgy és környékük karbantartása, a növényzet irtása, eltávolítása történt meg.

Kesznyéten, Tiszalúc és Tiszadob községhatárában a saját vagyonkezelésünkben lévő útjaink járhatóvá tételét végeztük a kátyúk megszüntetésével, a megjelent növényzet eltávolításával.

Borsodi Mezőség Tájvédelmi Körzet:

A vagyonkezelésünkben lévő ún. Szili erdőben található erdészház teljes esővíz elvezető csatorna rendszerének felújítását elvégeztük.

A BMTK védett területén a Tiszavalki főcsatorna partján végig ún. takaró fásítást végeztünk.

Felsőtárkányi Oktató- és Látogatóközpont:

A központ parkjának gondozása. Különböző rendezvények lebonyolításával kapcsolatos feladatok, mint pl. előadó termek, szabadtéri helyszínek előkészítése, berendezése (székek, asztalok, tablók szállítása, mozgatása, kiállító helyek, standok, sátrak felállítása és elbontása)

Mátraai Tájegység:

A Mátrafüreden található tájegység iroda épület és a hozzá tartozó raktárpület kéthetenkénti (szükség esetén gyakoribb) takarítása gondnoki feladat, melyet szintén a közmunkások látnak el. Feladataik közé tartozik az épület- és kertgondnoki teendők ellátása, melyhez rendelkeznek a szükséges képzettséggel (motorfűrész kezelői, gépkezelő). Feladataik többek között többek között a park gondozása, illetve az épületben végzendő karbantartási munkák is, valamint a téli hóeltakarítás és csúszásmentesítés.

Ipolytarnóci Ősmaradványok természetvédelmi terület:

Ezen a területen az üzemeltetés a közfoglalkoztatás nélkül ellehetetlenült volna.

Tanösvények karbantartása

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az 510 hektáros Európa Diplomás Ipolytarnóci Ősmaradványok Természetvédelmi Területen levő Geológiai-, Biológiai-, Kőzetparki - és Kőszikla Tanösvények, valamint a 151 hektáros világörökségi Hollókői Tájvédelmi Körzetben található Vártúra -, Biológiai- és Kőbánya tanösvények esetében: a kidőlt fák, bokrok, feltárásokat benövő növények (csalán, iszalag, szeder stb.) eltávolítása mellett a földtani bemutatóhelyek folyamatos tisztítása, omlások elhárítása és a járófelületek karbantartása (vízelvezetések földmunkálatai, akna és övások tisztítások kőzúzalék terítés, sárfelhordás eltakarítása, kátyúzás stb.), szeméthyűjtés, valamint a tanösvényekhez kapcsolódó pihenőhelyek, forrásfoglalások, hidak, korlátok, táblatartók és táblák karbantartása. Ezekhez járulnak az alkalomszerű konzerváló festések, pótlások, valamint rézsű megerősítések is. Turista szezonban a tanösvényi értékek megőrző védelme, folyamatos jelenlét a frekvenciát részeken kiemelt fontosságú a sajnos meg-megjelenő vandalizmus elhárítása érdekében is.

Vizes élőhelyek karbantartása

Az Ipolytarnóci Ősmaradványok vizes élőhely keretében elvégzendő feladatok: gátak, rézsűk karbantartása, vízmérce leolvasások, bevezető árkok tisztítása, a vízbe kerülő szennyező anyagok eltávolítása, mely árvíz- és vízbázis-védelmi, valamint élőhely-fenntartási célokat is szolgál. Az élőhely-fenntartás a biodiverzitás megőrzése érdekében elengedhetetlen.

Hortobágyi racka juh állomány kezelése

A hortobágyi racka állomány genetikai állományának megőrzése, a legelőterületek kezelése a bemutatást is szolgálja. Az állatok ellátása a legeltetéstől a birkanyírásig a juhászattal kapcsolatos minden munkafázist felöleli, akol, kerítés és kapu felújításra is kiterjed.

Védett természeti értékek speciális kezelése

A 039 hrsz területén a Botos és Borókás árkok által feltárolt geológiai kibúvások mentén eróziós felszínre kerülő ősmaradványok helyben (in situ), illetve közvetlen megsemmisülési veszélyeztetés esetén helyszínről elszállítottan (ex situ) történő leletmentése. Kételtű és hullóvédelem szempontjait szolgálja a békavonulások terelése, parkolói biztosítások. A vonulást gátló régi drótkerítés felszámolása folytatódik a 039 hrsz belső magjában a migrációt is elősegíti, ráadásul esztétikailag is pozitív hatása várható.

Létesítmények belső felújítása

A téli időszakra tekintettel a téli időszakban a Látogatóközpont létesítményeinek belső felújítására, karbantartási munkálatok.

Nógrádi Természetvédelmi Tájegység területe

A területen lévő összes turistaút, pihenőhely, bemutatóhely esetében havonta 1 alkalommal az útvonal gyalogos bejárása és a szórt hulladék kézi gyűjtése. Az összegyűjtött hulladék járművel megközelíthető helyre történő bevitele.

Salgótarján Baglyaskő 1374: Az oktató- és bemutatóhely parkosítása (gyeptelepítés, honos fák és cserjék ültetése, közjóléti létesítmények elhelyezése, járófelületek kialakítása). A Baglyaskővár Látogatóközpont területén az érkező látogatók fogadása, szakvezetése, audiovizuális eszközök kezelése, előadások megtartása.

Dél-hevesi Tájegység:

Tepélypusztai iroda: iratok rendszerezése ügyiratok kezelése, gondnoki tevékenység, adatfeldolgozás.

A tájegység teljes területén: elektromos vezetékek ellenőrzése, természeti értékek felmérése, műodúk, műfészkek karbantartása, ellenőrzése, táblák kihelyezése karbantartása.

Kerecsendi-erdő TT: cserjeirtás, nyiladéktisztítás, szálaló foltok tisztítása, ültetés-pótlás természeti értékek, területi ellenőrzés.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Tarnaszentmiklós Betyár-páskom állattenyésztői telephely: szemétszedés, állattartó telepen való kisegítés, inváziós növények irtása.

Rejteki kutatóbázis

Gondnoki tevékenység, csoportvezetés, szálláshely takarítás, ügyintézés, park gondozása információs táblák karbantartása, cseréje, vízi biotóp karbantartása, téli tüzelő előkészítése, tanösvény és turistautak karbantartása, hulladékmentesítése.

Barlangok:

Ezen a területen az üzemeltetés a közfoglalkoztatás nélkül ellehetetlenült volna.

A lillafüredi Szent István és Anna barlangok a tavaszi és nyári, turisztikai szezonban jelenlegi dolgozói létszámával nem tud eleget tenni a látogatói elvárásoknak. Szükséges megoldandó feladat a folyamatos túravezetés, valamint a barlangok és környezetük tisztán tartása a program kezdetétől a végéig.

Az elvégzett tevékenységek összesített mutatóit az alábbi táblázatban mutatjuk be.

Elvégzett tevékenység megnevezése	Mennyiség	Mennyiségi egység
Élőhely kezelés, cserjeirtás/sarjleverés, kaszálás, erdő ápolás	6,06	ha
Élőhely kezelés, cserjeirtás/sarjleverés, kaszálás, erdő ápolás	1 034,02	ha
Élőhelyek természeti értékek védelme	1 178,13	nap
Erdővagyon ápolása, őrzése	1 104,00	nap
Hagyásfa csoportok, saját kezelésű területek határainak állandósítása	30,00	db
Hatósági ismertető táblák felújítása, pótlása, környékük tisztítása	51,00	db
Hortobágyi racka juh állomány kezelése	70,00	db
Hulladékmentés termőterületen	42 904,00	m ²
Hulladékmentesítés	16,50	m ³
Információs táblák karbantartása, cseréje	32,00	db
Inváziós növényfaj irtása	70,63	ha
Inváziós növényfajok visszaszorítása	761,00	nap
iratok rendszerezése, ügyiratok kezelése	3 099,00	nap
Kétéltű szaporodó helyek karbantartása	736,00	m ²
Mesterséges fészekodúk, műfészkek javítása, karbantartása, gyártása, és természetes fészkek, fészkelő helyek kontrollja	587,00	db
Pihenőhelyek, bemutatóhelyek hulladékmentesítése	238 200,00	m ²
Saját kezelésű vadászati területen végzett tevékenység	37,00	nap
Saját vagyon kezelés (gondnoki tevékenység, karbantartás, vagyonvédelem)	847,38	nap
Sérült madarak ápolása repatriálása.	30,00	db
Tanösvények, turistautak karbantartása, hulladékmentesítése	62,94	nap
Tanösvények, turistautak, kirándulóhelyek karbantartása,	1 076,37	km

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Elvégzett tevékenység megnevezése	Mennyiség	Mennyiségi egység
hulladékmentesítése		
Téli tüzelő előkészítése	4,00	m3
Terepi ellenőrzés, figyelőszolgálat	250,00	nap
Természetvédelmi közpark kialakítása	4,13	ha
Természetvédelmi monitorozási tevékenység, adatgyűjtés, rögzítés, őrzés	993,31	nap
Túravezetés, környezeti nevelés, szemléletformálás	1 445,00	nap
Tűzifa készletezés	4,00	m3
vízormányzó műtárgyak és környékük karbantartása, a növényzet irtása, eltávolítása	11	db

12. 3. Tapasztalatok

A több éves tapasztalat azt mutatja, hogy a közmunkaprogram szerves részévé vált a nemzeti park igazgatóság feladatellátásának, nélküle bizonyos típusú feladatok elvégzése nem valósulhatna meg.

12. 4. Javaslatok

Juttatások: Mivel a közfoglalkoztatási programban nincs lehetőség bérpótlásra, javasoljuk, hogy legalább a diplomával rendelkező, felsőfokú szellemi alkalmazott munkakörben foglalkoztatott közmunkások számára legyen lehetőség egyéb, béren kívüli juttatásra.

13. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

2013-ban folytattuk együttműködésünket a hazai civil szervezetekkel, amelyet a megrendezett fórumok is erősítettek.

Partnereink a természetvédelmi kezelési és kutatási feladatok területén:

- *Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Bükki -, Nógrádi-, Zempléni-, Tiszavasvári Helyi Csoportjai, a Tűzokvédelmi munkacsoport, MME szakosztályok (például ragadozómadár-fajok aktív védelme az Igazgatóság működési területén, kétéltű hulló felmérések kiemelten alpesi gőte felmérés és védelem, szalakótavédelmi program, gyöngybagoly és uhu állományfelmérés és védelem, gyurgyalag monitorozás, bemutatóhelyek létesítése, fenntartása. közös szakmai programok, jeles napok közös szervezése)*
- *Magyarhoni Földtani Társulat*
- *Magyar Földtani és Geofizikai Intézet*
- *Herman Ottó Múzeum*
- *Dobó István Vármúzeum*
- *Gyöngyösi Mátra Múzeum*
- *Castrum Bene Egyesület*
- *Életfa Környezetvédő Szövetség*
- *ELTE BTK Régészettudományi Intézet, Ős- és Koratörténeti Tanszékének*
- *Miskolci Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány*
- *Kaptárkő Természetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Karancs-Medves Alapítvány*
- *Kék Bolygó Egyesület*
- *Miskolci Egyetem Hidrogeológiai és Mérnökgeológiai Tanszék*
- *Miskolci Egyetem Természetföldrajz-Környezettan Tanszék*
- *Kosbor Természetvédelmi Egyesület*
- *WWF Magyarország*
- *TETT Alapítvány – Ipolytarnóc*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Szeleta Kultúráért Alapítvány*
- *Üröm Természetvédelmi Egyesület*
- *Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány*
- *Nimfea Természetvédelmi Szövetség*
- *Magyar Denevérkutatók Baráti Köre*
- *Macskahere Természetvédelmi Egyesület*
- *Alapítvány a vidrákért*
- *Bükki Emlőstani Kutatócsoport Egyesület*
- *Forster Központ*
- *Országos Természetőr Egyesület*
-

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

14. Belföldi és külföldi együttműködés

Külföldi együttműködéseink

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Státna ochrany prirody (SOP SR)	Szlovákia (Besztercebánya)	Kölcsönös szakmai segítségnyújtás, határon átnyúló pályázati lehetőségek feltárása, előkészítése.
		A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság és a szlovákiai Latorica CHKO, az eperjesi központ közötti együttműködés a hiúz, farkas, vadmacska populációk felmérése, populációdinamikai folyamatok elemzése érdekében.
		Szakmai anyagok (kiadványok, könyvek) cseréje.
EURÓPA TANÁCS	Franciaország (Strasbourg)	Az Európa Diplomás Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület éves jelentéseinek elküldése, szakértői együttműködés.
UNESCO – World Heritage	Franciaország (Párizs)	Az Ipolytarnóci Ósmaradványok Természetvédelmi Terület központi magjának „ Tarnóci Ósélőhely” néven történt 2004 évi nevezésének elbírálását az UNESCO szakmai testülete további vizsgálatokig elnapolta, a Hollókői Ófalu és tájképi környezete a Hollókői Tájvédelmi Körzet 1977 évi határával megegyezően listán szerepel, jelentési, fenntartási kötelezettségeiben, világörökségi kezelési terv elkészítésében a BNPI aktív szereplő.
EUROPARC	Németország	Bekapcsolódás nemzetközi együttműködési programokba Kárpátok Egyezmény - Kárpáti védett területek szakmai együttműködése. A Bükk Nemzeti Park Igazgatóság aláírta a csatlakozást a szervezethez.
Retezat NP	Románia	Tapasztalat és információ csere természetvédelmi kezelési, valamint a Natura 2000 hálózattal kapcsolatos kérdésekben.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Správa Slovensky Jaskyn	Szlovákia (Liptószentmiklós)	Tapasztalatcsere a idegenforgalmi barlangok üzemeltetése, barlangvédelmi munkáinak megismerésére.
International Ranger Federation		Kapcsolattartás, hírlevelek, a tagsági csatlakozást az Aggteleki és Bükk NPI természetvédelmi őrei dolgozták ki 2006-ban.
Novohrad-Nógrád Geopark nonprofit Kft.	Szlovákia - Magyarország	Határon átnyúló együttműködés a geológiai értékek bemutatásán alapuló ökoturisztikai hálózat működtetésére, részben védett területeken.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A belföldi együttműködő partnerek a térség turizmusban érintett szervezetei és a turisztikai szakmai szervezetek

- *Magyar Természetjáró Szövetség*
- *MATUR Ökoturisztikai Tagozat*
- *B. A. Z. Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Heves Megyei Természetjáró Szövetség*
- *Holocén Természetvédelmi Egyesület*
- *Noszvajért Idegenforgalmi Egyesület*
- *Szilvásvárad Turakerékpáros Egyesület*
- *KEROSZ (Kerékpárosok Országos Szövetsége)*
- *IPOLY UNIÓ Környezetvédelmi és Kulturális Egyesület*
- *Országos Erdészeti Egyesület*
- *Nógrád Megyei Természetbarát Szövetség*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*
- *Novohrad - Nógrád Geopark Nonprofit Kft.*
- *Nógrádi Geopark Egyesület*
- *Cserhát Natúrpark Közhasznú Alapítvány*
- *MIDMAR Miskolci Idegenforgalmi Marketing Nonprofit Kft. (mint Miskolc helyi TDM szervezete)*
- *Nógrád Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.*
- *Salgótarján Helyi TDM Közhasznú Egyesület*

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

15. Ellenőrzés

No.	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Ellenőrzés Típusa/célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	KEOP-3.1.2/2F/09-2009-0007 sz. pályázat záró helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
2.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0015 sz. pályázat záró helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
3.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0018 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
4.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0018 sz. pályázat záró helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.
5.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	Nemzeti Környezetvédelmi és Energiaközpont Nonprofit Kft.	KEOP-3.1.2/2F/09-2010-0027 sz. pályázat közbenső helyszíni ellenőrzés	Észrevételt nem tettek.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

A BNP Igazgatóságon a belső ellenőrzési feladatokat, valamint a belső ellenőrzési vezető feladatait 2013-ban egy belső ellenőr látta el, aki tevékenységét az igazgatónak közvetlenül alárendelve végzi, ellenőrzési tevékenységen kívül más feladatot nem lát el, egyéb tevékenységekben csak tanácsadói minőségben van jelen.

Az ellenőrzéseket a belső ellenőrzésről szóló 193/2003. (XI.26.) kormányrendelet, valamint a Belső Ellenőrzési Kézikönyvben leírtak szerint hajtotta végre, az ellenőrzési témákat kockázatelemzés alapján, valamint a szakterületek vezetőinek javaslatai alapján határozta meg.

Az adott területen végzett ellenőrzésekről jelentést, feljegyzést, elemzést készít, valamint szóbeli tájékoztatást ad. Javaslatoikat fogalmazott meg az ellenőrzés során felmerült problémák megoldására. Javaslatai elsősorban a szabályosságra, hatékonyságra, gazdaságosságra vonatkoztak.

16. Éves munka legfontosabb összefoglalása

A 2012. december 20-án elfogadott új Szervezeti és Működési Szabályzatunk szerinti működési rend kialakítása, a belső szabályzatok, munkaköri leírások ehhez történő aktualizálása, az újonnan kialakított szervezeti egységek működési rendjének kialakítása az év folyamán megtörtént, a feladatok átadás-átvétele, az új munkaköri leírások elkészítése a napi munka végzése mellett folyamatosan zajlott. Elvégeztük a 2013 utolsó negyedévében történt igazgatóváltás átadás-átvételi feladatait.

Létszámunk nem változott, így feladatainkat – beleértve a kötelező kutatási, monitorozási (például Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer, Natura 2000 monitorozás, Natura 2000 és védett területek felmérése, madártani felmérések) feladatokat, részben saját erőből, részben a közmunkaprogram támogatásával sikerült a szükséges mértékben ellátnunk. Természetvédelmi hatósági/szakhatósági eljárásokban számos esetben adtunk szakvéleményt. A felénk irányuló megkeresések száma folyamatosan nő.

Javaslatot tettünk a Bükki Nemzeti Park övezeti besorolására, melyet az állami erdőgazdálkodók csak jelentős területcsökkentés (a természetvédelmi szempontból indokolt 12665 ha természeti övezet helyett 2648 ha kijelölése) után fogadtak

Védjegyhasználati pályázatunk eredményeként 14 termelő 30 terméke viselheti a Nemzeti Parki Termék Védjegyet. Elindítottuk és karbantartjuk a nemzetiparkitermek.hu oldalt, amelyen mind a 10 magyarországi nemzeti park védjegyes termékei elérhetők.

Teljes működési területünket lefedően polgármesteri fórumokon mutattuk be természeti értékeinket és természetvédelmi tevékenységeinket. Bár a résztvevők száma alacsony volt, a résztvevő polgármesterek aktív részvételt tanúsítottak, ami a kapcsolatépítés folytatására ösztönöz.

Számos élőhely-rekonstrukciós, fajmegőrzési, kutatási programot végeztünk részben pályázati finanszírozásból – Környezet és Energia Operatív Program, LIFE+, ETE-HU-SK programok, Svájci-Magyar Együttműködési Program – részben elemi költségvetésünkből, részben saját munkavégzéssel, részben közmunkaprogram keretében. Nagy területet érintő élőhely-rehabilitációs beruházásaink fejeződtek be a Hevesi Fűves Puszták TK, a Borsodi Mezőség TK, a Bükki Nemzeti Park, a Mátrai TK, valamint a Hollókői TK területén. A recski Antal-tározóban a földtani értékmegőrzést, valamint denevérvédelmi célokat egyaránt szolgáló kivitelezési munkálatok ugyancsak sikerrel zárultak, az európai szinten is jelentős denevérkolóniák a számunkra biztonságossá tett járatokat ismét elfoglalták.

A Kelet-Cserhát, a Mátra, a Bükk és a Borsodi-Mezőség területén élőhely-fenntartó mezőgazdasági infrastruktúra kialakítását célzó kivitelezési munkákat kezdtünk meg, illetve készítettünk elő. Kiemelt feladatunk ezen területeken a saját kivitelezésben történő természetvédelmi kezelések elindítása. Az Ipolytarnóci Ósmaradványok természetvédelmi terület geológiai tanösvényének középső részén a világhírű lábnyomos homokkő feltárása (1993 után) folytatódott, különleges állatfajok nyom-fossziliái kerültek elő. A Tarna-Lázbérc Tájegység védett és Natura 2000 területeinek komplex biotikai felmérése céljából végzett terepi felvételezések jórészt megtörténtek.

A Natura 2000 területeket érintő hatósági/szakhatósági ügyekben a természetvédelmi hatóság munkáját segítve számos esetben adtunk szakvéleményt. 18 különleges természetmegőrzési terület esetén kezdtük meg a fenntartási tervek elkészítését. A „Bükk-hegység és peremterületei”, illetve a „Bükk-fennsík és a Lök-völgy” Natura 2000 területek részét képező erdőterületeken történt nagy kiterjedésű fakivágásokkal kapcsolatos 4064-12-ENVI EU Pilot eljárás során az érintett hatóságokkal folyamatosan együttműködve az erdőterv felülvizsgálatához a szükséges adatokat megadtuk az erdészeti hatóság részére. Működési területünkre vonatkozóan pontosítottuk a Natura 2000 adatbázisokat (Standard Data Form). Számos jelölő faj és élőhely felmérését végeztük el, saját munkatársaink botanikai (Natura 2000 jelölőfajok), gerinctelenzoológiai (elsősorban bogár) és nagyragadozó felméréseket dolgoztak ki és hajtottak végre.

Jelentés a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Földtani értékeink védelme érdekében folytattuk a fokozottan védett barlangjaink bejárat- és járatbiztosítását, a barlanglátogatások koordinálását, földtani alapszelvényeink védelmét, illetve a barlang- és forráskataszterezést. Elkészítettük 40 védelemre tervezett kaptárkő kezelési tervét és azokat lakossági fórumon ismertettük.

5 megyében 158 birtoktestre folytattunk le földhaszonbérleti pályáztatást 11.178,71 ha területen.

Közmunkaprogramunkat – 10 hónap alatt átlagosan 137 fő/hó – a tervek szerint teljesítettük, a közfoglalkoztatottak számos tevékenységi területen (például területkezelés, létesítmény-üzemeltetés, kutatás-monitorozás, adminisztráció) hatékony támogatói igazgatóságunknak.

17. Fontosabb célkitűzések a következő évre (munkaterv)

Alábbiakban Igazgatóságunk általánosságban megfogalmazható kötelező feladatait (például őrszolgálat ellátása, hatósági, szakértői feladatok végzése, zoológiai-botanikai alapadatgyűjtés, fészekkataszter, vagyionkezelői jog megszerzése) nem ismertetjük, csupán a konkrét, a tárgyévra meghatározóan jellemző nagyobb feladatkörökre koncentrálnak. 2014-ben a Környezet és Energia Operatív Programra valamint LIFE+ programra benyújtott és megnyert pályázataink bonyolítása továbbra is kiemelt feladatunk.

17.1. Kezelési tervek, fenntartási tervek, védetté nyilvánítás, Natura 2000 területek

2014-ben az alábbi tevékenységek elvégzését tervezzük:

<ul style="list-style-type: none">• Sárhegy TT kezelési tervének befejezése, részletes kezelési terv elkészítése jogszabályi kihirdetésre
<ul style="list-style-type: none">• Geológiai alapszelvények védetté nyilvánításában való közreműködés, koordináció
<ul style="list-style-type: none">• Bükk Nemzeti Park nyugati bővítése kezelési tervének egyeztetése a jelentősebb erdőgazdálkodókkal
<ul style="list-style-type: none">• Kaptárkövek védetté nyilvánítás felterjesztés előkészítő anyagának összeállítása
<ul style="list-style-type: none">• Alapszelvények védetté nyilvánításának társadalmi egyeztetés megindítása

Natura 2000 fenntartási tervek készítése: (275/2004. (X.8.) korm. rendelet alapján) több forrásból fognak készülni (jelenleg három terület rendelkezik fenntartási tervvel: Hejő-mente, Szilvásvárad Aszaló és Szilvás-patak mente (Pilot jelleggel), illetve a Tiszaújvárosi ártéri erdők (HUBN22096) kompenzációs területként jelölt területre 2012-ben készítettük el)

- Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a „Natura 2000 területek fenntartási terveinek készítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételének részletes szabályairól” szóló 43/2012. (V.3.) VM rendelet alapján 18 terv elkészítését vállaltuk 2013-2014-ben együttműködő partnereinkkel.
- A Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében futó „A fenntartható természetvédelem megalapozása magyarországi Natura 2000 területeken” (SH/4/8) projekt keretében a Szent István Egyetem koordinálásával 8 mátrai területre vállalta a fenntartási tervek elkészítését, területi egyeztetését.

Gazdálkodói, lakossági tájékoztatók, fórumok - A Natura 2000 területeken, ahol nincs átfedés országos védett területekkel a Natura 2000 ismertsége, információellátottsága igen alacsony. A fenntartási tervvel érintett területeken itt jelentős előrelépés várható 2013-ban a terepi konzultációk és lakossági fórumok révén (összesen 36 település érintett a 18 tervezési területen).

17.2. Kutatás, alapállapot-felmérés, monitorozás

Kutatás, alapállapot-felmérések:

- A működési területen költő fokozottan védett madárfajok, kiemelten a parlagi és békászó sas, kígyászölyv, kerecsen és vándorsólyom kékvércse fekete gólya és szalakóta állományfelmérése, költések figyelemmel kísérése. A költési adatok ismeretében gazdálkodói korlátozások elrendelésének kezdeményezése az illetékes KTV-nél.
- A BNPI működési területén sas és tűzokszinkron elvégzése.
- Erdei illetve bokros élőhelyekhez kötődő NATURA 2000 jelölő madárfajok folyamatos állományfelmérése egyes KTM-n. Ezek a következők: közép, balkáni és fehérhátú fakopáncs, fekete harkály, szürke küllő, tövisszűrő gébics, örvös légykapó.
- NATURA 2000 jelölő madárfajok mintaterületes felmérése a BNPI működési területén.
- Telepesen fészkelő madárfajok felmérése.
- Fehérgólya védelmi program folytatása az áramszolgáltatókkal együttműködve.
- Denevérfajok állományainak felmérése.
- Fokozottan védett bagolyfajok állományfelmérése, és védelme a BNPI működési területén. Ezek következők: uhu (*Bubo bubo*), urali bagoly (*Strix uralensis*), gyöngybagoly (*Tyto alba*), kuvik (*Athene noctua*).
- Natura 2000 élőhelyek monitorozása.
- 3. Natura 2000-es jelölő fajok állományfelmérése (Gebhardt-vakfutrinka (*Duvalius gebhardtii*), patakcsiga (*Sadleriana pannonica*))
- 4. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal és igazgatóságunk között létrejött vállalkozási szerződés alapján 2014-ben is folytatjuk az AKG hatásindikátorok felvételezését és a kijelölt mintaterületek esetében az adatszolgáltatást (tűzok, madárfajok, lepkék).
- Extenzív művelésű gyümölcsösök feltérképezésének folytatása, a természeti, genetikai, tájökölógiai, gazdálkodás- és kultúrtörténeti értékek felmérésének folytatása, egyes gyümölcsösökre hasznosítási programok kidolgozása.
- Heves-borsodi-dombság és az Upponyi-hegység ökológiai alapállapot-felmérése.

A madárvédelmi tevékenységen belül folytatjuk a madárvédelmi eszközök gyártását, és alkalmazását. Ezek a következők: 20 db vízirigó költőláda, 100 db szalakóta odú, 40 db kékvércse költőláda, 10 db gyöngybagoly költőláda. Ezeknek a folyamatos kihelyezését elkezdjük a legyártásuk után.

Földtani és táji értékeink felmérése érdekében az alábbi tevékenységeket tervezzük:

- Közhiteles nyilvántartások készítésének folytatása, az adatbázisok karbantartása.
- A barlangok közhiteles nyilvántartásának keretében a barlangok térképezésének és természeti állapotfelmérésének folytatása, kezelési terveiknek elkészítése.
- Tovább folytatjuk a források közhiteles nyilvántartásának készítését, a források felmérését.
- A legújabb kutatási eredményeket is felhasználva el kell végezni a kunhalom- és földvárkataszter felülvizsgálatát: az újonnan felfedezett vagy látókörbe került objektumokkal ki kell egészíteni a nyilvántartást, az indokolatlanul nyilvántartott objektumokat ki kell venni a nyilvántartásból. A felülvizsgálat eredménye alapján javaslatot kell tenni a feltételeknek megfelelő objektumok MePaR rendszerben történő szerepeltetésére. A Csörsz-árok szakaszainak felvételezésével ki kell egészíteni a földvárkatasztert.
- Folytatjuk a védett területeken lévő és az azokon kívül eső földtani alapszelvények, felmérését, dokumentálását.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

- Gyakorlati beavatkozások szervezése és lebonyolítása az élettelen természeti értékek megóvása, állapot helyreállítása érdekében (kaptárkövek, geológiai alapszelvények, barlangok stb.)
- A TÉKA program tapasztalatainak felhasználásával folytatni kell az egyedi tájértékek kataszterezését.
- Hatósági, elsősorban környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi megkeresés alapján természetvédelmi és tájvédelmi adatok szolgáltatása, szakvélemények készítése.
- Minisztériumi, megyei és települési önkormányzatok megkeresése alapján az országos, regionális, megyei és települési rendezési tervek, fejlesztési koncepciók véleményezése.
- A jogszabályban rögzített barlangok esetén a vagyonkezelői nyilatkozatok kiadása, a túrák szakmai felügyelete.
- Hasznosítási engedéllyel rendelkező, vagyonkezelésünkben lévő barlangokban túrák szervezési lehetőségét biztosító szerződések elkészítése, e keretben zajló tevékenységek szakmai felügyelete.
- Vagyonkezelésünkben lévő barlangok, barlanglezárások karbantartásának megszervezése.
- Az igazgatóság élettelen természeti értékeinek megőrzésére irányuló és tájvédelmi tevékenységének szakmai találkozók, konferenciák, előadások tartása.
- Termelési gyakorlatra jelentkező főiskolai és egyetemi hallgatók programjának szervezése, munkájuk szakmai irányítása.
- Együttműködés a kulturális örökségvédelmi szervezetekkel a földvárak és kunhalmok helyszíni kutatásában.
- KEOP pályázatok készítése és nyertes pályázatok szakmai koordinációja földtani, élettelen természeti értékeink megőrzése céljából; két folyamatban lévő barlangokkal kapcsolatos KEOP pályázat koordinálása.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Monitorozás:

NBmR

Monitorozási projekt megnevezése	A monitorozást végző személy	Lokalitás
1. Élőhelyterképezés		
Tarna-vidéki TK kvadrát (T5x5_091)	Pozsonyi András (BNPI)	Tarna-vidéki TK
Salgóbánya kvadrát (O5x5_042)	Pozsonyi András (BNPI)	Salgóbánya
2. Védett és veszélyeztetett növényfajok monitorozása		
Karcsú sisakvirág (<i>Aconitum variegatum subsp. gracile</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Miskolc: Nagymező, Kismező, Zsérci-Nagy-dél, Vadkert, Kis-Hetemér, Szilvásvár: Tarkó, Büszkés-hegy, Kisgyőr: Lófő, Bükkszentkereszt: Bika-rét
Törpemandula (<i>Amygdalus nana</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Eger-Felnémet: Gazsi-lápa
Henye boroszlán (<i>Daphne cneorum</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Felsőtárkány: Csákpilis, Kisgyőr: Ásottfa-tető
Északi sárkányfü (<i>Dracocephalum ruyschiana</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Bükk: Nagymező, Kismező
Kereklevelű harmatfü (<i>Drosera rotundifolia</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Sírok: Nyírjes-tó
Hüvelyes gyapjúsás (<i>Eriophorum vaginatum</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Sírok: Nyírjes-tó
Kakasmandikó (<i>Erythronium dens-canis</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Miskolc: Lyukó-völgy
Kockás liliom (<i>Fritillaria meleagris</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Bükkszentkereszt: Lófő-tisztás Gyöngyössolymos: Nyerges-tető
Pókbangó (<i>Ophrys sphecodes</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Eger: Nagy-Eged
Fehérmájvirág (<i>Parnassia palustris</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Bükk: Nagymező
Tőzegáfonya (<i>Vaccinium oxycoccus</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Sírok: Nyírjes-tó
Mohafajok (zöld seprőmoha <i>Dicranum viride</i> , zöld koboldmoha <i>Buxbaumia viridis</i> , sziklai illatosmoha <i>Mannia triandra</i>) és mohaközösségek monitorozása (Minuartio-Festucetum pseudodalmaticae)	Dr. Papp Beáta (MTM)	Bükk
Gombák monitorozása	Papp Viktor	Bükk: Óserdő erdőrezervátum
3. Invázió növényfajok monitorozása		
Bálványfa (<i>Ailanthus altissima</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Tarna-vidéki TK, Salgóbánya
Gyalogakác (<i>Amorpha fruticosa</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Tarna-vidéki TK, Salgóbánya
Selyemkóró (<i>Asclepias syriaca</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Tarna-vidéki TK, Salgóbánya
Aranyvessző fajok (<i>Solidago spp.</i>)	Pozsonyi András (BNPI)	Tarna-vidéki TK, Salgóbánya

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

4. Védett és veszélyeztetett állatfajok monitorozása		
<i>Országos Ürgemonitorozó Akció</i>	Ézsöl Tibor, Pozsonyi András (BNPI)	Maklár: reptér, lőtér, Miskolc: reptér
<i>Pannon gyilk monitorozás</i>	Harmos Krisztián, Pongrácz Ádám (BNPI)	Kozárd, Szarvaskő
<i>Pelék monitorozása</i>	Sasvári János, Harmos Krisztián (BNPI)	Kerecsend, Kozárd
<i>Denevérek monitorozása</i>	Dr. Estók Péter (EKF)	Bükk, Heves-Borsodi-dombság, Hevesi-sík
<i>Bagolyköpetgyűjtés</i>	Dr. Estók Péter (EKF)	Bükkalja, Mátraalja
5. Növénytársulások monitorozása		
<i>Gyeptársulások ((Seslerietum heuflerianae-hungaricae, Minuartio-Festucetum)</i>	Dr. Vojtkó András (EKF)	Tiszanána : Sáros-ér, Heves: Bika-nyilas, Szilvásvárad: Aszaló, Miskolc: Nagymező
<i>Carici pilosae-Carpinetum</i>	Dr. Vojtkó András (EKF)	Csörgő-völgy (Mátra)

Natura 2000 monitorozás

<i>Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása</i>	Koordináció: Ilonczai Zoltán (BNPI)	Országos szintű monitorozás
<i>Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése extenzív és intenzív adatlapokkal</i>	Dr. Vojtkó András (EKF)	Bükk hegység
<i>Közösségi jelentőségű erdős élőhelyek felmérése extenzív és intenzív adatlapokkal</i>	Pozsonyi András (BNPI)	Bükk hegység
<i>Közösségi jelentőségű növényfajok monitorozása (leánykőkörörcsin <i>Pulsatilla grandis</i>, piros kígyószisz <i>Echium russicum</i>, Janka tarsóka <i>Thlaspi jankae</i>, kiséfészke <i>Cirsium brachycephalum</i>, heverő iszapfü <i>Lindernia procumbens</i>, kikeleti hóvirág <i>Galanthus nivalis</i>)</i>	Bartha Attila, Bartha Csaba, Harmos Krisztián, Lantos István, Magos Gábor, Nemes Krisztián, Pongrácz Ádám, Seres Nándor, Urbán László, Zákány Albert (BNPI) Pozsonyi András, Schmotzer András, Sulyok József (BNPI)	Bükki NP, Tarna-vidéki TK, Kelet-Cserhát TK, Karancs-Medves TK, Mátrai TK, Borsodi Mezőség TK, Kesznyéteni TK
<i>Közösségi jelentőségű lepkefajok monitorozása (Anker-araszoló <i>Erannis ankeraria</i>, sztyeplepke <i>Catopta thrips</i>, nagy tűzlepke <i>Lycaena dispar</i>, magyar tavaszi-fésűsbagoly <i>Dioszeghyana schmidtii</i>, csíkos medvelepke <i>Euplagia quadrimaculata</i>, díszes tarkalepke <i>Euphydryas maturna</i>, sárga gyapjasszövő <i>Eriogaster catax</i>)</i>	Korompai Tamás, Kozma Péter, Lantos István (BNPI)	Mátrai TK, Hevesi Füves Puszták TK, Karancs-Medves TK

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Közösségi jelentőségű bogárfajok monitorozása (skarlátbogár <i>Cucujus cinnabarinus</i> , havasi cincér <i>Rosalia alpina</i> , nagy hőscincér <i>Cerambyx cerdo</i> , remetebogár <i>Osmoderma eremita</i> , kék pattanóbogár <i>Limoniscus violaceus</i>)	Dr. Kovács Tibor (Mátra Múzeum), Lantos István (BNPI)	Bükk, Karancs-Medves TK
Patakcsiga (<i>Sadleriana pannonica</i>) felmérése (Bükk hegység)	Karszt Egyesület	Bükk
Egyenesszárnyú felmérés (Cserhát, Mátra)	Szövényi Gergely	Cserhát, Mátra
<i>Gebhardt-vakfutrinka</i> felmérés	Angyal Dorottya (MTM Állattár)	Bükk hegység
Közösségi jelentőségű lepkéfajok országos szintű monitorozása	Koordináció: Ilonczai Zoltán (BNPI)	Magyarország teljes területe

Fajmegőrzési programokat támogató monitorozás

az alábbi fajok esetében tervezett:

Gerinctelenek: hangyaboglárka-fajok (*Maculinea* spp.), fői (zefír) boglárka (*Plebejus sephirus*), golyaorrboglárka (*Aricia eumedon*), bükki szerezsenboglárka (*Aricia artaxerxes issekutzii*), sztyeplepke (*Catopta thrips*), nagy szikibagoly (*Gortina borelii lunata*), Anker-araszoló (*Erannis ankeraria*), magyar tavaszi-fésűsbagoly (*Dioszeghyana schmidtii*), magyar szitkár (*Chamaesphecia hungarica*), mocsári szitkár (*Chamaesphecia palustris*).

Agrár-környezetvédelmi monitorozás:

2014-ben is folytatjuk az Agrár-Környezetgazdálkodási Program biotikai monitorozását a Hevesi-síkon.

17.3. Élőhely-kezelés, fenntartás

Kiemelt feladat a még megfelelő állapotban lévő, vagy már helyreállított hegylábi fáslegelők és legelők további rekonstrukciója, legeltetésre való előkészítése. Az élőhelyek fenntartásában 2013-ban is jelentős szerepe lesz a már több éve folyó közmunka-programnak, elsősorban a gépi erővel el nem végezhető feladatok ellátásában (például bozótirtás, sérülékeny területeken kézi kaszálás és lehordás). Hosszú távú célunk a területek hagyományos gazdálkodási formák alkalmazásával, például állattartással történő természetvédelmi kezelése.

A legeltetéses rendszerbe be kell vonni azokat a gyepeket is (erdei tisztások, hegyi rétek), ahol a nemzeti park élőhely-rekonstrukciós munkákat, kezeléseket (kaszálás) végzett és jelenleg megfelelő minőségű szénafüveket biztosíthatnak a hegylábi állatállományok számára. A legelő- és rétgazdálkodás a természetszerűbb erdőgazdálkodás feltételeinek elősegítésének (pl. lovas közelítés széles körű alkalmazása) egyik alapja, ösztönzője lehetne. Rehabilitált vizes élőhelyeink fenntartását folyamatosan végezzük.

17.4. Élőhely-rehabilitáció, rekonstrukció

2014-ben folytatjuk eddig megkezdett rekonstrukciós programjainkat, illetve további rekonstrukciós programok előkészítését végezzük. Kiemelt feladat a Környezet és Energia Operatív Program keretében megnyert élőhely-rekonstrukciós pályázataink lebonyolítása. E mellett folytatjuk, valamint üzemeltetjük megkezdett élőhely-rekonstrukciós programjainkat:

- Vizes élőhely rehabilitációs területek vízellátásának biztosítása a Hevesi Fűves Puszták Tájvédelmi Körzet területén (Pély-Ludas II. ütem, Tarnaszentmiklós, Pély)
- Kisebbségi vizes élőhelyek rehabilitációja a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság területén
- Ártéri kaszálórétek rekonstrukciójának folytatása (gyalogakác visszaszorítás, rekettyefűz bozót megszüntetése)
- Rétrekonstrukciós projekt folytatása a Kelet-cserhádi TK, valamint a Tarna-Lázberc TE területén
- Hegyi rét rekonstrukciós program folytatása (Bükki Nemzeti Park, Mátrai Tájvédelmi Körzet)

17.5. Területi védettségtől független fajmegőrzési beavatkozások

A fokozottan védett madárfajok védelme kiemelt feladat a BNPI működési területén. Ezt kiemelten a következő fajokra tervezzük: fekete gólya (*Ciconia nigra*), fehérgólya (*Ciconia ciconia*), parlagi sas (*Aquila heliaca*), békászó sas (*Aquila pomarina*), réti sas (*Haliaeetus albicilla*), kígyászölyv (*Circaetus gallicus*), kerecsensólyom (*Falco cherrug*), vándorsólyom (*Falco peregrinus*), kék vércse (*Falco vespertinus*), túzok (*Otis tarda*) uhu (*Bubo bubo*). A NATURA 200 jelölő madárfajok közül kiemelten foglalkozunk az alábbiakkal: fehérhátú fakopáncs (*Dendrocopos leucotos*), közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), fekete harkály (*Dryocopus martius*), szürke küllő (*Picus canus*), tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), uhu (*Bubo bubo*), uráli bagoly (*Strix uralensis*), kuvik (*Athene noctua*), gyöngybagoly (*Tyto alba*). denevér-fajok (*Chiroptera*). Ezeket a munkáinkat LIFE+ projektek is támogatják.

A parlagi sas megőrzését célzó LIFE+ projekt keretében ebben az évben tovább folytatódik a fészkelőpárok, és a mérgezőes területek rendszeres monitorozása, a madarak gyűrűzése.

Számos esetben nem tekinthetünk el az élőhelyek aktuális állapotát befolyásoló tevékenységektől. A BNPI nemzeti parki törzsterületén és a hegyvidéki tájvédelmi körzetek területén folyó erdőgazdálkodás jelenlegi módja jelentős nehézségeket okoz a Natura 2000 jelölőfajok állományainak megóvásában. Hasonló nagyságrendű problémát jelent a vizes élőhelyekhez kötődő fajok megőrzésében a természetvédelmi érdekeket rendszeresen figyelmen kívül hagyó vízrendezési gyakorlat.

Kiemelt programok a madárvédelmi beavatkozásokon túl:

- Növényfajok: boldogasszony papucs (*Cypripedium calceolus*), mocsári kardvirág (*Gladiolus palustris*) élőhelyeinek állapotjavító kezelése
- A veszélyeztetett nappali lepke fajok védelme elsősorban az élőhely-kezelési programokon keresztül valósul meg.
- Hagyományos gyümölcsösök megmentésére irányuló program folytatása: arlóói, kácsi és sályi gyümölcsösök rekonstrukciójának folytatása, gyümölcsös adatbázis létrehozása, fajtaazonosítások szervezése, a szaporítás, oltványok készítésének szervezése, kiültetések előkészítése, a Pannonhalmi Nyilatkozat alapján vállalt, VM által koordinált programban való részvétel, a jelentkezők szakmai segítése, tervezések, ültetések koordinációja.

17.6. Élettelen természeti értékek védelme

Megvalósítási szakaszba lépett projektek koordinálása, levezénylése:

- Nyugat-mátrai, Parádfürdő környéki érces bányatárók és Salgótarján, nyárjas-pusztai homokbánya rehabilitációja
- Nógrádi alapszelvények és földtani feltárások, bányák rehabilitációja
- Barlang II. (Szent István-barlang, Soltész-kerti-mésztofubarlang stb.)
- Barlang III. (Suba-lyuk stb.)
- Kunhalmok, földvárak rehabilitációja

A 2014-2020. közötti időszakban tervezett projektek előkészítésében a lehető legnagyobb mértékű előrehaladás elérése.

17.7. Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Programban való részvétel

2014-ben folytatjuk ellenőrzési programunkat. Vonatkozik ez elsősorban az Érzékeny Természeti Területen gazdálkodók ellenőrzésének szervezettségére.

17.8. Természetvédelmi területkezelési feladatok

Igazgatóságunk 2014-ben is folytatja a megkezdett élőhely-kezelési programjait. Ennek keretében gyp-, és nádgazdálkodási tevékenységet, valamint szántóföldi növénytermesztést folytatunk. Ez utóbbi, mintegy 670 hektáron folyó gazdálkodás a tűzok fészkelési- és táplálkozási igényeihez igazodva, az AKG-előírások betartása mellett az ökológiai elvárásoknak is mindinkább próbál megfelelni.

A faj optimális élőhelyének kialakítása érdekében mozaikos szerkezetben több növényi kultúrát termesztünk. Jelenleg 148 hektár őszi búzánk, valamint 106 hektár őszi káposztarepcénk van a földben. Év közben folyamatosan végezzük az álló kultúrákhoz kapcsolódó munkákat, amik összetétele nagymértékben függ majd az időjárástól.

Évelőként jelenleg 106 hektár lucernával rendelkezünk. A Dél-Hevesi Tájegységben ősze tervezett 50 hektáros lucernatelepítés csak részben, a Dél-Borsodi Tájegységben pedig 27 hektáron egyáltalán nem valósulhatott meg az időjárás kiszámíthatatlansága miatt.

A pihentetett, ugaroltatott területek összes kiterjedése mintegy 100 hektárt. A jelenleg pihentetett területen tavasszal lucernatelepítést tervezünk, az ugarokon pedig kaszálással tartjuk fenn a természetvédelmi szempontból kívánatos állapotot.

Igazgatóságunk 2014-ben jelentős bővítését tervezi a területkezelési tevékenységének, a korábbi programok folytatása mellett. Ennek keretében gyp- és nádgazdálkodási tevékenységet, valamint szántóföldi növénytermesztést folytatunk. A saját használatban végzett területkezelési feladataink elsődleges célja a természeti értékek megőrzése. Az állatállomány jelentősen bővült 2013-ban. Az állattartás további bővítése tervezett az AKG program elindulásának, valamint a tervezett állattartó telep beruházásainknak függvényében. Terveink között szerepel 100 db Furioso North Star fajtájú ló egyed megvásárlása. A lóállomány végleges helyét előreláthatólag 2015 tavaszán fogja elfoglalni a Borsodi Mezőség TK-ban megépülő állattartó telepünkön. Ugyanitt kerül kialakításra egy 500 egyed befogadására tervezett juhtelep, melynek benépesítése az AKG program, és jövőben megjelenő előírásainak függvényében kerül megvalósításra. A parádi területeink kezeléséhez kapcsolódóan egy kisebb volumenű állattartó telep kerül kialakításra, melynek állományát az ipolytarnóci hortobágyi fekete racka állományunk fogja képezni.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

Az állatállomány növekedésével gyepterületi tevékenységünk is komoly bővítés előtt áll. Ezer hektárt meghaladó mértékben tervezzük bővíteni a saját kezelésben lévő gyepterületeket. A Batúz-tanyában kialakítás alatt lévő állattartó telephez gépbeszerzések is megvalósításra kerülnek, melyek a Borsodi-Mezőség TK-ban végzendő gyepterületeket hivatott elvégezni. Ehhez kapcsolódóan a Területkezelési Osztály részére feladatként jelentkezik a gépjármű vezénylésének, bizonylatolási- és elszámolási gyakorlatának kidolgozása, a gépjármű megszervezése, újraindítása.

A saját használatban kezelésre tervezett területeink döntő többségével részt kívánunk venni Agrár-környezetgazdálkodási Programban. A pontos területmérték meghatározására a programok előírásainak megismerése után nyílik lehetőségünk.

Nádgazdálkodási tevékenységünk bővítése 2014-ben nem várható, a korábbi évek gyakorlatának megfelelően, rotációs rendszerben végezzük a feladatot, vállalkozók bevonásával.

Feladataink közé tartozik a haszonbérlok ellenőrzésének megszervezése és koordinálása. Az ellenőrzések rendjének kidolgozása 2014 áprilisáig tervezett, a VM NPTF által kidolgozandó szabályok felhasználásával.

Igazgatóságuk több éve szerepet vállal az agrár-környezetvédelmi programban részt vevő gazdálkodók tevékenységének ellenőrzésében. Munkatársaink a már kialakult gyakorlat szerint tervezik a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal szakembereivel történő együttműködést.

A 2012-ben nyertes 5 darab élőhelykezelést szolgáló infrastruktúra kialakítását célzó pályázatunk kivitelezési munkáinak megszervezése, az elkészülő létesítmények beindítása, fenntartása 2014. évi feladatunk.

A saját vagyonkezelésű erdőterületeken kiemelt figyelmet szentelünk a holtfához kötődő életközösségek élőhelyének fenntartására és szükség szerinti kialakítására még a fiatalabb faállományok nevelővágásai során is, ahol erre bármilyen lehetőség adódik. Elsősorban az őshonos fafajú erdők szerkezetének és kompozíciós összetételének folyamatos javításával a természetes erdőkhöz közelítő struktúra és fafajösszetétel mielőbbi kialakulásának, illetve a természetes erdődinamikai folyamatok elősegítésével, a cserjeszint megkímélésével az erdő „működését” segítjük. (Parád, Felsőtold, Mátraszőlős, Tiszabábolna, Bükkzsérc, Cserépfalu, Bélapátfalva)

Igazgatóságuk több éve vesz részt az agrár-környezetvédelmi programban részt vevő gazdálkodók tevékenységének ellenőrzésében. Munkatársaink a már kialakult gyakorlat szerint tervezik a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal szakembereivel történő együttműködést.

17.9. Oktatás, bemutatás, társadalmi kapcsolatok

Felsőtárkány - Nyugati Kapu Oktató- és Látogatóközpont erdei iskola fejlesztés KEOP-pályázathoz kapcsolódó feladataink

A folyamatban lévő projekt részeként az oktatást segítő eszközök beszerzése után következő feladat a bővült lehetőségekhez foglalkoztatási terv (modul) készítése a korosztályos foglalkoztató füzetek elkészítése.

Zöld Horizont periodika

Folytatjuk a természeti értékeket, az igazgatóság természetvédelmi tevékenységét és a természetvédelem aktuális programjait bemutató, társadalmi támogatottságát erősítő periodika kiadását az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósággal együttműködésben.

A honlap fejlesztése

Folytatjuk a www.bnpi.hu honlap szolgáltatásainak bővítését, idegen nyelvű tartalomfejlesztését, arculat frissítését. A honlap szerepét erősíteni kívánjuk a nemzeti park igazgatóság oktatási-, szemléletformálási szolgáltatásainak, illetve a kiadványainak terjesztésében.

Folyamatos feladatként látjuk el az elektronikus kommunikáció részeként elindított havi Hírlevél összeállítását, illetve képgalériák és rövid video híryanagyok elkészítését.

Az igazgatóság kezelésében álló tanösvény-hálózat

A terepi bemutatóhelyek, tanösvények állapotának fenntartása és fejlesztése során HU-SK pályázati támogatásból alakítottunk ki egy interaktív kommunikációs portált, amely lehetővé teszi mobil alkalmazásokkal a hagyományos terepi információs felületek kiegészítését.

Nemzeti Parki Termék védjegy

Bővíteni kívánjuk a védjegyjogosultak körét, tavasszal újabb pályázati felhívást teszünk közzé. A bírálat és a jogosultak közzététele után folyamatos feladatunk a kapcsolattartás a termelőkkel, a rendezvényeken való részvétel bonyolítása, a védjegyhasználat ellenőrzése, nyilvántartása. Ellátjuk a www.nemzetiparkitermek.hu honlap gondozását, a nemzeti park igazgatóságok kapcsolódó anyagainak feltöltését.

Természetvédelmi programok, jeles napok, tájegységi nyílt napok

Folytatjuk a természet- és környezetvédelemmel kapcsolatos "Jeles Napok" rendezvénysorozatát. Kapcsolódunk a VM Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály által koordinált országos akciókhoz (Barlangok hónapja, Magyar Nemzeti Parkok Hete, Vidékjáró programsorozat, Herman Ottó Emlékév).

Középiskolás diákok önkéntes munkalehetőségének szervezése

Csoportos felkészítő képzéseket szervezünk, amelyen a természetvédelmi fenntartást segítő tevékenységekre és egyéb környezetvédelmi akciókra (pl. TESZEDD) tudjuk mozgósítani a fiatalokat.

Nyári természetvédelmi táborok

Napközis és bentlakásos táborok rendezését tervezzük az általános iskola felső tagozatos tanulói részére a nyári szünetben.

Kiállítások, kulturális programok

A Jeles Napokhoz kapcsolódóan, évfordulós eseményekhez (idén a Karancs-Medves TK 25 éves évforduló), vagy a helyi hagyományok, helyi termékek, nemzeti parki termékek népszerűsítése érdekében (Szent György Napi kihajtás és a Magyar Nemzeti Parkok Hetében sorra kerülő Bükkaljai mustra rendezvény) szervezünk programokat.

Az igazgatóság mobil kiállításai anyagait igény szerint térségi rendezvényekre kölcsönadjuk.

Ipolytarnócon folytatni kívánjuk a hagyományőrző- és kulturális programokat (Palóc piac, Birkagulyás főző verseny) és természetesen a GEOPARK Hét rendezvényeit.

Helyi, regionális és megyei értéktár

Közreműködünk a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Értéktár Bizottság munkájában, valamint a Heves Megyei a Megyei Értéktár Bizottságban, utóbbiban javaslattevési és tanácskozási joggal.

- .17.10. Természetvédelmi információs és nyilvántartási rendszerek fenntartása, fejlesztése
- TIR szerverek üzemeltetése, felhasználók adminisztrálása, frissítés.
 - Natura 2000 fedvény frissítése: Tiszakeszi morotva bővítése.
 - Haszonbérleti pályázatok térképmellékleteinek elkészítése.
 - Kaptárkő védőterület poligonok törésponti koordinátáinak előállítása, terület adatok lekérdezése.
 - MNV-nek adatszolgáltatás. Táblázatos adatok megadása.
 - A minisztérium által küldött járásszótár alapján a járás fedvény elkészítése.

Jelentés a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság 2012. évi tevékenységéről

- Alapszelvevények védőterületének törésponti koordinátáinak előállítás, területi adatainak gyűjtése helyrajzi számonként.
- A 2011-es KÜVET betöltése a TIR-be és további frissítések elvégzése.
- Megkaptuk a VM ágazati szintű informatikai biztonsági szabályzatát, a felhasználói informatikai biztonsági útmutatót és az Informatikai Stratégia 2012-2015 című dokumentumokat. A dokumentumban foglaltak végrehajtására, az intézkedések megtételére vonatkozó tervezett ütemezésünket 2013. június 30-ig megküldtük egyetértésre a VM-nek
- Az INSPIRE projekt keretében szervezett oktatásokon a kollégák aktívan részt vettek. A projekttel kapcsolatos feladatokat elláttuk.
- Részt vettünk a VM által szervezett Biztonsági Szakmai Konzultáción.
- A NATO területhasználati katonai térképezési feladat részét képező, a polgári használatot támogató környezeti sérülékenységi térképet kiegészítettük a turisztikai látogatási szabályokkal. A korlátozási térképhez a táblázatos adatok kitöltését elvégeztük.
- Tájégség, örkerület fedvények frissítése.
- Pályázati területeket tartalmazó fedvény készítése.
- Nemzetgazdasági Minisztérium könyveiben szereplő és üzemeltetésre átadott immateriális javak és tárgyi eszközök leltározása, selejtezése.
- Igazgatóváltás. Atadás-átvétel dokumentálása.

A 2013-as évre tervezett általános informatikai célok közül az alábbiak valósultak meg:

- Az elhasználódott notebookok cseréje (a tervezettnél kisebb arányban)
 - 4 db. a HUSK/1101/2.2.1/0344 – „Komplex természetvédelmi látogató-tájékoztató rendszer kialakítása a határ menti térségben” projekt keretében.
 - 2 db. a KEOP - 3.1.2/2F/09-11-2012-0013 – „Dombvidéki és hegyi rétek kezelése a BNPI területein” projekt keretében
 - 2 db. a KEOP-3.2.0/11-2012-0016 – „Gépbeszerzés a Nógrád megyei védett gyepterületek helyreállításához” projekt keretében.
 - 1 db. a KEOP-3.2.0/11-2012-0017 – „Lótartás infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Batúzbán I. rész” projekt keretében
- Az elhasználódott számítógépek cseréje (a tervezettnél kisebb arányban)
 - 5 db. a HUSK/1101/2.2.1/0156 – „Határmenti dombvidéki tájak természetvédelmi kezelését megalapozó biotikai kutatások” projekt keretében.
- Notebookok, desktopok bérlése
Átmeneti megoldásként béreltünk 5 db használt asztali számítógépet valamint 5 db használt notebookot is a közmunka program terhére, a közfoglalkoztatott kollégák informatikai eszközökkel való ellátása érdekében. (Új gépek bérlése esetén legalább két éves időtartamra kellett volna kötelezettséget vállalnunk, használt gépek bérlésével ez sikerült fél évre csökkentenünk.)
- A fájl szerver cseréje, a fájlszerveren futó szoftver frissítése (a HUSK/1101/2.2.1/0156 projekt keretében).
- A Web- és levelező szerver cseréjének előkészítése (a HUSK/1101/2.2.1/0344 projekt keretében). A tényleges üzembe helyezés 2014 januárjában történt.
- Hálózati naptár szoftverek tesztelése, az igényeinknek leginkább megfelelő ingyenesen használható szoftver (ownCloud, <http://owncloud.org>) bevezetése.
- Hálózati nyomtató cseréje: A 2012-ben beszerzett hálózati nyomtatót az időközben végképp elhasználódott Konica Minolta Bizhub C250 helyére telepítettük át, és helyette – mivel beszerzésre nem volt lehetőség – vagy egy Konica Minolta Bizhub C280 nyomtatót béreltünk.

Általános informatikai célok 2014-es évre:

- Az elmúlt két év beszerzési nehézségei miatt a korábbiaknál nagyobb mennyiségben összegyűlt elhasználódott informatikai eszközök cseréje.
- Az egyik TIR szerver működése teljesen megbízhatatlanná vált. Az adatvesztés elkerülése és a TIR használhatóságának megőrzése érdekében ezt a szervert leállítottuk és funkcióját az INSPIRE projekt keretében rendelkezésünkre bocsátott szerveren futó virtuális géppel váltottuk ki. A meghibásodott szerverhez nincsenek pótalkatrészeink, javítása gazdaságtalan, így a továbbiakban használni már nem tudjuk. Cseréje sürgősen indokolt.
- A még használatban lévő másik TIR szerver is elavult, megbízhatóan nem üzemeltethető, ezért cseréje mindenképpen indokolt lenne.
- A térinformatikai adatok kezelésére jelenleg az ESRI termékeit használjuk. Kliens oldalon ArcGIS-t. Jelenleg 19 db ilyen szoftverre lenne szükség a zökkenőmentes munkavégzéshez, ami kb. 18 MFT beruházást jelent. Amennyiben ezt nem tudjuk beszerezni, alternatívaként ingyenes megoldást kell keresni. Tesztelni kell a nyílt forráskódú térinformatikai rendszereket. Meg kell vizsgálni, modellezni kell a fizetősről nyílt forráskódú térinformatikára való átállás lehetőségeit.
- Szakmai konzultációk, a TIR felhasználók és az üzemeltetők folyamatos képzése szükséges.
- Tesztelni kell a nyílt forráskódú térinformatikai rendszereket. Meg kell vizsgálni, modellezni kell a fizetősről nyílt forráskódú térinformatikára való átállás lehetőségeit.
- Automatizált központosított szoftvertelepítésre alkalmas szoftvercsomagok megvizsgálása, és ha találunk igényeinknek megfelelő ingyenes megoldást, annak bevezetése.
- A Dél-Borsodi Tájéegység új, Tiszabábolnai irodájának felszerelése (Asztali gép, notebook, internet kapcsolat vagy NTG végpont kiépítése, nyomtató beszerzése)
- Az Igazgatóság egri központján kiépített NTG kapcsolat bővítése.